Vyšší odborná škola, Obchodní akademie, Střední zdravotnická škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Klatovy, Plánická 196, 339 01 Klatovy 1

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

53-41-M/ 03

Praktická sestra

Č.j. 279/2024–24. května 2024

Obsah

1 Identifikační údaje ... 4
2 Profil absolventa ... 5
2.1 Uplatnění absolventa ... 5
2.2 Cíle středního odborného vzdělávání ... 5
2.3 Kompetence absolventa ... 7
2.3.1 Klíčové kompetence ... 7
2.3.2 Odborné kompetence ... 10
2.4 Způsob ukončení vzdělávání ... 12
3 Charakteristika školního vzdělávacího programu ... 13
3.1 Podmínky pro přijetí ke studiu ... 13
3.2 Zdravotní způsobilost uchazeče ... 13
3.3 Celkové pojetí vzdělávání v daném programu ... 13
3.4 Metody práce s žáky se specifickou vývojovou poruchou učení ... 14
3.5 Organizace výuky ... 15
3.6 Obsah a forma maturitní zkoušky ... 16
3.7 Hodnocení, klasifikace ... 17
3.8 Klasifikace žáků se specifickými potřebami učení ... 17
3.9 Realizace průřezových témat ... 17
3.10 Personální a materiální podmínky školy ... 19
3.11 Spolupráce se sociálními partnery ... 20
4 Tabulka souladu RVP a ŠVP ... 21
5 Učební plán ... 22
6 Učební osnovy ... 23
6.1 Jazykové vzdělávání ... 23
6.1.1 Český jazyk ... 23
6.1.2 Cizí jazyky - Anglický jazyk ... 30
6.1.3 Cizí jazyky - Anglická odborná terminologie ... 44
6.1.4 Cizí jazyky - Seminář z anglického jazyka ... 54
6.2 Společenskovědní vzdělávání ... 59
6.2.1 Občanská nauka ... 59
6.2.2 Dějepis ... 66
6.3 Přírodovědné vzdělávání ... 71
6.3.1 Chemie ... 71
6.3.2 Fyzika ... 74
6.3.3 Biologie a ekologie ... 79
6.4 Matematické vzdělávání ... 81
6.4.1 Matematika ... 81
6.5 Estetické vzdělávání ... 85
6.5.1 Literární výchova ... 85
6.6 Vzdělání pro zdraví ... 92
6.6.1 Tělesná výchova ... 92
6.6.2 První pomoc ... 99
6.7 Informatické vzdělávání ... 105
6.7.1 Informační technologie ... 105
6.8 Ekonomické vzdělávání ... 110
6.8.1 Ekonomika ... 110
6.9 Základ pro poskytování ošetřovatelské péče ... 114
6.9.1 Somatologie ... 114

6.9.2 Klinická propedeutika 119
6.9.3 Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví 124
6.9.4 Základy epidemiologie a hygieny 129
6.9.5 Patologie 133
6.9.6 Základy latinské terminologie 140
6.10 Ošetřovatelství a ošetřování nemocných 145
6.10.1 Ošetřovatelství 145
6.10.2 Ošetřování nemocných a odborná praxe 184
6.11 Sociální vztahy a dovednosti 198
6.11.1 Psychologie a komunikace 198
7 Třídnická hodina 215
8 Kolektiv autorů 217
9 Doložka k náběhu nového ŠVP 218

1 Identifikační údaje

Předkladatel

Název školy: **Vyšší odborná škola, Obchodní akademie, Střední zdravotnická škola a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, Klatovy, Plánická 196**

Adresa: Plánická 196, 339 01 Klatovy 1

IČO: 61781771

Pracoviště: Střední zdravotnická škola, Kollárova 444

Zřizovatel: Plzeňský kraj, Škroupova 18, 301 00 Plzeň

Kód a název oboru vzdělání: 53-41-M/03 Praktická sestra

Název školního vzdělávacího programu: **Praktická sestra**

Stupeň poskytovaného vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka a forma vzdělání: čtyřleté denní studium

Stupeň poskytovaného vzdělání: EQF 4

Způsob ukončení studia, certifikace: maturitní zkouška, vysvědčení o maturitní zkoušce

Kontakty pro komunikaci se školou:

- ředitelka: Ing. Soňa Rabušicová
- zástupce ředitele: Mgr. Lukáš Rendl
- telefon: 376 313 557, 376 311 558, 376 316 602, 376 320 234
- E-mail: skola@szsklatovy.cz
- www.oakt.cz

Platnost školního vzdělávacího programu: od 1.9.2024

2 Profil absolventa

Kód a název vzdělávacího programu: 53-41-M/03 Praktická sestra

Dosažený stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Způsob ukončení a certifikace: maturitní zkouška, maturitní vysvědčení

2.1 Uplatnění absolventa

Absolvent se uplatní ve zdravotnických zařízeních lůžkového i ambulantního charakteru a při poskytování komunitní nebo domácí zdravotní péče i jako zdravotnický pracovník v zařízeních sociálních služeb, zejména v léčebnách dlouhodobě nemocných, v zařízeních geriatrické péče a v zařízeních hospicové a respitní péče. Absolvent je způsobilý vykonávat povolání praktická sestra v rozsahu stanoveném vyhláškou č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.
Absolvent je vzděláván tak, aby získal nejen potřebné odborné vědomosti, dovednosti a návyky, ale také širší všeobecné vzdělání a dovednosti důležité pro další vzdělávání a uplatnění na trhu práce.

2.2 Cíle středního odborného vzdělávání

Koncepce středního vzdělávání, tedy i odborného, vychází z celoživotně pojatého a na principu znalostní společnosti vybudovaného konceptu vzdělávání, ve kterém je vzdělávání cestou i nástrojem rozvoje lidské osobnosti. Jako teoretické východisko pro koncipování struktury cílů středního vzdělávání byl použit známý a respektovaný koncept čtyř cílů vzdělávání pro 21. století. V souladu s tím je záměrem (obecným cílem) středního odborného vzdělávání připravit žáka na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa, tzn.:

a) Učit se poznávat

tj. osvojit si nástroje pochopení světa a rozvinout dovednosti potřebné k učení se, prohloubit si v návaznosti na základní vzdělání poznatky o světě a dále je rozšiřovat.
Vzdělávání směřuje k:

- rozvoji základních myšlenkových operací žáků (analýza, syntéza, indukce, dedukce, generalizace, abstrakce, konkretizace, srovnávání, uspořádání, třídění aj.), jejich paměti a schopnosti koncentrace,
- osvojení obecných principů a strategií řešení problémů (praktických i teoretických), stejně jako dovedností potřebných pro práci s informacemi,
- vytvoření – na základě osvojení podstatných faktů, pojmů a generalizací – takové struktury poznání žáků v jednotlivých oblastech středoškolského odborného vzdělávání, na jejímž základě lépe porozumí světu, ve kterém žijí, a pochopí nezbytnost udržitelného rozvoje,
- k prohloubení a rozšíření vědomostí žáků o světě, který je obklopuje,
- porozumění potřebným vědeckým, technickým a technologickým metodám, nástrojům a pracovním postupům z různých oborů lidské činnosti a poznání (které tvoří obsah středoškolského vzdělávání) a k rozvíjení dovedností jejich aplikace,
- osvojení poznatků, pracovních postupů a nástrojů potřebných pro kvalifikovaný výkon povolání a pro uplatnění se na trhu práce,
- rozvoji dovednosti žáků učit se a být připraven celoživotně se vzdělávat.

b) Učit se pracovat a jednat

tj. naučit se tvořivě zasahovat do prostředí, které žáky obklopuje, vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech, být schopen vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které byl připravován.
Vzdělávání směřuje k:

- formování aktivního a tvořivého postoje žáků k problémům a k hledání jejich různých řešení,
- adaptabilitě žáků na nové podmínky, k jejich schopnosti tvořivě do těchto podmínek zasahovat, tj. k flexibilitě a kreativitě žáků,
- rozvoji aktivního přístupu žáků k pracovnímu životu a profesní kariéře včetně schopnosti přizpůsobovat se změnám na trhu práce,
- zodpovědnému, tj. cílevědomému, soustředěnému, vytrvalému a pečlivému přístupu žáků k týmové i samostatné práci,
- vytváření odpovědného přístupu žáků k plnění povinností a k respektování stanovených pravidel,
- tomu, aby žáci uměli správně odhadovat své možností a schopnosti, zvažovali a respektovali možnosti a schopnosti jiných lidí,
- rozvoji dovedností potřebných k vyjednávání, diskusi, případnému kompromisu, k obhájení svého stanoviska i přijímání stanoviska jiných,
- tomu, aby chápali práci a pracovní činnosti jako příležitost k seberealizaci.

c) Učit se být

tj. rozumět vlastní osobnosti a jejímu utváření, jednat v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami, se samostatným úsudkem a osobní zodpovědností.
Vzdělávání směřuje k:

- rozvoji tělesných i duševních schopností a dovedností žáků,
- prohlubování dovedností potřebných k sebereflexi, sebepoznání a sebehodnocení,
- utváření adekvátního sebevědomí a aspirací žáků,
- utváření a kultivaci svobodného, kritického a nezávislého myšlení žáků, k rozvoji jejich úsudku a rozhodování,
- přijímání odpovědnosti žáků za vlastní myšlení, rozhodování, jednání, chování a cítění,
- kultivaci emočního prožívání žáků, včetně estetického prožívání a vnímání,
- rozvoji kreativity a imaginace žáků,
- rozvoji volních vlastností žáků,
- rozvoji specifických schopností a nadání žáků.

d) Učit se žít společně

tj. umět spolupracovat s ostatními, být schopen podílet se na životě společnosti a nalézt v ní své místo. Vzdělávání směřuje k:

- tomu, aby žáci respektovali lidský život a jeho trvání jako vysokou hodnotu,
- vytváření úcty k živé i neživé přírodě, k ochraně a zlepšování přírodního a ostatního životního prostředí a k chápání globálních problémů světa,
- prohlubování osobnostní, národnostní a občanské identity žáků, jejich připravenosti tuto identitu chránit, ale současně také respektovat identitu jiných lidí,
- tomu, aby se žáci ve vztahu k jiným lidem oprostili od předsudků, xenofobie, intolerance, rasismu, agresivního nacionalismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti,
- utváření slušného a odpovědného chování žáků v souladu s morálními zásadami a pravidly společenského chování,
- tomu, aby žáci cítili potřebu aktivně se zapojit do občanského života a spolupracovat na zachování demokracie a jejím zdokonalování, aby jednali v souladu se strategií udržitelného rozvoje,
- rozvoji komunikativních dovedností žáků a dovedností potřebných pro hodnotný partnerský život i pro život v širším (pracovním, rodinném, zájmovém aj.) kolektivu.

2.3 Kompetence absolventa

Vzdělávání v daném oboru směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili následující klíčové a odborné kompetence.

2.3.1 Klíčové kompetence

a) Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov), pořizovat si poznámky,
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí,
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

b) Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn. že absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit je, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

c) Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje,
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata,
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.),
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce,

- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě),
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

d) Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn. že absolventi by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích,
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek,
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku,
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí,
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí,
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

e) Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn. že absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje; − uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;

- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn. že absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám,
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze,
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady,
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání,
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle,
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků,
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání, dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

g) Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn. že absolventi by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky,
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru,
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy,
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení,
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.),
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru,
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

h) Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života, tzn. že absolvent:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle

toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

2.3.2 Odborné kompetence

a) Poskytovat nebo zajišťovat bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem základní ošetřovatelskou péči a podílet se pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetřovatelské péče, tzn. aby absolventi byli schopni zejména:

- poskytovat ošetřovatelskou péči v souladu s danými postupy, právními předpisy a standardy,
- sledovat a zaznamenávat fyziologické funkce pacienta za použití zdravotnických prostředků, jeho fyzický a psychický stav a schopnost příjmu potravin,
- provádět komplexní hygienickou péči, včetně prevence proleženin a opruzenin, sledovat poruchy celistvosti kůže,
- rozdělovat stravu pacientům podle diet a dbát na jejich dodržování, dohlížet na dodržování pitného režimu, sledovat bilanci tekutin pečovat o vyprazdňování,
- aplikovat zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury,
- provádět sociální aktivizaci zejména v rámci péče o seniory,
- pečovat o zajištění psychické pohody pacienta, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu,
- vykonávat činnosti při zajištění herních aktivit dětí,
- provádět ve spolupráci s fyzioterapeutem, ergoterapeutem, všeobecnou sestrou, dětskou sestrou a porodní asistentkou rehabilitační ošetřovatelství včetně metod bazální stimulace,
- pečovat o močové katetry pacientů starších 3 let (péčí o močové katetry se rozumí zejména hygiena genitálu, dezinfekce katetru, výměna močového sáčku),
- ošetřovat periferní žilní vstupy,
- zajišťovat činnosti spojené s přijetím, přemisťováním a propuštěním pacientů,
- poskytovat a zajišťovat psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým a po stanovení smrti lékařem zajišťovat péči o tělo zemřelého a činnosti spojené s úmrtím pacienta,
- vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých prostředků a činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků vč. prádla, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajišťování jejich dostatečné zásoby,
- vykonávat činnosti při stálé připravenosti pracoviště včetně jeho vybavení a funkčnosti zdravotnických prostředků,

- při všech činnostech dbát na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu s právními předpisy,
- provádět zápisy do zdravotnické dokumentace a vykonávat administrativní činnosti související s poskytováním zdravotní péče, pracovat s informačním systémem pracoviště,
- poskytovat pacientovi informace v souladu se svou odbornou způsobilostí a pokyny lékaře, dbát na ochranu osobních údajů,
- motivovat a edukovat jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe,
- při komunikaci s pacienty a dalšími osobami jednat v souladu se společenskými pravidly a profesní etikou, zohledňovat jejich osobnostní, sociální a kulturní specifika; zvládat základní komunikaci s pacienty v cizím jazyce,
- spolupracovat v rozsahu své odborné způsobilosti při řešení následků mimořádné události nebo krizové situace, poskytnout neodkladnou první pomoc,
- pracovat jako člen zdravotnického týmu, dbát na dodržování pracovněprávních norem a interních předpisů zařízení.

Odborné kompetence jsou stanoveny podle vyhlášky č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

b) Vykonávat bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo zubního lékaře jednoduché výkony při poskytování zdravotní péče., tzn. aby absolventi byli schopni zejména:

- podávat léčivé přípravky s výjimkou radiofarmak v rozsahu stanoveném vyhláškou č. 55/2011 Sb., odst. 2 a), ve znění pozdějších předpisů,
- provádět odsávání sekretů z horních cest dýchacích u pacientů při vědomí starších 10 let a zajišťovat jejich průchodnost,
- zavádět a udržovat inhalační a kyslíkovou terapii, odebírat kapilární a žilní krev a jiný biologický materiál,
- provádět vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve,
- provádět ošetření nekomplikovaných chronických ran, ošetřovat stomie,
- podávat potraviny pro zvláštní lékařské účely.

c) Pod odborným dohledem zubního lékaře zpracovávat dentální materiály v ordinaci a vykonávat činnost zubní instrumentářky.

d) Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn. aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. pacientů, klientů, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem,
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence,
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s přístroji a u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik,
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce).

e) Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn. aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení,
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady,
- efektivně hospodařili s finančními prostředky,
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

2.4 Způsob ukončení vzdělávání

Vzdělání je ukončeno maturitní zkouškou, která se připravuje a organizuje podle platných právních předpisů. Žák může konat maturitní zkoušku, pokud úspěšně ukončil poslední ročník středního vzdělávání. Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky.
Úspěšným složením maturitní zkoušky absolvent získá střední vzdělání s maturitní zkouškou. Složení maturitní zkoušky a získání maturitního vysvědčení umožňuje absolventu ucházet se o zaměstnání vyžadující tento stupeň vzdělání nebo se ucházet o studium na vyšší odborné škole nebo vysoké škole v České republice i v zahraničí. Absolvent, který po ukončení studia přechází do praxe, je připraven prohlubovat si v rámci celoživotního vzdělávání specifické znalosti v oboru.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Podmínky pro přijetí ke studiu

Podmínky pro přijetí ke vzdělávání

- přijímání ke vzdělávání se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a prováděcími předpisy,
- splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazečů o vzdělávání v daném oboru vzdělání.

3.2 Zdravotní způsobilost uchazeče

Podmínky zdravotní způsobilosti jsou stanoveny v nařízení vlády č. 211/2010 Sb. o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Zdravotní stav uchazeče posuzuje příslušný praktický lékař. Případné zdravotní omezení vždy závisí na specifických požadavcích zvoleného oboru vzdělání nebo předpokládaného uplatnění.

Při výběru studijního oboru nejsou zdravotně způsobilí uchazeči trpící zejména:

- prognosticky závažnými onemocněními podpůrného a pohybového aparátu znemožňujícími zátěž páteře a trupu,
- prognosticky závažnými onemocněními omezujícími funkce končetin,
- prognosticky závažnými chronickými nemocemi dýchacích cest a plic, kůže a spojivek – včetně onemocnění alergických,
- prognosticky závažnými nemocemi srdce a oběhové soustavy vylučujícími středně velkou zátěž,
- prognosticky závažnými poruchami mechanismu imunity,
- prognosticky závažnými a nekompenzovanými formami epilepsie a epileptických syndromů a kolapsovými stavy,
- prognosticky závažnými nemocemi oka znemožňujícími zvýšenou fyzickou zátěž a manipulaci s břemeny,
- prognosticky závažnými poruchami vidění, poruchami barvocitu, závažnými duševními nemocemi a poruchami chování.

3.3 Celkové pojetí vzdělávání v daném programu

ŠVP oboru Praktická sestra vychází z RVP, státem schváleného a daného pedagogického dokumentu, podle něhož v konečné fázi budou vytvořeny optimální předpoklady pro lepší uplatnění absolventů na trhu práce a jejich připravenost pro další vzdělávání.

Cíle ŠVP vyjadřují společenské požadavky na vzdělanostní a osobnostní rozvoj žáků. Pro jejich uskutečňování je podstatným aspektem vzdělávání v daném programu propojení teoretických a praktických znalostí a dovedností v praktickém provozu.

V procesu vzdělávání je kladen důraz na rozvoj komunikativních dovedností, schopnost řešit problémové situace, na využívání informačních technologií a odborných znalostí a dovedností.

Metody a postupy ve výuce odpovídají odborné úrovni pedagogů. Jejich užití je blíže konkretizováno na úrovni vyučovacích předmětů (kapitola Učební osnovy). Výuka se zaměřuje na využívání autodidaktických metod, na techniky samostatného učení a práce, problémové učení, týmovou práci. Důraz je kladen na sociálně komunikativní aspekty učení a vyučování: diskuse, řízený rozhovor, obhajoba postojů.

Významnou součástí metod a postupů jsou motivační činitelé: soutěže v oboru, simulační a situační metody, řešení konfliktních situací, veřejné prezentace práce žáků, využívání projektových metod výuky.

Tito činitelé vedou k aktivitám nadpředmětového charakteru.

3.4 Metody práce s žáky se specifickou vývojovou poruchou učení

Při práci s žáky se SVPU postupujeme dle vyhl. č.147/2011 Sb. K žákům poté, co absolvovali speciální pedagogické vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně, přistupujeme s ohledem na doporučení speciálních pedagogů a psychologů.
Pojmem žáci se speciálními vzdělávacími potřebami označujeme žáky se zdravotním postižením a zdravotním nebo sociálním znevýhodněním. V současné době je prosazována tendence k integraci těchto žáků do běžných školních kolektivů, což přispívá jak k jejich socializaci a připravenosti na běžný občanský život, tak k lepšímu přístupu majoritní společnosti k lidem se zdravotním postižením, sociálním či jiným znevýhodněním.

a) Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

Do skupiny žáků se zdravotním postižením řadíme žáky se zdravotním, mentálním, zrakovým nebo sluchovým postižením, žáky s vadami řeči, žáky s autismem, vývojovými poruchami učení nebo chování a žáky se souběžným postižením více vadami. Vzhledem k tomu, že naši uchazeči musí vyhovovat zdravotním požadavkům (kapitola Zdravotní způsobilost uchazeče), nesetkáváme se se vzděláváním těchto žáků. Týká se nás ale vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním. Tím se rozumí dlouhodobá nemoc, zdravotní oslabení nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování. Právě práce se žáky se specifickou vývojovou poruchou učení (SVPU) je stále častější.

Metody práce s žáky se SVPU

Při práci s žáky se SVPU postupujeme dle vyhl. č.147/2011 Sb. K žákům poté, co absolvovali speciální pedagogické vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně, přistupujeme s ohledem na doporučení speciálních pedagogů a psychologů. Žáci se SVPU jsou většinou průměrně nadaní, jejich počet se zvyšuje, a proto jim věnujeme zvýšenou pozornost. Žáci se SVPU jsou výrazně ohroženi školní neúspěšností a dalšími riziky vzniku sociálně patologických jevů, protože postižení je skryté. Všichni pedagogové jsou informováni o konkrétních žácích se SVPU, o možných úskalích ve výuce i o individuálních potřebách konkrétního žáka. Volí vhodné metody a formy výuky a hodnocení (individuální tempo, nahrazení psaní dlouhých textů testy, speciální formy zkoušení…) a v některých případech i kompenzační pomůcky (počítače…). Žáci by měli přicházet ze základních škol s vytvořeným systémem nápravných postupů a pomůcek. Jejich respektování, rozšiřování a modifikace jim napomůže úspěšně absolvovat studium v plném rozsahu.

b) Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Sociálním znevýhodněním se rozumí rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, postavení azylanta a účastníka řízení o poskytnutí azylu. Naší školy se tento problém tolik netýká, protože nepatříme do regionů s vysokou mírou nezaměstnanosti. Občas se ale setkáváme s žáky, kteří pocházejí z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním prostředím nebo z odlišného sociálně kulturního prostředí (žáci z Vietnamu, Ukrajiny…). Máme ale zkušenost, že ne všichni žáci pocházející z rodiny s nižším sociálním postavením vyžadují speciální přístup ve vzdělání, jelikož zvládají učivo a požadavky na ně kladené bez větších obtíží. Vždy vycházíme z konkrétní situace a vzdělávacích schopností a potřeb žáka.
Zatímco u žáků s rizikovým chováním se jedná především o volbu vhodných výchovných prostředků a úzkou spolupráci s výchovnou poradkyní, se školskými poradenskými zařízeními, sociálními pracovníky a jinými odborníky, specifické vzdělávací potřeby žáků z odlišného sociálně kulturního prostředí se promítají i do obsahu vzdělávacího programu, metod a forem výuky i způsobu hodnocení žáků. Žáci z jiného kulturního prostředí mají např. komunikační problémy (nedostatečné znalosti češtiny, problémy s osvojením nové slovní zásoby včetně odborné terminologie, s porozuměním výkladu učitele nebo čtenému textu…) nebo nedostatky

psychomotorického charakteru v důsledku jiných životních zkušeností, což může činit problémy v praktickém vyučování. Chování těchto žáků může být ovlivněno jinými kulturními, náboženskými nebo rodinnými tradicemi, etickými normami a hodnotami.
Všichni pedagogičtí pracovníci jsou seznámeni se sociálně kulturními zvláštnostmi žáků, aby byli schopni lépe pochopit jejich projevy a problémy a volit vhodné vyučovací metody a společenský přístup k nim. V přístupu k těmto žákům klademe důraz na taktnost, pochopení, toleranci, individuální přístup. Tento přístup k žákům je velice důležitý, protože některé situace jsou velice citlivé. Těmto žákům např. půjčujeme školní učebnice a pomůcky, ochranné pomůcky, ve spolupráci se SRPDŠ hradíme některé peněžní výdaje (např.exkurze, výlety…).
Ojediněle se setkáváme s nežádoucím jevem, kterým je nízký zájem žáků o vzdělání a předčasné odchody žáků ze vzdělávacího procesu. To klade vysoké nároky na všechny učitele z hlediska motivace a výchovy žáků i z hlediska vytváření pozitivního klimatu ve škole. Prostředkem k řešení těchto problémů je nejen větší aktivizace žáků ve vyučování nebo intenzivní práce výchovné poradkyně s těmito žáky, ale také úzká spolupráce školy se školskými poradenskými zařízeními a zvláště se sociálními partnery v regionu.
Soustavnou a cílenou pozornost věnujeme prevenci nežádoucích sociálních projevů v chování našich žáků.

c) Vzdělávání mimořádně nadaných žáků

Podpora mimořádně nadaných žáků je žádoucí nejen vzhledem k žákům samotným, ale má zásadní význam pro společnost. Proto je žádoucí podchytit nadané žáky a soustavně s nimi pracovat. Mezi mimořádně nadané žáky patří ti, kteří prokazují vysokou úroveň výkonů ve všech nebo pouze v určitých činnostech či oblastech vzdělání, projevují v těchto činnostech vysokou motivaci, jsou v nich cílevědomí a kreativní.
Často se setkáváme s žáky, kteří vykazují pěkné výsledky v činnostech, pro které mají předpoklady a hlavně o ně mají vysoký zájem. Jedná se zejména o praktické předměty, zejména praktický výcvik. Na druhé straně v jiných činnostech, hlavně ve vzdělávacích oblastech, prokazují průměrné nebo slabé výsledky. Příčinu vidíme v tom, že se neumějí efektivně učit, podceňují procvičování a opakování učiva, preferují vlastní tempo a způsob učení. Mimořádně nadaní žáci se sice někdy projevují jako výrazné osobnosti, ale mohou mít problémy zejména v sociálně komunikativní oblasti. Snažíme se, aby problémy v komunikaci nepřerostly v šikanu nadaného žáka, nebo naopak v přizpůsobení se skupinovým normám a snížení výkonnosti i dalšího rozvoje žáka.
Klademe důraz na zjištění, v čem žák vyniká, ale i jaké má nedostatky a problémy, a tomu přizpůsobujeme práci s ním. Významná je spolupráce všech učitelů a znalost rodinného prostředí žáka.
Ve výuce těchto žáků využíváme náročnější metody a postupy, problémové a projektové vyučování, samostudium, práci s informačními a komunikačními technologiemi. Žáci jsou také vhodně zapojováni do skupinové výuky a týmové práce (jako vedoucí i jako členové), jsou vedeni k co nejlepším výkonům i v předmětech, na které nejsou orientováni.
Tito žáci se mohou zúčastnit různých soutěží, olympiád a SOČ.

3.5 Organizace výuky

Organizace vzdělávání

Délka a forma vzdělávání Obor vzdělání lze na naší škole realizovat v těchto formách vzdělávání:

- 4 roky v denní formě vzdělávání,

Dosažený stupeň vzdělání

- střední vzdělání s maturitní zkouškou
- kvalifikační úroveň EQF 4

Teoretická výuka je organizována v budově školy, praktická výuka (OSN) a odborná praxe probíhají v Klatovské nemocnici, a.s. a na smluvních pracovištích. Pracovní doba praktické výuky i odborné praxe je maximálně 7 hodin denně. Praktická výuka je zařazena od druhého ročníku. Výuka probíhá dle stanoveného rozvrhu hodin. Odborná praxe je zařazena na konci třetího ročníku.
Metody a formy vzdělávání jsou rozpracovány v úvodu každého vyučovacího předmětu. Vyučující je volí se zřetelem na charakter vyučovacího předmětu, konkrétní situaci v pedagogickém procesu a s ohledem na možnosti školy. Při využívání různých forem a metod výuky ze strany vyučujících je kladen důraz na vytváření pozitivního klimatu třídy a na rozvíjení dobré komunikace mezi žáky a učiteli.
V průběhu studia mají žáci možnost realizovat v 1. ročníku lyžařský výchovně vzdělávací kurz a ve 2. ročníku sportovně-turistický kurz. V rámci volnočasových aktivit ve škole si mohou žáci zacvičit ve školní posilovně a využít studovnu.
Během celého studia škola pořádá pro žáky odborné exkurze podle stanoveného plánu, odborné přednášky, besedy, semináře. Žáci školy se mohou zapojit do soutěží ve všeobecně vzdělávacích předmětech, SOČ, sportovních a odborných soutěžích, podílejí se na prezentaci školy a oboru, např. při dnech otevřených dveří, Akademii řemesel, Dni zdraví. Dále se žáci mohou zapojit do humanitárních akcí – Bílá pastelka, Srdíčkový den, Světluška, Liga proti rakovině, Červená stužka a dalších.
V oblasti sociálně patologických jevů ve škole pracuje školní metodička-preventistka. Věnuje se možnému výskytu šikanování, užívání návykových látek a prevenci. Součástí programu je úzká spolupráce se specializovanými pracovišti a využívání odborníků zabývajících se danou problematikou. Škola pořádá i akce pro rodiče žáků, aby byli sami schopni rozpoznat prvotní zkušenosti svých dětí v oblasti návykových látek a šikanování. Preventistka pravidelně a přehledně informuje žáky a kolegy prostřednictvím vizuálních informací na chodbách školy. Součástí této oblasti jsou exkurze žáků do klubu Chapadlo a besedy odborníků pořádané přímo ve škole pro jednotlivé studijní ročníky.

3.6 Obsah a forma maturitní zkoušky

Maturitní zkouška je tvořena společnou a profilovou částí.
Společná část maturitní zkoušky se skládá ze 2 povinných zkoušek, a to zkoušky z českého jazyka a z volitelné zkoušky. Školní vzdělávací program připravuje žáka pro společnou část maturitní zkoušky na volitelné zkoušky z matematiky a z cizího jazyka. Zadavatelem je MŠMT ČR. Zkouška z českého jazyka, cizího jazyka či matematiky je písemná (DT).
Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky a ze zkoušky z cizího jazyka konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky, pokud si žák z povinných zkoušek společné části maturitní zkoušky zvolil cizí jazyk, a z dalších dvou nebo tří povinných zkoušek. Ředitel školy určí nabídku povinných zkoušek tak, aby nejméně dvě z povinných zkoušek žák konal ze vzdělávací oblasti odborného vzdělávání.
Nabídka povinných zkoušek zpravidla sestává z:

- praktické zkoušky z ošetřování nemocných,
- odborné maturitní zkoušky zahrnující vybrané předměty nebo jejich části, které odborně profilují zaměření oboru (ošetřovatelství),
- z volitelné zkoušky (občanský a společenskovědní základ, psychologie a komunikace, somatologie a klinická propedeutika).

3.7 Hodnocení, klasifikace

Klasifikace se řídí samostatnými Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (vnitřní klasifikační řád), která jsou součástí Školního řádu.

3.8 Klasifikace žáků se specifickými potřebami učení

U těchto žáků klade učitel důraz na ten druh jejich projevu, ve kterém mají předpoklady podat lepší výkon. Při klasifikaci nevychází učitel z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

3.9 Realizace průřezových témat

Konkrétní realizace jednotlivých průřezových témat je uvedena v učebních osnovách jednotlivých předmětů.

a) Občan v demokratické společnosti

Toto téma je realizováno zejména v předmětech občanská nauka, dějepis a ekonomika, ale prostupuje napříč i ostatními předměty, neboť jeho úkol je především formativní, spočívá v budování občanské gramotnosti žáků, vede je k tomu, aby byli odpovědnými aktivními občany, čehož nelze dosáhnout bez vhodného klimatu školy a kvalitní spolupráce s rodiči a širokou veřejností.
Cílem je vychovávat žáky k tomu, aby byli především zodpovědní za své názory, uměli uvažovat o existenčních otázkách, učili se být kriticky tolerantní, uměli odolávat myšlenkové manipulaci (včetně médií), uměli komunikovat a hledat kompromis, aby se dokázali angažovat, vážit si materiálních i duchovních hodnot, chránili životní prostředí.

b) Člověk a životní prostředí

Toto téma je realizováno zejména v předmětech biologie a ekologie a chemie, ale také v ošetřovatelství, při praktické výuce aj. Dosažené znalosti napomáhají žákům pochopit zásadní význam přírody a životního prostředí pro člověka, získat povědomí o základních ekologických zákonitostech a negativních dopadech působení člověka na přírodu a životní prostředí. Žáci si budují takové postoje a hodnotovou orientaci, na jejichž základě si budou utvářet svůj budoucí životní styl v intencích udržitelného rozvoje a ekologicky přijatelných hledisek.

c) Člověk a svět práce

Toto téma je realizováno nejen v předmětech občanská nauka, ekonomika, český jazyk, v cizích jazycích, ale i v odborných předmětech tak, aby se absolvent dokázal co nejlépe uplatnit na trhu práce i v životě. Získané znalosti a kompetence mu mají umožnit aktivní pracovní život a úspěšnou kariéru tak, aby byl kdykoliv schopen adaptovat se na změněné podmínky, procházet rekvalifikacemi, přizpůsobit se světu práce po všech stránkách. Nedílnou součástí realizace tématu je spolupráce s úřadem práce, exkurze v zaměstnaneckých organizacích a odborná praxe.

d) Člověk a digitální svět

Průřezové téma je realizováno ve vyučovacím předmětu informační technologie. Dosažené znalosti a dovednosti žáci využívají ve všech ostatních předmětech. Jsou připravováni tak, aby se jim počítač stal běžným pracovním nástrojem. Pracují s kancelářským softwarem (textový editor, tabulkový procesor, relační databáze), vytvářejí prezentace, používají software pro práci s grafikou, získávají informace z celosvětové sítě, zvládají různé způsoby komunikace na Internetu. Jsou vedeni k tomu, aby dokázali dosažené znalosti aktivně využívat v dalším studiu i v praktickém životě.

Začlenění průřezových témat

Název PT	**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**
Občan v demokratické společnosti	Anglický jazyk Německý jazyk Občanská nauka Český jazyk Dějepis Tělesná výchova Ošetřovatelství IT	Anglický jazyk Německý jazyk Občanská nauka Český jazyk Tělesná výchova Ošetřovatelství Psychologie a komunikace První pomoc IT	Anglický jazyk Německý jazyk Občanská nauka Ekonomika Český jazyk Matematika Tělesná výchova Ošetřovatelství Psychologie a komunikace Ošetřování nemocných IT	Anglický jazyk Německý jazyk Občanská nauka Český jazyk Tělesná výchova Ošetřovatelství Psychologie a komunikace Ošetřování nemocných IT
Člověk a životní prostředí	Anglický jazyk Německý jazyk Dějepis Biologie a ekologie Chemie Tělesná výchova Ošetřovatelství Somatologie IT Základy latinské terminologie	Anglický jazyk Německý jazyk Tělesná výchova Fyzika Ošetřovatelství Psychologie a komunikace První pomoc Klinická propedeutika Zákl. veř. zdr Zákl. meh. a hyg. Patologie	Anglický jazyk Německý jazyk Ekonomika Tělesná výchova Ošetřovatelství Psychologie a komunikace Ošetřování nemocných	Anglický jazyk Německý jazyk Občanská nauka Tělesná výchova Ošetřovatelství Psychologie a komunikace Ošetřování nemocných
Člověk a svět práce	Anglický jazyk Německý jazyk Občanská nauka Dějepis Tělesná výchova Ošetřovatelství Základy latinské terminologie	Anglický jazyk Německý jazyk Tělesná výchova Ošetřovatelství Psychologie a komunikace První pomoc Patologie Zákl. meh. a hyg. Zákl. veř. zdr.	Anglický jazyk Německý jazyk Ekonomika Český jazyk Tělesná výchova Ošetřovatelství Psychologie a komunikace Ošetřování nemocných	Anglický jazyk Německý jazyk Český jazyk Tělesná výchova Ošetřovatelství Psychologie a komunikace Ošetřování nemocných
Člověk a digitální svět	Anglický jazyk Německý jazyk Český jazyk Dějepis, ICT Literární výchova Biologie a ekologie Chemie Tělesná výchova	Anglický jazyk Německý jazyk Český jazyk Dějepis, ICT Literární výchova Tělesná výchova První pomoc Klinická proped. Patologie, ZVZ Ošetřování nemocných	Anglický jazyk Německý jazyk Český jazyk Literární výchova Tělesná výchova Ošetřování nemocných IT	Anglický jazyk Německý jazyk Český jazyk Literární výchova Tělesná výchova Psychologie a komunikace Ošetřování nemocných IT

3.10 Personální a materiální podmínky školy

a) Základní materiální podmínky

- učebny pro výuku jednotlivých předmětů jsou vybavené základní didaktickou technikou, která bude jednak neustále doplňována a modernizována, jednak doplňována o nový výukový software,
- 2 odborné učebny ošetřovatelství plně vybavené pomůckami
- kabinety s pomůckami pro odborné i všeobecné a přírodovědné předměty,
- Klatovská nemocnice, a.s., kde probíhá praktická výuka a odborná praxe,
- 2 učebny výpočetní techniky se 14 a 16 počítači spojenými v síti LAN jsou vybavené moderní didaktickou a IC technikou včetně softwarového vybavení,
- školní knihovna, studovna se 2 počítači, zdarma přístup k INTERNETU,
- školní posilovna.

b) Personální podmínky

- všechny předměty budou, pokud možno, vyučovány odborně kvalifikovanými učiteli (zák. 563/2004 Sb.), kteří procházejí systémem DVPP i dalšími kurzy,
- vedení školy zajistí soulad vzdělávacích a výchovných činností pedagogických pracovníků s cíli vzdělávání stanovenými zákonem a RVP příslušného oboru vzdělání.

c) Organizační podmínky

- průběh vzdělávání je koncipován tak, aby nastal soulad mezi teoretickým vyučováním, praktickým vyučováním i výchovou mimo vyučování,
- odbornou praxi žáků zajistí vedení školy ve spolupráci se sociálními partnery,
- osvěta, výchova a vzdělávání v oblasti životního prostředí a výchova ke zdraví budou vedeny v souladu se Státním programem environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a s národním programem Zdraví pro 21. století,
- rozvoj znalostí a dovedností souvisejících s uplatněním žáků ve světě práce bude prováděn i ve spolupráci s Úřadem práce v Klatovech,
- škola je dostatečně vybavena, aby mohla provádět aktivní rozvoj kompetencí žáků v oblasti IC technologií,
- žáci školy se i nadále budou účastnit soutěží různého typu, budou podporováni mimořádně nadaní žáci,
- do výuky budou nadále zařazována témata z problematiky ochrany člověka za mimořádných situací ve smyslu pokynu MŠMT, č.j. 13586/03-22, ze dne 4. 3. 2003,
- zvýšená pozornost bude věnována vzdělávání a integraci žáků se zdravotním postižením a zdravotním a sociálním znevýhodněním,
- poskytování konzultačních hodin jednotlivými vyučujícími.

d) Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při vzdělávacích akcích

Škola bude při této činnosti vycházet v plném rozsahu z platných předpisů:

- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (č.j. 37014/2005-23 z 22. 12. 2005 – MŠMT)
- Přehled rizik ve škole – vnitřní směrnice školy
- Metodický pokyn k prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (MŠMT – č.j.: 21291/2010-28)
- Metodický pokyn k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních (MŠMT-č.j. 22294/2013-1)
- Evakuační plán školy

3.11 Spolupráce se sociálními partnery

Škola úzce spolupracuje s Klatovskou nemocnicí, a.s., kde probíhá praktická výuka OSN a odborná praxe na jednotlivých odděleních – zejména interním, chirurgickém, neurologickém, ortopedickém, dětském, gynekologickém.
Společně pořádáme také semináře pro nelékařské zdravotnické pracovníky a kurz Sanitář.
Výuka OSN se koná také v soukromých ambulancích a v Charitě Klatovy.
Škola se podílí na slavnostním vítání občánků na MÚ Klatovy, spolupracuje intenzivně s ČČK, dále s MŠ a ZŠ v Klatovech a okolí, DDM, Policií ČR, Diakonií Radost, klubem Chapadlo.

4 Tabulka souladu RVP a ŠVP

RVP			ŠVP		
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	**Minimální počet vyuč. hodin za studium**		**Vyučovací předmět**	**Počet vyučovacích hodin za studium**	
	týdenních	**celkový**		**týdenních**	**celkový**
Jazykové vzděl. - český jazyk - cizí jazyky	5 10	160 320	Český jazyk Cizí jazyk (ANJ)	5 14	160 448
Společenskovědní vzdělávání	5	160	Občanská nauka Dějepis	4 2	128 64
Přírodovědné vzdělávání	4	128	Chemie Fyzika Biologie a ekologie	2 2 2	64 64 64
Matematické vzdělávání	7	224	Matematika	7	224
Estetické vzdělávání	5	160	Literární výchova	6	192
Vzdělávání pro zdraví	8	256	Tělesná výchova První pomoc	8 2	256 64
Informatické vzdělávání	4	128	Informační technologie	4	128
Ekonomické vzdělávání	2	64	Ekonomika	2	64
Základ pro poskytování ošetřovatelské péče	8	256	Somatologie Klinická propedeutika Zákl. veřejného zdravotnictví Zákl. epidemiologie a hygieny Patologie Základy latinské terminologie	4 2 1 1 2 1	128 64 32 32 64 32
Ošetřovatelství a ošetřování nemocných	54	1728	Ošetřovatelství Ošetřování nemocných (OP)	22 32 4 týdny	704 1024 4 týdny
Sociální vztahy a dovednosti	5	160	Psychologie a komunikace	5	160
Disponibilní hodiny	11	352	4 cizí jazyk 1 společenskovědní 2 přírodovědné 1 estetické (LV) 2 pro zdraví (PP) 3 základ pro oš.(PAT, ZLT)	4 1 2 1 2 3	**416**
Celkem	**128**	**4 096**		**130**	**4 160**

Rozdělení disponibilních hodin: celkem 13

- 4 hodiny - cizí jazyk (ANJ)
- 1 hodina - společenskovědní vzdělávání (DĚJ, OBN)
- 2 hodiny - přírodovědné vzdělávání (FYZ, CHE, BEK)
- 1 hodina - estetické vzdělávání (LV)
- 2 hodiny - vzdělávání pro zdraví (PPP)
- 3 hodiny – základ pro poskytování oš. péče (PAT, ZLT)

5 Učební plán

Kód a název oboru vzdělávání: 53 – 41 – M/03 Praktická sestra
Název ŠVP: Praktická sestra
Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka studia: 4 roky
Forma studia: denní
Datum platnosti: od 1. 9. 2024

Názvy vyučovacích předmětů	Počet týdenních vyučovacích hodin				
	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	Celkem
Český jazyk	1	1	1	2	5
Cizí jazyk I (ANJ)	3	3	3+1**	3+1**	14
Dějepis	2	-	-	-	2
Občanská nauka	1	1	1	1	4
Chemie	2	-	-	-	2
Fyzika	2	-	-	-	2
Biologie a ekologie	2	-	-	-	2
Matematika	3	2	2	-	7
Literární výchova	2	1	1	2	6
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
První pomoc	-	2	-	-	2
Informační technologie	1	1	1	1	4
Ekonomika	-	-	2	-	2
Somatologie	4	-	-	-	4
Klinická propedeutika	-	2	-	-	2
Základy veřejného zdravotnictví	-	1	-	-	1
Základy epidemiologie a hygieny	-	1	-	-	1
Základy latinské terminologie	1	-	-	-	1
Patologie	-	2	-	-	2
Ošetřovatelství	4/2*	6/4*	7/2*	5	22
Ošetřování nemocných	-	6	12	14	32
Psychologie a komunikace	-	1	2	2	5
Celkový týdenní počet hodin	**30**	**32**	**35**	**33**	**130**

* celkem/z toho cvičení

**Cizí jazyk - 3.ročník jedna hodina Odborná terminologie
- 4.ročník jedna hodina Jazykový seminář

6 Učební osnovy

6.1 Jazykové vzdělávání

6.1.1 Český jazyk

Počet hodin celkem: 160 hodin
Počet hodin v jednotlivých ročnících: 1. ročník - 1 hodina, celkem 32 hodiny
2. ročník - 1 hodina, celkem 32 hodiny
3. ročník - 1 hodina, celkem 32 hodiny
4. ročník - 2 hodiny, celkem 64 hodiny

Cíl předmětu:

Cílem předmětu český jazyk je naučit žáky v souladu s jazykovými, komunikačními a společenskými normami řešit základní životní a pracovní situace, vyjadřovat své myšlenky, zážitky, názory a postoje, vyhledávat si informace důležité pro osobní a profesní rozvoj, používat je a předávat.

Učivo rozvíjí vědomosti a dovednosti žáků získané na základní škole s ohledem na profesní a společenské zaměření žáků.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- chápali funkci spisovného mateřského jazyka, poznali základní jazykové normy a kategorie, chápali rozdíl mezi spisovným a nespisovným vyjadřováním, dokázali rozeznat, kdy je vhodné, či nevhodné použít určitý tvar z obou oblastí,
- rozvíjeli svou slovní zásobu a vyjadřovací schopnosti a chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění,
- naučili se pracovat samostatně i v týmu,
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa.

Jazykové vzdělávání v českém jazyce vychovává žáky ke kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duchovního života.

Cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační kompetenci žáků a naučit je užívat jazyk jako prostředek dorozumívání a myšlení, přijímání, sdělování a výměny informací na základě jazykových a slohových znalostí. Jazykové vzdělávání se rovněž podílí na rozvoji sociálních kompetencí žáků a směřuje k tomu, aby žáci získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele.

Vzdělávání v českém jazyce směřuje k tomu, aby žáci uplatňovali mateřský jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace, využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle a formulovali a obhajovali své názory.

Charakteristika předmětu:

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP *Vzdělávání a komunikace v českém jazyce.*

Učivo je rozvrženo do tří oblastí:

- oblast *Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností* prohlubuje a upevňuje základy pravopisu, rozvíjí slovní zásobu a vyjadřovací schopnosti žáků tak, aby pochopili rozdíl mezi spisovnou a nespisovnou normou, směřuje ke zvyšování jazykové kultury na základě poznání zvukových prostředků a ortoepických norem jazyka,
- oblast *Komunikační a slohová výchova* se věnuje zdokonalování kultury osobního projevu, správnému, srozumitelnému, jasnému a věcnému vyjadřování, tedy zdokonalování komunikativních dovedností na základě poznání stylového rozvrstvení slovní zásoby i na základě uvědomělého poznání a praktického používání funkčních stylů,
- oblast *Práce s textem a získávání informací* se zabývá mediálními produkty, internetovými zdroji, službami knihoven a prací s informacemi.

Učivo je vhodně mezipředmětově propojeno s učivem literární výchovy, dějepisu, cizích

jazyků, informačních technologií, odborných předmětů a s odbornou praxí.

Metody a formy výuky:
Expoziční metody:
- motivační rozhovor
- motivační skupinová diskuse

Metody osvojování nového učiva:
- výklad, dialog, popis, řízený rozhovor, skupinová diskuse
- samostatná a skupinová práce

Metody práce s odborným textem:
- vyhledávání informací
- studium odborné literatury
- práce s digitálními technologiemi

Fixační metody:
- ústní opakování učiva
- procvičování, doplňování, testy, frontální opakování, soutěže
- praktické upevňování dovedností

Hodnocení žáků:
Klasifikace se řídí Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí Školního řádu SZŠ Klatovy.
Zohledňováni jsou žáci se specifickými poruchami učení a nadaní žáci.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:
Klíčové kompetence:
Kompetence k učení
Vzdělávání v českém jazyce směřuje k tomu, aby žáci:
- měli pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládali různé techniky učení, uměli si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- uplatňovali různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), uměli efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, pořizovat si poznámky.

Kompetence k řešení problémů
Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni:
- získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence
Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali:
- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat,
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně zpracovávat administrativní písemnosti a souvislé texty na běžná i odborná témata,
- dodržovat jazykové a stylistické normy a odbornou terminologii.

Personální a sociální kompetence
Vzdělávání v českém jazyce vede žáky k tomu, aby uměli:
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku,

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům,

odpovědně přijímat a plnit svěřené úkoly.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci si uvědomují v rámci plurality a multikulturního soužití vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupují s aktivní tolerancí k identitě druhých.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žáci jsou schopni vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle.

Digitální kompetence

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, kriticky a tvořivě při učení, při práci i ve volném čase, zejména k vyjádření a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení a prezentaci způsobem vhodným pro danou situaci.

Odborné kompetence

- žáci jsou vedeni k tomu, aby vhodně navazovali kontakt s pacienty, uměli s nimi hovořit a naslouchat jim, vytvářeli přátelskou atmosféru.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti – žáci jednají s lidmi, vyslechnou jejich názor a přiměřeně diskutují na dané téma, vyjadřují v souladu s jazykovou kulturou ústně i písemně svoje názory, jednají samostatně a dovedou pracovat i v týmu.

Člověk a svět práce - žáci umějí přiměřeně pracovat s informacemi, vyhledat, vyhodnotit a použít je. Umějí se písemně a ústně prezentovat při vstupu na trh práce, sestavovat žádosti o zaměstnání a odpovědi na inzeráty, psát profesní životopisy, jednat s potenciálním zaměstnavatelem.

Pracují s informacemi a odpovědně se rozhodují na základě vyhodnocení získaných informací.

Člověk a digitální svět – žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- využívali vhodné digitální kompetence při komunikaci s úřady, k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji,
- kriticky posuzovali vývoj technologií,
- vytvářeli a spravovali své digitální identity,
- chránili sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí,
- znali a uplatňovali právní normy v digitálním prostředí,
- respektovali pravidla chování a jednali eticky,

sdíleli data, informace a obsah s ostatními.

1. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk, porovná jeho vrstvy - ve vlastním projevu používá prostředky adekvátní komunikační situaci - vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny - popíše postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky	**Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností** 1. Obecné poznatky o jazyce

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- řídí se zásadami správné výslovnosti - odhaluje a opravuje chyby ve výslovnosti	2. Nauka o zvukové stránce jazyka
- v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - pracuje s normativními příručkami českého jazyka - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby	3. Grafická stránka jazyka
- rozvíjí a využívá odpovídající slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak - přiřadí k pojmenování v daném kontextu synonyma a antonyma - rozezná obrazné a neobrazné pojmenování	4. Nauka o slovní zásobě
- rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar	**Komunikační a slohová výchova** 1. Úvod do stylistiky
- vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi - posoudí funkčnost užitých jazykových prostředků - použije jazykové prostředky odpovídající komunikační situaci - přednese krátký projev - vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska - klade otázky a jednoznačně formuluje odpovědi - najde v textu požadované informace - sestaví oznámení, pozvánku, jednoduchou zprávu - samostatně vyplní tiskopis - využívá znalosti jazykové normy - vytvoří myšlenkově ucelený text	2. Prostěsdělovací styl
- zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, umí si je vybírat a přistupovat k nim kriticky - vypracuje anotaci - zaznamenává bibliografické údaje - má přehled o knihovnách a jejich službách	**Práce s textem a získávání informací** 1. Informatická výchova 2. Knihovny 3. Techniky a druhy čtení 4. Zpracovávání informací 5. Reprodukce textu

2. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - vyjmenuje a vysvětlí způsoby tvoření slov v češtině	**Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností** 1. Nauka o tvoření slov

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- provede slovotvornou a morfologickou analýzu slovního tvaru - určí slovnědruhovou platnost slova - identifikuje v daném kontextu morfologicky chybný tvar slova a opraví ho	
- charakterizuje jednotlivé slovní druhy - vyhledá v textu jednotlivé slovní druhy - vysvětlí rozdíl mezi ohebnými a neohebnými slovními druhy - rozlišuje druhy jmen - vytvoří tři stupně přídavných jmen a příslovcí - rozlišuje určité a neurčité slovesné tvary - určí mluvnické kategorie jmen a sloves - objasní funkci jednotlivých slovních druhů ve větě - využívá poznatky z tvarosloví v písemném i mluveném projevu	2. Tvarosloví
- objasní znaky stylu - charakterizuje jazykové prostředky - rozliší jednotlivé slohové útvary - napíše odpověď na inzerát - sestaví úřední dopis (žádost, stížnost, motivační dopis, otevřený dopis) - napíše žádost o zaměstnání - sestaví vlastní životopis (klasický a strukturovaný) - předvede jednání s potenciálním zaměstnavatelem - použije jazykové prostředky odpovídající slohovému útvaru - využívá znalosti jazykové normy	**Komunikační a slohová výchova** 1. Administrativní styl
- používá klíčová slova při vyhledávání informačních pramenů - má přehled o denním tisku a tisku své zájmové oblasti	**Práce s textem a získávání informací** 1. Informatická výchova 2. Knihovny 3. Techniky a druhy čtení 4. Zpracovávání informací 5. Reprodukce textu

3. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - vyhledá skladební dvojice - pojmenuje vztah ve skladební dvojici a určí, čím je tento vztah vyjádřen	**Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností** 1. Skladba - vztahy ve větě

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- vyjmenuje a charakterizuje základní a rozvíjející větné členy - provede větněčlenský rozbor jednoduché věty - zhodnotí vhodnost syntaktické výstavby věty - najde chyby ve výstavbě věty a opraví je nejvhodnějším způsobem	2. Větné členy
- provede rozbor souvětí - vysvětlí rozdíl mezi větou hlavní a vedlejší - vyjmenuje, charakterizuje a v souvětí určí druhy vedlejších vět - vyjmenuje, charakterizuje a v souvětí určí poměry mezi větami - rozdělí věty v souvětí na řídicí a závislé - rozdělí věty vedlejší na spojkové a vztažné - objasní rozdíl mezi souvětím souřadným a podřadným - zhodnotí vhodnost syntaktické výstavby souvětí - najde chyby ve výstavbě souvětí a opraví je nejvhodnějším způsobem - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování	3. Souvětí
- objasní znaky stylu - charakterizuje jazykové prostředky - rozliší jednotlivé slohové útvary - zvolí formu písemného projevu adekvátní účelu textu - vytvoří strukturovaný text - sestaví jednoduché publicistické útvary (článek, komentář, reportáž, interview) - vystihne charakteristické znaky fejetonu	**Komunikační a slohová výchova** 1. Publicistický styl
- objasní znaky stylu - charakterizuje jazykové prostředky - rozliší jednotlivé slohové útvary - odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu - zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, vybírá si je a přistupuje k nim kriticky - pořizuje z odborného textu výpisky a výtah - sestaví odborný popis, popis pracovního postupu a výklad - vyjadřuje se věcně správně, přesně a srozumitelně - vytvoří myšlenkově ucelený a strukturovaný text	2. Odborný styl
- samostatně zpracovává informace - pořizuje z odborného textu výpisky a výtah	**Práce s textem a získávání informací** 1. Informatická výchova 2. Knihovny

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
	3. Techniky a druhy čtení 4. Zpracovávání informací **5.** Reprodukce textu

4. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - uplatňuje v písemném projevu znalosti českého pravopisu	**Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností** 1. Opakování zásad českého pravopisu
- vysvětlí strukturu slov	2. Opakování slovotvorby
- aplikuje poznatky z tvarosloví v písemném a mluveném projevu	3. Opakování tvarosloví
- využívá rozbor věty jednoduché a souvětí k logickému a srozumitelnému vyjadřování	4. Opakování stavby věty jednoduché a souvětí
- orientuje se ve výstavbě celého textu - vystihne hlavní myšlenku textu - posoudí textovou návaznost a aktuální členění výpovědi - určí případné nedostatky celkové výstavby textu - doplní podle smyslu vynechané části textu - odhadne pokračování textu nebo doplní jeho předcházející část - odhadne název textu - uspořádá části textu v souladu s textovou návazností	5. Výstavba textu
- charakterizuje řečnický styl - využívá emocionální stránku mluveného slova ve svých projevech	**Komunikační a slohová výchova** 1. Základy rétoriky
- objasní znaky stylu - vysvětlí využití jednotlivých slohových postupů v uměleckém stylu - přiřadí k uměleckému textu příslušný literární druh a žánr - identifikuje na základě textu charakteristické rysy literárních druhů a žánrů	2. Umělecký styl
- charakterizuje úvahový postup - vysvětlí rozdíl mezi úvahou a kritikou - objasní úkol recenze - vystihne typické znaky eseje - vytvoří text podle zadaných kritérií - funkčně použije spisovný jazyk v písemném projevu	3. Slohové útvary úvahového postupu

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- dodrží zásady kompoziční výstavby textu	
- využije znalost základních znaků funkčních stylů, slohových postupů a slohových útvarů v písemném a mluveném projevu - respektuje slohotvorné činitele - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu - dodržuje zásady jazykové kultury	4. Opakování funkčních stylů a slohových postupů
- rozumí obsahu textu i jeho částí - dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů	**Práce s textem a získávání informací** 1. Informatická výchova 2. Knihovny 3. Techniky a druhy čtení 4. Zpracovávání informací **5.** Reprodukce textu

6.1.2 Cizí jazyky - Anglický jazyk

Počet hodin celkem: 384 hodin
Počet hodin v jednotlivých ročnících: 1. roč. – 3 hodiny, celkem 96 hodin
2. roč. – 3 hodiny, celkem 96 hodin
3. roč. – 3 hodiny, celkem 96 hodin
4. roč. – 3 hodiny, celkem 96 hodin

Cíl předmětu:
Cílem předmětu je vybavit žáky v návaznosti na základní vzdělání takovými obecnými a komunikativními kompetencemi, které jim umožní dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života v multikulturní společnosti. Připravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě. Přispívá k formování osobnosti žáků a rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život. Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, přičemž cílovou jazykovou úrovní žáka 1. a 2. ročníku je A2, ve 3. a 4. ročníku podle SERR žák dosáhne jazykové úrovně B1. Rozsah produktivní slovní zásoby činí přibližně 2 300 lexikálních jednotek za studium, z čehož obecně odborná a odborná terminologie tvoří minimálně 20% lexikálních jednotek.
Žáci konají profilovou maturitní zkoušku z cizího jazyka.

Obecné cíle předmětu
Cílem je vybavit žáka takovými dovednostmi, aby:
- komunikoval v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata a volil adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky
- efektivně pracoval s cizojazyčným textem včetně odborného, zpracovával a využíval ho jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností
- získával informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a to i prostřednictvím digitálních technologií, získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využíval k cizojazyčné komunikaci a svému dalšímu vzdělávání
- využíval vybrané metody a postupy efektivního studia ke studiu dalších jazyků, případně k dalšímu vzdělávání
- chápal a respektoval tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a

jazykových oblastí, uplatňoval je ve vztahu k představitelům jiných kultur.

Charakteristika předmětu:

Náplň předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – ***Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce.***

Obsahem výuky je systematické rozvíjení dovedností žáků v těchto oblastech:

Řečové dovednosti

- receptivní řečová dovednost sluchová: poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů
- receptivní řečová dovednost zraková: čtení a práce s textem včetně odborného
- produktivní řečová dovednost ústní: mluvení situačně i tematicky zaměřené
- produktivní řečová dovednost písemná: zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků, anotací, apod.
- jednoduchý překlad
- interaktivní řečové dovednosti: střídání receptivních a produktivních činností
- interakce ústní a písemná

Jazykové prostředky

- výslovnost: zvukové prostředky jazyka, obtížné jevy
- pravopis a grafická podoba jazyka
- slovní zásoba a její tvoření včetně odborné slovní zásoby
- gramatika: tvarosloví a větná skladba

Tematické okruhy, obecné komunikační situace a jazykové funkce

- tematické okruhy obecné i odborné: osobní údaje, charakterové vlastnosti, dům a domov, každodenní život, volný čas a zábava, koníčky, jídlo a nápoje, zdravý životní styl, služby, zábava, cestování, mezilidské vztahy, péče o tělo a zdraví, u lékaře, nakupování, móda, vzdělávání, zaměstnání, životní cíle, moderní technologie, počasí, Česká republika, anglicky mluvící země
- komunikační situace: získávání, předávání a sdílení informací, sjednání schůzky, objednávka služby, vyřízení vzkazu, uvedení příkladu
- jazykové funkce: zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání, naděje, žádost o vysvětlení, projevení zájmu

Poznatky o zemích

- vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání anglicky mluvících zemí, jejich kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí
- informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice

Učivo je vhodně mezipředmětově propojeno především s předměty český jazyk, další cizí jazyk, literární výchova, dějepis, občanská výchova, INF a s odbornými předměty a odborným výcvikem.

Metody a formy výuky:

Do vyučování jsou vhodně integrovány tyto metody a formy výuky:

- ***expoziční metody*** (motivační vyprávění, motivační rozhovor, motivační skupinová diskuse)
- ***metody osvojování nového učiva*** (výklad, popis, vysvětlení, přednáška, řízený rozhovor, skupinová diskuse, samostatná a skupinová práce)
- ***aktivující didaktické metody*** (hry, rozhovory, besedy, samostatná vystoupení žáků, referáty, prezentace)
- ***fixační metody*** (ústní opakování učiva, procvičování, doplňování, testy, frontální opakování, soutěže, praktické upevňování dovedností)

- ***metody práce s cizojazyčným textem*** (vyhledávání informací, analytické čtení, překlad a práce se
slovníky, poslech s porozuměním, práce s internetem a digitálními technologiemi, cizojazyčnými časopisy a texty)
Při výuce jsou vhodně používány názorné pomůcky, dílčí tematické listy, zábavné materiály, ukázky korespondence, informační materiály a digitální technologie.

Gramatické učivo se opírá o systém mateřského jazyka a je soustavně upevňováno s oporou o učebnice, pracovní sešity, slovníky a doplňující učební materiály včetně digitálních technologií. Žák je stimulován a podporován v zájmu o studium zvoleného jazyka, je podporována jeho sebedůvěra, samostatnost, iniciativa a schopnost sebehodnocení.
Vzdělávání je doplňováno exkurzemi, přednáškami, projekty a soutěžemi, které motivují žáky k prohlubování dovedností a kompetencí v cizím jazyce.

Hodnocení žáků:
Kritéria hodnocení vycházejí z klasifikačního řádu, který je součástí Školního řádu SZŠ Klatovy.
Při ústním projevu žáka je hodnocena zvuková stránka jazyka (výslovnost, intonace, artikulace, přízvuk, vázání slov), lexikální rozsah a správné užití probraných gramatických pravidel, stavba věty s ohledem na srozumitelnost, plynulost a autokorekci.
Při písemném projevu je hodnocena přesnost jazykových prostředků a respektování probraných gramatických pravidel a lexikální a syntaktické znalosti s ohledem na srozumitelnost.
Žák je hodnocen za řešení písemných, ústních i komunikativních úloh se zřetelem ke komplexnímu rozvoji řečových dovedností s důrazem na postupné zdokonalování.
Výsledky učení žáka jsou kontrolovány průběžně ústně i písemně, prověřováno je osvojené učivo po probraném gramatickém či tematickém celku. Součástí hodnocení jsou písemné práce, dílčí písemné testy, diktáty, didaktické testy, frontální prověřování znalostí, domácí samostatná příprava, aktivita v hodině a zájem žáka o předmět.
Zohledňováni jsou žáci se specifickými poruchami učení a žáci nadaní.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat
Klíčové kompetence
Kompetence k učení
- žák má pozitivní vztah k učení a vzdělávání, ovládá různé techniky učení a vytváří si vhodný studijní
režim a podmínky, uplatňuje různé způsoby práce s textem, zejména studijní a analytické čtení, efektivně vyhledává a zpracovává informace, je čtenářsky gramotný, poslouchá mluvené projevy, pořizuje si poznámky, ke svému učení využívá různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí, sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímá hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí, zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.
Kompetence k řešení problémů
- žák získává informace potřebné k řešení problému při komunikaci, navrhne způsoby řešení, popřípadě varianty řešení a zdůvodní je, při řešení problémů uplatňuje různé metody myšlení, volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit a využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve, spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení), aktivně diskutuje a spolupracuje při utváření modelových situací, řízeném dialogu a tvůrčím způsobem řeší zadání písemných prací, propojuje své cizojazyčné znalosti se svými životními zkušenostmi.

Komunikativní kompetence

- žák se vyjadřuje přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje, své myšlenky formuluje srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, aktivně se účastní diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje, vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování, čte s porozuměním cizojazyčný text a písemně zpracovává jednodušší cizojazyčné materiály, prezentuje a odůvodňuje svoje názory při modelových situacích jako je například komunikace s klientem, vyplňování vstupního formuláře, při doporučení služby srozumitelně využívá i odborné slovní zásoby, dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii, zaznamenává písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí, chápe výhody znalosti cizího jazyka pro životní i pracovní uplatnění, prohlubuje své jazykové dovednosti.

Personální a sociální kompetence

- žák reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku, pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností, podněcuje práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, zvažuje návrhy druhých, přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým, pravidelně vyhodnocuje svůj jazykový pokrok v učení, reaguje v cizím jazyce adekvátně a společensky přijatelně na hodnocení svého jednání a kvalitu pracovního výkonu, na pochvalu či stížnost, stanovuje si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek, ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žák si uvědomuje v rámci plurality a multikulturního soužití vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých, váží si hodnot místní, národní, evropské i
světové kultury a má k nim vytvořen pozitivní vztah, jedná odpovědně, samostatně a iniciativně ve vlastním i veřejném zájmu, dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých, vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci, zajímá se aktivně o politické a kulturní dění u nás i ve světě, při nácviku modelových situací s klienty různého pohlaví, věku a společenské kultury vždy vyjadřuje respekt k osobní identitě člověka a dodržuje v cizím jazyce stylistické normy vyjadřující zásady slušného chování.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- žák vhodně komunikuje s potenciálními zaměstnavateli, prezentuje svůj odborný potenciál a své profesní cíle, zajímá se o nové trendy ve studovaném oboru, účastní se odborných kurzů, školení a soutěží, kde se dokáže vhodně prezentovat, znalost nově nabyté cizojazyčné odborné slovní zásoby ho zvýhodňuje v boji s konkurencí na trhu práce.

Digitální kompetence

- žák bezpečně, kriticky a tvořivě využívá digitální technologie při učení, používá potřebná digitální zařízení, aplikace a služby, včetně nástrojů umělé inteligence, získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech, volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým, komunikuje elektronickou poštou, aktivně vyhledává a zpracovává cizojazyčné texty získané z různých informačních zdrojů.

Odborné kompetence

- jsou zařazeny do předmětu Anglická odborná terminologie.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- toto průřezové téma je rozvíjeno zejména v těchto tematických celcích: Člověk – osobní charakteristika, Zdravý životní styl, Domov a bydlení, Každodenní život a volnočasové aktivity, Cestování – zeměpis UK, USA, ČR, Svátky a tradice (1.ročník), Kultura, Věda a technologie, Povolání, Nakupování, Cestování a prázdniny – zeměpis UK, USA, ČR, Svátky a tradice (2.ročník), Sportovní aktivity, Volný čas, Přírodní katastrofy, Domov a domácí práce, Člověk – pocity, Jídlo a pití, Zeměpis UK, USA, ČR, Svátky a tradice (3.ročník), Škola a vzdělání, Budoucí povolání, Životní zkušenosti, Současný svět – věda a technika, Slavné osobnosti UK, USA, ČR (4.ročník),
- žák se ve výuce seznámí s některými specifiky, tradicemi a zvyky anglicky mluvících zemí a v souvislosti s tím je veden k poznávání a vnímání odlišností, akceptaci nových kultur, respektu k nim a k nacházení společného porozumění,
- žák jedná s lidmi, vyslechne jejich názor a přiměřeně diskutuje na dané téma, vyjadřuje v souladu s jazykovou kulturou ústně i písemně svoje názory, jedná samostatně a dovede pracovat i v týmu se vzájemným respektem,
- žák je schopen zvládnout většinu běžných činností potřebných k životu ve společnosti jako je korespondence, běžná konverzace na obecná i odborná témata, vyplňování formulářů, objednávek.

Člověk a svět práce

- toto průřezové téma je rozvíjeno zejména v těchto tematických celcích: Člověk – osobní charakteristika, Zdravý životní styl, Domov a bydlení, Každodenní život a volnočasové aktivity, Cestování – zeměpis UK, USA, ČR, Svátky a tradice (1.ročník), Kultura, Věda a technologie, Povolání, Nakupování, Cestování a prázdniny – zeměpis UK, USA, ČR, Svátky a tradice (2.ročník), Sportovní aktivity, Volný čas, Přírodní katastrofy, Domov a domácí práce, Člověk – pocity, Jídlo a pití, Zeměpis UK, USA, ČR, Svátky a tradice (3.ročník), Škola a vzdělání, Budoucí povolání, Životní zkušenosti, Současný svět – věda a technika, Slavné osobnosti UK, USA, ČR (4.ročník),
- žák přiměřeně pracuje s informacemi, vyhledává je, vyhodnocuje a používá**,** představí se, domluví si po telefonu schůzku, sdělí svoje záliby, profesi**,** popíše pracoviště a některé pracovní činnosti a jmenuje jiné pracovní příležitosti na trhu práce, komunikuje se zákazníkem
- výuka předmětu zodpovědně podporuje žáka v jeho orientaci na trhu práce a zvyšuje tím jeho pracovní hodnotu a možnosti uplatnění,
- žák si zvyšuje svou kvalifikaci schopností komunikovat ve svém oboru také v cizím jazyce, což ho zvýhodňuje před konkurencí na trhu práce,
- žák vyhledává a pracuje s novými cizojazyčnými informacemi, zodpovědně je vyhodnocuje a využívá
- žák se dovede písemně a ústně prezentovat při vstupu na trh práce, sestaví žádosti o zaměstnání, odpovědi na inzeráty, napíše profesní životopis, jedná s potenciálním zaměstnavatelem.

Člověk a životní prostředí

- toto průřezové téma je rozvíjeno zejména v těchto tematických celcích: Člověk – osobní charakteristika, Zdravý životní styl, Domov a bydlení, Každodenní život a volnočasové aktivity, Cestování – zeměpis UK, USA, ČR, Svátky a tradice (1.ročník), Kultura, Věda a technologie, Povolání, Nakupování, Cestování a prázdniny – zeměpis UK, USA, ČR, Svátky a tradice (2.ročník), Sportovní aktivity, Volný čas, Přírodní katastrofy, Domov a domácí práce, Člověk – pocity, Jídlo a pití, Zeměpis UK, USA, ČR, Svátky a tradice (3.ročník), Škola a vzdělání, Budoucí povolání, Životní zkušenosti, Současný svět – věda a technika, Slavné

osobnosti UK, USA, ČR (4.ročník),
- žák poznává svět a lépe mu rozumí**,** rozlišuje a hodnotí sociální chování své i jiných z hlediska zdraví a životosprávy,
- součástí výuky je také diskuse o životním prostředí, přírodě a soukromém i pracovním okolí každého z nás,
- žák si uvědomuje dopad své činnosti na zdravý životní styl a životosprávu člověka, přiměřeně svým znalostem vhodně komunikuje o životním prostředí, o hospodaření s energiemi, materiály a vodou, o recyklování odpadů,
- žák v cizím jazyce dovede vhodně motivovat k dodržování osobní a domácí hygieny, varuje před možným rizikem a vyzývá k respektování bezpečnostních pravidel.

Člověk a digitální svět
- toto průřezové téma je rozvíjeno zejména v těchto tematických celcích: Člověk – osobní charakteristika, Zdravý životní styl, Domov a bydlení, Každodenní život a volnočasové aktivity, Cestování – zeměpis UK, USA, ČR, Svátky a tradice (1.ročník), Kultura, Věda a technologie, Povolání, Nakupování, Cestování a prázdniny – zeměpis UK, USA, ČR, Svátky a tradice (2.ročník), Sportovní aktivity, Volný čas, Přírodní katastrofy, Domov a domácí práce, Člověk – pocity, Jídlo a pití, Zeměpis UK, USA, ČR, Svátky a tradice (3.ročník), Škola a vzdělání, Budoucí povolání, Životní zkušenosti, Současný svět – věda a technika, Slavné osobnosti UK, USA, ČR (4.ročník),
- žák využívá digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, získává informace z různých zdrojů, tyto informace sdílí, předává a prezentuje způsobem vhodným pro danou komunikační situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce, pracuje s internetem, s elektronickým slovníkem a s aktuálními programy a aplikacemi za účelem vyhledávání inzerátů na trhu práce, tvorby cizojazyčných prezentací a referátů, pracuje s vhodně zvolenými moderními vzdělávacími programy a elektronickými materiály, pracuje s informačními zdroji v cizím jazyce a na základě nově nabytých znalostí z odborné terminologie pak využívá tyto své poznatky také při obsluze další moderní technologie a přístrojového vybavení například při praktické výuce.

1.ročník

Výsledky vzdělávání žáka	**Učivo**
Žák: - dosáhne cílové úrovně A1-A2 podle SERR pro jazyky ***<u>Receptivní řečové dovednosti:</u>*** Žák: - porozumí hlavním bodům krátkých konverzací a v textu vyhledá konkrétní informace - rozumí konkrétním informacím číselné povahy - v rozhovoru zachytí konkrétní informace týkající se předmětů každodenní potřeby - porozumí hlavním bodům čteného textu - porozumí informacím v ústním projevu, ve kterém vrstevník mluví o sobě a svých každodenních a volnočasových aktivitách, o zdravém životním stylu	***<u>Řečové dovednosti:</u>*** - receptivní řečová dovednost sluchová - poslech - receptivní řečová dovednost zraková - čtení a práce s textem včetně odborného - produktivní řečová dovednost ústní - produktivní řečová dovednost písemná - jednoduchý překlad - interaktivní řečové dovednosti - interakce ústní a písemná

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- rozumí obsahu komentářů na blogu/vlogu - v neformálním emailu vyhledá výhody a nevýhody vlogování - rozumí obsahu mluveného projevu a k mluvčím přiřadí jednotlivé aktivity - rozumí kvízovým otázkám o volnočasových aktivitách, zdravém životním stylu, charakterových vlastnostech - rozumí interpretaci výsledků kvízu - porozumí obsahu profilu vrstevníka na webu a v textu vyhledá konkrétní informace - na internetu vyhledá informace o biodómech a populárních videohrách - porozumí obsahu rozhovoru mezi vrstevníky a v rozhovoru zachytí konkrétní informace - rozumí informacím na etiketách potravin - rozumí čtenému textu o jídle v různých zemích, o zdravých stravovacích návycích - rozumí informacím z rozhovoru v restauraci - rozumí obsahu formuláře, přihlášky do sportovního centra - porozumí hlavním bodům a myšlenkám v rozhovoru o tradičních oděvech v různých zemích světa - rozumí hlavním bodům podcastu na dané téma - rozumí čtenému textu, který se týká bezpečného chování na internetu, popisu místa a různých zemí - odvodí význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby, kontextu a znalosti tvorby slov - rozumí informacím v telefonickém rozhovoru vrstevníka s prarodiči a zachytí konkrétní informace ***<u>Produktivní řečové dovednosti:</u>*** Žák: - pozdraví a představí se, rozloučí se, vyhláskuje své jméno a příjmení - uvede konkrétní číselnou informaci - ústně a písemně pojmenuje konkrétní předměty každodenní potřeby - pojmenuje vztahy mezi lidmi na fotografii, aktivity na obrázku - popíše svou rodinu, svůj den, situaci na fotografii, oblečení, místnost - vyjmenuje školní předměty, potraviny a jídla na obrázku	***<u>Jazykové prostředky:</u>*** Fonetika: - výslovnost *s/z/iz* - slovní a větný přízvuk - vázání - výslovnost *i/i:* - výslovnost *ŋ* - *výslovnost ə* Pravopis Slovní zásoba a její tvoření: - země a národnosti - číslovky - slovní druhy - *play, do, go, have* - složená podstatná jména - přídavná jména - like Gramatika: - sloveso *to be, have got, can* - jednotné a množné číslo podstatných jmen - *this/that/these/those* - rozkazovací způsob - přivlastňovací *´s* - osobní zájmena - přítomný čas prostý - předložky *at, on, in* - příslovce častosti děje - otázky - vazba *there is/are* - počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - množstevní výrazy - přítomný čas prostý a průběhový - stupňování přídavných jmen - místní předložky ***<u>Tematické okruhy:</u>*** Předměty každodenní potřeby Rodina Škola Denní program, každodenní činnosti Volnočasové aktivity Vlogging Řízení času Bydlení – domy, místnosti, nábytek Stravovací návyky, zdravý životní styl Oblečení

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- gramaticky správně tvoří věty týkající se jeho schopností, uvede, co má nebo nemá rád, sdělí, jak často se věnuje různým aktivitám, tvoří věty týkající se aktuálních činností, popíše blízkou osobu, porovná různé domy/místnosti, porovná známá místa v ČR - volně a srozumitelně reprodukuje obsah přečteného textu - foneticky správně vyslovuje věty o každodenních aktivitách - sestaví souvislý text, osobní profil na web - sestaví informační leták - napíše krátký text, ve kterém reprodukuje informace o aktivitách vrstevníka - uvede požadované údaje do formuláře, přihlášky - napíše neformální email spolužákovi - napíše souvislý text o zemi, kterou chce navštívit - napíše popis vysněného domu - písemně reprodukuje obsah přečteného textu ***<u>Interaktivní řečové dovednosti:</u>*** Žák: - vede s vrstevníkem rozhovor, ve kterém se představí - klade otázky na téma rodina, každodenní aktivity, sport a bydlení a sám na podobné odpoví - klade otázky týkající se přečteného textu a sám na podobné odpoví - ve skupině připraví osnovu a obsah vlogu o svém běžném dni - hovoří s vrstevníky o řízení času, oblíbených volnočasových aktivitách, sportovních soutěžích - diskutuje o stravovacích návycích, o sociálních sítích, videohrách a úpravě selfíček, o úpravě třídy, o životě ve městě a na venkově - vede rozhovor v restauraci - zeptá se na cestu a na podobnou otázku odpoví - požádá o objasnění nebo vysvětlení a na to samé adekvátně reaguje	Charakterové vlastnosti Popis osoby, fotografie Místa a zeměpisné prvky Popis místa a cesty ***<u>Komunikační situace, jazykové funkce:</u>*** Vyjádření žádosti o objasnění, vysvětlení Objednání jídla a nápojů Vyhledávání a vyhodnocování informací Vyjádření názoru, návrhu, souhlasu a nesouhlasu Osobní profil Formulář Neformální email ***<u>Poznatky o zemích:</u>*** - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání anglicky mluvících zemí, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice - Houses of Parliament (UK) - White House (USA)

2.ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - dosáhne cílové úrovně A2 podle SERR pro jazyky ***Receptivní řečové dovednosti:*** Žák: - porozumí hlavním bodům a myšlenkám ústního projevu vrstevníků a v textu zachytí konkrétní informace - porozumí obsahu čteného textu a vyhledá konkrétní informace - porozumí obsahu rozhovoru a zachytí konkrétní informace - rozumí informacím v přednášce týkající se vyhledávání a vyhodnocování informací - vyhledá informace na internetu a prezentuje je spolužákům - rozumí informacím ve filmových recenzích na internetovém fóru a v textu vyhledá konkrétní informace - rozumí popisu života - rozumí hlavním bodům a myšlenkám zápisu v deníku a v textu vyhledá konkrétní informace - rozumí hlavním bodům a myšlenkám jednoduchého odborného textu - rozumí otázkám kvízu o životě teenagerů - rozumí obsahu rozhovoru mezi prodavačkou a zákazníkem - rozumí informacím v recenzích a v textu vyhledá výhody a nevýhody výrobku - rozumí obsahu příspěvku na sociální síti - rozumí dotazníku, který se týká volby povolání - využívá informativní literaturu, encyklopedie a média, se získanými informacemi pracuje a využívá různé druhy slovníků - rozumí hlavním myšlenkám přísloví, která se týkají řešení problémových situací - rozumí obsahu krátkých rozhovorů, které se týkají problémových situací během dovolené a cestování - rozumí popisu ubytování, určí typ dovolené a v textu vyhledá konkrétní informace ***Produktivní řečové dovednosti:*** Žák: - popíše osoby, činnosti a situace na fotografii - připraví plakát - gramaticky správně tvoří věty a otázky	***Řečové dovednosti:*** - receptivní řečová dovednost sluchová - poslech - receptivní řečová dovednost zraková - čtení a práce s textem včetně odborného - produktivní řečová dovednost ústní - produktivní řečová dovednost písemná - jednoduchý překlad - interaktivní řečové dovednosti - interakce ústní a písemná ***Jazykové prostředky:*** Fonetika: - výslovnost *t/d/id* - slovní a větný přízvuk Pravopis Slovní zásoba a její tvoření: - přídavná jména - kolokace s *have, take* - příslovce - vyjádření času - fráze s *get* - vyjádření informací číselné povahy - frázová slovesa Gramatika: - minulý čas prostý - nepravidelná slovesa - prostředky textové návaznosti *so, because* - *-ing/ infinitiv s to* - vyjadřování budoucnosti - předpřítomný čas prostý ***Tematické okruhy:*** Kultura, umění, zábava Festivaly a svátky Film, televize, pouliční umění Popis života Moderní technologie Sociální média Předměty každodenní potřeby Nakupování Povolání, volba povolání

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
v minulosti a budoucnosti týkající se probíraných témat, foneticky správně je vyslovuje - uvede, kde obvykle vyhledává informace, jaké informace vyhledává a proč - napíše krátký text o životě známé osoby - napíše příběh nebo popíše událost ze svého života - adekvátně používá prostředky textové návaznosti - popíše svůj den - sestaví prezentaci o slavné osobnosti - uvede výhody a nevýhody života bez moderních technologií - sdělí svůj názor na obsah přečteného textu - písemně reprodukuje obsah přečteného textu - uvede svůj názor na dané téma - gramaticky správně vyjádří cenu - sestaví recenzi na přístroj - sestaví formální stížnost - vyjmenuje různá povolání, dopravní prostředky - sestaví pozvánku formou neformálního emailu - napíše pohlednici z dovolené - využívá výkladový slovník ***<u>Interaktivní řečové dovednosti:</u>*** Žák: - klade otázky týkající se života v minulosti a budoucnosti, moderních technologií, dalšího vzdělání a budoucího povolání - uvede a zdůvodní svůj názor na probírané téma - vede diskusi na probírané téma - vede rozhovor, ve kterém vyjádří návrh, souhlas a nesouhlas s návrhem - vede rozhovor v obchodě, zeptá se na cenu a na stejnou otázku odpoví	Novoroční oslavy Cestování, dopravní prostředky Prázdniny a dovolená, v hotelu ***<u>Komunikační situace, jazykové funkce:</u>*** Vyhledávání a vyhodnocování informací Vyjádření názoru Vyjádření návrhu, souhlasu, nesouhlasu Recenze výrobku Formální stížnost Neformální email – pozvánka Vyjádření rady Pohlednice ***<u>Poznatky o zemích:</u>*** - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání anglicky mluvících zemí, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice - Europe - Edinburgh - Famous English speaking personalities

3.ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - dosáhne cílové úrovně B1 podle SERR pro jazyky ***<u>Receptivní řečové dovednosti:</u>*** Žák: - rozumí obsahu a informacím v chatu mezi vrstevníky	***<u>Řečové dovednosti:</u>*** - receptivní řečová dovednost sluchová - poslech - receptivní řečová dovednost zraková - čtení a práce s textem včetně

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- odvodí význam lexikální jednotky na základě definice - porozumí hlavním bodům a myšlenkám v textech o probíraném tématu - rozumí informacím v letáku o probíraném tématu - rozumí obsahu itineráře, inzerátu - sestaví popis atrakce, kterou v minulosti navštívil - vyhledá informace na probírané téma na internetu - rozumí hlavním bodům výkladu turistického průvodce - rozumí obsahu ústního projevu vrstevníka na dané téma a zachytí konkrétní informace - rozumí obsahu novinových titulků, k jednotlivým titulkům přiřadí konkrétní fotografie - rozumí hlavním bodům a myšlenkám novinového článku - rozumí čtené zprávě, odvodí význam neznámé slovní zásoby na základě kontextu a znalosti tvoření slov - rozumí komentářům na internetu o aplikacích, v textu vyhledá konkrétní informace a odvodí význam neznámých slov z kontextu - rozumí obsahu a informacím v příspěvku na probírané téma na internetovém fóru - rozumí bodům dotazníku, který se týká probíraného tématu - využívá různé druhy slovníků - rozumí obsahu příspěvku na blog - rozumí popisu problému a odhadne význam slov a slovních spojení na základě kontextu věty ***<u>Produktivní řečové dovednosti:</u>*** Žák: - popíše vzhled a oblečení postavy na obrázku - sestaví krátký text popisující osobu - napíše krátký text na zadané téma - porovná obrázky - volně a srozumitelně reprodukuje obsah inzerátu, sám krátký inzerát na probírané téma sestaví - sestaví neformální mail o návštěvě nějakého zajímavého místa, používá adekvátní prostředky textové návaznosti	odborného - produktivní řečová dovednost ústní - produktivní řečová dovednost písemná - jednoduchý překlad - interaktivní řečové dovednosti - interakce ústní a písemná ***<u>Jazykové prostředky:</u>*** Fonetika: - slovní a větný přízvuk - výslovnost *was/were* - výslovnost *u/u:* - intonace Pravopis Slovní zásoba a její tvoření: - názvy obchodů - složená podstatná jména - kolokace s *do, make, take, give, have* - sportovní aktivity s *do, play, go* - přídavná jména končící na *-y, -ful, -less* Gramatika: - přítomné časy - předpřítomný čas prostý - členy - *there was/were* - minulý čas prostý a průběhový - *while/when* - počitatelnost a kvantifikátory - modální slovesa - stupňování přídavných jmen - *too, enough* ***<u>Tematické okruhy:</u>*** Popis osoby Venkov, město Nakupování Výlet, cestování, dopravní prostředky Popis domu, bytu Domácí práce Pocity a nálady Aplikace Stravovací návyky, zdravý životní styl

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- sestaví jednoduchý itinerář jednodenního výletu s využitím internetu - uvede zajímavá místa v ČR - připraví text o zajímavém místě, doporučí restaurace, ubytování, výlety, vhodný dopravní prostředek - popíše problémové situace na fotografiích - ve spolupráci se spolužáky navrhne aplikaci, kterou bude možno využít v běžném životě - sestaví příspěvek na internetové fórum o události ve svém okolí - napíše definice probíraných slov a slovních spojení - vyvodí závěr ze situace na fotografii - sestaví souvislý text, ve kterém vyjádří svůj názor na probírané téma - ve spolupráci se spolužákem připraví podcast - sestaví krátký text, ve kterém popíše problém a uvede kroky vedoucí k jeho vyřešení - gramaticky správně vyjádří reakci na dobré i špatné zprávy - sestaví souvislý, jasně strukturovaný text na téma životní prostředí ***<u>Interaktivní řečové dovednosti:</u>*** Žák: - klade otázky na dané téma a odpovídá na ně - diskutuje o výhodách a nevýhodách života na venkově a ve městě - hovoří o prázdninách - s vrstevníky diskutuje o přípravě jednodenního výletu - vede s vrstevníkem rozhovor o nezapomenutelném víkendu - odpovídá na otázky týkající se prázdnin a sám takové otázky tvoří - volně a srozumitelně reprodukuje rozhovor mezi žáky a vyučujícím, rozhovor adekvátně zahájí a ukončí - gramaticky správně vyjádří žádost a také na ni reaguje - vede rozhovor, ve kterém požádá o radu nebo radu sám udělí - ve spolupráci se spolužákem uvede problém, navrhne různá řešení a vybere to nejvhodnější - vede rozhovor, ve kterém adekvátně reaguje na dobré i špatné zprávy	Sport Počasí, přírodní katastrofy Životní prostředí ***<u>Komunikační situace, jazykové funkce:</u>*** Vyjádření žádosti, reakce na žádost Příspěvek na internetové fórum Vyjádření rady, žádost o radu Vyjádření názoru Řešení problému Reakce na zprávu Internetový příspěvek ***<u>Poznatky o zemích:</u>*** - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání anglicky mluvících zemí, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice - Sydney, Cardiff, London - Cestování po ČR, USA a UK

4.ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - dosáhne cílové úrovně B1-B2 podle SERR pro jazyky ***Receptivní řečové dovednosti:*** Žák: - rozumí hlavním myšlenkám a bodům rozhovoru na dané téma - rozumí čtenému textu a do textu doplní konkrétní slovní zásobu, vyhledá v něm konkrétní informace - rozumí příspěvkům na internetovém fóru, k příspěvkům přiřadí konkrétní rady - rozumí obsahu emailu, který se týká využití moderních technologií ve výuce jazyka - odhadne význam neznámých slov na základě kontextu, znalosti tvorby slov a již osvojené slovní zásoby - odvodí slovo na základě definice - porozumí obsahu a informacím úvahy pro a proti, v textu vyhledá prostředky textové návaznosti - rozumí telefonickému hovoru - rozumí neformálnímu emailu/dopisu, v textu vyhledá konkrétní informace a fráze typické pro neformální dopis/email - vyhledá informace o slavných vynálezcích a jejich vynálezech, využívá při tom informativní literaturu, encyklopedie a média, se získanými informacemi pracuje - rozumí informacím ve formálním emailu, žádosti o zaměstnání - rozumí informacím v pracovním inzerátu - rozumí citátům - rozumí definici neznámého slova - seřadí události v chronologickém sledu - využívá různé druhy slovníků ***Produktivní řečové dovednosti:*** Žák: - uvede svůj názor na dané téma - popíše ideální školu - sdělí svůj názor, jak moderní technologie změní vzdělávání v budoucnosti - vytvoří a představí plakát, seznam zdrojů a aktivit, které mohou pomoci s angličtinou	***Řečové dovednosti:*** - receptivní řečová dovednost sluchová - poslech - receptivní řečová dovednost zraková - čtení a práce s textem včetně odborného - produktivní řečová dovednost ústní - produktivní řečová dovednost písemná - jednoduchý překlad - interaktivní řečové dovednosti - interakce ústní a písemná ***Jazykové prostředky:*** Fonetika: - slovní a větný přízvuk Pravopis Slovní zásoba a její tvoření: - podstatná jména končící na *-ing* - složená přídavná jména - podstatná jména končící na *-tion, -y, -t* - frázová slovesa Gramatika: - vyjadřování budoucnosti - kondicionál 0 - kondicionál 1 - předpřítomný a minulý čas - kondicionál 2 - trpný rod - imperativ - předminulý čas - nepřímá řeč ***Tematické okruhy:*** Spojené státy americké Velká Británie Klatovy a Česká republika Škola a vzdělávání Volba povolání Brigáda Moderní technologie ve výuce Etapy života Pravidla chování

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- sestaví inzerát na místní akci, ve kterém uvede program a požádá o dobrovolníky - napíše seznam rad, jak se chovat či nechovat v běžných situacích - popíše a porovná fotografie z dětství - napíše neformální email kamarádovi/členovi rodiny, ve kterém sdělí novinky - napíše neformální odpověď na návrh, jak oslavit narozeniny, text jasně a logicky strukturuje - vyjádří instrukce prostřednictvím imperativu - napíše zprávu o televizním programu nebo webové stránce, text jasně a logicky strukturuje a používá vhodné prostředky textové návaznosti - sestaví souvislý text o planetách, přičemž pracuje s odbornými zdroji a se slovníkem - gramaticky správně reprodukuje sdělení druhé osoby - napíše formální žádost o zaměstnání, text jasně a logicky strukturuje, používá vhodné prostředky textové návaznosti - sestaví článek na téma ideální zaměstnání ***<u>Interaktivní řečové dovednosti:</u>*** Žák: - klade otázky, hovoří o svých představách, diskutuje, vede rozhovor na dané téma - diskutuje o vhodných učebních stylech - diskutuje o řešení problémových situací, které se mohou vyskytnout při práci v týmu - diskutuje o rozvoji technologií - vede rozhovor, ve kterém požádá o instrukce nebo instrukce udělí	Vesmír Vynálezci a vynálezy ***<u>Komunikační situace, jazykové funkce:</u>*** Vyjádření návrhu, souhlasu a nesouhlasu Úvaha pro a proti Popis obrázku/fotografie Porovnání obrázků/fotografií Neformální email Biografie Instrukce Zpráva Inzerát na zaměstnání Motivační dopis ***<u>Poznatky o zemích:</u>*** - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání anglicky mluvících zemí, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice

6.1.3 Cizí jazyky - Anglická odborná terminologie

Počet hodin celkem: 32 hodin
Počet hodin v jednotlivých ročnících: 3. roč. – celkem 32 hodin (1 hodina týdně)

Cíl předmětu

Cílem předmětu ***Anglická odborná terminologie*** je vybavit žáka v návaznosti na všeobecné jazykové vzdělání odpovídající jazykové úrovni A2 podle SERR pro jazyky takovými odbornými komunikativními dovednostmi, které mu umožní dorozumění se nejen v oblasti *osobní, veřejné a vzdělávací,* ale zejména v oblasti *profesní.* Vzdělávání v cizím jazyce ve 3. roč. všeobecně směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá ***úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky***, přičemž rozsah produktivní slovní zásoby činí přibližně 575 lexikálních jednotek za rok, z toho obecně odborná a odborná terminologie tvoří minimálně 20 %.
Žáci konají ***státní maturitní zkoušku z cizího jazyka, její školní část vyžaduje znalost anglické odborné terminologie.***

Obecné cíle předmětu
Cílem je vybavit žáka takovými dovednostmi, aby:
- komunikoval v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, nejen na všeobecná, ale zejména na odborná témata a volil adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky
- využíval cizí jazyk při poskytování zdravotní péče a služeb cizincům bez znalosti nebo s nedostatečnou znalostí češtiny, v komunikaci s nemocnými dodržoval zásady efektivní komunikace, společenské a profesní zásady a zohledňoval pokud možno kulturní původ cizince
- efektivně pracoval s cizojazyčným odborným textem, zpracovával a využíval ho jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností pro budoucí profesi
- získával informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a to i prostřednictvím digitálních technologií, získané poznatky, a to zejména ty odborné ze svého oboru, využíval ke komunikaci a svému dalšímu vzdělávání.

Výsledky vzdělávání v oblastech citů, postojů a preferencí hodnot
Výuka předmětu směřuje k tomu, aby žák:
- rozšiřoval a prohluboval svou komunikativní kompetenci a celkový rozhled v daném oboru
- chápal a respektoval tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a podílel se na aktivním životě v multikulturní společnosti a v pracovní činnosti
- využíval vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, případně k dalšímu vzdělávání a rozvíjel svou schopnost učit se po celý život
- jednal samostatně a odpovědně ve vlastním a veřejném zájmu
- přistupoval aktivně a tvořivě k problémům a hledání různých řešení

Charakteristika učiva

Náplň předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – ***Vzdělání a komunikace v cizím jazyce.***

Obsahem výuky je systematické rozvíjení dovedností žáků v těchto oblastech:

Řečové dovednosti

- receptivní řečové dovednosti: poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, čtení odborných textů, práce s odbornou slovní zásobou
- produktivní řečové dovednosti: ústní a písemné vyjadřování situačně i tematicky zaměřené, písemné zpracování odborného textu, překlad, reprodukce, vlastní písemný projev
- interaktivní řečové dovednosti: střídání receptivních a produktivních činností, dialogy

Jazykové prostředky

- výslovnost: zvukové prostředky jazyka, obtížné jevy
- pravopis a grafická podoba jazyka
- slovní zásoba a její tvoření včetně odborné slovní zásoby
- gramatika: slovní druhy, jejich tvarosloví, příslovce, předložky, spojky, větná skladba, člen, vazby sloves, podstatných a přídavných jmen, zápor a specifické gramatické jevy v anglickém jazyce

Tematické okruhy a odborné tematické okruhy

- omezeně se týkají všeobecných a běžných témat z oblasti *osobní, veřejné, společenské a vzdělávací* např. rodina, vztahy, domácí práce, oblečení, tradice, denní režim, nakupování, současný svět, škola
- kladen je důraz především na odborná témata z oblasti *profesní*, která jsou probírána v těchto modulech: ***Lidské tělo*** (hlavní části, hlava, trup, horní končetina, ruka, dolní končetina, chodidlo, kostra, dutiny a orgány, kůže, smyslové orgány), ***V lékárně, léky*** (u lékaře, lékařská prohlídka, lékárna, druhy léků, užívání léků), ***U lékaře*** (návštěva lékaře, příznaky nemoci, praktická sestra, konverzace lékař – pacient, lékařská prohlídka, stanovení diagnózy, léky, lékárna, domácí léčení), ***Nemocnice, nemocniční oddělení*** (SZŠ, nemocniční oddělení, ambulantní část nemocnice, lůžková část nemocnice, nemocniční personál, povinnosti praktické sestry, oblíbené oddělení), ***Zdraví a nemoci*** (druhy nemocí, příznaky nemocí, léčení nemocí, prevence, dobrý psychický stav, zdravá životospráva), ***Zdravý životní styl*** (zdravé stravovací návyky, vegetariánství, veganství, česká kuchyně, oblíbené jídlo, pitný režim, sport, dobrý psychický stav, škodlivé látky, srovnání životních stylů), ***První pomoc a poranění*** (zásady první pomoci, krvácení, krvácení z nosu, zlomeniny, drobná poranění, popáleniny, lékárnička), ***Příjem do nemocnice*** (plánovaný a akutní příjem, pozvání do nemocnice, přijímací karta, nezbytné věci do nemocnice), ***Budoucí povolání*** (povolání praktické sestry, její vlastnosti a povinnosti k pacientovi, k lékaři, k sobě samé, vztah mezi praktickou sestrou a pacientem), ***Lázně*** (Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Františkovy Lázně a další, léčení nemocí, používané metody, potřebné věci), ***Denní hygiena*** (hygiena v minulosti a současnosti, osobní hygiena, hygiena ráno, během dne, večer, hygiena v nemocnici, domácí práce, čistící prostředky a pomůcky pro úklid), ***Střední zdravotnická škola*** (obory, předměty, budova školy, třídy, zkoušení, maturitní zkouška, mimoškolní aktivity, zdravotnická povolání), ***Věda a technika v nemocnici*** (technická zařízení, počítače, pagery, mobily, televize, ultrazvuk, rentgen, mamograf, magnetická rezonance), ***Osoby se zdravotním postižením*** (mentální a tělesné postižení, hluchota, slepota, problémy osob se zdravotním postižením, známé osobnosti se zdravotním postižením), ***Zdravotnické systémy v ČR, USA a v zemích Spojeného království*** (stručná charakteristika a vzájemné porovnání), ***Praktický výcvik v nemocnici*** (průběh praxe, přínos pro budoucí povolání).

Komunikační situace a jazykové funkce

- získávání a předávání informací, telefonický rozhovor, návštěva lékaře, přijímání a propouštění pacienta, poskytování základní ošetřovatelské péče, diskuze o zdravém životním stylu, v lékárně
- obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí,

omluvy, rady, poděkování, doporučení, společenské a zdvořilostní fráze, odůvodnění a obhájení postoje nebo názoru, emoce, morální stanovisko, pokyn k činnosti

Poznatky o zemích

- vybrané poznatky odborného charakteru k poznání anglicky mluvících zemí, jejich kultury, umění a tradic a společenských zvyklostí

Učivo je vhodně mezipředmětově propojeno, úzce souvisí především s předměty anglický jazyk, dále český jazyk, ošetřovatelství, občanská výchova a INF. Do výuky se vhodně integrují jazykové prostředky anglického jazyka odpovídající jazykové úrovni A2/B1 dle SERR pro jazyky.

Metody a formy výuky

Do vyučování jsou vhodně integrovány tyto metody a formy výuky:

- ***expoziční metody*** (motivační vyprávění, motivační rozhovor, motivační skupinová diskuse)
- ***metody osvojování nového učiva*** (výklad, popis, vysvětlení, přednáška, řízený rozhovor, skupinová diskuse, samostatná a skupinová práce)
- ***aktivující didaktické metody*** (hry, rozhovory, besedy, samostatná vystoupení žáků, referáty)
- ***fixační metody*** (ústní opakování učiva, procvičování, doplňování, testy, frontální opakování, soutěže, praktické upevňování dovedností)
- ***metody práce s cizojazyčným odborným textem*** (vyhledávání informací, analytické čtení, překlad a práce se slovníky, poslech s porozuměním, práce s digitálními zdroji, cizojazyčnými časopisy a texty).

Při výuce cizích jazyků jsou vhodně používány názorné pomůcky pro výuku odborné terminologie, dílčí tematické pracovní listy, zábavné materiály a informační materiály.
Gramatické učivo se opírá o systém mateřského jazyka a je soustavně upevňováno s oporou o slovníky a doplňující učební materiály.
Žák je stimulován a podporován v zájmu o studium zvoleného jazyka, je podporována jeho sebedůvěra, samostatnost, iniciativa a schopnost sebehodnocení. Vzdělávání je doplňováno odbornými exkurzemi zejména v ošetřovatelství a projekty, které motivují žáky k prohlubování dovedností a kompetencí v cizím jazyce.

Hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z ***klasifikačního řádu, který je součástí Školního řádu SZŠ Klatovy.***
Při ústním projevu žáka je hodnocena zvuková stránka jazyka (výslovnost, intonace, artikulace, přízvuk, vázání slov), lexikální rozsah zejména odborné slovní zásoby a správné užití probraných gramatických pravidel, stavba věty s ohledem na srozumitelnost, plynulost a autokorekci.
Při písemném projevu je hodnoceno respektování probraných gramatických pravidel a lexikální rozsah odborné slovní zásoby, syntaktické znalosti s ohledem na srozumitelnost.
Žák je hodnocen za řešení písemných, ústních i komunikativních úloh se zřetelem ke komplexnímu rozvoji řečových dovedností s důrazem na postupné zdokonalování.
Výsledky učení žáka jsou kontrolovány průběžně ústně i písemně, prověřováno je osvojené učivo po probraném tematickém modulu. Součástí hodnocení jsou dílčí písemné testy, frontální prověřování znalostí, domácí samostatná příprava, aktivita v hodině a zájem žáka o předmět.
Zohledňováni jsou žáci se specifickými poruchami učení a žáci nadaní.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák má pozitivní vztah k učení a vzdělávání, ovládá různé techniky učení a vytváří si vhodný studijní režim a podmínky. Efektivně vyhledává a zpracovává informace, pořizuje si poznámky. Další vzdělávání v cizím jazyce posuzuje jako přínos ke svému komplexnímu rozvoji a vyjadřuje ho zvýšeným zájmem o rozšíření rozsahu odborné terminologie, aktivním používáním této terminologie, ochotně se zapojuje do jazykových projektů, referátů a prezentací.

Kompetence k řešení problémů

- žák získává informace potřebné k řešení problému, navrhne způsoby řešení, popřípadě varianty řešení a zdůvodní je, volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit a využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve, spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení), aktivně diskutuje a spolupracuje a tvůrčím způsobem se podílí na utváření modelových situací s pacientem v řízeném dialogu.

Komunikativní kompetence

- žák se vyjadřuje přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje, dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii, vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování, dosáhne jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí a pro pracovní uplatnění, čte s porozuměním cizojazyčný text a písemně zpracovává jednodušší cizojazyčné odborné materiály, prezentuje a odůvodňuje svoje názory při modelových situacích jako je například komunikace s pacientem, vyplňování vstupního formuláře, při doporučení ošetření srozumitelně využívá odbornou slovní zásobu.

Personální a sociální kompetence

- žák reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku, pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností, pravidelně vyhodnocuje svůj jazykový pokrok v učení tvorbou vlastního jazykového pasu, v cizím jazyce reaguje adekvátně a společensky přijatelně na hodnocení svého jednání a kvalitu pracovního výkonu, na pochvalu či stížnost pacienta.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žák si uvědomuje – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých, váží si hodnot místní a národní, evropské i světové kultury a má k nim vytvořen pozitivní vztah. Při nácviku modelových situací s pacienty různého pohlaví, věku a společenské kultury vždy vyjadřuje respekt k osobní identitě člověka a v cizím jazyce dodržuje stylistické normy vyjadřující zásady slušného chování.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- žák vhodně komunikuje s potenciálními zaměstnavateli, zajímá se o nové trendy ve studovaném oboru, dokáže se vhodně cizím jazykem prezentovat a znalost cizojazyčné odborné slovní zásoby chápe jako výhodu v boji s konkurencí na trhu práce.

Digitální kompetence

- žák komunikuje prostřednictvím různých digitálních technologií, aktivně a s nadšením vyhledává a zpracovává odborné texty získané z různých zdrojů v digitálních prostředí, při vyhledávání používá různé strategie, získané informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost, prostřednictvím digitálních technologií sdílí informace s ostatními a používá digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření obsahu.

Odborné kompetence

- žák komunikuje s pacienty a dalšími osobami v souladu se společenskými pravidly a profesní etikou, zohledňuje jejich osobnostní, sociální a kulturní specifika, zvládá komunikaci s pacienty v cizím jazyce, naslouchá jim, vytváří přátelskou atmosféru, pomáhá jim překonat obavy či ostych, poskytuje pacientům informace v souladu se svou odbornou způsobilostí a pokyny lékaře, motivuje pacienty k přijetí zdravého životního stylu a péči o sebe.

Průřezová témata

jsou nedílnou součástí koncepce školy a jejich zásady, principy a hodnoty si žáci osvojují a uplatňují průběžně. Do jednotlivých tematických modulů *Lidské tělo, V lékárně a léky, U lékaře, Nemocnice a nemocniční oddělení, Zdraví a nemoci, Zdravý životní styl, První pomoc a poranění, Příjem do nemocnice, Budoucí povolání, Lázně, Denní hygiena, Střední zdravotnická škola, Věda a technika v nemocnici, Osoby se zdravotním postižením, Zdravotnické systémy v ČR, USA a v zemích Spojeného království, Praktický výcvik v nemocnici* jsou následující průřezová témata zařazována tak, aby si žák uvědomil vzájemnou použitelnost a souvislost svých znalostí a dovedností v různých vzdělávacích oblastech, a to vždy podle vhodné vazby na učivo.

Občan v demokratické společnosti

- žáci se ve výuce seznámí s některými specifiky, tradicemi a zvyky anglicky mluvících zemí a v souvislosti s tím jsou vedeni k poznávání a vnímání odlišností estetického cítění, akceptaci nových kultur, respektu k nim a k nacházení společného porozumění (*Lidské tělo, U lékaře, Nemocnice, Příjem do nemocnice, Lázně*)
- žáci jednají s lidmi, vyslechnou jejich názor a přiměřeně diskutují na dané téma, vyjadřují v souladu s jazykovou kulturou ústně i písemně svoje názory, jednají samostatně a dovedou pracovat i v týmu se vzájemným respektem,
- žáci jsou schopni zvládnout většinu běžných činností potřebných k životu ve společnosti jako je korespondence, běžná konverzace na obecná i odborná témata, vyplňování formulářů, objednávek (*Příjem do nemocnice, První pomoc a poranění, U lékaře, V lékárně*).

Člověk a svět práce

- výuka předmětu zodpovědně podporuje žáky v jejich orientaci na trhu práce a zvyšuje tím jejich pracovní hodnotu a možnosti uplatnění,
- žáci si zvyšují svou kvalifikaci schopností odborně komunikovat ve svém oboru také v cizím jazyce, což je zvýhodňuje před konkurencí na trhu práce (*Nemocnice, Lázně, Praktický výcvik v nemocnici*),
- žáci vyhledávají a pracují s novými odbornými informacemi, zodpovědně je vyhodnocují a využívají (*Osoby se zdravotním postižením, Zdraví a nemoci*),
- žáci se dovedou písemně a ústně prezentovat při vstupu na trh práce, sestavit žádosti o zaměstnání, odpovědi na inzeráty, napsat profesní životopis, jednat s potenciálním zaměstnavatelem a na úřadu práce (*Střední zdravotnická škola, Nemocnice, Moje budoucí povolání*).

Člověk a digitální svět

- žáci jsou vedeni k bezpečné, sebejisté a tvořivé práci s digitálními zdroji, k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence například za účelem vyhledávání odborných textů a za účelem tvorby odborně zaměřených prezentací,
- žáci pracují s informačními zdroji v cizím jazyce a na základě znalosti odborné terminologie pak využívají své poznatky také při obsluze další moderní technologie a přístrojového vybavení při praktické výuce (*Věda a technika v nemocnici*).

Člověk a životní prostředí - součástí výuky je také diskuse o životním prostředí, přírodě a soukromém i pracovním okolí každého z nás, - žáci si uvědomují dopad své činnosti na zdravý životní styl a životosprávu člověka a s využitím odborné terminologie přiměřeně svým znalostem vhodně komunikují o manipulaci a ekologickém využití používaných léků, o jejich uskladnění, expirační době a zacházení s ohledem na životní prostředí, diskutují o hospodaření s energiemi, materiály a vodou, o recyklování odpadů, - žáci s využitím odborné slovní zásoby v cizím jazyce dovedou vhodně motivovat k dodržování osobní a provozní hygieny, varují před možným rizikem při ošetření a vyzývají k respektování bezpečnostních předpisů (*Denní hygiena, Zdravý životní styl, Zdraví a nemoci*)

3.ročník

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
Poslech: - výsledky vzdělávání studenta odpovídají výsledkům vzdělávání dosažených v předmětu Anglický jazyk – 1.cizí jazyk a odpovídají cílové jazykové úrovni ***B1 podle SERR*** pro jazyky. **Ústní interakce:** - výsledky vzdělávání studenta odpovídají výsledkům vzdělávání dosažených v předmětu Anglický jazyk – 1. cizí jazyk a odpovídají cílové jazykové úrovni ***B1 podle SERR*** pro jazyky. ***Samostatný ústní projev:*** - výsledky vzdělávání studenta odpovídají výsledkům vzdělávání dosažených v předmětu Anglický jazyk – 1. cizí jazyk a odpovídají cílové jazykové úrovni ***B1 podle SERR*** pro jazyky. - ve všech tematických celcích vede v různých modelových situacích s potenciálním pacientem základní běžnou i odbornou konverzaci v anglickém jazyce ***Čtení:*** - výsledky vzdělávání studenta odpovídají výsledkům vzdělávání dosažených v předmětu Anglický jazyk – 1. cizí jazyk a odpovídají cílové jazykové úrovni ***B1 podle SERR*** pro jazyky.	***Jazykové prostředky:*** - vhodně jsou integrovány jazykové prostředky, které jsou probírány a procvičovány v předmětu Anglický jazyk – 1. cizí jazyk a odpovídají jazykové úrovni ***A2/B1 dle SERR*** pro jazyky ***Odborné komunikační situace, jazykové funkce:*** Rozhovory u lékaře V lékárně Přijímání a propouštění pacienta Poskytování základní ošetřovatelské péče Diskuze o zdravém životním stylu Jednoduchý telefonický rozhovor Obraty při zahájení a ukončení rozhovoru Společenské a zdvořilostní fráze Vyjádření přání, nabídky, pozvání, žádosti, odmítnutí, omluvy, rady, poděkování, prosby, doporučení Vyjádření souhlasu, nesouhlasu, radosti, zklamání, vyjádření přesvědčení a názoru

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
Psaní: ***Žák:*** - odpoví a napíše e-mail - napíše inzerát, odpoví na inzerát - napíše a vyplní žádost o práci - napíše CV a motivační dopis - napíše jednoduché sdělení, zprávu, vzkaz - zaznamená informace ze čteného či slyšeného projevu **Žák:** - vyjmenuje části lidského těla - popíše části hlavy - rozdělí trup do jednotlivých dutin a vyjmenuje jejich vnitřní orgány - vysvětlí a jmenuje části končetin - vyjmenuje hlavní části kostry a zhodnotí její význam - charakterizuje lidské smysly - vysvětlí činnost a funkci lidského těla **Žák:** - popíše návštěvu u lékaře - požádá lékaře o lékařský předpis - pohovoří o návštěvě lékárny - reaguje na lékárníka a zodpovídá jeho dotazy - zeptá se na léky bez receptu a na cenu léku - rozdělí léky podle druhu - charakterizuje další zboží, které je dostupné v lékárně - popíše dávkování jednotlivých léků **Žák:** - popíše návštěvu u lékaře - vysvětlí okolnosti návštěvy - pohovoří o lékařském vyšetření - zmíní příznaky nemoci - zahájí, udržuje a ukončí rozhovor s lékařem - vyjádří svůj pocit a zdravotní potíže - zodpoví otázky lékaře - zeptá se na svůj zdravotní stav **Žák:** - pohovoří o zdravotnické škole - charakterizuje jednotlivé předměty - popíše odbornou praxi na jednotlivých odděleních	***Odborné tematické celky:*** ***Lidské tělo*** - hlavní části, hlava, trup, horní končetina, ruka, dolní končetina, chodidlo, kostra, dutiny a orgány, kůže, smyslové orgány, činnost a funkce lidského těla ***V lékárně, léky*** - u lékaře, lékařská prohlídka, lékárna, druhy léků, další zboží v lékárně, užívání léků, léky na lékařský předpis a bez předpisu ***U lékaře*** - návštěva lékaře, příznaky nemoci, praktická sestra, konverzace lékař – pacient, lékařská prohlídka, stanovení diagnózy, léky, lékárna, domácí léčení ***Nemocnice, nemocniční oddělení*** - SZŠ, nemocniční oddělení, ambulantní část nemocnice, lůžková část nemocnice, nemocniční personál, povinnosti praktické sestry, oblíbené oddělení

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
- rozdělí nemocnici do jednotlivých oddělení - porovná ambulantní a lůžkovou část nemocnice - vyjmenuje a charakterizuje jednotlivá zdravotnická povolání - popíše povinnosti a náplň práce zdravotníků - zmíní své oblíbené oddělení a vysvětlí, proč je tomu tak **Žák:** - vysvětlí, jak je třeba předcházet nemocem - vyjmenuje různé nemoci - popíše příznaky jednotlivých nemocí - popíše léčení jednotlivých nemocí - charakterizuje zdravý životní styl - porovná množství spánku, práce a volného času - vysvětlí správné stravovací návyky - zmíní význam sportu a pohybu - zdůrazní škodlivost alkoholu, kouření a drog **Žák:** - pohovoří o životním stylu - vysvětlí význam zdravého životního stylu - charakterizuje zdravé stravovací návyky - porovná zdravé stravovací návyky se svou životosprávou - popíše správný pitný režim - zmíní tradiční českou kuchyni - porovná českou kuchyni, zmíní své oblíbené jídlo - zhodnotí význam sportu a pohybu - popíše svůj postoj ke sportu a svou oblíbenou sportovní činnost - rozvine argumentaci o škodlivosti kouření, alkoholu a drog - porovná vegetariánství a veganství **Žák:** - vysvětlí význam poskytnutí první pomoci - popíše první pomoc při poraněních – krvácení, krvácení z nosu, zlomeniny, drobná poranění (pořezání, odřenina, škrábnutí), popálení - charakterizuje příznaky zlomeniny - rozdělí zlomeniny na otevřené a zavřené - charakterizuje stupně popálení - popíše složení lékárničky	***Zdraví a nemoci*** - prevence, druhy nemocí, příznaky nemocí, léčení nemocí, dobrý psychický stav, zdravá životospráva, škodlivé látky ***Zdravý životní styl*** - zdravé stravovací návyky, vegetariánství, veganství, česká kuchyně, oblíbené jídlo, pitný režim, sport, dobrý psychický stav, škodlivé látky, srovnání životních stylů ***První pomoc a poranění*** - zásady první pomoci, krvácení, krvácení z nosu, zlomeniny, drobná poranění, popáleniny, lékárnička ***Příjem do nemocnice*** - plánovaný a akutní příjem, pozvání

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
Žák: - rozdělí příjmy na dva druhy - popíše jednotlivé příjmy - vysvětlí, jak příjmy probíhají - zmíní, jak jsou pacienti zváni do nemocnice - vyplní přijímací kartu - vyjmenuje věci, které jsou nezbytné k pobytu v nemocnici - vysvětlí, jestli někdy byl v nemocnici a jak příjem probíhal	do nemocnice, přijímací karta, nezbytné věci do nemocnice
Žák: - charakterizuje povolání praktické sestry - zdůrazní význam povolání pro společnost - popíše významné charakterové vlastnosti praktické sestry - vysvětlí povinnosti k pacientovi - vysvětlí povinnosti k lékaři - vysvětlí povinnosti k sobě samé - porovná vztah mezi pacientem a praktickou sestrou - vysvětlí svou volbu tohoto povolání	***Moje budoucí povolání*** - povolání praktické sestry, její vlastnosti a povinnosti k pacientovi, k lékaři, k sobě samé, vztah mezi praktickou sestrou a pacientem
Žák: - popíše Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Františkovy Lázně - vyjmenuje další lázně v ČR - charakterizuje používané léčebné metody v lázních - vyjmenuje nemoci, které se léčí v lázních - vyjmenuje nezbytné věci pro pobyt v lázních - zmíní svůj pobyt v lázních, popř. svůj pobyt popíše	***Lázně*** - Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Františkovy Lázně a další, léčení nemocí, používané metody, potřebné věci pro pobyt v lázních
Žák: - charakterizuje vývoj hygieny od minulosti do přítomnosti - popíše svou osobní hygienu - zdůrazní význam mytí rukou - porovná sprchování a koupání - vysvětlí význam hygieny v nemocnici - zmíní hygienu, pořádek a domácí práce doma - vyjmenuje potřebné vybavení pro úklid	***Denní hygiena*** - hygiena v minulosti, osobní hygiena, hygiena ráno, během dne, večer, hygiena na pracovišti, domácí práce, čistící prostředky a pomůcky pro úklid
Žák: - charakterizuje zdravotnickou školu - vyjmenuje studijní obory, školní předměty - pohovoří o mimoškolních aktivitách	***Střední zdravotnická škola*** - popis budovy, odborné učebny, studijní obory, všeobecné předměty, odborné předměty, přestávky, jídelna, sportovní, kulturní vyžití, cesty do zahraničí, maturitní ples, charitativní

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
- pohovoří o zkoušení a závěrečných zkouškách - popíše budovu školy a její vybavení - vyjmenuje zdravotnická povolání a stručně je charakterizuje - vysvětlí svůj vztah ke škole	činnost
Žák: - charakterizuje technické vybavení nemocnice - vyjmenuje technická zařízení a přístroje - popíše počítačové vybavení - zdůvodní význam komunikačních zařízení – mobilů, pagerů, telefonů, … - vyjmenuje a zdůvodní význam vyšetřovacích přístrojů a zařízení – ultrazvuku, rentgenu, magnetické rezonance, CT, mamografu, …	***Věda a technika v nemocnici*** - technická zařízení, počítače, pagery, mobily, televize, ultrazvuk, rentgen, CT, mamograf, magnetická rezonance
Žák: - rozdělí osoby se zdravotním postižením na osoby s mentálním a tělesným postižením - charakterizuje hluchotu – příčiny, pomůcky, život - charakterizuje slepotu – příčiny, pomůcky, život - popíše příčiny tělesného postižení a používané pomůcky - vyhodnotí problémy osob se zdravotním postižením - zmíní organizace, které pomáhají osobám se zdravotním postižením - jmenuje známé osobnosti se zdravotním postižením a charakterizuje jejich život	***Osoby se zdravotním postižením*** - mentální a tělesné postižení, hluchota, slepota, problémy osob se zdravotním postižením, známé osobnosti se zdravotním postižením
Žák: - popíše fungování zdravotnických systémů - porovná zdravotnické systémy jednotlivých zemí - stručně vysvětlí výhody a nevýhody jednotlivých systémů	***Zdravotnické systémy*** - zdravotnický systém v ČR, USA a v zemích Spojeného království, stručná charakteristika a porovnání, výhody, nevýhody, důležitá telefonní čísla
Žák: - popíše průběh praxe - popíše pracoviště, činnosti, používané pomůcky, nástroje, přístroje - vysvětlí přínos praxe pro své budoucí povolání	***Praktický výcvik v nemocnici*** - průběh praxe, kde, přínos pro budoucí povolání, činnosti, pomůcky, přístroje

6.1.4 Cizí jazyky - Seminář z anglického jazyka

Počet hodin celkem: 32
Počet hodin v jednotlivých ročnících: 4. ročník – 1 hodina týdně, celkem 32 hodin

Cíl předmětu:

Cílem předmětu jazykový seminář je vybavit žáka v návaznosti na základní vzdělání takovými obecnými a komunikativními dovednostmi, které mu umožní dorozumění v oblasti osobní, veřejné, vzdělávací a profesní a připraví ho k úspěšnému složení maturitní zkoušky z anglického jazyka odpovídající úrovni B1 podle SERR. Vzdělávání v semináři z anglického jazyka směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Rozsah produktivní slovní zásoby činí přibližně 570 lexikálních jednotek za rok. Na konci studia žák skládá maturitní zkoušku z anglického jazyka na úrovni, která odpovídá úrovni B1 podle SERR.

Obecné cíle předmětu

Cílem je vybavit žáka takovými dovednostmi, aby:

- komunikoval v cizím jazyce v běžných situacích života, v projevech mluvených i psaných na všeobecná témata a volil adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky,
- efektivně pracoval s cizojazyčným textem, zpracovával a využíval ho jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností,
- získával informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky využíval ke komunikaci,
- pracoval s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce, včetně internetu, s různými typy slovníků a cizojazyčnými příručkami.
- byl schopen efektivně využívat prostředky informační technologie a ovládal potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb.

Výsledky vzdělávání v oblastech citů, postojů a preferencí hodnot

Výuka předmětu jazykový seminář směřuje k tomu, aby žák:

- rozšiřoval a prohluboval svou komunikativní kompetenci a celkový rozhled,
- toleroval tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a podílel se na aktivním životě ve společnosti,
- používal vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání a rozvíjel svou schopnost učit se po celý život,
- jednal samostatně a odpovědně ve vlastním a veřejném zájmu,
- přistupoval aktivně a tvořivě k problémům a hledání různých řešení.

Charakteristika učiva:

Náplň předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – Komunikace v cizím jazyce.
Obsahem výuky je systematické rozvíjení dovedností žáků v těchto oblastech:

Řečové dovednosti

- receptivní řečové dovednosti: poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, čtení textů, práce s textem včetně různých typů textů v digitálním prostředí
- produktivní řečové dovednosti: ústní a písemné vyjadřování situačně i tematicky zaměřené, písemné zpracování textu, překlad, reprodukce, vlastní písemný projev
- interaktivní řečové dovednosti: střídání receptivních a produktivních činností, dialogy, dopis

Jazykové prostředky

- výslovnost - zvukové prostředky jazyka, obtížné jevy
- grafická podoba jazyka a pravopis

- slovní zásoba a její tvoření
- gramatika – ohebné slovní druhy a jejich základní tvarosloví, předložky, spojky, větná skladba, nejčastěji používané vazby sloves a podstatných a přídavných jmen, zápor a nejčastěji používané specifické gramatické jevy v angličtině

Tematické okruhy

se týkají konkrétních, všeobecných a běžných témat z oblasti osobní, osobnostní, veřejné, společenské, vzdělávací a pracovní:

- osobní a společenský život – představování, fáze života, city a emoce, kultura
- každodenní život – služby, reklama, vybavení domu, školní rok, práce, zdraví, sportovní události
- svět kolem nás – rostliny a zvířata, cestování a doprava, věda

Komunikační situace:

- získávání a předávání informací, sjednání schůzky, telefonický rozhovor, objednávka služby, vyřízení vzkazu, v restauraci, v hotelu, v obchodě, v cestovní kanceláři, v ordinaci lékaře, orientace v místě, pracovní pohovor

Jazykové funkce:

- obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání, společenské a zdvořilostní fráze, odůvodnění a obhájení postoje nebo názoru, prezentace návrhu.

Poznatky o zemích:

- základní poznatky všeobecného charakteru k poznání anglicky mluvících zemí, jejich kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí
- informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice

Učivo je vhodně mezipředmětově propojeno především s předměty český jazyk, 1. cizí jazyk, literární výchova, občanská výchova a ICT.

Metody a formy výuky:

Do vyučování jsou vhodně integrovány tyto metody a formy výuky:

- *expoziční metody* (motivační vyprávění, motivační rozhovor, motivační skupinová diskuse)
- *metody osvojování nového učiva* (výklad, popis, vysvětlení, přednáška, řízený rozhovor, skupinová diskuse, samostatná a skupinová práce)
- *aktivující didaktické metody* (hry, rozhovory, besedy, samostatná vystoupení žáků)
- *fixační metody* (ústní opakování učiva, procvičování, doplňování, testy, frontální opakování, soutěže, praktické upevňování dovedností)
- *metody práce s cizojazyčným textem* (vyhledávání informací, analytické čtení, překlad a práce se slovníky, poslech s porozuměním, práce s internetem a webovými i mobilními aplikacemi, cizojazyčnými časopisy a texty)

Při výuce jazykového semináře jsou vhodně používány názorné pomůcky, dílčí tematické listy, zábavné materiály, ukázky korespondence a informační materiály, internetové zdroje a webové i mobilní aplikace.

Gramatické učivo se opírá o systém mateřského jazyka a je soustavně upevňováno s oporou o učebnici, slovníky a doplňující učební materiály.

Žák je stimulován a podporován v zájmu o studium zvoleného jazyka, je podporována jeho sebedůvěra, samostatnost, iniciativa a schopnost sebehodnocení.

Vzdělávání je doplňováno exkurzemi, které motivují žáky k prohlubování dovedností a kompetencí v cizím jazyce a umožňují kontakt s rodilými mluvčími a poznání anglicky mluvících zemí a jejich kultury.

Hodnocení žáků:

Klasifikace se řídí samostatnými Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (vnitřní klasifikační řád), která jsou součástí Školního řádu.

Při ústním projevu žáka je hodnocena smysluplnost a srozumitelnost sdělení, zvuková stránka jazyka (výslovnost, intonace, artikulace, přízvuk, vázání slov), lexikální rozsah a správné užití probraných gramatických pravidel, stavba věty s ohledem na srozumitelnost, plynulost a autokorekci.

Při písemném projevu je hodnocena smysluplnost a srozumitelnost sdělení, přesnost jazykových prostředků a respektování probraných gramatických pravidel a lexikální a syntaktické znalosti s ohledem na srozumitelnost.

Žák je hodnocen za řešení písemných, ústních a komunikativních úloh se zřetelem ke komplexnímu rozvoji řečových dovedností s důrazem na postupné zdokonalování.

Výsledky učení žáka jsou kontrolovány ústně i písemně, prověřováno je osvojené učivo po probraném gramatickém či tematickém celku. Součástí hodnocení jsou písemné práce, testy, diktáty, didaktické testy, frontální pověřování znalostí, domácí samostatná příprava, aktivita v hodině a zájem žáka o předmět.

Zohledňováni jsou žáci se specifickými poruchami učení a žáci nadaní.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Žák má pozitivní vztah k učení a vzdělávání, ovládá různé techniky učení a vytváří si vhodný studijní režim a podmínky. Efektivně vyhledává a zpracovává informace, využívá internetové zdroje a webové i mobilní aplikace, pořizuje si poznámky. Další vzdělávání v cizím jazyce posuzuje jako přínos ke svému komplexnímu rozvoji a ochotně se zapojuje do jazykových projektů, referátů a prezentací.

Kompetence k řešení problémů

Žák získává informace potřebné k řešení problému, navrhne způsoby řešení, popř. varianty řešení a zdůvodní je, volí prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit a využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve. Spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení), aktivně diskutuje a spolupracuje při utváření modelových situací, řízeném dialogu a tvůrčím způsobem řeší zadání písemných prací, propojuje své cizojazyčné znalosti se svými životními zkušenostmi. Pro efektivní řešení problémů je schopen využívat prostředky informační technologie. Navrhuje taková řešení prostřednictvím digitálních technologií, která mu pomohou vylepšit efektivitu práce.

Komunikativní kompetence

Žák se vyjadřuje přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje, vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování. Vyjadřuje se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v cizím jazyce, čte s porozuměním cizojazyčný text a písemně zpracovává jednodušší cizojazyčné materiály, prezentuje a odůvodňuje svoje názory při modelových situacích. Ke komunikaci je schopen využívat prostředky informační technologie. Získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech. K tomu volí postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

Personální a sociální kompetence

Žák reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku, pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností, pravidelně vyhodnocuje svůj jazykový pokrok v učení tvorbou vlastního jazykového pasu, reaguje v cizím jazyce adekvátně a společensky přijatelně na hodnocení svého jednání.

Občanské kompetence a kulturní povědomí
Žák si uvědomuje v rámci plurality a multikulturního soužití vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých, váží si hodnot místní a národní, evropské i světové kultury. Při nácviku modelových situací s osobami různého věku, pohlaví a společenské kultury vždy vyjadřujerespekt k osobní identitě člověka a dodržuje v cizím jazyce stylistické normy vyjadřující zásady slušného chování.
Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
Žák vhodně komunikuje s potenciálními zaměstnavateli, prezentuje svůj odborný potenciál a své profesní cíle, zajímá se o nové trendy ve studovaném oboru, účastní se soutěží, kde se dokáže vhodně prezentovat a znalost cizího jazyka ho zvýhodňuje v boji s konkurencí na trhu práce, efektivně dokáže využít prostředky informační technologie.
Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií
Žák komunikuje elektronickou poštou a aktivně vyhledává a zpracovává informace získané z různých otevřených informačních zdrojů včetně elektronických, dokáže používat široké spektrum webových i mobilních aplikací. Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat a chrání ostatní i sebe před možným nebezpečím v digitálním prostředí.
Odborné kompetence
Jsou zařazeny do předmětu Odborná terminologie.

Průřezová témata:
Občan v demokratické společnosti
Žák jedná s lidmi, vyslechne jejich názor a přiměřeně diskutuje na dané téma, vyjadřuje ústně i písemně svoje názory v rozsahu osvojené slovní zásoby**,** jedná samostatně a pracuje i v týmu.
Člověk a svět práce
Žák přiměřeně pracuje s informacemi, vyhledává je, vyhodnotí a používá**,** představí se, domluví si po telefonu schůzku, sdělí svoje záliby, profesi**,** popíše pracoviště a některé pracovní operace a jmenuje jiné pracovní příležitosti na trhu práce.
Člověk a životní prostředí
Žák poznává svět a lépe mu rozumí**,** rozlišuje a hodnotí sociální chování své i jiných z hlediska zdraví a životosprávy.
Informační a komunikační technologie
Žák pracuje s elektronickými informačními zdroji, používá základní a aplikační programové vybavení počítače, pracuje se vzdělávacími jazykovými programy a dokáže používat široké spektrum webových i mobilních aplikací a ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení a služeb.

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Poslech: Žák: - rozumí pokynům a instrukcím, které se týkají organizace jazykového vyučování - rozumí známým slovům a běžným frázím - chápe hlavní myšlenku a záměr či názor mluvčího - chápe hlavní smysl autentické konverzace - postihne hlavní body a specifické informace - rozumí orientačním pokynům a jednoduchým	***Řečové dovednosti:*** - receptivní řečová dovednost sluchová - poslech - receptivní řečová dovednost zraková - čtení a práce s textem - produktivní řečová dovednost ústní - produktivní řečová dovednost písemná - jednoduchý překlad

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
technickým informacím, které se týkají předmětů každodenní potřeby ***Samostatný ústní projev:*** Žák: - popíše sebe, druhé, místo, cestu, věc, zážitek, událost, zkušenost, činnost - porovná různé alternativy - vyjádří myšlenky, přesvědčení, pocity, sny - vysvětlí své názory, reakce, plány, jednání a stručně je zdůvodní - vysvětlí, co považuje za důležité a proč - řekne, co hledá, potřebuje, nepotřebuje - stručně souvisle pohovoří na známé téma ***Ústní interakce:*** Žák: - vyjádří souhlas/nesouhlas - zjistí, předá, ověří si a potvrdí informace - zahájí, udrží a ukončí jednoduchý rozhovor a do určité míry se v rozhovoru chopí iniciativy - vyzve partnera v komunikaci k vyjádření názoru - stručně komentuje názor, reaguje na vyjádřené pocity - zodpoví běžné otázky, které se týkají podrobností - požádá o zopakování toho, co mu bylo řečeno - ujistí se, že si s partnerem vzájemně rozumí ***Čtení:*** Žák: - čte foneticky správně text se známou slovní zásobou - hláskuje správně slova - orientuje se v textu - pochopí hlavní obsah textu, myšlenku, záměr - vyhledá v textu hlavní myšlenku - porozumí přáním, pocitům, popisu událostí, výstavbě textu, jednoduchým návodům, předpisům, nápisům, pokynům - vyhledá a shromáždí informace - odhadne význam neznámého výrazu - vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu - při své práci používá různé typy slovníků	- interaktivní řečové dovednosti - interakce ústní a písemná ***Jazykové prostředky:*** Výslovnost Pravopis Slovní zásoba a její tvoření Gramatika - členy - počitatelnost podstatných jmen - stupňování přídavných jmen a příslovcí - osobní a přivlastňovací zájmena - číslovky - slovesné časy - spojovací výrazy - předložky ***Tematické okruhy:*** Fáze života City a emoce Služby, reklama Vybavení domu Rostliny a zvířata Školní rok Práce Zdraví Sportovní události Kultura Cestování Věda ***Komunikační situace, jazykové funkce:*** Seznamovací rozhovor formálního a neformálního charakteru Pracovní pohovor V obchodě Blahopřání Společenské a zdvořilostní fráze Omluva, poděkování, prosba, žádost ***Poznatky o zemích:*** - vybrané poznatky všeobecného charakteru k poznání anglicky mluvících zemí, kultury, umění a literatury, tradic a

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Psaní: Žák: - sestaví krátký dopis o sobě - napíše pozdrav na pohlednici, např. z prázdnin či dovolené - vyplní přihlášku, formulář s osobními údaji - napíše blahopřání - stručně zaznamená informace ze čteného či slyšeného projevu - sestaví souvislý jednoduchý text týkající se známého tématu - napíše jednoduchý formální dopis nebo e-mail, např. žádost o zaměstnání, reakci na inzerát - napíše neformální dopis nebo e-mail, např. kamarádovi - napíše jednoduchou pozvánku	společenských zvyklostí - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice

6.2 Společenskovědní vzdělávání

6.2.1 Občanská nauka

Počet hodin celkem: 128 hodin
Počet hodin v jednotlivých ročnících: 1. ročník – 1 hodina týdně, celkem 32
2. ročník – 1 hodina týdně, celkem 32
3. ročník – 1 hodina týdně, celkem 32
4. ročník – 1 hodina týdně, celkem 32

Cíl předmětu:
Cílem výuky občanské nauky je připravit žáky na aktivní život v demokratické společnosti, pozitivně ovlivňovat hodnotovou orientaci žáků tak, aby byli slušnými lidmi a informovanými občany, kteří si váží demokracie a svobody a usilují o její zachování, vést žáky k tomu, aby jednali zodpovědně a uvážlivě vůči sobě i ostatním, naučit žáky porozumět společnosti a světu, kde žijí, uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet a hodnotit obklopující realitu, zaujímat stanovisko na základě argumentů, získávat informace z různých zdrojů, kriticky je přijímat, nenechat sebou manipulovat.
Osvojené vědomosti využijí žáci ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení otázek svého občanského rozhodování i při řešení problémů osobního, právního a sociálního charakteru.

Charakteristika předmětu:
Obsah předmětu vychází z obsahových okruhů RVP - *Společenskovědní vzdělávání* a *Vzdělávání pro zdraví.* Učivo je rozvrženo do pěti tematických celků:
Člověk v lidském společenství – žáci získají vědomosti, které budou sloužit k jejich orientaci v lidské společnosti, pozornost je věnována postavení národnostních menšin a postavení mužů a žen.
Člověk a právo – žáci se seznamují s podstatou právního státu, se soustavou právních institucí a jejich fungováním a s právním minimem potřebným pro soukromý a občanský život.
Člověk jako občan – žáci jsou vybaveni základními občanskými vědomostmi, seznámí se s podstatou a funkcemi státu, principy demokracie, s politickými stranami, ideologiemi.

Soudobý svět – žáci získají informace o rozmanitosti soudobého světa, o postavení ČR v Evropě a ve světě a o důsledcích globalizace.
Člověk a svět – žáci si uvědomí, jaké otázky řešila a řeší filosofie, pracují s dostupným filosofickým textem a používají příslušný pojmový aparát filosofie.

Metody a formy výuky:
Metody slovní – vyprávění, vysvětlování, práce s textem, rozhovor
Metody diskusní
Frontální výuka
Skupinová výuka
Samostatná práce žáků

Hodnocení žáků:
Klasifikace se řídí samostatnými Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (vnitřní klasifikační řád), která jsou součástí Školního řádu. Zohledňováni jsou žáci se specifickými poruchami učení.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:
Klíčové kompetence:
Kompetence k učení
- žáci efektivně vyhledávají a zpracovávají informace,
- s porozuměním poslouchají mluvené projevy,
- k učení využívají různé informační zdroje,
- přijímají hodnocení svých výsledků od jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů
- žáci získávají potřebné informace,
- využívají vědomosti a zkušenosti nabyté dříve,
- při řešení problémů spolupracují s ostatními.

Komunikativní kompetence
- žáci se přiměřeně vyjadřují k účelu jednání a v uvedených komunikačních situacích,
- formulují své myšlenky srozumitelně a souvisle,
- aktivně diskutují s vrstevníky, rozumí sdělení druhých a respektují jejich názory.

Personální a sociální kompetence
- žáci si stanovují cíle a priority podle zájmové a pracovní orientace a životních podmínek,
- reagují adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímají radu i kritiku,
- odpovědně plní svěřené úkoly,
- přispívají k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům.

Občanské kompetence a kulturní povědomí
- žáci jednají v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování,
- uvědomují si vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu,
- zajímají se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě,
- uznávají tradice a hodnoty svého národa, chápou jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu.

Digitální kompetence
-žáci jsou schopni získávat informace z otevřených zdrojů

Průřezová témata:
Občan v demokratické společnosti
- žáci hledají kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností – všechny ročníky,
- dovedou se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby – všechny ročníky,
- váží si materiálních a duchovních hodnot a snaží se je chránit a zachovat pro budoucí generace –

všechny ročníky. Obsah tématu: - komunikace – 1. ročník Sociologie, - společnost - jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství – 1. ročník Sociologie, 4. ročník Náboženství, - historický vývoj (především v 19. a 20. století) – 2. ročník Politologie, - stát, politický systém, politika, soudobý svět – 2. ročník Politologie, 4. ročník Člověk v mezinárodním prostředí, - masová média – 1. ročník Sociologie, - morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita – 3. ročník Filosofie, 4. ročník Etika, - potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život – 1. ročník Právo.
Člověk a životní prostředí - žáci si uvědomují souvislosti mezi lokálními, regionálními a globálními problémy – 4. ročník Člověk v mezinárodním prostředí. *Člověk a svět práce* - žáci si uvědomí význam společenské prestiže pro sociální stratifikaci – 1. ročník Sociologie. *Člověk a digitální svět* *-žáci umějí používat základní a aplikační programové vybavení počítače za účelem vyhledávání informaci, pracovat se vzdělávacími programy*

1. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - vyjmenuje a charakterizuje jednotlivé koncepce - popíše současnou českou společnost	**Sociologie** 1. Koncepce společnosti
- interpretuje kulturu jako životní způsob - pojmenuje složky kultury - vysvětlí pojmy hmotná a duchovní kultura - diskutuje o odlišnostech kultur - objasní význam péče o kulturní hodnoty	2. Kultura
- uvede epochy vývoje komunikace - pojmenuje druhy masmédií a vysvětlí jejich funkci	3. Komunikace
- objasní podstatu a důležitost socializace - vyvodí zprostředkovatele socializace - charakterizuje „vlčí děti“	4. Socializace
- rozliší sociální roli a sociální status - vymezí příčiny nerovnosti - uvede postupy, jimiž lze řešit sociální problémy - popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace - uvede příklady, kdy je v praktickém životě porušována rovnost pohlaví (genderové problémy)	5. Sociální nerovnost

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- vysvětlí rozdíly mezi druhy sociálních skupin - objasní funkci rodiny - zdůvodní nezastupitelné místo rodiny v životě člověka	6. Sociální skupiny
- vysvětlí pojem právo a právní stát - uvede příklady právních vztahů - rozliší fyzickou a právnickou osobu - objasní, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a kdy má trestní odpovědnost	**Právo** 1. Pojem práva
- představí právní řád - charakterizuje hierarchický systém právních předpisů ČR za použití termínu právní síla - vysvětlí působnost právní normy	2. Právo jako systém
- vymezí činnost soudců, státních zástupců, notářů, advokátů, ombudsmana a exekutora - popíše soustavu soudů v ČR - vysvětlí postavení a význam Ústavního soudu - charakterizuje roli Nejvyššího správního soudu	3. Právní ochrana
- pojmenuje základní příbuzenské vztahy - zformuluje práva a povinnosti dětí a rodičů - diskutuje o vztazích mezi partnery, mezi rodiči a dětmi - popíše, kde může získat pomoc při řešení svých problémů - charakterizuje jednotlivé možnosti náhradní rodinné péče	4. Právní odvětví - rodinné právo
- debatuje o dědění ze zákona a ze závěti - vyjmenuje druhy smluv a uvede jejich příklady - popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv a z vlastnického práva	- občanské právo
- vysvětlí rozdíl mezi trestným činem a přestupkem - uvede nejčastější druhy trestných činů a přestupků a vyjmenuje druhy trestů - uvede argumenty pro trest smrti a proti němu	- trestní právo

2. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - vymezí pojem stát s důrazem na jeho definiční znaky a vyjmenuje funkce státu - uvede, jak lze získat české státní občanství a jak ho lze pozbýt	**Politologie** 1. Stát

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- popíše státní symboly ČR - vysvětlí rozdíl mezi monarchií a republikou - rozliší různá uspořádání státu - objasní podstatu demokratického a totalitního státu - vysvětlí význam událostí důležitých pro českou státnost - objasní příčiny migrace lidí	
- zařadí Ústavu ČR do právního řádu - vyjmenuje části Ústavy a stručně vymezí jejich obsah	2. Ústava
- objasní význam práv a svobod - vyjmenuje části Listiny základních práv a svobod ČR a stručně vymezí jejich obsah - popíše způsoby, jak lze obhajovat ohrožená lidská práva a identifikuje významná hnutí a organizace zabývající se ochranou lidských práv	3. Lidská práva
- charakterizuje demokracii - objasní, jak demokracie funguje, jaké má problémy a proč je nevhodné propagovat hnutí omezující lidská práva a svobodu jiných lidí	4. Demokracie
- popíše dělbu moci v demokratických státech a pojmenuje složky státní moci - určí hlavní subjekty zákonodárné a výkonné moci v ČR, rozliší jejich pravomoci a náplň činnosti - uvede základní fáze legislativního procesu v ČR	5. Státní moc
- objasní znaky voleb v demokratických státech - zdůvodní potřebu svobodných voleb - rozliší aktivní a pasivní volební právo - vysvětlí rozdíl mezi poměrným a většinovým volebním systémem - stručně popíše průběh voleb do PČR a do obecní a krajské samosprávy - jednoduše vysvětlí volbu prezidenta ČR	6. Volby
- uvede strukturu územní samosprávy v ČR a příklady funkcí obecní a krajské samosprávy - vysvětlí, jak se mohou občané podílet na samosprávě obce - rozliší práci starosty, primátora a hejtmana	7. Územní samospráva
- objasní úlohu politických stran - vysvětlí základní rozdíl mezi pravicovými a levicovými stranami - charakterizuje současný český politický systém	8. Politika
- stručně charakterizuje základní ideologické	9. Ideologie

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
proudy - diskutuje o nebezpečí fašismu, rasismu, xenofobie	
- vysvětlí, co je občanská společnost - uvede příklady společenských organizací, které působí na našem území	10. Občanská společnost

3. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - uvede, kdy a kde filosofie vznikla - rozpozná odlišnosti v nahlížení světa člověkem prostřednictvím mýtu a prostřednictvím filosofie - vysvětlí, jaké otázky filosofie řeší - pojmenuje a stručně charakterizuje základní filosofické problémy a disciplíny	**Filosofie** 1. Vznik, filosofické problémy a disciplíny
- představí významné filosofické školy - charakterizuje základní tematiku předsókratovské filosofie - pomocí vhodných textů interpretuje hlavní myšlenky Sókrata, Platóna a Aristotela	2. Antická filosofie
- objasní středověké hledání vzájemného vztahu víry a rozumu - vysvětlí rozdíl mezi patristikou a scholastikou na osobnostech jejich hlavních představitelů	3. Středověká filosofie
- určí předpoklady renesančního návratu k antice - objasní proměnu filosofie - diskutuje o machiavelismu	4. Renesanční filosofie
- představí základní filosofické směry a osobnosti - interpretuje jednoduché filosofické texty - rozliší způsoby kladení filosofických otázek, jimiž se vyznačovaly racionalismus a empirismus - identifikuje charakteristické znaky osvícenské filosofie, pozitivismu, iracionalismu, pragmatismu, fenomenologie, existencialismu, strukturalismu	5. Novověká filosofie
- vyjmenuje významné představitele české filosofie a zařadí je do příslušného období nebo k filosofickému směru	6. Česká filosofie

4. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - vymezí formy mezinárodní pomoci a spolupráce - vyjmenuje hlavní mezinárodní organizace - popíše cíle, strukturu a činnost OSN, NATO, EU - stručně objasní vývoj procesu evropské integrace po druhé světové válce - vyjmenuje členské země EU - identifikuje základní svobody EU - objasní význam začlenění ČR do EU a do schengenského prostoru - diskutuje o postavení ČR v soudobém světě a o podílu ČR na aktivitách mezinárodních organizací	**Člověk v mezinárodním prostředí** 1. Mezinárodní organizace
- vyjmenuje, s jakými problémy se potýká soudobý svět	2. Globální problémy
- uvede příklady projevů globalizace - debatuje o důsledcích globalizace a o jejích dopadech na život občanů ČR	3. Globalizace
- vysvětlí na příkladu, jak lze realizovat zásady trvale udržitelného rozvoje v běžném životě	4. Trvale udržitelný rozvoj
- vymezí základní pojmy - vysvětlí roli náboženství v každodenním životě člověka - objasní postavení církví a věřících v ČR	**Náboženství** 1. Víra a ateismus
- charakterizuje základní světová náboženství	2. Hlavní světová náboženství
- vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty	3. Sekty
- identifikuje netoleranci k jiným náboženstvím - zdůvodní, proč jsou náboženské konflikty hrozbou pro mír ve světě	4. Netolerance k náboženstvím
- rozliší obsah pojmů etika, morálka, mravnost - charakterizuje úlohu svědomí v lidském rozhodování a jednání - zhodnotí význam tolerance pro vývoj demokratické společnosti - objasní důležitost morálního chování ve zdravotnických profesích a odpovědnost za zdraví své i druhých včetně péče o veřejné zdraví v ČR	**Etika** 1. Základní pojmy

6.2.2 Dějepis

Počet hodin celkem: 64 hodin
Počet hodin v jednotlivých ročnících: 1. ročník – 2 hodiny týdně, celkem 64

Cíl předmětu:

Obecným cílem předmětu dějepis, který je součástí společenskovědního vzdělávání, je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti.

Výsledky vzdělávání v oblastech citů, postojů a preferencí hodnot

Dějepis směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Kultivuje jejich historické vědomí a tím je učí hlouběji rozumět jejich současnosti, učí je uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Dějepis směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- využívat svých společenskovědních vědomostí a dovedností v praktickém životě ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického i filozoficko-etického rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů právního a sociálního charakteru,
- získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů – z verbálních textů (tj. tvořených slovy), z ikonických textů (obrazy, fotografie, schémata, mapy) a kombinovaných textů (např. film),
- formulovat věcně, pojmově a formálně správně své názory na sociální, politické, praktické ekonomické a etické otázky, náležitě je podložit argumenty, debatovat o nich s partnery,
- jednat odpovědně a přijímat odpovědnost za své rozhodnutí a jednání,
- žít čestně, cítit potřebu občanské aktivity, vážit si demokracie a svobody, usilovat o její zachování a zdokonalování, preferovat demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, i když má demokracie své stinné stránky (korupce, kriminalita…),
- jednat v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými ctnostmi, respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance, jednat odpovědně a solidárně,
- kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat,
- uznávat, že lidský život je vysokou hodnotou, a proto je třeba si života vážit a chránit jej,
- na základě vlastní identity ctít identitu jiných lidí, považovat je za stejně hodnotné jako sebe sama – tedy oprostit se ve vztahu k jiným lidem od předsudků a předsudečného jednání, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti,
- vážit si hodnot lidské práce, jednat hospodárně, neničit hodnoty, ale pečovat o ně,
- snažit se zanechat po sobě něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i širší komunitu,

klást si v životě praktické otázky filozofického a etického charakteru a hledat na ně v diskusi s jinými i se sebou samým odpovědi.

Charakteristika předmětu:

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP Společenskovědní vzdělávání.

Dějepis jako společenskovědní předmět kultivuje vědomí žáků. Poskytuje žákům relativně komplexní poznatky o národních a světových dějinách a umožňuje jim tak utvořit si vlastní názor na historický vývoj. Předmět spoluvytváří hodnotový systém žáků a umožňuje jim tak sociální, politickou, mravní a estetickou orientaci, učí je chápat a oceňovat obecně uznávané lidské hodnoty, především ty, jež mají rozhodující význam v moderním světě, tj. demokracie, svoboda, spravedlnost, tolerance a solidarita. Učí žáky rozumět „jinakosti“ lidí a přemýšlet o rozdílných hodnotách, které lidé preferují, a umožňuje porozumět kulturním základům jednotlivých civilizací, uvědomovat si jejich odlišnosti a tím přispívat k dialogu mezi nimi.

Obsahem výuky je toto učivo:
Člověk v dějinách – poznávání dějin, starověk, středověk a raný novověk (16. – 18. století)
Novověk – 19. století – velké občanské revoluce, společnost a národy, modernizace společnosti, modernizovaná společnost a jedinec
Novověk – 20. století – vztahy mezi velmocemi, demokracie a diktatura, svět v blocích, rozpad bipolárního světa
Dějiny studovaného oboru

Pojetí výuky:
Ve výuce dějepisu je kladen důraz nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život a celoživotní vzdělávání. K této dobré přípravě je samozřejmě třeba vybraných vědomostí a dovedností, které jsou prostředkem ke kultivaci historického vědomí (především v dějinách 20. století), dále také ke kultivaci politického, sociálního, právního a ekonomického vědomí žáků a k posilování jejich mediální gramotnosti.
Výuka musí být pro žáky zajímavá, aby v nich vzbuzovala touhu po poznávání historie. Proto je výklad učiva doprovázen prací s historickými texty, obrazovým materiálem, exkurzemi, spoluprací s archivem, muzeem, galeriemi a knihovnami. Žáci jsou vedeni k poznání díla významných osobností našich i světových dějin, k poznání výsledků lidstva v boji za svobodu a lidská práva, k hlubšímu poznání národních a regionálních dějin ve vztazích a souvislostech s dějinami ostatních národů. Je rozvíjena schopnost žáků samostatně studovat odbornou literaturu a analyzovat historické dokumenty. Při výuce se vychází z místních podmínek a ze zájmů a možností žáků.
Učivo dějepisu je vhodně mezipředmětově propojeno především s učivem občanské nauky, literární výchovy, českého jazyka, cizích jazyků, informačními technologiemi.

Metody a formy výuky:
Při výuce dějepisu jsou využívány tyto didaktické metody a formy práce:
- metody slovní: vyprávění, vysvětlování, práce s textem
- metody názorně-demonstrační: práce s obrazem
- metody dovednostně-praktické: práce s mapou
- metody diskusní
- metody řešení problémů
- frontální výuka
- skupinová výuka
- samostatná práce žáků
- projektová výuka
- výuka podporovaná počítačem

Učivo je doplňováno návštěvami výstav, muzejních expozic a exkurzemi.

Hodnocení žáků:
Výsledky učení jsou hodnoceny průběžně a kritéria hodnocení vycházejí z Klasifikačního řádu, který je součástí Školního řádu SZŠ Klatovy. Formy zkoušení:
- ústní zkoušení
- písemné zkoušení dílčí
- písemné zkoušení souhrnné

Známkou je hodnocena především schopnost použít naučená fakta, vysvětlit pojmy, práce s mapou, s textem, písemné testové úkoly a podíl na práci týmu. Zohledňováni jsou žáci se specifickými potřebami.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Žáci jsou schopni efektivně se učit, mají pozitivní vztah k učení a vzdělávání, efektivně vyhledávají a zpracovávají informace a využívají ke svému učení různé informační zdroje.

Kompetence k řešení problémů

Žáci porozumějí zadání úkolu a určí jádro problému, získávají informace potřebné k řešení problému, volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívají zkušeností a vědomostí nabytých dříve a spolupracují při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence

Žáci se vyjadřují přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentují, formulují své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, účastní se aktivně diskusí, formulují a obhajují své názory a postoje.

Personální a sociální kompetence

Žáci si ověřují získané poznatky, kriticky zvažují názory, postoje a jednání jiných lidí a pracují v týmu a přispívají k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a nepodléhají předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci dodržují zákony, respektují práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupují proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci, uvědomují si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupují s aktivní tolerancí k identitě druhých a zajímají se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě, uznávají tradice a hodnoty svého národa, chápou jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu a uznávají hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mají k nim vytvořen pozitivní vztah.

Digitální kompetence

Žáci pracují s běžným základním a aplikačním programovým vybavením, komunikují elektronickou poštou a získávají informace z otevřených zdrojů a zároveň si uvědomují nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

Žáci si váží materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snaží se je chránit a zachovat pro budoucí generace a osvojují si vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:

- osobnost a její rozvoj z hlediska estetiky,
- společnost, jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství v souvislosti s dějinami umění,
- historický vývoj (především v 19. a 20. století) umění, vznik filmu.

Člověk a životní prostředí

Žáci samostatně a aktivně poznávají okolní prostředí, získávají informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů.

Člověk a svět práce

Žáci si v souvislosti s teoretickými poznatky o estetických principech osvojí schopnost sebereprezentace (estetická stránka mluveného projevu, nonverbální komunikace, úprava zevnějšku).

Člověk a digitální svět

Žáci používají základní a aplikační programové vybavení počítače pro účely získávání informací.

1. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: -objasní smysl poznávání minulosti a variabilitu jejich výkladů	**1. Úvod do studia dějepisu** – význam poznávání dějin, variabilita výkladů dějin
- uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství	**2. Starověk** - počátky civilizací - dědictví antiky - judaismus - křesťanství
- popíše základní – revoluční změny ve středověku a raném novověku -popíše podstatu agrární revoluce, objasní středověkou kolonizaci a urbanizaci -zhodnotí přínos křesťanství pro každodenní život, kulturu i vzdělanost - zhodnotí krizi křesťanské společnosti na příkladu husitské revoluce a posoudí její dopady na českou i evropskou společnost - vysvětlí příčiny a důsledky zámořských objevů - objasní význam osvícenství a zná a zhodnotí nejvýznamnější reformy Marie Terezie a Josefa II.	**3. Středověk a raný novověk (16. – 18. století)** - vývoj křesťanství a jeho krize - agrární revoluce - český stát a husitství - zámořské objevy - osvícenství - reformy Marie Terezie a Josefa II.
- na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti	**4. Novověk -19. století** **Velké občanské revoluce** - vznik USA - francouzská revoluce a napoleonské války - revoluce v roce 1848 v Evropě a u nás
- objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci - popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. stol. - objasní proces vzniku národního státu - charakterizuje proces modernizace společnosti - popíše evropskou koloniální expanzi	**Společnost a národy** - národní hnutí v Evropě a v českých zemích - českoněmecké vztahy, postavení minorit - dualismus v habsburské monarchii - vznik národního státu v Německu **Modernizace společnosti** - technická, průmyslová, komunikační revoluce - urbanizace, demografický vývoj - evropská koloniální expanze **Modernizovaná společnost a jedinec**

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
	-sociální struktura společnosti -postavení žen - sociální zákonodárství -vzdělání
- vysvětlí rozdělení světa mezi velmocemi v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi - popíše1. světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce - charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky(138 – 1939), objasní vývoj česko – německých vztahů - vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize - charakterizuje fašismus a nacismus; srovná nacistický a komunistický totalitarismus - popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou, objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR - objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a její výsledky, popíše válečné zločiny včetně holocaustu - objasní uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo - popíše projevy a důsledky studené války - charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku - popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace - popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa - vysvětlí rozpad sovětského bloku - uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století	**5. Novověk – 20. století** **Vztahy mezi velmocemi** - rozdělení světa - 1. světová válka – příčiny, zlomové momenty - důsledky poválečného uspořádání Evropy a světa - české země za světové války - vznik samostatného československého státu - 1. čs. odboj - vývoj v Rusku na poč. 20. stol. **Demokracie a diktatura** - Československo – v meziválečném období - mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech - nárůst totalitních a autoritativních režimů – fašismus v Itálii, nacismus v Německu, komunismus v Rusku a SSSR - velká hospodářská krize - růst napětí a cesta k válce - 2. světová válka - Československo za 2. světové války, druhý čsl. odboj - válečné zločiny včetně holocaustu - důsledky 2. světové války **Svět v blocích** - poválečné uspořádání v Evropě a ve světě, studená válka - poválečné Československo, komunistická diktatura v Československu a její vývoj - demokratický svět, USA – světová supervelmoc - sovětský blok, SSSR– soupeřící supervelmoc - třetí svět a dekolonizace - konec bipolarity Východ-Západ - věda a technika ve 20. století
- orientuje se v historii svého oboru – uvede významné mezníky a osobnosti - vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí	**6. Dějiny studovaného oboru**

6.3 Přírodovědné vzdělávání

6.3.1 Chemie

Počet hodin celkem: 64 hodin
Počet hodin v jednotlivých ročnících: 1. ročník - 2 hodiny týdně, celkem 64

Cíl předmětu:
Chemie plní funkci všeobecně vzdělávacího předmětu. Cílem předmětu je:

- poskytnout žákům soubor poznatků o chemických látkách, jevech, zákonitostech a vztazích chemie mezi nimi,
- rozvíjet vědomosti a formovat logické myšlení,
- klást důraz na schopnost aplikace dovedností a vědomostí v dalším vzdělávání, v odborné praxi i v občanském životě.

Charakteristika předmětu:
Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – Přírodovědné vzdělávání.
Učivo se skládá ze 4 celků: obecné chemie, anorganické chemie, organické chemie a biochemie.

Metody a formy výuky:
Metody slovní – vyprávění, vysvětlování, práce s učebnicí a učebním textem, zápisy na tabuli, diskuse Metody názorně demonstrační: chemické pokusy, instruktáž
Komplexní výukové metody-frontální výuka, skupinová výuka, samostatná práce

Hodnocení žáků:
Klasifikace se řídí samostatnými Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (vnitřní klasifikační řád), která jsou součástí Školního řádu. Zohledňováni jsou žáci se specifickými poruchami učení.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:
Klíčové kompetence:
Komunikativní kompetence – komunikativní dovednosti s používáním chemické terminologie, věcně správně a srozumitelně zpracovávat přiměřeně náročné texty na odborná témata.
Kompetence k řešení problémů – řešení chemických úloh různými metodami myšlení a spolupráce při řešení s jinými lidmi.
Sociální kompetence – adaptace na měnící se životní podmínky a jejich pozitivní ovlivňování.
Matematické kompetence – aplikace základních matematických postupů v chemické oblasti.
Průřezová témata:
Člověk a životní prostředí

- uvědomění si souvislosti mezi lokálními, regionálními a globálními problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví),
- prevence negativních vlivů chemie, možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání i v občanském životě.

Anorganická chemie
Organická chemie (uhlovodíky, deriváty uhlovodíků)

Člověk a digitální svět
- využívání digitálních technologií při komunikaci, vyhledávání a interpretaci informací k zadaným tématům, při zpracování a vyhodnocování údajů získaných při badatelských činnostech

Anorganická chemie; Organická chemie; Biochemie

1. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - rozlišuje pojmy těleso a chemická látka - porovná fyzikální a chemické vlastnosti různých látek - popíše stavbu atomu, rozlišuje atom, ion, izotop, nuklid - rozlišuje pojmy prvek, sloučenina a používá je ve správných souvislostech - zná názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin - vysvětlí obecně platné zákonitosti vyplývající z periodické soustavy prvků - charakterizuje obecné vlastnosti nekovů a kovů - popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi - odvodí složení roztoku a připraví roztok požadovaného složení - vysvětlí vznik chemické vazby - charakterizuje typy chemických vazeb - vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí a vyčíslí ji - provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi	**<u>Obecná chemie</u>** - chemické látky a jejich vlastnosti - částicové složení látek, atom, molekula - chemické prvky, sloučeniny - chemická symbolika - periodická soustava prvků - směsi - oddělování složek směsí - roztoky, jejich složení, výpočty - látkové množství - chemická vazba - vliv vazby na vlastnosti látek - chemické reakce - chemické rovnice - chemické výpočty (ze vzorců a rovnic)
- vysvětlí vlastnosti anorganických látek - popíše základní principy pro tvorbu chemických vzorců - pojmenuje a napíše vzorec vybrané chemické sloučeniny, využívá oxidační číslo atomu prvku při odvozování vzorců a názvů sloučenin - objasní prvky nepřechodné a přechodné - charakterizuje vybrané prvky a jejich anorganické sloučeniny - určuje jejich význačné fyzikální a	**<u>Anorganická chemie</u>** - anorganické látky, oxidy, hydroxidy, kyseliny, soli - názvosloví anorganických sloučenin, oxidační číslo - vybrané prvky a jejich anorganické sloučeniny

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
chemické vlastnosti, výskyt v přírodě, výrobu a využití v odborné praxi a v běžném životě - posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	
- zhodnotí postavení atomu uhlíku v periodické soustavě prvků z hlediska počtu a vlastností organických sloučenin - objasní základní principy tvorby vzorců - charakterizuje typy reakcí organických sloučenin a dokáže je využít v chemické analýze ve svém oboru - vysvětlí zásady třídění organických sloučenin - charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty a tvoří jejich chemické vzorce a názvy - uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	**Organická chemie** - vlastnosti atomu uhlíku - typy vzorců organických sloučenin - typy reakcí v organické chemii - základ názvosloví organických sloučenin - rozdělení organických sloučenin - uhlovodíky a jejich deriváty - organické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi
- charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny - charakterizuje nejdůležitější přírodní látky, uvede jejich složení, výskyt a funkci v organismech - popíše vybrané biochemické děje - popíše a zhodnotí význam dýchání a fotosyntézy	**Biochemie** - chemické složení živých organismů - přírodní látky - sacharidy - lipidy - bílkoviny - biokatalyzátory - nukleové kyseliny - biochemické děje

6.3.2 Fyzika

Počet hodin celkem: 64 hodin
Počet hodin v jednotlivých ročnících: 1. ročník - 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin

Cíl předmětu:

- používat fyzikální veličiny a jejich jednotky,
- měřit běžně používané veličiny, zpracovávat a hodnotit výsledky získané měřením,
- mít základní představu o struktuře látek a jejich fyzikálních vlastnostech,
- popsat a vysvětlit základní přírodní jevy a zákony,
- získat pozitivní postoj k přírodě,
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché problémy,
- využívat fyzikálních poznatků v každodenním profesním i občanském životě,
- ukázat na vybraných příkladech uplatnění probíraných fyzikálních jevů a zákonitostí v lidském těle, ve zdravotnických přístrojích a terapiích,
- naučit se vyhledávat informace, kriticky je vyhodnocovat a využívat jich v diskusi o přírodovědné tematice

Charakteristika předmětu:

Výuka fyziky navazuje na fyzikální poznatky získané v základním vzdělávání a dále je rozvíjí. Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP pro obor Praktická sestra – (přírodovědné vzdělávání). Využívána je varianta C pro obory s nižšími nároky na fyzikální vzdělávání. Učivo je vhodně mezipředmětově propojeno s učivem odborných předmětů. Zvýšená pozornost je věnována těm tematickým celkům, ve kterých je možné ukázat přínos fyzikálních poznatků pro studovaný obor (např. ultrazvuk, účinky elektrického proudu na lidský organismus, optická soustava oka, laser a jeho užití ve zdravotnictví apod.).
Učivo je strukturováno do tematických celků: Mechanika, Termika, Elektřina a magnetismus, Vlnění a optika, Fyzika atomu a Vesmír. Témata z celku Biofyzika jsou vhodně přiřazena k dříve uvedeným celkům. Součástí výuky jsou časté pokusy (třeba s jednoduchými pomůckami). Výuka přispívá k hlubšímu a komplexnějšímu pochopení přírodních jevů a zákonů a rovněž k formování žádoucích vztahů k životnímu prostředí. Umožňuje žákovi proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě, motivuje ho k celoživotnímu vzdělávání a tím přispívá k dodržování pravidel udržitelného rozvoje v odborné pracovní činnosti i v občanském životě.
Průřezové téma Člověk a životní prostředí je ve fyzice realizováno v tematickém celku Fyzika atomu učivem o radiačních haváriích (posouzení vlivu člověka na přírodní a životní prostředí) a rovněž jsou využívány informace získané pomocí Internetu – průřezové téma Člověk a digitální svět.

Metody a formy výuky:

Je využívána forma výkladu, řízeného rozhovoru, skupinové diskuse, demonstračních pokusů, exkurze. Zařazuje se rovněž práce s audiovizuální a digitální technikou a jednoduchými pomůckami, cvičení – zápis a provádění výpočtů, doplňování. Učitel dbá na zvyšování sebedůvěry žáka, víru ve vlastní schopnosti. Snahou je učinit tradičně spíše obtížný předmět přístupnějším tak, aby podněcoval zájem většího počtu žáků.

Hodnocení žáků:
Klasifikace se řídí samostatnými Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (vnitřní klasifikační řád), která jsou součástí Školního řádu. Výsledky učení žáka jsou kontrolovány průběžně ústně i písemně.
Je sledována aktivita žáka při vyučování, přístup k řešení konkrétního úkolu. Slovní hodnocení, jehož součástí bývá i sebehodnocení žáka, je uzavřeno hodnocením numerickým. Zohledňováni jsou žáci se specifickými poruchami učení.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:
K utváření a rozvíjení klíčových kompetencí volí předmět fyzika strategie, pro které je typická modernost, otevřenost a širší pohled na smysl výuky.
Kompetence k učení – učitel:
- podněcuje žáka k vlastním jednoduchým výpočtům, motivuje jej k osvojení si základů kvantitativní
gramotnosti,
- rozšiřuje žákům obzor o znalosti a dovednosti technické a fyzikální, podněcuje jejich zvídavost,
- vede žáka k práci s nejrůznějšími zdroji informací a digitálními technologiemi, učí je posuzovat
spolehlivost a úplnost informací v online prostředí, kriticky je hodnotit,
- v kombinaci otázek a úloh různé složitosti a délky řešení včetně krátkých numerických výpočtů
zpaměti posiluje žákovu schopnost soustředit se.
Kompetence k řešení problémů – učitel:
- navozováním fyzikálních problémů buduje v žákovi pozitivní přístup k problémovým situacím
obecně a vede jej ke strukturaci problému,
- vhodným poukazováním na fyzikální modely jako nástroj řešení reálných situací učí žáka odlišit
podstatné od nepodstatného,
- smiřuje žáka s jeho chybným řešením a posiluje v něm vědomí, že chyby jsou nutným a cenným
zdrojem poučení,
- probouzí v žákovi úctu k vlastním schopnostem poznání a pokoru před skutečnostmi, které jsou
ve vědeckém myšlenkovém schématu vysvětleny,
- pravidelným odkazováním k obecnosti a univerzalitě fyzikálních zákonů podporuje v žákovi touhu
v hledání takových řešení osobních situací, která jsou velkorysá a vnášejí do problémových situací
harmonii a mír.

Kompetence komunikativní – učitel:
- při skupinové práci vede žáky k věcné, efektivní, neemotivní komunikaci,
- věcným a nezaujatým hodnocením žákovských vyjádření vede žáka, aby se učil vědeckému sdělení
porozumět, popř. je nezkresleně tlumočit,
- ceněním (i chybných) kritických poznámek, vyzdvižením oprávněnosti námitek žáků v konkrétních
situacích a vracením těch, kdo se mýlili, ihned zpět do debaty, učí žáka nediskvalifikovat předem
chybující a vnímat všechny účastníky diskuse jako partnery, kteří ho obohacují a s nimiž se

v příznivé
atmosféře dobírá obecnějšího a úplnějšího pohledu.
Kompetence sociální a personální – učitel:
- upozorňuje na přesah základních fyzikálních zákonů a jejich vztah k osobnímu lidskému hledání
a dotazování,
- vede žáka k pozitivnímu přístupu k obtížím coby přirozeným jevům,
- vysvětluje smysl týmové práce,
- posiluje v žákovi hrdost nad výsledky vlastního duševního úsilí,
- rozborem chyb v řešení posiluje v žákovi vědomí, že omyl je přirozený,
- tím, že používá celou škálu hodnocení v korektníma přátelském prostředí, buduje v žákovi schopnost
zvládat situace nedostatečnosti, pomáhá mu vnímat rozmanitost a odlišnost jako přirozený rys života,
hledat vlastní místo v životě a společnosti a užívat stratifikaci jako přirozené rozdělení úkolů, při
němž nadanější pomáhají slabším a slabší ctí a respektují nadané v atmosféře vzájemné lidské úcty.
Kompetence občanské – učitel:
- vede žáka k osvojení si úkolu a povinnosti coby přirozené a neobtěžující součásti života,
- nácvikem číselných odhadů a výpočtů vede žáka k návyku osobního ručení za vlastní výsledek,
postoj a názor,
- častým řešením problémů pomáhá žákovi zvykat si na otevřený, nebojácný a tolerantní postoj.
Kompetence k podnikavosti – učitel:
- umožňuje žákovi pracovat s nejrůznějšími pomůckami a přístroji a tím posiluje jeho zručnost,
- v prostředí otázek a odpovědí vede žáka k aktivnímu vztahu k dění okolo něho,
- důsledným vyžadováním plnění úkolů a dodržování pracovních povinností vytváří pocit
zodpovědnosti,
- zadává a kontroluje dlouhodobější a domácí práce, a tím připravuje žáky na soustavnou práci.

Kompetence digitální:
- vede žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů,
- podporuje využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat,
- vede žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení
fyzikálních jevů,
- učí žáky k rutinním výpočtům efektivně využívat elektronické kalkulátory,
- učí žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů,
- vede žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používali
efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje,
- vede žáky k tomu, aby své vytvořené nebo získané výukové materiály a záznamy o použitých
zdrojích ukládali do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při vzdělávání.

1.ročník

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
Žák: - rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu - určí síly, které působí na tělesa, popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají - určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly - vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie - určí výslednici sil působících na těleso aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh - k rutinním výpočtům efektivně využívá elektronický kalkulátor - využívá digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů	- **1. Mechanika** - pohyby přímočaré, pohyb rovnoměrný po kružnici - Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě, gravitace - mechanická práce a energie - posuvný a otáčivý pohyb, skládání sil tlakové síly a tlak v tekutinách
- vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi - vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její přeměny - popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů - popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a technické praxi - k rutinním výpočtům efektivně využívá elektronický kalkulátor - využívá digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů	**2. Termika** - teplota, teplotní roztažnost látek - teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa - tepelné motory - struktura pevných látek a kapalin, přeměny skupenství
- popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj - řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona - popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN - určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem - popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice - k rutinním výpočtům efektivně využívá elektronický kalkulátor	**3. Elektřina a magnetismus** - elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, kapacita vodiče - elektrický proud v látkách, zákony elektrického proudu, polovodiče - magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, elektromagnetická indukce - vznik střídavého proudu, přenos elektrické energie střídavým proudem

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
- využívá digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů	
- vypočítá mechanickou práci a energii při rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření - charakterizuje základní vlastnosti zvuku - chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu - charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích - řeší úlohy na odraz a lom světla - řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami - vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad - popíše význam různých druhů elektromagnetického záření - k rutinním výpočtům efektivně využívá elektronický kalkulátor	**4. Vlnění a optika** - mechanické kmitání a vlnění - zvukové vlnění - světlo a jeho šíření - zrcadla a čočky, oko - druhy elektromagnetického záření, rentgenové záření
- popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu - popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony - vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením - popíše princip získávání energie v jaderném reaktoru - k rutinním výpočtům efektivně využívá elektronický kalkulátor - využívá digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů - získané informace posuzuje z hlediska souladu s již známými a na základě věrohodnosti příslušného zdroje získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí - vytvořené nebo získané výukové materiály a záznamy o použitých zdrojích ukládá do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při vzdělávání	**5. Fyzika atomu** - model atomu, laser - nukleony, radioaktivita, jaderné záření - jaderná energie a její využití
- charakterizuje Slunce jako hvězdu - popíše objekty ve sluneční soustavě - zná příklady základních typů hvězd - využívá digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů	**6. Vesmír** - Slunce, planety a jejich pohyb, komety - hvězdy a galaxie

6.3.3 Biologie a ekologie

Počet hodin celkem : 64
Počet hodin v jednotlivých ročnících : 1. ročník 2 hodiny týdně

Cíl předmětu: Předmět
- usiluje o pochopení a respektování přírody jako celku
- směřuje k formování vztahu k přírodě a její ochraně
- společně se somatologií a tělesnou výchovou působí na osvojení zásad zdravého životního stylu
- směřuje k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné praxi

Charakteristika předmětu:
- obsah předmětu vychází ze vzdělávacích oblastí RVP – Přírodovědné vzdělávání, Vzdělávání pro zdraví a Informatické vzdělávání
- předmět napomáhá k rozvoji klíčových kompetencí:
Kompetence k učení - práce s textem, vyhledávání a zpracovávání informací, pořizování poznámek
Komunikativní kompetence - komunikativní dovednosti s používáním odborné terminologie; věcně správně a srozumitelně zpracovávat přiměřeně náročné texty na odborná témata
Personální a sociální kompetence - hodnocení (sebehodnocení, hodnocení ostatních); mezilidské vztahy; zdravý x nezdravý životní styl; práce v týmu
Občanské kompetence - životní prostředí, trvale udržitelný rozvoj, hodnota života – přímo souvisí s předmětem (učební celky Člověk a životní prostředí, Ekologie)
Digitální kompetence - používání digitálních zařízení a aplikací k získávání informací, tvoření prezentací, poznávaček a poznámek, k určování rostlin
- průřezová témata:
Člověk a životní prostředí - přímo souvisí s předmětem (učební celek Ekologie a Člověk a životní prostředí)
Člověk a digitální svět - využívání digitálních zařízení (viz kompetence)
- mezipředmětové vztahy: chemie, fyzika, somatologie, INF, tělesná výchova
- předmět je zařazen do prvního ročníku po 2 hodinách týdně a je rozvržen do čtyř učebních celků: Základy biologie, Péče o zdraví, Ekologie, Člověk a životní prostředí
- žáci se učí samostatně vyhledávat a srovnávat informace a vytvářet si vlastní názor

Metody a formy výuky:
- frontální vyučování
- skupinové vyučování
- samostatná práce
- dialogové slovní metody
- exkurze
- vyučování v přírodě
- laboratorní cvičení
- využívání digitálních technologií

Hodnocení žáků:
- kritéria hodnocení vycházejí ze Školního řádu OA a SZŠ
- písemné opakování je prováděno formou otevřených i uzavřených otázek a odpovědí, doplňováním do textu, popisováním obrázků, tvořením schematických nákresů
- ústní zkoušení 1 – 2 za školní rok

1.**ročník**

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák - charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi; - vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav; - popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života; - vysvětlí rozdíly mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou - charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku; - uvede rozdíly mezi živočišnou a rostlinou buňkou; - uvede základní skupiny organismů a porovná je; - objasní význam genetiky; - vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu; - uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence;	**1 Základy biologie** - vznik a vývoj života na Zemi - vlastnosti živých soustav - typy buněk - rozmanitost organismů a jejich charakteristika - dědičnost a proměnlivost - biologie člověka - zdraví a nemoc
- zdůvodní význam zdravého životního stylu; - orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech; - charakterizuje vliv životního prostředí na zdraví člověka	**2 Péče o zdraví** - činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. - prevence úrazů a nemocí
- vysvětlí základní ekologické pojmy; - charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy); - charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu; - uvede příklad potravního řetězce; - objasní podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického; - charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem;	**3 Ekologie** - základní ekologické pojmy - ekologické faktory prostředí - potravní řetězce - koloběh látek v přírodě a tok energie - typy krajiny

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody; - hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí; - charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví; - vyjmenuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti; - posoudí vliv jejich využívání na prostředí; - popíše způsoby nakládání s odpady; - charakterizuje globální problémy na Zemi; - uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě - vyhledá informace o aktuální situaci; - uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu; - uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí; - vysvětlí podstatu udržitelného rozvoje; - zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí; - na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému.	**4 Člověk a životní prostředí** - vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím - dopady činností člověka na životní prostředí - přírodní zdroje energie a surovin - odpady - globální problémy - ochrana přírody a krajiny - nástroje společnosti na ochranu životního prostředí - zásady udržitelného rozvoje - odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí

6.4 Matematické vzdělávání

6.4.1 Matematika

Počet hodin celkem: 224 hodin
Počet hodin v jednotlivých ročnících: 1. ročník - 3 hodiny týdně, celkem 96 hodin
2. ročník - 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin
3. ročník - 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin

Cíl předmětu:

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět matematiku používat v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, v budoucím zaměstnání, ve volném čase apod.)

Vlastním cílem matematiky je - užívat správné matematické terminologie a symboliky

- porozumět obsahu potřebných matematických pojmů a vztahů mezi nimi, užít je při řešení úloh a problémů
- používat běžné početní postupy a metody, umět vybrat nejvhodnější z nich pro řešení konkrétní situace
- provádět v praktických úlohách jednoduché výpočty zpaměti, náročnější za použití kalkulátoru
- používat běžných rýsovacích pomůcek, kalkulátoru, matematických tabulek
- rozvíjet prostorovou představivost
- efektivně numericky počítat a provádět odhad a kontrolu správnosti výsledků
- formulovat matematické myšlenky slovně i písemně, matematizovat jednoduché reálné

situace
- získávat informace z různých zdrojů (grafů, diagramů, tabulek, odborné literatury a internetu), třídit je, vyhodnocovat, při řešení problému postupovat přehledně a systematicky – pracovat přesně, důsledně a vytrvale

V afektivní oblasti směřuje matematické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:
- pozitivní postoj k matematice a zájem o její aplikace
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci
- vztah k matematice jako součásti kultury (připomínáním významných osobností a mezníků historie vědy)

Charakteristika předmětu:
Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP pro obor Praktická sestra – matematické vzdělávání.
Tematické celky Operace s čísly a výrazy, Funkce a její průběh, Řešení rovnic a nerovnic, Planimetrie a Stereometrie upevňují a upřesňují znalosti žáků získané při základním vzdělávání a dále je rozvíjí. Nově jsou probírány tematické celky: Posloupnosti a jejich využití, Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika v praktických úlohách a Analytická geometrie v rovině. Matematika se významně podílí na rozvoji intelektuálních schopností žáků, především v jejich logickém myšlení, vytváření úsudků a schopnosti abstrakce. Tyto základy jsou důležité nejen pro matematické vzdělávání ve vyšších ročnících, ale i pro přírodovědné, ekonomické vzdělávání. Učivo matematiky je rozpracováno s ohledem na požadavky ke státní maturitní zkoušce. Rozvoj schopností získaných při výuce matematiky je obecně prospěšný pro studium na kterékoliv vysoké škole, nezávisle na tom, zda vyučuje matematiku, či nikoliv.

Metody a formy výuky:
Využité metody:
- výklad, rozhovor, diskuse se současnou demonstrací na příkladech
- cvičení – zápis a provádění výpočtů, doplňování
- vyvozování poznatků a jejich aplikace – samostatná práce žáků, skupinová práce, učení druhých

Hodnocení žáků:
Klasifikace se řídí samostatnými Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (vnitřní klasifikační řád), která jsou součástí Školního řádu. Výsledky učení žáka jsou kontrolovány průběžně ústně i písemně. Je sledována aktivita žáka při vyučování, přístup k řešení konkrétního úkolu. Slovní hodnocení je uzavřeno hodnocením numerickým. Zohledňováni jsou žáci se specifickými poruchami učení.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:
Kompetence k učení – učitel:
- podněcuje žáka k osvojení si základů kvantitativní gramotnosti, vytváří zásobu matematických nástrojů – matematické operace, algoritmy, řešení úloh
- vede žáka k práci s nejrůznějšími zdroji informací a informačními technologiemi
- kombinací úloh různé složitosti a délky řešení včetně krátkých numerických výpočtů zpaměti posiluje žákovu schopnost soustředit se
- rozvíjí schopnosti abstraktního a logického myšlení – např. počítání s proměnnými
- rozvíjí žákovu prostorovou představivost – výpočet obvodu a obsahu rovinných útvarů

Kompetence k řešení problémů – učitel:
- nabízí žákům dostatek příkladů, vycházejících ze života a vede je k samostatnému uvažování a řešení problému
- pomáhá žákovi objevovat různé cesty řešení úloh, provádět rozbor úkolů, tvořit plány

řešení, odhad výsledků, zvolit správný postup, vyhodnotit správnost výsledku vzhledem k zadání
- smiřuje žáka s jeho chybným řešením a posiluje v něm vědomí, že chyby jsou nutným a cenným zdrojem poučení

Kompetence komunikativní – učitel:
- při skupinové práci vede žáky k věcné efektivní, neemotivní komunikaci
- rozvíjí žákovy vyjadřovací schopnosti
- podporuje žáka při prosazování a zdůvodňování vlastního názoru a zároveň ho učí přijímat kompromisy
- vracením těch, kdo se mýlili, ihned zpět do debaty učí žáka nediskvalifikovat předem chybující a vnímat všechny účastníky diskuse jako partnery, kteří jej obohacují a s nimiž se v příznivé atmosféře dobírá obecnějšího a úplnějšího pohledu

Kompetence sociální a personální – učitel:
- častým pobytem v matematické situaci, kdy „něco nevychází“, vede žáka k pozitivnímu přístupu k obtížím coby přirozeným jevům
- vede žáky skrze společné aktivity při práci ve skupinách k prožitku týmové práce
- oceněním žákových schopností v něm posiluje hrdost nad výsledky vlastního duševního úsilí
- tím, že využívá celou škálu hodnocení v korektním a přátelském prostředí, buduje v žákovi schopnost zvládat situace nedostatečnosti, pomáhá mu vnímat rozmanitost a odlišnost jako přirozený rys života, hledat vlastní místo v životě a společnosti a zažívat stratifikaci jako přirozené rozdělení úkolů, při němž nadanější pomáhají slabším a slabší ctí a respektují nadané v atmosféře vzájemné lidské úcty

Kompetence občanské – učitel:
- vede žáka k osvojení si úkolu a povinnosti coby přirozené a neobtěžující součásti života
- nácvikem číselných odhadů a výpočtů vede žáka k návyku osobního ručení za vlastní výsledek, postoj a názor
- při řešení problémů pomáhá žákovi zvykat si na otevřený postoj, nebojácný a přitom tolerantní

Kompetence k podnikavosti – učitel:
- při práci s rýsovacími pomůckami posiluje žákovu zručnost
- důsledným vyžadováním plnění úkolů a dodržování pracovních povinností vytváří v žákovi pocit zodpovědnosti
- zadáváním a kontrolou dlouhodobějších a domácích prací připravuje žáky na soustavnou práci
- oceněním samostatné i skupinové práce pěstuje v žákovi pozitivní vztah k čestnému úspěšnému podnikání

Kompetence digitální – učitel:
- vede k účelnému užívání digitálních technologií

Průřezové téma:
Občan v demokratické společnosti (viz Posloupnosti a finanční matematika - 3. ročník)

1.ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - provádí aritmetické operace v množině reálných čísel;	**1. Operace s čísly a výrazy** - číselné obory – reálná čísla a jejich vlastnosti

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- používá různé zápisy reálného čísla; - používá absolutní hodnotu, zapíše a znázorní interval, provádí operace s intervaly (sjednocení, průnik); - řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu; - provádí operace s mocninami a odmocninami; - provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny;	- absolutní hodnota reálného čísla - intervaly jako číselné množiny - užití procentového počtu - mocniny – s exponentem přirozeným, celým a racionálním, odmocniny - výrazy s proměnnými
- rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti; - řeší lineární a kvadratické rovnice a jejich soustavy, lineární a kvadratické nerovnice; - třídí úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní;	**2. Funkce a její průběh. Řešení rovnic a ncerovnic** - základní pojmy - pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí - lineární rovnice a nerovnice

2.ročník

- převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě; - znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel, používá jejich vlastností a vztahů při řešení jednoduchých goniometrických rovnic i k řešení rovinných i prostorových útvarů;	**Funkce a její průběh. Řešení rovnic a ncerovnic** - racionální funkce - kvadratická rovnice a nerovnice - exponenciální a logaritmické funkce, logaritmus - goniometrie a trigonometrie - orientovaný úhel, goniometrické funkce ostrého a obecného úhlu, řešení pravoúhlého trojúhelníku, věta sinová a kosinová, řešení obecného trojúhelníku - goniometrické rovnice

3.ročník

- řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů; - užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách; - rozlišuje základní druhy rovinných obrazců, určí jejich obvod a obsah;	**3. Planimetrie** - základní planimetrické pojmy, polohové a metrické vztahy mezi nimi - shodnost a podobnost trojúhelníků - Euklidovy věty - množiny bodů dané vlastnosti

	shodná a podobná zobrazení - rovinné obrazce
Žák: - určuje základní polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, vzdálenost bodu od roviny; - určuje povrch a objem základních těles s využitím funkčních vztahů a trigonometrie;	**4. Stereometrie** - základní polohové a metrické vlastnosti v prostoru - tělesa
- provádí operace s vektory (součet vektorů, násobení vektorů reálným číslem, skalární součin vektorů); - řeší analyticky polohové a metrické vztahy bodů a přímek; - užívá různá analytická vyjádření přímky;	**5. Analytická geometrie v rovině** - vektory - přímka a její analytické vyjádření
- vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce; - určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky; - rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost; - provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky;	**6. Posloupnosti a jejich využití** - aritmetická a geometrická posloupnost - finanční matematika
- užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací bez opakování; - počítá s faktoriály a kombinačními čísly; - určí pravděpodobnost náhodného jevu kombinatorickým postupem; - užívá pojmy: statistický soubor, absolutní a relativní četnost variační rozpětí; - čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji.	**7. Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika v praktických úlohách** - variace, permutace a kombinace bez opakování - náhodný jev a jeho pravděpodobnost, nezávislost jevů - základy statistiky

6.5 Estetické vzdělávání

6.5.1 Literární výchova

Počet hodin celkem: 192 hodin **Počet hodin v jednotlivých ročnících: 1. ročník – 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin** **2. ročník – 1 hodina týdně, celkem 32 hodin** **3. ročník – 1 hodina týdně, celkem 32 hodin** **4. ročník – 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin**
Cíl předmětu: Cílem předmětu literární výchova je naučit žáky utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich ochraně a tvorbě. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je obranou proti snadné intoleranci. Vzdělávání v tomto předmětu se podílí rovněž na rozvoji sociálních kompetencí žáků. Literární výchova kromě výchovy ke čtenářství a rozboru a interpretace uměleckých děl vede i k celkovému přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře. Poznání textu slouží rovněž k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž

probíhá dialog žáků s učitelem i mezi žáky navzájem.
Žáci jsou také vedeni k esteticky tvořivým aktivitám.
Cílem předmětu je:
- poskytnout žákům efektivní metody ke zvládnutí studia,
- prostřednictvím rozboru a interpretace vybraných děl naučit žáky porozumět čtenému textu,
- pěstovat u co největšího počtu žáků schopnost vyhledávat informace a pracovat s nimi,
- poskytnout žákům základy literárního vzdělání v oblasti vývoje literatury a uměleckých směrů
jednotlivých kulturních epoch,
-prostřednictvím rozboru a interpretace vybraných literárních děl se podílet na hodnotové orientaci žáků a utvářet jejich morální profil a estetické cítění,
- pěstovat u co největší části žáků potřebu číst,
- pomocí znalostí základních literárněvědných poznatků vést žáky k pochopení struktury, významu a funkce literárního díla.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:
- uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria,
- chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti,
- správně formulovali a vyjadřovali své názory,
- přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí,
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní
- vztah,
- získali přehled o kulturním dění,
- uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

Charakteristika předmětu : Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP *Estetické vzdělávání.*
Učivo literární výchovy obsahuje základní poznatky z literární teorie, vývoje české i světové literatury v kulturních i historických souvislostech a základy informační výchovy.
Důraz je kladen na práci s textem, jeho analýzu, reprodukci a interpretaci.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci :
- rozvíjeli svou slovní zásobu a vyjadřovací schopnosti,
- byli schopni pracovat samostatně i v týmu,
- chápali význam umění pro člověka, znali cenu kulturních památek a vážili si jich,
- uměli využívat poznatků z teorie literatury a literární historie k hlubšímu porozumění uměleckým
textům a dovedli vyjádřit vlastní zážitek z poznaných uměleckých děl,
- dokázali být tolerantní k názoru druhých,
- porozuměli uměleckému i odbornému textu a interpretovali jej,
- rozvíjeli své čtenářské dovednosti,
- dokázali rozlišovat základní literární druhy a žánry na základě četby ukázek.

Upevňování znalostí o významných dílech naší i světové literatury od nejstarších dob do současnosti pomáhá utvářet názor žáků na svět, jejich postoje, zájmy a vkus a tím také rozvíjet jejich duševní život.
Učivo je vhodně mezipředmětově propojeno s učivem českého jazyka, dějepisu, cizího jazyka, občanské nauky, psychologie a komunikace, odborných zdravotnických předmětů, informačních a počítačových technologií, popř. dalších.

Metody a formy výuky :
Při výuce budou využívány následující metody a formy práce:
- výklad učitele a řízený dialog
- samostatná práce individuální i skupinová

- samostatná domácí práce
- společná četba literárních textů
- rozbor a interpretace literárních textů
- multimediální metody (podle možností využití počítače, videa, DVD, dataprojektoru)
- exkurze (knihovna, galerie)
- společná návštěva vybraných filmových a divadelních představení
- dialog, výklad, řízený rozhovor, doplňování, testy, frontální opakování, soutěže
- vyhledávání informací v odborných publikacích a na internetu
- četba a interpretace konkrétních ukázek z literárních děl, referáty o přečtených knihách či zhlédnutých filmech (samostatná vystoupení před spolužáky)

Hodnocení žáků : Klasifikace se řídí Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí Školního řádu SZŠ Klatovy.
Zohledňováni jsou žáci se specifickými poruchami učení a nadaní žáci.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:
Klíčové kompetence:
Komunikativní kompetence
- žáci se vyjadřují přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených a psaných a vhodně se prezentují,
- formulují své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- dodržují jazykové a stylistické normy a odbornou terminologii,
- vyjadřují se a vystupují v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence
- žáci reagují adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí,
  přijímají radu i kritiku,
- přispívají k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům,
- odpovědně přijímají a plní svěřené úkoly.

Kompetence k učení
- žáci mají pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládají různé techniky učení, umějí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- uplatňují různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umějí efektivně vyhledávat a
  zpracovávat informace, pořizovat si poznámky.

Kompetence k řešení problémů
- žáci jsou schopni získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř.
- varianty řešení, a zdůvodnit jej, volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit,
- využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Občanské kompetence a kulturní povědomí
- žáci si uvědomují v rámci plurality a multikulturního soužití vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupují s aktivní tolerancí k identitě druhých.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
- žáci jsou schopni vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný
  potenciál a své profesní cíle.

Kompetence digitální

- žáci jsou schopni komunikovat elektronickou poštou a získávat informace z otevřených zdrojů.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

- žáci znají historický vývoj literatury, váží si materiálních a duchovních hodnot,
- dokáží optimálně využívat masmédia pro své potřeby.

Člověk a svět práce

- pracují s informacemi,
- odpovědně se rozhodují na základě vyhodnocení získaných informací.

Člověk a digitální svět

- žáci umějí používat základní a aplikační programové vybavení počítače za účelem vyhledávání informací, pracovat se vzdělávacími programy.

1. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák : - orientuje se v nabídce kulturních institucí - má přehled o knihovnách a popíše jejich služby - vyhledává informace v denním tisku a prezentuje je spolužákům - zaznamená bibliografické údaje - vypracuje anotaci - porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území - popíše vhodné společenské chování	**Literatura** 1. Kultura
- rozezná umělecký text od neuměleckého - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - klasifikuje literární díla podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	2. Literární teorie
- vysvětlí stále aktuální odkaz starověkých děl	3. Starověké písemnictví
- vystihne charakteristické znaky různých literárních textů - zhodnotí význam osobnosti J. Husa	4. Středověká literatura
- vyjmenuje významné představitele renesanční literatury - vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl	5. Renesance a humanismus
- charakterizuje problematiku pobělohorského období - objasní význam ústní lidové slovesnosti - vysvětlí pokrokovost a aktuálnost pedagogických názorů J. A. Komenského	6. Baroko
- vystihne charakteristické znaky klasicistního díla	7. Klasicismus

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- zhodnotí význam osvícenství a objasní jeho vliv na české národní obrození	8. Osvícenství
- interpretuje ukázky z děl preromantických autorů - rozpozná vliv ústní lidové slovesnosti	9. Preromantismus
- vysvětlí přínos našich prvních obrozenců	10. První etapa národního obrození
- zařadí literární díla k jejich autorům - debatuje o myšlence slovanské vzájemnosti - rozpozná přínos Rukopisných padělků	11. Druhá etapa národního obrození
- porovná preromantismus a romantismus - vyjmenuje znaky romantické literatury a najde je v literárním díle - vyjádří vlastní prožitky z četby či poslechu některých romantických děl	12. Světový romantismus 1. polovina 19. st.
- zhodnotí společenskou funkci divadla - přednese vybranou báseň - vystihne charakteristické znaky romantického díla v Máchově Máji - vyjádří vlastní pocity z četby a z filmů natočených podle Kytice a Máje	13. Třetí etapa národního obrození
- vysvětlí střetávání romantismu a realismu v díle B. Němcové a K. Havlíčka Borovského - objasní Havlíčkův přínos pro moderní českou žurnalistiku	14. Čtvrtá etapa národního obrození
- vyjmenuje jednotlivé autory a zařadí je podle národností - rozpozná charakteristické znaky realismu v jejich tvorbě - debatuje o daném literárním díle - vyjádří vlastní prožitky z četby	15. Světový realismus 2. pol. 19. st.

2. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák : - vysvětlí program májovců - odhalí souvislost májovců a Máchova Máje - vyjmenuje představitele májovců - interpretuje jejich hlavní díla	**Literatura** 1. Májovci
- objasní zásady ruchovců pomocí tvorby S. Čecha	2. Ruchovci
- porovná programy ruchovců a lumírovců - vyjmenuje představitele lumírovců - rozebere jejich hlavní díla	3. Lumírovci
- přiřadí díla A. Jiráska k příslušným historickým obdobím	4. Historická próza 2. pol. 19. st.

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- porovná tvorbu A. Jiráska a Z. Wintra - vysvětlí, proč je důležité znát historii vlastního národa	
- objasní základní znaky venkovského realismu - prokáže znalost sociální problematiky tehdejšího venkova - interpretuje hlavní díla - vyjádří vlastní prožitky z četby	5. Venkovská próza 2. pol. 19. st.
- porovná zpracování venkovské problematiky v próze a v dramatu - vysvětlí stavbu divadelní hry bratrů Mrštíkových Maryša	6. Realistické drama 2. pol. 19. st.
- vyjmenuje a charakterizuje základní umělecké směry přelomu 19. a 20. století	7. Svět. literatura přelomu 19. a 20. st.
- objasní, co spojovalo představitele České moderny - na dílech jednotlivých autorů vysvětlí charakteristické znaky impresionismu, symbolismu a dekadence	8. Česká moderna
- vystihne hlavní znaky generace anarchistických buřičů - vyjmenuje jejich představitele - najde inspirační zdroje tvorby V. Dyka - vysvětlí antimilitaristický postoj v díle F. Šrámka - dokáže na příslušných literárních dílech složitost básnického vývoje S. K. Neumanna - objasní sociální a národnostní problematiku na základě poznatků z tvorby P. Bezruče	9. Generace buřičů

3. ročník

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
Žák : - využije dějepisných znalostí ke správnému - vyjádří vlastní prožitky z četby - přiřadí významná literární díla s touto tematikou k jejich autorům	**Literatura** 1. První světová válka v literatuře
- vyjmenuje nejvýznamnější umělecké směry světové literatury 1. poloviny 20. století - popíše, jak se projevily v literatuře - klasifikuje díla podle literárních druhů a žánrů - interpretuje vybraná díla z tohoto období	2. Světová literatura 1. pol. 20. st.
- vysvětlí základní tendence ve vývoji české meziválečné poezie - objasní, jak se politická a hospodářská situace	3. Česká meziválečná poezie

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
odrazila v literatuře - vyjmenuje nejvýznamnější básníky - rozebere jejich stěžejní díla	
- pojmenuje a charakterizuje hlavní literární směry a jejich představitele v kontextu doby - přiřadí nejznámější díla k jejich autorům - objasní pokrokovost a aktuálnost názorů K. Čapka a zdůrazní jeho humánní a protiválečný postoj - zaznamená vlastní prožitky z četby	4. Česká meziválečná próza
- vyloží význam pojmu avantgarda - porovná klasická kamenná a avantgardní divadla - uvede typické znaky Osvobozeného divadla a D 34 - objasní nové prvky v divadelní práci J. Voskovce a J.Wericha - vysvětlí, co byly "forbíny" a voiceband	5. České meziválečné drama
- charakterizuje českou a světovou tvorbu doby okupace a těsně po ní - vyjmenuje a vysvětlí možnosti spisovatelů té doby - připomene významná díla a jejich autory	6. Druhá světová válka v literatuře
- vyjmenuje a charakterizuje hlavní myšlenkové a umělecké proudy světové literatury 2. poloviny 20. století - objasní, jak se projevily v literatuře - debatuje o významných autorech a dílech tohoto období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z četby	7. Světová literatura 2. pol. 20. st.

4. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák : - připomene důležité mezníky vývoje české společnosti po 2. světové válce - interpretuje tvorbu významných básníků tohoto období	**Literatura** 1. Česká poezie 2. pol. 20. st.
- vysvětlí rozdíl mezi oficiální, samizdatovou a exilovou tvorbou - vyjmenuje hlavní témata české poválečné prózy a autory - objasní schematičnost budovatelských románů	2. Česká próza 2. pol. 20. st.

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- využije poznatky z četby a filmové tvorby - interpretuje umělecké texty - vyjádří vlastní prožitky	
- připomene vývoj českého dramatu od doby národního obrození - vysvětlí, co bylo "bytové divadlo" - uvede autory a jejich dramatická díla - na tvorbě V. Havla vysvětlí pojem absurdní drama	3. České drama 2. pol. 20. st.
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - rozezná umělecký text od neuměleckého - klasifikuje konkrétní díla podle základních literárních druhů a žánrů - zhodnotí význam daného autora a jeho díla - interpretuje text a debatuje o něm - při rozboru textu uplatňuje znalosti literární teorie - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - samostatně vyhledává potřebné informace - vysvětlí, v čem vidí aktuální odkaz literárních děl - formuluje své výpovědi v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury - informuje o kulturním dění ve svém městě i v širším regionu	4. Opakování literatury

6.6 Vzdělání pro zdraví

6.6.1 Tělesná výchova

Počet hodin celkem: 256 hodin Počet hodin v jednotlivých ročnících: 1. ročník – 2 hodiny týdně, celkem 64 2. ročník – 2 hodiny týdně, celkem 64 3. ročník – 2 hodiny týdně, celkem 64 4. ročník – 2 hodiny týdně, celkem 64
Cíl předmětu: V souladu s vývojovými předpoklady a s individuálními zvláštnostmi žáků směřuje předmět tělesná výchova k těmto cílům: - vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot a cílevědomě jej chránit, - pojímat zdraví a tělesnou zdatnost jako hodnoty potřebné ke kvalitnímu prožívání života, - osvojit si nové pohybové dovednosti, kultivovat svůj pohybový projev a správné držení těla, usilovat o optimální rozvoj zdravotně orientované tělesné zdatnosti v pravidelně prováděných pohybových aktivitách, - orientovat se v základních otázkách vlivu pohybových aktivit na tělesné a duševní zdraví, - osvojit si základní způsoby zjišťování svalových dysbalancí a využívat kompenzační, relaxační a

vyrovnávací cvičení cíleně, s ohledem na vlastní oslabení, převažující způsob života a charakter pracovní zátěže (aktuálně i perspektivně), - zvládnout organizační, hygienické a bezpečnostní návyky při pohybových činnostech i v neznámém prostředí, - zvládnout základní první pomoc při stavech ohrožujících život, - kladně prožívat pohybovou činnost a využívat ji k překonávání aktuálních negativních tělesných a duševních stavů i jako prostředek k dlouhodobější zdravotní prevence, - samostatně vstupovat do různých rolí a vztahů (hráč, závodník, spoluhráč, protihráč, rozhodčí, organizátor, divák) a upevňovat vztahy v duchu fair play – i s přesahem do života školy, rodiny atd. Naznačené cíle by měly na výstupu ze střední odborné školy ústit do pozitivního vztahu k pravidelným pohybovým aktivitám ve vlastním denním režimu jako k přirozené a nezbytné součásti zdravého životního stylu moderního člověka.
Charakteristika předmětu: - obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP - Vzdělávání pro zdraví - předmět je zařazen do čtyř ročníků po dvou hodinách týdně v každém ročníku - předmět respektuje výrazné pohybové a výkonnostní rozdíly dané vývojovými a pohlavními odlišnostmi, dosavadními pohybovými zkušenostmi a zájmy žáků - obsahem výuky je: péče o zdraví, teoretické poznatky, tělesná cvičení (pořadová, průpravná, kondiční, relaxační aj.), gymnastika, atletika, pohybové hry, sportovní hry, úpoly, plavání, lyžování, bruslení, turistika a sporty v přírodě, testování tělesné zdatnosti, zdravotní tělesná výchova; lyžování je realizováno formou výcvikového týdenního kurzu a absolvují ho žáci prvního ročníku, plavání a turistika a sporty v přírodě jsou realizovány formou výcvikového týdenního kurzu a absolvují ho žáci druhého ročníku - v průběhu školního roku se pořádají sportovní dny (možnost výběru různých pohybových aktivit – např. bruslení, cyklistika, lyžování, skialpinismus) a exkurze do sportovních zařízení v okolí - nadaní žáci se pravidelně účastní školních a středoškolských turnajů (v odbíjené, sálové kopané, košíkové, atletice, florbalu) - poznatky z předmětu jsou propojovány s dalšími předměty (především somatologie, biologie a ekologie, fyzika, výchova ke zdraví).
Metody a formy výuky: - skupinové vyučování - problémové vyučování - frontální vyučování - školní i mimoškolní soutěže - exkurze - výcvikové kurzy - sportovní dny - důraz je kladen na bezpečnost a dodržování hygienických norem
Hodnocení žáků: - kritéria hodnocení vychází z Klasifikačního řádu SZŠ Klatovy - hodnocen je přístup k předmětu, aktivita při jednotlivých činnostech a individuální změny (dovednostní, výkonové, postojové) - hodnoceny jsou výkony pomocí bodovacích tabulek, výkonnostních limitů Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Klíčové kompetence Kompetence k řešení problémů - týmová spolupráce při pohybových a sportovních hrách Komunikativní kompetence - vyjadřovat se přiměřenou odbornou terminologií Personální a sociální kompetence - posuzovat reálně své fyzické možnosti - přijímat hodnocení svých sportovních výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku - pečovat o své fyzické zdraví - adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky - aktivně se zapojovat do týmové práce - přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů Digitální kompetence - zpracovávání a vyhodnocování výsledků sportovních soutěží pomocí digitálních zařízení - využívání digitálních zařízení k měření a vyhodnocování sportovních výkonů - využívání digitálních zařízení při tvorbě pohybové skladby
Průřezová témata Občan v demokratické společnosti - výuka doplňuje celkový rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti Člověk a životní prostředí - předmět vede k osvojování si zdravého životního stylu a k odpovědnosti za své zdraví - žáci si také osvojují zásady bezpečného pobytu v různých přírodních prostředích, a to bez jakýchkoli zásahů do ekologické rovnováhy těchto prostředí Člověk a svět práce - předmět u žáků rozvíjí znalosti a dovednosti, které jsou potřebné pro odpovědný přístup k vlastnímu tělu a zdraví - žáci jsou vedeni k tomu, aby se pohybovým činnostem věnovali i ve svém volném čase, aby je chápali jako prostředek relaxace a nápravy negativních důsledků vysokého pracovního zatížení - výuka vede žáky ke schopnosti uvědoměle dodržovat pracovní povinnosti a respektovat nadřízeného Člověk a digitální svět - rizika a bezpečnost při používání digitálních zařízení - využívání digitálních technologií pro rozvoj fyzické kondice

1. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák : popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel; - uvede příklady hrozících nebezpečí a popíše, jak se doporučuje na ně reagovat; - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným;	**1 Péče o zdraví** - Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí (učivo je součástí výuky „Ochrana člověka za mimořádných událostí“, která je realizována jako jednodenní projekt) - První pomoc (učivo je součástí

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
	výuky „Ochrana člověka za mimořádných událostí“- realizována jako jednodenní projekt) - prevence úrazů a nemocí
- charakterizuje psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností; - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (zařízení, bezpečnost, hygiena) a dovede je udržovat; - objasní význam přípravy organismu před pohybovou činností (zahřátí, rozcvičení) a po skončení pohybové činnosti (strečink, relaxace);	**2 Teoretické poznatky** - význam pohybu pro zdraví - hygiena a bezpečnost - vhodné oblečení a obutí - lyžařská výstroj, výzbroj, údržba (v rámci lyžařského kurzu) - zásady chování a jednání v horském prostředí (v rámci lyžařského kurzu)
- provede postavení v daném tvaru; - používá základní povely a správně na ně reaguje;	**3 Pořadová cvičení** - nástupové tvary
- zdůvodní nutnost posilování a protahování jednotlivých svalových skupin; - všestranně rozvíjí pohybové schopnosti;	**4 Tělesná cvičení** - kondiční, posilovací, kompenzační, relaxační, zdravotní
- provádí všeobecné a speciální rozcvičení podle ukázky učitele; - rozvíjí svalovou sílu, rychlost, obratnost, pohyblivost; - zvládá základní techniku běhů, skoku dalekého a vrhu koulí; - dodržuje základní pravidla atletických disciplín; - objasní prospěšnost pohybu v přírodě;	**5 Atletika** - běžecká abeceda - nízké a středně vysoké starty - běhy (rychlý, vytrvalý) - skok daleký - vrh koulí
- rozvíjí svalovou pohyblivost, obratnost, sílu, koordinaci a rytmičnost; - zvládá techniku a estetiku gymnastického cvičení; - sestaví jednoduché pohybové vazby; - uplatňuje zásady dopomoci a záchrany s pomocí učitele; - rozlišuje správné a vadné držení těla;	**6 Gymnastika** - akrobacie – kotouly, stoj na rukou - přeskok - roznožka - hrazda - visy, podpory a jejich změny, výmyk - rytmická gymnastika – cvičení bez náčiní, pohybová skladba
objasní význam úpolových sportů pro svoji obranu;	**7 Úpoly** - úpolová cvičení - pády
- rozvíjí svalovou sílu, rychlost, obratnost, pohyblivost; - zvládá základní herní činnosti jednotlivce uvedených her; - využívá své schopnosti ve prospěch kolektivu;	**8 Pohybové a sportovní hry** - drobné hry pro rozvíjení pohybových dovedností - odbíjená – základní herní činnosti jednotlivce (odbíjení obouruč vrchem a spodem, spodní podání) - košíková – základní herní činnosti jednotlivce (uvolňování bez míče a s míčem, krytí hráče bez míče a

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
	s míčem, odebírání míče, přihrávání, dribling, střelba) - softbal – herní činnosti jednotlivce (házení, chytání, nadhazování, odpalování)
- charakterizuje nástrahy horského prostředí; - respektuje příkazy horské služby, dokáže se s ní spojit v případě nouze; - chová se k přírodě ekologicky; - posoudí technický stav lyžařské výzbroje a provádí základní údržbu; - zvládá sjíždění přiměřeně náročného svahu; - zvládá základní techniku běhu na lyžích;	**9 Lyžařský výcvikový kurz** - zásady bezpečnosti a orientace v horském prostředí - lyžařská výzbroj, výstroj a údržba - výcvik na sjezdových lyžích nebo na snowboardu - výcvik na běžeckých lyžích
zhodnotí svoji zdatnost ověří úroveň svalové nerovnováhy	**10 Testování tělesné zdatnosti**
- zvládá vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení.	**11 Zdravotní tělesná výchova** - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - gymnastická cvičení, pohybové hry - kontraindikované pohybové aktivity
2. ročník	
Žák: - navrhne kondiční program osobního rozvoje; - vhodně používá odbornou terminologii a dodržuje smluvené signály; - objasní základní pravidla her; - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (zařízení, bezpečnost, hygiena) a dovede je udržovat; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách;	**1 Teoretické poznatky** - prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti - odborné názvosloví, komunikace - pravidla her, závodů a soutěží - vodácká výstroj, výzbroj, údržba (v rámci kurzu vodní turistiky) - zásady chování a jednání v jiném prostředí (v rámci kurzu vodní turistiky) - hygiena a bezpečnost - záchrana a dopomoc
- provede postavení v daném tvaru; - používá základní povely a správně na ně reaguje;	**2 Pořadová cvičení** - nástupové tvary
- provádí zdravotní cvičení podle ukázek učitele; - všestranně rozvíjí pohybové schopnosti;	**3 Tělesná cvičení** - kondiční, posilovací, kompenzační, relaxační, zdravotní
- zvládá všeobecné a speciální rozcvičení; - rozvíjí svalovou sílu, rychlost, obratnost, pohyblivost; - zdokonalí techniku běhů, skoku dalekého a vrhu koulí; - dosahuje lepších výkonů než v prvním ročníku;	**4 Atletika** - běžecká abeceda - nízké a středně vysoké starty - běhy (rychlý, vytrvalý) - skok daleký - vrh koulí
- rozvíjí svalovou pohyblivost, obratnost, sílu, koordinaci a rytmičnost;	**5 Gymnastika** - akrobacie – stoj na rukou, přemet

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- zvládá techniku a estetiku gymnastického cvičení; - sestaví složitější pohybové vazby; - upevňuje zásady dopomoci a záchrany;	stranou - přeskok - skrčka - hrazda - výmyk, přešvihy únožmo, sešin - rytmická gymnastika – cvičení s náčiním, pohybová skladba
- rozvíjí svalovou sílu, rychlost, obratnost, pohyblivost; - zdokonalí herní činnosti jednotlivce uvedených her; - využívá HČJ při hře; - rozlišuje jednání fair play; - dodržuje základní pravidla her; - rozpozná signalizaci rozhodčího a řídí se jí; - zdůvodní důležitost každého člena týmu a jeho i svůj přínos; - nebojí se konfrontace;	**6 Pohybové a sportovní hry** - drobné hry pro rozvíjení pohybových dovedností - odbíjená – herní činnosti jednotlivce (vrchní podání, přihrávka, nahrávka), hra 3x3 - košíková – základní herní kombinace, hra - softbal – pravidla, modifikovaná hra
- zvládá alespoň jeden z plaveckých způsobů; - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci tonoucímu; - charakterizuje nebezpečí tekoucí vody; - dodržuje příkazy instruktorů vodní turistiky; - zvládá základní techniku jízdy na deblové kánoi; - posoudí nebezpečí na tekoucí vodě; - spolupracuje s ostatními účastníky kurzu; - zvládá orientaci v krajině; - chová se k přírodě ekologicky;	**7 Kurz vodní turistiky** - plavecké způsoby - dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího - zásady bezpečnosti a orientace na tekoucí vodě - vodácká výzbroj, výstroj a údržba - výcvik na otevřené deblové kánoi, sjezd řeky - turistika a sporty v přírodě
- zhodnotí svoji zdatnost; - objasní význam pravidelného pohybu na zvyšování svých pohybových schopností;	**8 Testování tělesné zdatnosti**
- zvládá vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení; - rozlišuje vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví.	**9 Zdravotní tělesná výchova** - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - gymnastická cvičení, pohybové hry - kontraindikované pohybové aktivity
3. ročník	
Žák : - uplatňuje zásady sportovního tréninku při rozvoji pohybových schopností; - vhodně používá odbornou terminologii; - vysvětlí rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým sportem a uvede jejich pozitiva a negativa;	**1 Teoretické poznatky** - zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví, komunikace - rekreační, výkonnostní a vrcholový sport
- provede postavení v daném tvaru; - používá základní povely a správně na ně reaguje;	**2 Pořadová cvičení** - nástupové tvary
- sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení; - všestranně rozvíjí pohybové schopnosti;	**3 Tělesná cvičení** - kondiční, posilovací, kompenzační,

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
	relaxační, zdravotní
- zdokonalí všeobecné a speciální rozcvičení; - rozvíjí svalovou sílu, rychlost, obratnost, pohyblivost; - techniku atletických disciplín provádí na vyšší úrovni; - zlepší své výkony z předchozích ročníků;	**4 Atletika** - běžecká abeceda - nízké a středně vysoké starty - běhy (rychlý, vytrvalý, v terénu) - skok daleký - vrh koulí
- rozvíjí svalovou pohyblivost, obratnost, sílu, koordinaci a rytmičnost; - zvládá techniku a estetiku gymnastického cvičení; - sestaví složité pohybové vazby; - upevňuje zásady dopomoci a záchrany; - zlepší prostorovou orientaci;	**5 Gymnastika** - akrobacie – cviky v náročnějších vazbách a akrobatických řadách - přeskok – roznožka, skrčka (s oddáleným můstkem) - hrazda - výmyk, sešin, podmet - rytmická gymnastika – aerobik
- rozvíjí svalovou sílu, rychlost, obratnost, pohyblivost; - správně volí HČJ podle měnících se podmínek hry; - rozlišuje jednání fair play; - řídí úseky jednotlivých her; - popíše význam herní taktiky;	**6 Pohybové a sportovní hry** - drobné hry pro rozvíjení pohybových dovedností - odbíjená – herní činnosti jednotlivce, hra 6x6 - košíková – herní kombinace, hra - softbal – herní činnosti jednotlivce, hra
- porovná svoji zdatnost v jednotlivých ročnících; - objasní význam pravidelného pohybu na zvyšování svých pohybových schopností;	**7 Testování tělesné zdatnosti**
- zvládá vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení; - rozlišuje vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví; - všestranně rozvíjí pohybové schopnosti.	**8 Zdravotní tělesná výchova** - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - gymnastická cvičení, pohybové hry - kontraindikované pohybové aktivity
4. ročník	
Žák: - zdůvodní důležitost svalové regenerace a relaxace ve vztahu k budoucímu povolání; - vysvětlí vznik svalových dysbalancí a využívá různá tělesná cvičení k jejich kompenzaci; - posoudí vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a uvede příklady kompenzace jejich nežádoucích důsledků; - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy;	**1 Teoretické poznatky** - regenerace a relaxace - svalové dysbalance a jejich kompenzace - zásady sestavování cvičení všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených - pohybové testy, měření výkonů
- provede postavení v daném tvaru; - používá základní povely a správně na ně reaguje;	**2 Pořadová cvičení** - nástupové tvary

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- všestranně rozvíjí pohybové schopnosti; - využívá zdravotní cvičení jako prevenci vzniku svalových dysbalancí;	**3 Tělesná cvičení** - kondiční, posilovací, kompenzační, relaxační, zdravotní
- udržuje úroveň dosažených výkonů v atletických disciplínách;	**4 Atletika** - běžecká abeceda - nízké a středně vysoké starty - běhy (rychlý, vytrvalý, v terénu) - skok daleký - vrh koulí
- rozvíjí svalovou pohyblivost, obratnost, sílu, koordinaci a rytmičnost; - zvládá techniku a estetiku gymnastického cvičení; - vytvoří gymnastické sestavy s hudebním doprovodem;	**5 Gymnastika** - akrobacie – sestavy s hudebním doprovodem - přeskok – roznožka, skrčka (s naznačeným švihem) - hrazda - sestava - rytmická gymnastika – aerobik
- rozvíjí svalovou sílu, rychlost, obratnost, pohyblivost; - řídí utkání jednotlivých her; - používá různé herní taktiky;	**6 Pohybové a sportovní hry** - drobné hry pro rozvíjení pohybových dovedností - odbíjená – hra - košíková – hra - softbal – hra
- porovná svoji zdatnost v jednotlivých ročnících; - navrhne motorické testy;	**7 Testování tělesné zdatnosti**
- zvládá vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení; - rozlišuje vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví; - všestranně rozvíjí pohybové schopnosti.	**8 Zdravotní tělesná výchova** - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - gymnastická cvičení, pohybové hry - kontraindikované pohybové aktivity

6.6.2 První pomoc

Počet hodin celkem : 2. ročník – 2 hodiny týdně – celkem 64 hodin

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je poskytnout žákům základní vědomosti a dovednosti pro pochopení zákonitostí existence lidského organismu, pro pochopení a poznání faktorů vedoucích k vážnému poškození zdraví a možnému ohrožení lidského života.

Důraz klade na prevenci úrazů a onemocnění, na výchovu k zodpovědnosti ke zdraví.

V předmětu první pomoc žáci využívají získaných znalostí z biologie, tělesné výchovy a dalších předmětů.

Dalším cílem je učit žáky řešit základní problémové situace a dodržovat základní hygienická pravidla a dbát na bezpečnost zúčastněných osob.

Charakteristika předmětu :

Vyučovací předmět první pomoc vychází ze vzdělávacího obsahu RVP Praktická sestra. Je koncipován jako samostatný předmět zařazený do 2. ročníku (vždy 2 vyučovací hod./týden). Seznamuje žáka s principy poskytování první pomoci, zajištění místa nehody, s přivoláním odborné pomoci, učí rozeznávat jednotlivé poruchy zdraví a vhodně reagovat při jejich odstraňování či zmírnění jejich následků.

Obsahem učiva je ošetřovatelská péče při náhlých poruchách zdraví, znalost potřebného vybavení, organizace práce v místě nehody a způsoby transportu nemocných a zraněných.

Metody a formy výuky :

Ve výuce je důrazně uplatňován princip přípravy žáka na osobní i profesionální život, na aktivní a tvořivé řešení problémů.

Při realizaci jsou užívány různé formy a metody pedagogické práce – výklad s demonstrací obrazového i hmotného materiálu, rozhovor, práce s textem (odborné učebnice, odborné články v tisku a na stránkách Internetu apod.), praktické nácviky modelových situací na živých a neživých modelech.

Jsou zařazovány také metody pro opakování učiva – testy, řešení zadaných problémových situací (písemná i praktická činnost), tvorba materiálů určených pro prevenci, prezentace vlastních aktivit na veřejnosti.

V hodinách pracují samostatně i ve skupinách, učí se zvládat náročnější situace jako tým, jsou schopni obhajovat a prezentovat výsledky své práce.

Během výuky je také využívána audiovizuální technika (videoprogramy, dataprojektor) a odborná knihovna.

Hodnocení žáků :

Hodnocení a klasifikace vychází ze základních právních norem, kritéria hodnocení jsou dána klíčovými kompetencemi a školním řádem (vnitřní klasifikační řád).

Ověřování získaných znalostí a dovedností je uskutečňováno řešením problémových a modelových situací, praktickými ukázkami postupů první pomoci, zpracováním informací na zadané téma z různých zdrojů, přípravou edukačních materiálů pro veřejnost (letáky, prezentace s využitím techniky, nástěnky, plakáty …), písemným zpracováním testů ap.

Hodnocení je chápáno jako motivační prvek výuky a zohledňuje úroveň dosažení cílů středního vzdělávání. Je veřejné a učitel známku vždy zdůvodní a umožní žákovi vyjádření ke klasifikaci.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Kompetence k učení – ve výuce předmětu jsou žáci vedeni k využívání různých informačních zdrojů (zkušenosti odborníků v oboru – exkurze na stanovišti RZP či Emergency ve FN Plzeň, televize, Internet, odborný tisk) při řešení modelových situací. Modelové situace umožňují také žákům sledovat, porovnávat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení a naučit se přijímat hodnocení od jiných lidí při plnění úkolů ve výuce, v soutěži První pomoc a také při školení laiků různého věku.

Kompetence k řešení problémů – žáci se ve výuce učí spolupracovat s jinými lidmi, posuzovat různé cesty vedoucí ke splnění zadaných cílů a úspěšně řešit možné konfliktní situace.

Komunikativní dovednosti, personální a sociální kompetence – výuka předmětu umožní žákům zvládnout komunikaci přiměřenou náročné situaci a pomáhá zvládat stres související s volbou a poskytováním vhodné první pomoci.

Žák se naučí porozumět běžné odborné terminologii potřebné pro výstižné a stručné předání základních informací svým kolegům a naučí se obhájit své postupy a diskutovat o své pomoci raněným, zvládne pracovat v týmu.

Občanské kompetence, kompetence k pracovnímu uplatnění – žák si je vědom nutnosti dodržovat zákony, respektovat práva, kulturní specifika a osobnost druhých lidí, uvědomuje si nutnost a význam celoživotního vzdělávání nezbytného pro kvalitní pomoc druhým lidem.

Odborné kompetence – předmět umožní žákovi pochopit význam bezpečnosti práce v souvislosti s hrozícím poškozením zdraví své osoby i druhých lidí, umožní rozpoznat nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a naučí se odstraňovat a předcházet tato rizika. Předmět první pomoc vybaví žáka vědomostmi a dovednostmi potřebnými pro poskytnutí pomoci lidem s náhlou poruchou zdraví a po úrazu.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti – žáci se učí jednat s lidmi, odolávat myšlenkové manipulaci, vhodným jednáním předcházet konfliktům a ochotě angažovat se nejen pro vlastní prospěch.

Pokrytí průřezových témat - Integrovaný záchranný systém, jednotný postup při poskytování první pomoci, řešení modelových situací

Člověk a životní prostředí - žáci se učí rozvíjet kompetence, které vedou k odpovědnosti za své zdraví, učí se respektovat život a zdraví jako nejvyšší hodnoty, jsou vedeni k osvojení zásad zdravého životního stylu.

Pokrytí průřezových témat - Příruční lékárna, neodkladná resuscitace, akutní otravy, návykové látky

Člověk a svět práce – žáci jsou vedeni k zodpovědnosti za vlastní život, k pochopení významu vzdělávání a celoživotního učení, k odpovědnému jednání a rozhodování.

Pokrytí průřezových témat - Neodkladná resuscitace, první pomoc při mimořádných situacích

Člověk a digitální svět – žáci se učí používat aplikační vybavení počítače za účelem získávání odborných informací a novinek v oblasti poskytování první pomoci a informací o dalším vzdělávání v této oblasti, zpracování těchto informací, popř. vytvoření jednoduchých osvětových materiálů.

Pokrytí průřezových témat - Integrovaný záchranný systém, příruční lékárna, neodkladná resuscitace, řešení modelových situací

2. ročník

- **Výsledky vzdělávání studenta**	**Učivo**
Žák : - zdůvodní význam praktických dovedností a teoretických znalostí první pomoci (PP) - vysvětlí pojem Integrovaný záchranný systém - vyhledá základní pojmy související s poskytováním PP - vyjmenuje základní pomůcky – nezbytné vybavení příruční lékárny - sestaví z pomůcek autolékárničku - vysvětlí použití jednotlivých kusů vybavení lékárničky	**1. Úvod do předmětu** - základní pojmy - Integrovaný záchranný systém **Příruční lékárna** - využití příruční lékárny, doporučený obsah - lékárničky na pracovištích - lékárničky v dopravních prostředcích
- rozliší jednotlivé typy první pomoci - provede vyšetření raněného v terénu - zdůvodní postup vyšetření - použije telefonická čísla PP - komunikuje s operačním střediskem ZZS při nehodě - vhodně komunikuje se zraněným, nemocným - objasní souvislosti mezi pojmy morálka,	**2. Jednotný postup při poskytování první pomoci** - typy první pomoci - orientace v místě nehody - vyšetření nemocného - komunikace s operačním střediskem

- Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
odpovědnost, tolerance, solidarita a poskytováním první pomoci	
- upraví vhodnou polohu u raněného nebo nemocného	**3. Polohování**
- vysvětlí podmínky a pravidla transportu raněných - sám nebo s pomocí transportuje raněného bez pomůcek, s odbornými pomůckami a s využitím improvizovaných prostředků	**4. Transport raněných** - třídění raněných - transport bez pomůcek - transport s pomůckami
- uvede základní termíny související s obnovou životních funkcí - popíše příznaky zástavy dechu a srdce - rozezná poruchy průchodnosti dýchacích cest - na výukovém modelu ukáže způsoby obnovy životních funkcí u dětí a dospělých - provede obnovu činnosti srdce a dýchání u všech věkových kategorií - uvede přehled pomůcek pro KPR - zajistí raněného po KPR	**5. Neodkladná resuscitace** - dělení neodkladné resuscitace - poruchy průchodnosti dýchacích cest - zástava krevního oběhu - základní neodkladná resuscitace u dospělého člověka, u dítěte nad 1 rok a u novorozence - pomůcky, ukončení KPR
- vysvětlí rozdíl mezi kvalitativní a kvantitativní poruchou vědomí - charakterizuje jednotlivé poruchy vědomí - jmenuje poruchy zdraví provázené poruchou vědomí - předvede postup zjištění poruchy vědomí - poskytne první pomoc poraněnému v bezvědomí	**6. Bezvědomí** - dělení poruch vědomí - bezvědomí - kolaps
- objasní podstatu šoku - uvede příznaky šoku - zdůvodní protišoková opatření	**7. Šok** - dělení, fáze - protišoková opatření
- uvede nejčastější příčiny křečových stavů - poskytne první pomoc u vybraných typů křečových stavů	**8. Křečové stavy** - epilepsie - tetanie - tetanus - febrilní křeče
- charakterizuje jednotlivé typy krvácení - na modelu předvede jednotlivé postupy zástavy vnějšího krvácení - popíše použití škrtidla při zástavě tepenného krvácení a rizika jeho nevhodného použití - vyjmenuje příznaky možného vnitřního krvácení - zajistí poraněného s vnitřním krvácením	**9. Krvácení** - dělení - způsoby ošetření - zevní, vnitřní, z tělních otvorů
- definuje jednotlivé typy ran a příčiny jejich vzniku - ošetří ránu, poskytne první pomoc u	**10. Rány** - dělení - cizí tělesa v ranách, tělních

- Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
raněného s cizím tělesem v ráně - objasní specifika ošetření ran způsobených zvířaty	otvorech - poranění zvířaty
- uvede příčiny těchto poranění - vyjmenuje stupně popálenin - objasní princip „pravidla devíti“ - rozliší úpal a úžeh - ošetří poraněného s termickým úrazem - jmenuje rizika spojená s poskytováním první pomoci u úrazů elektrickým proudem - uvede prevenci rizik - rozliší příznaky popálení a omrzlin - správně ošetří podchlazeného člověka - demonstruje první pomoc při omrzlinách - rozliší místní změny na kůži způsobené kyselinou a louhem - určí vhodný způsob ošetření chemických úrazů	**11. Poškození teplem, chladem, elektrickým proudem a chemickými látkami** - popálení - omrzliny, podchlazení - úraz elektrickým proudem - zásah bleskem - úpal, úžeh - poleptání
- zdůvodní význam komunikace při poskytování první pomoci při poranění hlavy - charakterizuje jednotlivé typy poranění hlavy - prakticky ukáže ošetření při poraněních hlavy - uloží raněného do správné polohy - zajistí kontrolu zraněného	**12. Poranění hlavy** - poranění lebky - poranění mozku - poranění obličeje - poranění měkkých tkání
- dle mechanismu příčiny vzniku úrazu posoudí možnou závažnost stavu raněného - popíše příznaky poranění - zdůvodní principy poskytnutí první pomoci a transportu zraněného - spolupracuje při manipulaci a fixaci páteře - zvolí improvizované pomůcky	**13. Poranění páteře a míchy** - příčiny a typy poranění
- rozliší jednotlivé druhy poranění hrudníku - uvede příznaky pneumotoraxu - odliší jednotlivé typy pneumotoraxu - poskytne vhodné ošetření	**14. Poranění hrudníku** - poranění zavřená - poranění otevřená
- vyjmenuje možné příčiny poranění a jejich projevy - zdůvodní rizika zavřených poranění - vysvětlí pojem „blast syndrom“ - charakterizuje tento typ poranění - provede adekvátní první pomoc	**15. Poranění břicha a pánve** - otevřená, zavřená - tlaková poranění
- rozdělí zlomeniny do skupin - rozliší příznaky zlomenin na jisté a nejisté - zdůvodní principy ošetření zlomenin	**16. Poranění kostí a kloubů** - zlomeniny, rozdělení a diagnostika

- **Výsledky vzdělávání studenta**	**Učivo**
- popíše typy poranění kloubů - vyhledá pomůcky pro fixaci zlomenin a zraněných kloubů - navrhne postup a pomůcky pro fixaci poranění pohybového aparátu	- poranění kloubů, typy a diagnostika
- uvede významné příznaky akutních stavů v gynekologii a porodnictví - navrhne postup pro ošetření akutních stavů - stručně popíše doby porodní - připraví improvizované podmínky překotnému porodu - zdůvodní postup při ošetření rodičky a novorozence	**17. Překotný porod a akutní stavy v gynekologii** - porod - potrat, krvácení, mimoděložní těhotenství - úrazy
- vyjmenuje příčiny intoxikací - charakterizuje první pomoc při nejčastějších intoxikacích - popíše projevy užívání návykových látek - specifikuje rizika související s užíváním návykových látek pro uživatele a pro osoby poskytující první pomoc - zdůvodní užívané postupy při ošetření s ohledem na zajištění bezpečí pro zúčastněné osoby	**18. Akutní otravy, návykové látky** - akutní otravy - vliv návykových látek na organismus
- objasní rozdíl mezi mimořádnou událostí a mimořádnou situací - posoudí rizika vzniku mimořádné události ve svém regionu - vysvětlí termíny polytrauma, hromadná neštěstí a postupy jejich řešení - zdůvodní principy třídění poranění - charakterizuje postup při řešení možných konfliktů	**19. První pomoc při mimořádných situacích** - polytrauma, hromadná neštěstí - třídění zraněných
- v zátěžové situaci (soutěž, omezený čas, hodnocení více osobami) provede základní poskytnutí první pomoci v modelové situaci - demonstruje laikům postupy první pomoci u nejzávažnějších stavů - vysvětlí tyto postupy - dohlíží na osvojení postupů školenými osobami - objasní strategii a taktiku poskytování první pomoci - na příkladech doloží nutnost celoživotního vzdělávání v souvislosti s rychlým rozvojem přírodních a dalších vědních disciplin	**20. Řešení modelových situací** - soutěž PPP (třídní a školní kolo) - školení laiků v PPP (ZŠ)

6.7 Informatické vzdělávání

6.7.1 Informační technologie

Počet hodin celkem: 128 hodin
Počet hodin v jednotlivých ročnících: 1. ročník – 1 hodina týdně, celkem 32
2. ročník – 1 hodina týdně, celkem 32
3. ročník – 1 hodina týdně, celkem 32
4. ročník – 1 hodina týdně, celkem 32

Cíl předmětu:
Obecným cílem informatického vzdělávání je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa a využívat poznatky z informatiky k porozumění a uvažování o přirozených i umělých systémech a procesech, ke schopnosti řešit nejrůznější pracovní a životní situace, cílevědomě a systematicky volit a uplatňovat optimální postupy.
Výuka informatiky přispívá k hlubšímu a komplexnímu porozumění výpočetním zařízením a principům, na kterých fungují. Tím usnadňuje využití digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.

Charakteristika předmětu:
Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:
- porozuměli základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích;
- rozpoznávali a formulovali problémy s ohledem na jejich řešitelnost;
- získávali, zaznamenávali, uspořádávali, strukturovali, předávali data a informace;
- rozkládali systémy a procesy na části, odhalovali jejich vztahy a strukturu;
- byli schopni uplatnit algoritmický způsob myšlení při řešení problémů, vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji;
- vytvářeli formální popisy, modely a simulace skutečných situací i pracovních postupů;
- testovali, analyzovali, vyhodnocovali, porovnávali a vylepšovali existující i navrhované algoritmy, postupy nebo informatická řešení;
- rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadno se naučili používat nové;
- byli schopni využít digitální technologie při řešení problémů, které jsou příliš složité nebo rozsáhlé (pro člověka);
- navrhovali systémy či jejich části, procesy, propojovali různé technologie či jejich části a vytvářeli tak nová řešení za pomoci již existujících nástrojů a prvků;
- hodnotili přínos a rizika různých systémů, procesů, postupů a technologií v kontextu zadaného problému;
- dorozuměli se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle;
- neohrožovali svým chováním v digitálním prostředí sebe, druhé ani technologie samotné;
- uvědomovali si, že technologie ovlivňují společnost, a naopak chápali svou odpovědnost při používání technologií.

V afektivní oblasti směřuje informatické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:
- otevřený i kritický postoj k digitálním technologiím a jejich využívání;
- motivaci k celoživotnímu učení;
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci;
- schopnost odhadnout, které úlohy jsou schopni řešit sami a u kterých si vyžádají pomoc odborníka;
- sebejistotu a vytrvalost při řešení obtížného či složitého problému;
- schopnost vypořádat se s otevřenými problémy a nejednoznačně zadanými úkoly.

Metody a formy výuky:
Žáci mohou používat vhodná prostředí, pomůcky, ale i různé běžně dostupné nástroje, programy a technologie. S informatickými koncepty se seznamují prostřednictvím vlastní zkušenosti s řešením rozmanitých problémových situací. Setkávají se i se situacemi blízkými jejich životu a odborné praxi. Některé řeší s pomocí programování a technologií, některé bez nich. Charakteristickým znakem výuky je to, že žáci postup řešení aktivně hledají a testují ve skupinách nebo samostatně, není cílem postupovat pouze podle předem daných návodů.

Hodnocení žáků:
- Kritéria hodnocení vychází z Klasifikačního řádu.
- Ohodnocení praktických dovedností studenta a jeho aktivní přístup je alternativou ústního zkoušení.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:
Klíčové kompetence:
Komunikativní kompetence – žáci formulují své myšlenky srozumitelně, jsou schopni komunikovat pomocí internetu, zpracovávat věcně správně a srozumitelně souvislé texty a jiné písemnosti.
Sociální kompetence - žáci se učí pracovat samostatně i v týmu, přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly. Žák dokáže veřejně prezentovat výsledky své práce. Žák formuluje své názory a postoje, je schopen vyslechnout názory druhých.
Digitální kompetence – Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života.
Průřezové téma:
Občan v demokratické společnosti – žáci si uvědomují výhody i rizika (autorská práva, viry) práce s PC a legálním programovým vybavením (všechny ročníky)
Člověk a životní prostředí – žáci chápou zásadní význam životního prostředí pro člověka, jsou seznámeni s negativními dopady působení člověka na životní prostředí (likvidace odpadů)
Člověk a digitální svět – žáci jsou připraveni pro řešení úkolů vyskytujících se v praxi, ale i v činnostech, které dnešní člověk využívá v běžném osobním životě. Žáci by měli získat pozitivní vztah k výpočetní technice a naučit se pružně reagovat na novinky ve světě informačních technologií (všechny ročníky)

1. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - identifikuje v historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové události; ukáže, které koncepty se nemění a které ano; - rozumí fungování hardwaru a periferií natolik, aby je mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučil používat nové; - popíše, jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly; - rozpozná různé druhy paměťových úložišť a popíše jejich základní principy, nastavuje	**1. Digitální technologie** **Hardware a software** - zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost; - současná výpočetní zařízení, jejich technické parametry, základní komponenty; - připojitelné periferie, zobrazovací zařízení, vstupní/výstupní zařízení, rozhraní a konektory; - souborový systém a paměťová úložiště;

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
sdílení a zálohování dat; - na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí; - efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle;	- operační systémy; - aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (např. textový procesor, tabulkový procesor, software pro tvorbu prezentací, grafický software, software pro oblast 3D technologií); - zařízení s vestavěnými systémy;
- porovná jednotlivé způsoby propojení digitálních zařízení, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna; - rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat; - identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními; poradí druhým při řešení typických závad;	**Počítačové sítě a síťové služby** - internet a počítačové sítě, přenos dat, komunikační protokol a adresování v síti; - typy, vlastnosti různých sítí, internet věcí; - fyzická a logická infrastruktura sítě, typy síťových zařízení, servery a datová centra; - cloudové a sdílené služby v síti, virtualizace; - webové aplikace a služby, hypertextový formát dat, URL adresa a doména;
- chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím; reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost; - s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit; - kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně; - v případě personalizovaného obsahu dokáže identifikovat obsah generovaný algoritmy doporučovacích systémů.	**Bezpečnost v digitálním prostředí** - způsoby útoků na technologie, základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir, firewall, VPN, šifrování); - sociotechnické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (např. práce s hesly, vícefaktorová autentizace, zálohování dat); - digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy; - digitální stopa – vědomá a nevědomá, logy, metadata, cookies a narušení soukromí při využívání technologií; - sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu, doporučovací systémy.

2. ročník

Výsledky vzdělávání studenta	Téma
- Žák: - na základě analýzy problému specifikuje zadání pro tvorbu programu, skriptu nebo webové aplikace; - rozdělí zadání nebo problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; - navrhne algoritmy a datové struktury podle specifikace zadání a zapíše je vhodnou formou; - ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí algoritmy a datové struktury podle různých hledisek, porovná a vybere pro řešený problém ty nejvhodnější; vylepší algoritmus podle daného hlediska; - vytvoří jednoduchý spustitelný program, skript, nebo webovou aplikaci; - testuje spustitelný program, skript nebo webovou aplikaci; najde, specifikuje a opraví případnou chybu; - spolupracuje při tvorbě programu s další osobou, popisuje strukturu programu další osobě; - ;	· **2. Tvorba, testování a provoz softwaru** **Požadavky a analýza** - specifikace a popis řešeného problému, požadavky na řešení; - analýza a dekompozice (rozložení) problému; **Tvorba a vývoj** - základní koncepce tvorby programů (např. proměnná a datový typ, řídící příkazy, cykly); - návrh algoritmů a datových struktur; - zápis algoritmu vhodnou formou (např. blokové schéma, přirozené a formální jazyky, skriptovací a programovací jazyk); - využívání hotových komponent; **Testování** - druhy chyb, chybové hlášky, neočekávané ukončení a zamrznutí; - způsoby a druhy testování softwaru; - spotřeba výpočetních a jiných zdrojů; **Běh a provoz** - verze programu, instalace a aktualizace programu; - hlášení a evidence závad, logování a sledování provozu; - nápověda a licence programu.

3. ročník

Výsledky vzdělávání studenta	Téma
- Žák: - analyzuje a hodnotí informační systémy podle zadaných hledisek; - vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání; - vyhledává a zpracovává data pomocí vhodných nástrojů pro dotazování; používá při vyhledávání vazby mezi entitami,	· **3. Informační systémy** - účel a charakteristika informačního systému nebo služby; - veřejné nebo oborové informační systémy a služby; - uživatelská rozhraní (např. navigace, přístupnost, jazykové mutace); - uživatelské účty, role, oprávnění

Výsledky vzdělávání studenta	Téma
číselníky a identifikátory; - identifikuje zdroje záznamů v informačním systému a určuje jejich umístění, validitu a míru zabezpečení; provede hromadný import nebo export dat; - navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů; - navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení dat; navrhuje číselníky a identifikátory dat; - třídí a řadí data, která následně vizualizuje nebo zpracuje do obvyklého formátu v daném kontextu a oboru; - navrhne způsob využití informačního systému k řešení problému ve svém oboru, otestuje ho se skupinou uživatelů a vyhodnotí případné chyby, chybové stavy a jejich příčiny;	a bezpečnost v informačních systémech; - datový záznam, entita, atribut a vazba, číselníky a identifikátory; - definice procesů, činností a konfigurace informačního systému; - zdroje záznamů v informačním systému (např. databáze, souborový systém, síťové služby); - vyhledávání a vizualizace dat (např. třídění, řazení a filtrování, rozpoznávání vzorů a trendů); - hromadné zpracování dat, export a import;

4. ročník

Výsledky vzdělávání studenta	Téma
- Žák: - interpretuje data (získá z dat informace), posuzuje množství informace v datech, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvědomuje si omezení použitých modelů; - odhaluje chyby v datech; - porovná různé příklady kódování dat a jejich použití; vysvětlí proces digitalizace a jeho úskalí; - aktivně a s porozuměním používá různé datové formáty, ovládá konverzi mezi různými formáty téhož obsahu; - formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model; - převede data z jednoho modelu do jiného; najde nedostatky daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na	**4. Data, informace a modelování** - data a informace, interpretace dat; - informace a množství informace v datech; - chyby v datech a kontrola dat; - kódování informací a dat; - záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě; - datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video); - zápis informace pomocí kódovací tabulky nebo kódovacího jazyka; - model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa); - vlastnosti, vazby a závislosti modelu dat; - statistické zpracování dat, odhad a předpovědi;

Výsledky vzdělávání studenta	Téma
kvalitu řešení daného problému; - zvažuje přínosy a limity statistického zpracování dat a strojového učení v oblasti umělé inteligence;	- strojové učení na základě dat, jeho limity, přínosy a rizika.

6.8 Ekonomické vzdělávání

6.8.1 Ekonomika

Počet hodin celkem: 64 hodin
Počet hodin v jednotlivých ročnících: 3. ročník - 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin

Cíl předmětu:
Cílem předmětu ekonomika je vybavit žáky základními znalostmi pro ekonomické chování jak v profesním, tak osobním životě. Předmět ekonomika vede k rozvíjení schopnosti ekonomicky myslet, orientovat se v ekonomickém prostředí, jednat hospodárně a jednat v souladu s platnou legislativou.
V předmětu ekonomika se žáci aktivně zajímají o ekonomické dění v naší společnosti, jednají samostatně, vyjadřují své názory a úvahy na daná ekonomická témata, o kterých jsou pak schopni diskutovat s jinými lidmi.
Žáci jsou vedeni k praktickému využívání osvojených poznatků v oboru.

V ekonomickém vzdělávání jsou žáci také vedeni k tomu, aby využívali vhodné digitální technologie pro výpočty ekonomických údajů, pro jejich zobrazování a aby používali dostupné aplikace k ekonomickým či pracovním účelům.

Obsahový okruh je v souladu se Standardem finanční gramotnosti a je také propojen s průřezovým tématem Člověk a svět práce.

Charakteristika předmětu:
Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP *Ekonomické vzdělávání.* Učivo je rozvrženo do několika tematických celků:

Podnikání – žáci se seznamují s podnikatelským prostředím i s právními normami, které podnikatelské aktivity vymezují. Celkově se zde seznamují se základními ekonomickými pojmy, kdy je důraz kladem především na pochopení fungování trhu a tržních vztahů. Jsou schopni vytvořit jednoduchý podnikatelský záměr a znají základní právní formy podniků. Vysvětlí základní pojmy týkající se hospodaření podniku – náklady, výnosy, zisk, ztráta. Znají jednotlivé druhy základních mezd a vypočítají čistou mzdu. Mají povědomí o základech pracovního práva, pracovněprávních vztazích i o pracovní smlouvě.

Finanční vzdělávání – žáci se seznamují s fungováním finančního trhu a jeho dílčími částmi. Jsou schopni se orientovat jak v domácí měně, tak i v zahraniční. Charakterizují peníze, jejich funkci a znají jednotlivé subjekty finančního trhu. Vysvětlí fungování úrokové sazby a její rozdíl s RPSN. Orientují se na pojišťovacím trhu a dokáží pro své potřeby vybrat nejvýhodnější pojistný produkt. Vysvětlí pojem inflace a chápou vliv inflace nejen na jejich finanční situaci, ale i na situaci celého národního hospodářství. Charakterizují jednotlivé druhy úvěrů a dokáží rozlišit úvěrové produkty. Orientují se také v příjmech a výdajích v rámci rozpočtu domácností.

Daně – žáci se seznamují s celkovým prostředím národního hospodářství. Charakterizují pojem státní rozpočet a znají jeho příjmy a výdaje. Orientují se v daňové soustavě a dokáží vypočítat jednoduché daňové příklady. Seznamují se s daňovými doklady a s náležitostmi daňových přiznání. Jsou schopni vysvětlit pojem sociální a zdravotní pojištění a dokáží na ně provést jednoduché výpočty.

Metody a formy výuky:
V hodinách ekonomiky budou využity slovní metody – vyprávění, vysvětlováni, práce s textem, rozhovor. Na většinu témat budou použita cvičení zaměřená na diskusi. Některá praktická cvičení budou žáci řešit samostatně, jiná v rámci týmové práce. V rámci některých praktických cvičení budou zapojeny digitální technologie.

Hodnocení žáků:
Klasifikace se řídí samostatnými Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (vnitřní klasifikační řád), která jsou součástí Školního řádu. Zohledňováni jsou žáci se specifickými poruchami učení.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:
Klíčové kompetence:
Kompetence k učení
- žáci efektivně vyhledávají a zpracovávají informace,
- s porozuměním poslouchají mluvené projevy,
- k učení využívají různé informační zdroje,
- přijímají hodnocení svých výsledků od jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů
- žáci získávají potřebné informace,
- využívají vědomosti a zkušenosti nabyté dříve,
- při řešení problémů spolupracují s ostatními.

Komunikativní kompetence
- žáci se přiměřeně vyjadřují k účelu jednání a v uvedených komunikačních situacích,
- formulují své myšlenky srozumitelně a souvisle,
- aktivně diskutují s vrstevníky, rozumí sdělení druhých a respektují jejich názory.

Personální a sociální kompetence
- žáci si stanovují cíle a priority podle zájmové a pracovní orientace a životních podmínek,
- reagují adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímají radu i kritiku,
- odpovědně plní svěřené úkoly,
- přispívají k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům.

Občanské kompetence a kulturní povědomí
- žáci jednají v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování,
- uvědomují si vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu,
- zajímají se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě,
- uznávají tradice a hodnoty svého národa, chápou jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
- žáci mají odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a uvědomují si význam celoživotního učení,
- mají přehled o možnostech uplatnění na trhu práce ve svém oboru,
- mají reálnou představu o pracovních a platových podmínkách v oboru,

- znají obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců,
- rozumí podstatě a principům podnikání
- dokáží vyhledat a posoudit podnikatelské příležitosti.

Matematické kompetence

- jsou schopni využívat matematické dovednosti v různých životních situacích
- efektivně hospodaří s financemi
- efektivně aplikují matematické postupy při řešení různých praktických úkolů
- nacházejí vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umějí je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení

Digitální kompetence

- ovládají potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívají je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života
- vyrovnávají se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzují, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

- žáci znají potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život

Člověk a životní prostředí

- žáci jsou schopni jednat hospodárně, adekvátně uplatňovat nejen kritérium ekonomické, ale i hledisko ekologické

Člověk a svět práce

- žáci znají práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů a základní principy soukromého podnikání
- pracují s jednotlivými právními předpisy
- vysvětlí základní aspekty pracovního poměru
- orientují se při hledání zaměstnání
- jsou vedeni k aktivnímu pracovnímu životu, k úspěšné kariéře a k celoživotnímu vzdělávání

Člověk a digitální svět

- žáci jsou vedeni k tomu, aby využívali vhodné nástroje pro výpočty ekonomických údajů (mzdy, RPSN atd.) a pro jejich zobrazování (nabídka, poptávka, podnikatelský záměr, rozpočet aj.)
- orientují se v dostupných aplikacích k ekonomickým či pracovním účelům (např. k daňovým evidenčním povinnostem).

3. ročník

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
Žák: - rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky - vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet - na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu	**1. Podnikání** - podnikání podle živnostenského zákona a zákona o obchodních korporacích - podnikatelský záměr - zakladatelský rozpočet - povinnosti podnikatele

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
- stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období - rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů - vypočítá výsledek hospodaření - vypočítá čistou mzdu - vysvětlí zásady daňové evidence - popíše, co má obsahovat pracovní smlouva a vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance	- trh, tržní subjekty, nabídka, poptávka, zboží, cena - náklady, výnosy, zisk/ztráta - mzda časová a úkolová a jejich výpočet - zásady daňové evidence - pracovní právo - pracovněprávní vztahy – pracovní poměr, pracovní smlouva, úřad práce a rekvalifikace
- orientuje se v platebním styku a smění peníze podle kurzovního lístku - vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory - vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu - orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům - charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění - rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti - navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti, včetně zajištění na stáří - navrhne způsoby, jak využít osobní volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování - vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru, vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení a jaké jsou jeho důsledky, a jak řešit tíživou finanční situaci - dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavy a jinými subjekty a jejich možná rizika	**2. Finanční vzdělávání** - peníze, hotovostní a bezhotovostní platební styk - úroková míra, RPSN - pojištění, pojistné produkty - inflace - úvěrové produkty - majetek a jeho nabývání, rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, zodpovědné hospodaření - řešení krizových finančních situacích, sociální zajištění občanů
- vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství - charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát - provede jednoduchý výpočet daní - vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob - provede jednoduchý výpočet zdravotního a	**3. Daně** - státní rozpočet - daně a daňová soustava - výpočet daní - přiznání k dani - zdravotní pojištění - sociální pojištění - daňové a účetní doklady

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
sociálního pojištění - vyhotoví a zkontroluje daňový doklad	

6.9 Základ pro poskytování ošetřovatelské péče

6.9.1 Somatologie

Počet hodin celkem : 128 hodin
Počet hodin v jednotlivých ročnících : 1. ročník – 4 hodiny týdně, celkem 128 hodin

Cíl předmětu:
Cílem vyučovacího předmětu somatologie je umožnit žákům získat ucelenější znalosti o stavbě a funkci lidského organismu za fyziologických podmínek. Dále má žákům poskytnout základní vědomosti z klinicky aplikované anatomie a fyziologie, histologie a biochemie. Učivo předmětu vede žáky k dalšímu prohlubování znalostí z biologie člověka a ostatních přírodovědných předmětů. Somatologie učí i základům medicínského jazyka a jeho použití v praxi. Učivo předmětu vede žáky k využití získaných znalostí a jejich propojení a využití v ostatních předmětech, zejména v ošetřovatelství a ošetřování nemocných.

Charakteristika předmětu:
Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – *Vzdělávání pro zdraví* - péče o zdraví *a Základ pro poskytování ošetřovatelské péče* – somatologie.
Výuka somatologie navazuje na poznatky z biologie člověka získané na základní škole. Tyto dále prohlubuje a rozšiřuje. Seznamuje žáka se stavbou lidského organismu a jeho funkcemi za fyziologických podmínek.
Cílem je vybavit žáka takovými dovednostmi, aby:
- uměl popsat stavbu lidského těla
- porozuměl významu a fyziologické funkci jednotlivých soustav a orgánů lidského těla
- orientoval se v topografii lidského těla
- ovládal a dále využíval odborného názvosloví
- porozuměl významu předmětu somatologie pro studium ošetřovatelství a ošetřování nemocných, psychologie, biologie, mikrobiologie a klinické propedeutiky a uměl osvojené poznatky dále využívat.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot:
Výuka směřuje k tomu, aby žák:
- poznal sám sebe a porozuměl funkci svého těla
- byl motivován k dalšímu sebevzdělávání
- prohluboval své vědomosti a dovednosti, přistupoval aktivně k péči o své zdraví
- vážil si života, zdraví, zdravého životního prostředí a preferoval zdravý životní styl
- měl dostatečné sebevědomí a byl schopen sebehodnocení.

Metody a formy výuky:
Ve výuce je kladen důraz na přípravu žáka pro praktický život (osobní i profesní), ne jen pouze na pasivní znalost teoretických poznatků.
Při realizaci výuky jsou uplatňovány různé formy a metody pedagogické práce.
Nejčastěji využívané vyučovací metody:
- slovní výklad, diskuse, práce s učebnicí, práce s odborným textem
- názorná demonstrace prostřednictvím anatomických modelů, obrazových materiálů, využití audiovizuální techniky – PC, výukové filmy, TV výukové programy, vlastní práce vyučujícího a žáků.

Do výuky je zařazováno kromě frontálního učení i vrstevnické vyučování a samostatné učení.
Cíleně jsou zařazovány metody pro opakování a upevňování si získaných vědomostí (písemné

i ústní opakování, testy, křížovky, osmisměrky, využití fólií zpětného projektoru, flip chartu, atd.).
Volbou vhodných metod je rovněž podporována samostatnost, schopnost prezentace vlastní práce a sebehodnocení žáků.
Ve výuce i samostudiu je využívána odborná knihovna, školní videotéka, obrazové mapy a anatomické modely.

Hodnocení žáků:
Kritéria hodnocení vycházejí z pětistupňové klasifikace Klasifikačního řádu SZŠ, který je součástí Školního řádu. Hodnocení žáka je pak prováděno formou numerickou a slovní. Důraz je kladen na hloubku porozumění učiva a úroveň osvojených vědomostí (kontrolovány průběžně ústně i písemně), na aktivitu žáka (domácí příprava, aktivita v hodině, zájem o předmět), samostatnost žáka při práci s odborným textem, na úroveň souvislého, logického a správného vyjadřování, používání odborného názvosloví. Součástí hodnocení žáka je i prezentace zadaných úkolů a vlastní kreativity žáka. S hodnocením žáka souvisí i jeho sebehodnocení, žáci jsou vedeni i ke vzájemnému hodnocení spolužáků.
Zohledňováni jsou žáci se specifickými poruchami učení.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:
Předmět rozvíjí následující klíčové kompetence:
Kompetence k učení
- učí se získávat pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- uplatňovat různé způsoby práce s textem
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace o lidském těle
- vést k samostatnému myšlení
- s porozuměním používat informace získané z mluveného projevu a četbou odborné literatury (česká i latinská odborná terminologie)
- rozvíjet práci s informacemi a získané znalosti spojovat do logických celků
- posuzovat reálně své úspěchy v učení, přijímat hodnocení svých výsledků, včetně kritiky
- zajímat se o možnosti svého dalšího vzdělávání a reálně si stanovovat potřeby a cíle.

Kompetence k řešení problému
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) pro splnění jednotlivých aktivit
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence
- vyjadřovat se přiměřeně komunikační situaci, s ohledem na účastníky
- formulovat myšlenky srozumitelně a souvisle i v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- zaznamenávat podstatné údaje z textů i přednášek
- používat s porozuměním odbornou terminologii
- účastnit se aktivně diskusí s vrstevníky
- formulovat a obhájit své názory, respektovat názory druhých
- vystupovat a vyjadřovat se v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence
- přijímat, orientovat se a odpovědně plnit zadané úkoly
- posuzovat reálně své duševní možnosti
- reagovat adekvátně na hodnocení a učit se přijímat kritiku i ocenění
- stanovovat si cíle podle svých schopností a pečovat o své duševní zdraví
- ověřovat si získané poznatky, zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- přistupovat odpovědně ke svému zdraví, posuzovat důsledky nevhodného životního

stylu a závislostí.

Digitální kompetence

- vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- získávat, posuzovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech
- vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech
- pozměňovat a zdokonalovat stávající díla s cílem vytvořit nový a relevantní obsah
- sdělovat data, informace a digitální obsah, nejen ve školním prostředí a profesní komunitě.

Odborné kompetence

- používat odbornou terminologii ve vazbě na lidské tělo
- vést k medicínskému myšlení
- uplatňovat teoretické poznatky při aktivní podpoře a ochraně zdraví a aplikovat získané poznatky v ostatních odborných předmětech
- získat náhled do problematiky oborů nacházející uplatnění ve zdravotnictví a představu o obsahu a náročnosti vyššího a vysokoškolského studia.

1. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák : - charakterizuje somatologii jako vědu sdružující poznatky z morfologických a funkčních oborů biologie člověka - diskutuje o vztahu somatologie k dalším vědním oborům - vysvětlí a porozumí přínosu předmětu pro další studium	**1. Úvod do studia somatologie** - somatologie jako věda
- popíše stavbu buňky s jejími buněčnými organelami - definuje pojmy buňka, tkáň, orgán - rozliší základní typy tkání a jejich funkční morfologii - zdůvodní proces regenerace jednotlivých typů tkání - vysvětlí základní vztah mezi zevním a vnitřním prostředím	**2. Funkční morfologie tkání** - buňka jako základní stavební a funkční jednotka organismu – stavba, dělení - tkáně – charakteristika a typy - regenerační schopnost tkání
- určí základní anatomické postavení lidského těla, základní roviny, směry a pohyby - prezentuje topografické krajiny a oblasti těla včetně uložení orgánů a jejich vzájemných prostorových vztahů - používá odborné názvosloví	**3. Základní orientace na lidském těle** - roviny a směry lidského těla - anatomické názvosloví
- popíše obecnou stavbu kosti - rozliší základní typy kostí - objasní vývoj a růst kostí, osifikaci - popíše jednotlivé části kosterní soustavy na modelu kostry člověka - používá odbornou terminologii	**4. Pohybový systém** - obecná stavba kosti - vývoj a růst kosti - kostra lidského těla - obecná stavba kostních spojů - klouby a spojení horní a dolní

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- popíše na modelu obecnou stavbu kloubu a ostatních kostních spojů - pojmenuje jednotlivé typy kloubů - na modelu kostry člověka popíše stavbu a funkci velkých kloubů - popíše stavbu a funkci kosterních svalů obecně - vysvětlí význam svalstva - na modelu označí jednotlivé svalové skupiny - objasní jejich funkci - popíše správné držení těla a pohybové stereotypy, na modelovém příkladu ukáže nejčastější odchylky od normy	končetiny - stavba a funkce kosterních svalů - hlavní svalové skupiny (svaly hlavy, krku, trupu, končetin)
- charakterizuje funkce krve - objasní složení krve včetně popisu a funkce jednotlivých krevních elementů - vysvětlí podstatu určování krevních skupin, definuje Rh systém - diskutuje o dárcovství krve a jeho významu - schematicky znázorní základní principy srážení krve, zástavy krvácení - objasní nespecifické a specifické obranné mechanismy - definuje imunitu, její rozdělení a význam	**5. Krev** - funkce krve - složení krve – plazma, krevní elementy - krevní skupiny, Rh faktor - zástava krvácení - obranné mechanismy organismu, imunita
- na modelu popíše stavbu srdce a jeho jednotlivé oddíly - charakterizuje části a činnost převodního systému srdečního - vysvětlí řízení činnosti srdce - posoudí zevní projevy činnosti srdce (arteriální tep, srdeční ozvy, arteriální TK, EKG) - popíše stavbu stěny tepny, žíly a kapiláry - vysvětlí tok krve v organismu – malý a velký portální oběh - popíše skladbu mízního systému, vznik, složení a cirkulaci lymfy - objasní anatomii a hlavní funkci sleziny	**6. Krevní oběh** - srdce – stavba a činnost - obecná stavba cév - uspořádání cévního systému - dynamika krevního oběhu - mízní systém - slezina
- popíše stavbu jednotlivých orgánů dýchacího systému a objasní jejich funkci - vysvětlí funkce dýchacího systému – ventilaci plic, vdech, výdech, dechové objemy, plicní kapacity - charakterizuje zevní a vnitřní dýchání a rozdíly mezi nimi - na schématu vysvětlí princip řízení dýchání	**7. Dýchací systém** - anatomická stavba dýchacího systému - funkce dýchacího systému - řízení dýchání
- popíše stavbu jednotlivých orgánů trávicího	**8. Trávicí systém**

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
systému a objasní jejich funkci - na modelu ukáže uložení orgánů zažívacího traktu - zhodnotí význam trávicích enzymů a trávicích šťáv v procesu trávení - shrne základní složky potravy - zdůvodní význam vitamínů v potravě - definuje základní pojmy metabolismu živin - diskutuje o energetické potřebě organismu - objasní pojmy bulimie, anorexie	- obecná stavba trávicí trubice - anatomie a fyziologie jednotlivých oddílů trávicího systému - topografie orgánů dutiny břišní - látkové a energetické složení potravy
- na modelu popíše uložení ledvin a vývodných cest močových - objasní anatomickou stavbu ledviny a její funkci - schematicky zobrazí vývodné cesty močové, včetně popisu - vysvětlí funkci a princip tvorby moči - zdůvodní význam správného pitného režimu - vyhledá pojmy diuréza, bilance tekutin	**9. Močový systém a vylučování** - stavba a funkce ledvin - vývodné cesty močové
- popíše stavbu a funkci mužského a ženského pohlavního ústrojí - uvede topografii jednotlivých orgánů - objasní pohlavní vývoj ženy a muže - vysvětlí rozdíl mezi biologickou, psychickou a sociální zralostí člověka - charakterizuje fáze menstruačnímu a ovulačnímu cyklu - popíše princip oplození, průběh těhotenství a porodu - diskutuje o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu - vyhledá nabídku antikoncepčních metod	**10. Pohlavní systém** - reprodukční systém muže - reprodukční systém ženy - ovariální cyklus - menstruační cyklus - základy fyziologie těhotenství, porod - plánované rodičovství
- popíše stavbu a funkci kůže a přídatných orgánů kožních - na modelu označí predilekční místa pro vznik dekubitů - popíše mléčnou žlázu a vysvětlí princip laktace - vlastními slovy popíše samovyšetřování prsu - zdůvodní význam samovyšetření	**11. Kožní ústrojí** - stavba a funkce kůže - přídatné kožní orgány - mléčná žláza
- popíše jednotlivé principy řízení organismu - uvede rozdělení hormonů a princip jejich transportu - vysvětlí hypotalamo-hypofyzární systém jako řídící centrum pro činnost periferních endokrinních žláz - rozliší jednotlivé žlázy s vnitřní sekrecí - objasní funkci žláz	**12. Řízení činnosti organismu. Humorální řízení** - humorální systém - hypotalamo-hypofyzární systém - žlázy s vnitřní sekrecí

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- popíše účinky jednotlivých hormonů lidského organismu - vlastními slovy popíše projevy nedostatku či nadbytku jednotlivých hormonů	
- reprodukuje základní fakta o lidských smyslech - diskutuje o jejich významu - na modelu popíše složení jednotlivých orgánů (oko, ucho) - objasní lomivost světelných paprsků, krátkozrakost, dalekozrakost, funkci tyčinek a čípků - vysvětlí princip šíření zvuku	**13. Smysly a smyslové orgány** - kožní čití - čichové ústrojí - chuťové ústrojí - zrakové ústrojí - ústrojí sluchové a rovnovážné
- definuje neuron - popíše neuron - vysvětlí podstatu synapse, vzruchu, reflexu (podmíněného, nepodmíněného) - popíše stavbu a funkci jednotlivých oddílů CNS - uvede míšní a hlavové nervy - objasní funkci míšních a hlavových nervů - charakterizuje mozkomíšní mok a jeho význam - definuje pojem vyšší nervová činnost a její složky - posoudí význam spánku pro správné fungování lidského organismu - rozliší jednotlivé fáze spánku	**14. Nervové řízení organismu. Nervový systém** - obecné základy činnosti nervového systému (neuron, synapse, funkční projevy nervových buněk – vzruch) - CNS – stavba a funkční projevy CNS - obaly CNS - periferní nervový systém - vegetativní nervový systém - vyšší nervová činnost - bdění, spánek

6.9.2 Klinická propedeutika

Počet hodin celkem: 64 hodin
Počet hodin v jednotlivých ročnících: 2.ročník – 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin

Cíl předmětu:

1. Obecné cíle:

Cílem předmětu klinická propedeutika je seznámit žáky s postupy používanými při vyšetření pacienta lékařem, tedy s lékařskou anamnézou, fyzikálním vyšetřením a vyšetřovacími metodami. Současně tak vést žáky k porozumění základní lékařské terminologii, orientaci v chorobopisu pacienta a rozpoznání základních chorobných příznaků. Nedílnou součástí předmětu je znalost základních způsobů léčby, včetně orientace ve farmakologických přípravcích, jejich formách, způsobech aplikace, nežádoucích účincích a kontraindikacích vybraných lékových skupin.

Předmět klinická propedeutika tvoří teoretický základ pro dovednosti, které má žák aplikovat prakticky v ošetřovatelství.

2. Výchovně-vzdělávací cíle:

Vzdělávání by mělo být směřováno k tomu, aby žák:

-chápal subjektivní a objektivní příznaky onemocnění,

-objasnil postup při fyzikálním vyšetření pacienta a uměl lékaři asistovat (spolupráce),

-uvedl normální (fyziologické) hodnoty jednotlivých fyziologických funkcí včetně případných patologických odchylek,
-charakterizoval principy fungování jednotlivých přístrojových vyšetřovacích metod,
-vysvětlil přípravu pacienta před vyšetřením a péči po vyšetření u základních přístrojových vyšetřovacích metod,
-vysvětlil podstatu, druhy, podmínky a zásady uskutečňování standardních léčebných metod (konzervativních, operačních, doplňkových)
- zařadil léky podle účinku a použití do farmakologických skupin,
-uvedl život ohrožující nežádoucí účinky léků + (vedlejší účinky, kontraindikace),
-uvědomoval si nezbytnost stálého doplňování nových informací a poznatků (inovace, změny),
-využíval svých znalostí a dovedností z odborné praxe a z jiných teoretických předmětů,
-správně používal odbornou terminologii.

Charakteristika předmětu:

Obsah předmětu vychází z obsahových okruhů RVP – Základ pro poskytování ošetřovatelské péče.

Předmět je zařazen do druhého ročníku po dvou hodinách týdně a je rozvržen do čtyř učebních celků: Úvod do předmětu a odborná terminologie, Obecná symptomatologie, Vyšetřovací metody, Léčebné postupy a farmakologie. Žáci se učí samostatně vyhledávat a srovnávat informace, běžné hodiny jsou doplňovány exkurzemi. Poznatky z předmětu jsou propojovány s odbornými předměty (především ošetřovatelství).

Předmět klinická propedeutika tvoří teoretický základ pro dovednosti, které má žák aplikovat prakticky v ošetřovatelství.

Metody a formy výuky:

Při realizaci jsou uplatňovány různé formy a metody pedagogické práce.

Organizační formy: frontální výuka, skupinové, párové a individualizované vyučování.

Vyučovací metody:

slovní – výklad, rozhovor, diskuse, práce s učebnicí, práce s odborným textem
- názorně demonstrační – statická a dynamická projekce (demonstrace obrazového materiálu, výukových modelů, PC a TV výukové programy)
- fixační – opakování a upevňování vědomostí
- diagnostické – ověřování osvojených vědomostí formou testů, řešením problémových situací, tvorbou materiálů určených pro prevenci (např. plakáty, brožury apod.), prezentace vlastních tvůrčích aktivit.

Žáci při řešení problémů pracují ve dvojicích, skupinách a učí se obhajovat výsledky své práce.

V průběhu výuky je prosazována snaha o maximální využití didaktické techniky (prosvětlované transparenty, videoprogramy, prezentace zprostředkované data-projektorem). Výuka i samostatná práce žáků využívá odbornou knihovnu a videotéku.

V předmětu se využívají znalosti ze somatologie a souběžně z patologie, ošetřovatelství a psychologie a přírodovědných předmětů. V rámci teoretických hodin je vhodné:

- využívat životních zkušeností žáků (únava, spánek, bolest atd.) formou diskuse,
- při procvičování lékových skupin, např. skupinové vyučování mezi žáky navzájem nebo formou různých soutěží,
- při výuce vyšetřovacích a léčebných metod je možné využít samostatné práce žáků s dostupnými informačními zdroji (odborná literatura, internet), formou výpisků, referátů apod.

Při výuce předmětu je nezbytné spolupracovat s vyučujícími ostatních odborných předmětů, zejména ošetřovatelství, ve kterém žák bude poznatky získané v předmětu klinická

propedeutika prakticky aplikovat, a předmětů přírodovědných.

Hodnocení žáků:

Klasifikace se řídí samostatnými Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (vnitřní klasifikační řád), která jsou součástí Školního řádu.

Hodnocení žáků je prováděno formou klasifikace a slovního hodnocení. S hodnocením žáka souvisí i jeho sebehodnocení-schopnost prezentovat a obhajovat své výsledky. Hodnocení je prováděno na základě písemného i ústního opakování jednotlivých učebních celků a jednotlivých témat. Při pololetní klasifikaci se zohledňuje celkový přístup žáka k vyučovacímu procesu a k plnění studijních povinností.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

-využívání ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí
-ovládání různých technik učení, vytvoření si vhodného studijního režimu a podmínek

Komunikativní kompetence

-komunikativní dovednosti s používáním odborné zdravotnické terminologie
-věcně správně a srozumitelně zpracovávat přiměřeně náročné texty na odborná témata

Personální a sociální kompetence

-využití znalostí o přírodních jevech v občanském životě
-přijímání a odpovědné plnění svěřených úkolů

Digitální kompetence

-ovládání potřebné sady digitálních zařízení, aplikací a služeb ve školním a pracovním prostředí
-získávání, posuzování, spravování, sdílení a sdělování dat v osobní či profesní komunitě

Odborné kompetence

- používání odborné terminologie
- vhled do problematiky klinických oborů, uvědomění si rychlého vývoje poznatků v těchto oborech, a tedy nutnosti celoživotního vzdělávání

Průřezová témata:

Člověk a životní prostředí

-rozvíjení kompetencí, které vedou k odpovědnosti za zdravotní stav jedince
-respektování života a zdraví jako nejvyšší hodnoty a kritéria pro své další rozhodování, a tudíž i postavení v rámci společenského postavení

Pokrytí průřezových témat – Obecná symptomatologie, Léčebné postupy a farmakologie

Člověk a svět práce

- motivace k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj

Pokrytí průřezových témat – Úvod do předmětu a odborná terminolog

Člověk a digitální svět

-vybavení znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnosti při používání digitálních technologií
-využívání digitálních technologií k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji
-získávání dat, informací a obsahu z různých zdrojů v digitálním prostředí, při vyhledávání používání různých strategií
-získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzují jejich spolehlivost a úplnost
- sdílení prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními; používání digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí

Pokrytí průřezových témat-Úvod do předmětu a odborná terminologie, Obecná symptomatologie, Vyšetřovací metody, Léčebné postupy a farmakologie

2. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - charakterizuje obsah klinické propedeutiky a její postavení v kontextu lékařských oborů - užívá správnou odbornou terminologii	**1. Úvod do předmětu a odborné terminologie** - vymezení pojmu klinická propedeutika - postavení klinické propedeutiky v systému lékařských věd - základní orientace v odborném názvosloví
- vysvětlí pojem nemoc a obecné principy vzniku a vývoje nemoci - uvede příklady opatření primární, sekundární a terciální prevence - popíše fáze diagnosticko-terapeutického procesu - s použitím různých technik získá informace o pacientovi - vysvětlí rozdíl mezi lékařskou a ošetřovatelskou anamnézou - objasní na základě příznaků změnu stavu a potřeby nemocného - vysvětlí rozdíl mezi příznaky subjektivními a objektivními - popíše subjektivní a objektivní příznaky nemocí včetně podrobnějšího členění základního příznaku - stanoví život ohrožující příznaky a stavy - uvede fyziologické hodnoty vitálních funkcí, včetně případných patologických odchylek - vysvětlí podstatu, druhy, zásady uskutečňování fyzikálního vyšetření - užívá správnou odbornou terminologii	**2. Obecná symptomatologie** - zdraví a nemoc – průběh nemoci, diagnóza, léčba, prognóza - prevence nemoci – primární, sekundární, terciální - anamnéza: osobní, rodinná, sociální, pracovní - subjektivní a objektivní příznaky (bolest, únava, nechutenství, žízeň, hlad, poruchy spánku, nevolnost, bušení srdce, závratě, svědění, pálení žáhy, poruchy vědomí, poruchy hybnosti, dušnost, kašel, škytavka, zvracení, změny na kůži) - sledování a měření fyziologických funkcí (TT, TK, P, D, vylučování moče, stolice) - fyzikální vyšetření (poslech, poklep, pohmat, per rektum)
- vysvětlí podstatu, druhy, podmínky a zásady uskutečňování standardních diagnostických metod (laboratorní, zobrazovací a funkční metody) - objasní přípravu pacienta před vyšetřením a péči po vyšetření u základních přístrojových vyšetřovacích metod - objasní využití rentgenového záření a radionuklidů v diagnostice a léčbě - uvede možná zdravotní rizika spojená s vyšetřením či léčbou pomocí rentgenového záření a radionuklidů - popíše základní principy a prostředky ochrany před ionizujícím zářením - navrhne edukaci pacienta před jednotlivými	**3. Vyšetřovací metody** - laboratorní (biochemické, hematologické, mikrobiologické, cytologické, histologické,...) - zobrazovací (RTG, CT, NMR, SONO ...), základy radiační ochrany - endoskopické (gastroskopie, ERCP, koloskopie, rektoskopie, cystoskopie, artroskopie,...) - elektrografické (EKG, EEG, EMG,...) - funkční (spirometrie, bicyklová ergometre, OGTT...)

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
vyšetřeními - reaguje adekvátně na případné pacientovi dotazy a obavy z vyšetření - užívá správnou odbornou terminologii	
- vysvětlí podstatu, druhy, podmínky a zásady uskutečňování standardních léčebných metod(konzervativní, operativní, doplňkové léčebné metody) - zdůvodní význam úpravy stravy a dodržování zásad dietního režimu jako součásti léčby - na příkladech doloží význam správného složení potravy jako prevence vzniku onemocnění, popř. komplikací - zdůvodní význam a účel fyzioterapie - uvede příklady fyzioterapeutických metod a vysvětlí jejich přínos - zařadí jednotlivé postupy chirurgické léčby - vyjmenuje a přeloží názvy operačních postupů - rozdělí a popíše druhy předoperační přípravy, popíše základní pooperační péči - popíše specifika konzervativní a operativní léčby u dětí, seniorů a osob s handicapem - vysvětlí pojmy: magistraliter, hromadně vyráběná léčiva, exspirace léčiv, účinek, způsob podání, lékové formy - objasní dobu působení léků, vedlejší účinky, nežádoucí účinky, kontraindikace, interakce léků, Placebo efekt, možnosti lékové závislosti - vysvětlí specifika podávání léků dětem, seniorům a lidem s handicapem - uvede zařazení léků podle účinku a použití do farmakologických skupin - základní léčiva zařadí do indikačních skupin - objasní účinky a způsoby podávání základních lékových skupin ovlivňujících nervovou, oběhovou, dýchací, zažívací, vylučovací a endokrinní soustavu - vysvětlí život ohrožující nežádoucí účinky léků - definuje způsoby onkologické léčby - ilustruje využití doplňkových léčebných metod - užívá správnou českou i latinskou odbornou terminologii	**4. Léčebné postupy a farmakologie** - dietoterapie: význam, dietní systém, hodnocení nutričního stavu - fyzioterapie: význam, cíle, prostředky a metody - chirurgická léčba: charakteristika, operační zákroky a přístupy, terminologie, indikace k operačním výkonům, kontraindikace zákroků, předoperační příprava a pooperační péče, zvláštnosti operativní léčby u dětí, seniorů a lidí s handicapem - farmakologie obecná: formy léků a způsoby jejich aplikace, názvy léků, nežádoucí účinky, zvláštnosti farmakoterapie u seniorů, dětí a osob s handicapem, kontraindikace u vybraných lékových skupin - farmakologie speciální: lékové skupiny ovlivňující nervovou, oběhovou, dýchací, zažívací, vylučovací a endokrinní soustavu - onkoterapie: charakteristika, dělení léčby dle cíle a metody - doplňkové léčebné metody – akupunktura, akupresura, homeopatie a jiné

6.9.3 Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví

Počet hodin celkem : 32 hodin
Počet hodin v jednotlivých ročnících : 2. ročník – 1 hodina týdně, celkem 32 hodin

Cíl předmětu:
Cílem předmětu je jednak zprostředkovat žákům poznatky z oblasti zdravotní politiky, organizace a řízení zdravotnictví a sociálních služeb a pracovního uplatnění ve studovaném oboru. Předmět má žáky připravit, aby byli schopni vhodným způsobem ovlivňovat postoj svých pacientů / klientů i spoluobčanů k vlastnímu zdraví a podílet se na realizaci programů na podporu zdraví u různých věkových skupin. V tomto směru má předmět i významnou výchovnou funkci, neboť vede žáky k chápání zdraví jako nejvyšší hodnoty a k odpovědnosti za své zdraví.
Výuka směruje k tomu, aby po jejím ukončení žák :

- orientoval se v systému poskytování zdravotní péče a služeb v ČR a objasnil pojmy poskytovatel a příjemce sociálních služeb,
- znal základní právní normy týkající se péče o zdraví a zabezpečení v případě nemoci,
- věděl, jaké jsou kompetence a možnosti kariérního růstu praktické sestry, měl přehled o působnosti dalších kategorií zdravotnických pracovníků,
- byl připraven podílet se na realizaci programů na podporu zdraví a vhodným způsobem ovlivňoval postoj svých pacientů / klientů i jiných lidí k péči o své zdraví,
- znal faktory ovlivňující zdraví a uvědomoval si důsledky nemoci pro jednotlivce i společnost,
- znal systém prevence nemoci obyvatelstva i formy osobní prevence,
- uvědomoval si význam zdraví pro osobní život i pro společnost a byl připraven chránit zdraví své i zdraví pacientů i klientů, lépe chápal problémy osob se zdravotním postižením a negativní účinky sociálně patologických závislostí na organismus,
- objasnil úkoly a postupy zdravotnických pracovníků k zajištění zdravotní péče a prevence při mimořádných situacích.

Charakteristika předmětu :
Obsah předmětu vychází z obsahových okruhů RVP. Obsah předmětu tvoří dva okruhy učiva: oblast ochrany veřejného zdraví a oblasti podpory zdraví a prevence nemocí. Žáci se rovněž seznamují s významnými zdravotnickými organizacemi, s vybranými programy na podporu zdraví a s povinnostmi zdravotnických pracovníků k zajištění zdravotní péče při mimořádných situacích. Rozšiřuje znalosti o významu zdravého životního stylu a negativních účincích sociálně patologických závislostí na na zdraví a na kvalitu osobního života jedince.Předmět má propedeutický charakter, neboť poskytuje nezbytný odborný základ, který je potřebný pro poskytování oš. péče a pro práci kvalifikovaného zdravotnickéh o pracovníka.

Metody a formy výuky :
Výuka se opírá co nejvíce o konkrétní příklady a situace, využívá osobních zkušeností žáků, jejich zájmů v dané oblasti, i aktuální otázky týkající se učiva. Výklad je propojován s diskusemi, řešením modelových situací, samostatnou prací žáků. Předmět poskytuje vhodné podmínky pro projektové vyučování. Žáci jsou vedeni k samostatnému uvažování, vyjadřování a obhajování vlastních názorů a postojů a ke sledování aktuálního dění.

Hodnocení žáků :

Hodnocení výsledků se řídí Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (vnitřní klasifikační řád), která jsou součástí Školního řádu.

Zohledňováni jsou žáci nadaní a žáci se specifickými poruchami učení.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Z hlediska **klíčových kompetencí** předmět rozvíjí zejména :

- *kompetence k řešení problémů,* tj. porozumět zadání úkolu, navrhnnout a zdůvodnit způsoby řešení,
  efektivně volit prostředky a způsoby pro splnění jednotlivých aktivit, spolupracovat při řešení
  problémů v týmu (např. formou zpracování projektu),
- *komunikativní kompetence,*tj.dovednosti diskutovat, v souladu se zásadami kultury projevu a chování, o vybraných otázkách týkající se problematiky (např. vybraných otázek zdravotní politiky, prevence, životního stylu a patologických závislostí),
- *personální a sociální kompetence,* tj.schopnost odpovědného vztahu ke svému zdraví, dále se vzdělávat a pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj,
- *občanské kompetence a kulturní povědomí,* tzn. uvědomovat si odpovědnost za vlastní život
  a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních a chápal bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků,
- *digitální kompetence,* tzn., že jsou žáci vedeni k tomu, aby vyhledávali příležitosti k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. při komunikaci s úřady; chápali význam digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života; využívali digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji

-*odborné kompetence,* tzn. znalosti o systému zdravotní péče a preventivních programech pro zdraví
populace v ČR a způsobu řešení sociálního zajištění občanů v případě nemoci nebo dlouhodobé tíživé sociální situace ve stáří i v období nemoci, osvojení si znalostí o rizících, pro jednotlivce i společnost,spojených se sociálně patologickými závislostmi a zásad zdravého životního stylu jako součást péče o zdraví své i spolupracovníků.

<u>Průřezová témata :</u>

Člověk a svět práce – žáci získávají znalosti o možnostech kariérního růstu, společenské prestiži
zdravotnického povolání, možnostech uplatnění po absolvování studia a navazujících směrech vyššího a vysokoškolského studia, vztah k zájmům, studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem

Pokrytí průřezových témat - Pracovníci ve zdravotnictví, zajištění zdravotní péče při mimořádných
situacích

Člověk a životní prostředí - žáci samostatně a aktivně poznávají okolní prostředí, získávají informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů a posoudí vliv prostředí na lidské zdraví.

Pokrytí průřezových témat - Zdraví a nemoc, programy na podporu zdraví, výchova ke zdraví

Člověk a digitální svět – žáci získávají data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používají různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzují jejich spolehlivost a úplnost;

Pokrytí průřezových témat - Systém zdravotní péče, právní úprava zdravotní péče, pracovníci

ve zdravotnictví, programy na podporu zdraví, problematika člověka se zdravotním postižením, zdraví a nemoc, výchova ke zdraví, zajištění zdravotní péče při mimořádných situacích.

2. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák : - objasní rozdíl mezi pojmy veřejné zdravotnictví, zdravotní péče a zdravotní služby - vysvětlí význam zdravotní péče o zdraví obyvatelstva - popíše systém poskytování zdravotní péče a služeb - uvede základní druhy zařízení léčebně preventivní péče - vysvětlí způsob a zdroje financování zdravotnictví - vyhledá informace týkající se hrazení zdravotních výkonů a poskytování příspěvků pojišťoven občanům na péči o zdraví - objasní postavení a nemocného /klienta v oblasti zdravotních a sociálních služeb, jeho práva a povinnosti - objasní principy řízení zdravotnictví - vysvětlí funkci sociálních služeb, komu jsou poskytovány, kdo je poskytovatelem - uvede příklady sociálních služeb a sociálních zařízení, zejména pro osoby se zdravotním postižením, seniory a dlouhodobě nemocné	**1. <u>Ochrana veřejného zdraví</u>** **Systém zdravotní péče** - veřejného zdravotnictví – definice - systém poskytování zdravotní péče a služeb - soustava zdravotnických zařízení - organizace léčebně-preventivní péče - financování zdravotní péče - řízení zdravotnictví - sociální služby a zařízení
- objasní práva pacientů - diskutuje práva dětských pacientů - vyhledá informace týkající se poskytování péče cizincům - navrhne postup pro případ nespokojenosti s poskytovanou zdravotní péčí nebo službami	**2. Právní úprava zdravotní péče** - Listina základních práv a svobod a další základní právní normy - novela zákona o péči o zdraví lidu - práva pacientů, práva dětských pacientů /Charta práv hospitalizovaných dětí - poskytování zdravotní péče cizincům
- rozliší jednotlivé druhy pojištění - pojmenuje podmínky pro výplatu starobního a invalidního důchodu	**3. Zabezpečení v případě nemoci a jiných tíživých sociálních událostí**

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- vyhledá informace týkající se poskytnutí sociální péče - vysvětlí rozdíl mezi komunitní zdravotní péčí a terénní (domácí) sociální péčí - charakterizuje hospicovou a paliativní péči vč. podmínek jejího poskytování - rozliší základní druhy zdravotního postižení - uvede základní druhy zařízení sociálních služeb a sociálních zařízení, zejména pro osoby se zdravotním postižením, seniory a dlouhodobě nemocné - objasní vliv zdravotního postižení na existenci postiženého jedince (sociální vztahy, možnosti zařazení do společnosti, vzdělávání, pracovní uplatnění)	- zákonné a dobrovolné pojištění - nemocenské pojištění - starobní a invalidní důchod - systém domácí péče - zdravotně –sociální, paliativní a hospicová péče **4. Problematika člověka se zdravotním postižením** - druhy zdravotního postižení - druhy sociálních služeb a zařízení – sociální péče - příspěvky pojišťoven občanům na péči a zdraví
- uvede základní kategorie zdravotnických - pracovníků ve zdravotnictví - vysvětlí postavení praktické sestry v systému zdravotní péče, její základní kompetence, možnosti kariérního růstu - vyhledá informace v základních právních normách týkajících se činnosti praktické sestry a poskytování zdravotních služeb - objasní možnosti uplatnění praktické sestry v sociálních službách - uvede příklady profesních organizací sester a - vysvětlí jejich funkci - vyhledá informace v základních právních normách týkajících se činnosti praktické sestry a poskytování zdravotních služeb	**5. Pracovníci ve zdravotnictví** - kategorie zdravotnických pracovníků - kompetence praktické sestry, možnosti kariérního růstu - profesní organizace sester
- objasní pojem zdraví - vyjmenuje a charakterizuje determinanty zdraví - uvede nejčastější příčiny nemocí - charakterizuje civilizační choroby, jejich příčiny a možnosti prevence - vysvětlí sociální souvislosti nemoci nebo úrazu z hlediska jednotlivce (popř. jeho rodiny) a společnosti - uvede příklady ochrany zdraví v souvislosti s výkonem povolání a nároků vzniklých úrazem nebo poškozením zdraví - zhodnotí s oporou o statistické údaje zdravotní stav obyvatelstva ČR a regionu	**<u>Podpora zdraví a prevence nemocí</u>** **6. Zdraví a nemoc** - základní pojmy - holistický model zdraví - faktory ovlivňující zdraví - sociální aspekty nemoci

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
(včetně úrazovosti)	
- charakterizuje význam WHO a program Zdraví pro všechny v 21. století - vysvětlí hlavní cíle programu Zdraví 21 a způsob jeho aplikace v ČR (dokumenty,cíle) - analyzuje vybrané programy prevence a podpory zdraví obyvatelstva	**7. Programy na podporu zdraví** Světová zdravotnická organizace - program WHO, - program Zdraví v 21. století - komunitní programy
- vysvětlí rozdíl mezi primární, sekundární a terciální prevencí - zdůvodní význam prevence nemoci - uvede základní právní předpisy bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a prevence nemocí - zdůvodní význam zdravého životního stylu - vysvětlí pojem odpovědnost za své zdraví a to z pohledu jednání jedince v osobním životě, i z pohledu zdravotnického pracovníka v rámci zdravotní péče - specifikuje bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích) - objasní zdravý způsob života s ohledem na jeho základní oblasti (životní rytmus, pohybový režim, duševní aktivita, zvládání náročných životních situací, životospráva) - navrhne cíle, zásady formy, metody a prostředky edukace zacílené na přijetí zdravého životního stylu a k péči o danou věkovou skupinu - vysvětlí vhodný způsob péče o zdraví s ohledem na osobnostní charakteristiky (věk, zdravotní stav, životní styl atp.) jedince nebo skupiny (např. děti předškolního nebo mladšího školního věku, dospívající, mladí sportovci atp.) - charakterizuje jednotlivé druhy sociálně patologických závislostí, jejich negativní účinky na organismus a důsledky na osobní život jedince (zejména mladého člověka), rodiny a společnosti	**8. Výchova ke zdraví** Odpovědnost za své zdraví: - prevence a její druhy - preventivní prohlídky - bezpečnost práce jako součást péče o zdraví v osobním i profesním životě zdravotníka Oblasti životního stylu - životospráva, poruchy výživy - stres, zvládání náročných životních situací - mentální hygiena - pohyb - vliv pohyb. aktivity na zdraví - zdravé sex. chování, partner. vztahy - mediální obraz krásy lidského těla Metody a prostředky výchovy ke zdraví Sociálně patologické závislosti (kouření, drogy, gamblerství aj..)
- objasní úkoly zdravotnických pracovníků, postupy a předpisy k zajištění zdravotní péče a prevence mimořádných situací	**9. Zajištění zdravotní péče při mimořádných situacích**

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- v souladu se standardy objasní a prakticky předvede postupy při poskytování první pomoci	- předpisy, postupy (trauma plán), prevence - řešení modelových situací – poskytování PP

6.9.4 Základy epidemiologie a hygieny

Počet hodin celkem : 32 hodin
Počet hodin v jednotlivých ročnících : 2. ročník – 1 hodiny týdně, celkem 32 hodin

Cíl předmětu:
Cílem vyučovacího předmětu Základy epidemiologie a hygieny je umožnit žákům získat vybrané poznatky z mikrobiologie, epidemiologie a hygieny; a dále poskytnout základní poznatky potřebné k lepšímu pochopení příčin onemocnění, vliv mikroorganismů na zdraví, pochopit vztah makroorganismu a životního prostředí.
Učivo předmětu vede žáky nejen k využití získaných znalostí a jejich použití v praxi, cílem je připravit žáky na práci v prostředí se zvýšenými nároky na dodržování hygienických předpisů a prevenci infekčních onemocnění, využití znalostí v ostatních předmětech, především v ošetřovatelství a ošetřovatelské péči.

Charakteristika předmětu :
Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP - Praktická sestra. Je utvořen ze základních poznatků z mikrobiologie, ze všeobecné a komunální hygieny a hygieny práce ve zdravotnických zařízeních, dále se zabývá celkovou situací šíření infekčních nákaz v České republice a porovnání s jinými zeměmi; etnickými specifickými nákazami a infekčními nemocemi menšin žijících na našem území.
Učivo je vhodně mezipředmětově propojeno s učivem Vzdělávání pro zdraví a se Základy pro poskytování ošetřovatelské péče (Ochrana veřejného zdraví, Prevence nemocí a zdravotní výchova).

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí
Výuka Základy epidemiologie a hygieny směřuje k tomu, aby žáci:
- znali příčiny a způsoby přenosu infekčních nemocí a možnosti jejich prevence
- měli přehled o výskytu závažných infekčních onemocněních v ČR ve srovnání s jinými zeměmi
- chápali souvislosti mezi kvalitou životního prostředí a zdravotním stavem obyvatelstva
- měli přehled o základních požadavcích na kvalitu jednotlivých složek životního prostředí
- vážili si života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je zachovat pro příští generace
- dodržovali pravidla hygieny a zdraví při práci ve zdravotnických zařízeních i v osobním životě byli motivováni k dalšímu sebevzdělávání a sledovali další informace týkající se studované problematiky

Metody a formy výuky :
Ve výuce je důrazně uplatňován princip přípravy žáka na privátní i profesní život, na aktivní a tvořivé řešení problémů.
Při realizaci jsou uplatňovány různé formy a metody pedagogické práce.
Organizační formy: frontální výuka, skupinové, párové a individualizované vyučování.
Vyučovací metody:
- slovní – výklad, rozhovor, diskuse, práce s učebnicí, práce s odborným textem,

zdravotnickou statistikou
- názorně demonstrační – statická a dynamická projekce (demonstrace obrazového materiálu,výukových modelů, PC a TV výukové programy)
- fixační – opakování a upevňování vědomostí
- diagnostické – ověřování osvojených vědomostí formou testů, řešením problémových situací, tvorbou materiálů určených pro prevenci (např. plakáty, brožury apod.), prezentace vlastních tvůrčích aktivit.

Žáci při řešení problémů pracují ve dvojicích, skupinách a učí se obhajovat výsledky své práce.
V průběhu výuky je prosazována snaha o maximální využití didaktické techniky (prosvětlované transparenty, videoprogramy, prezentace zprostředkované data-projektorem). Výuka i samostatná práce žáků využívá odbornou knihovnu a videotéku.

Hodnocení žáků :
Hodnocení žáků je prováděno formou klasifikace a slovního hodnocení. Důraz je kladen nejen na hloubku porozumění učivu a úroveň osvojených vědomostí, ale přihlíží se také k jejich aktivitě při vyučování, samostatnosti žáků při práci s odborným textem a řešení problémových situací. S hodnocením žáka souvisí i jeho sebehodnocení - schopnost prezentovat a obhajovat své výsledky. Hodnocení je prováděno na základě písemného i ústního opakování jednotlivých učebních celků a jednotlivých témat. Písemné opakování je prováděno formou didaktických testů. Při pololetní klasifikaci se zohledňuje celkový přístup žáka k vyučovacímu procesu a k plnění studijních povinností.
Kritéria hodnocení vychází z klasifikačního řádu, který je součástí Školního řádu SZŠ Klatovy.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:
S předmětem Základy epidemiologie a hygieny souvisí průřezové téma **Člověk a životní** prostředí, kde jsou rozvíjeny nejen kompetence vedoucí k odpovědnosti za zdravotní stav jedince, ale i k respektování života a zdraví jako nejvyšší hodnoty a kritéria pro své další rozhodování a tudíž i postavení v rámci společenského uplatnění.
Pokrytí průřezových témat - Epidemiologie, základy hygieny
Žáci uplatňují využití teoretických poznatků v praktických činnostech ve škole i při výkonu praxe.
Žáci jsou vybaveni kompetencemi, které jsou potřebné k aktivní a zároveň preventivní péči o zdraví, znají zásady zdravého životního stylu. Uvědomují si celoživotní odpovědnost za své zdraví. Hodnotí činnost organismu jako celku, rozpoznají a identifikují rizikové faktory ohrožující tělesné a duševní zdraví. Uznávají zdravý životní styl a ochranu zdraví jako hodnoty potřebné k zajištění kvality osobního i profesního života.

Klíčové kompetence:
Kompetence k učení
Učitel podněcuje žáka k tomu, aby:
- uplatňoval různé způsoby práce s textem, efektivně vyhledával a zpracovával informace
- využíval ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí znal možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

Kompetence k řešení problémů
Učitel podněcuje žáka k tomu, aby:
- volil prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve

Komunikativní kompetence
Učitel podněcuje žáka k tomu, aby:
rozvíjel komunikativní dovednosti s používáním odborné zdravotnické terminologie

věcně správně a srozumitelně zpracovával přiměřeně náročné texty na odborná témata *Personální a sociální kompetence* Učitel podněcuje žáka k tomu, aby: - měl odpovědný vztah ke svému zdraví, pečoval o svůj fyzický i duševní rozvoj, byl si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí *Digitální kompetence* Učitel podněcuje žáka k tomu, aby: -získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používali různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotili, posuzovali jejich spolehlivost a úplnost; *Odborné kompetence* Učitel podněcuje žáka k tomu, aby: - měl odpovědný přístup k vlastní profesní budoucnosti
- získal vhled do problematiky oborů nacházejících uplatnění ve zdravotnictví - chápal bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků - znal a dodržoval základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

2. ročník

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
Žák : - vysvětlí význam mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny - vysvětlí vztahy mezi těmito obory a jejich přínos pro zdravotní péči - používá správně pojmy zdraví a nemoc	**1. Úvod do předmětu** - vymezení obsahu a funkce předmětu - základní pojmy - zdraví, nemoc
- charakterizuje mikroorganismy - klasifikuje mikroorganismy - popíše mikrobiální osídlení zdravého člověka, charakterizuje patogenní mikroorganismy - uvede organismy nejčastěji způsobující onemocnění - uvede příklady vyšetřovacích metod nakažlivých chorob - objasní účinek antibiotik a chemoterapeutik - vysvětlí příčiny a důsledky rezistence mikroorganismů - používá základní odbornou terminologii	**2. Mikrobiologie** - morfologie a fyziologie mikroorganismů - mikrobiální osídlení člověka - patogenita mikrobů - možnosti diagnostiky nakažlivých chorob - účinek ATB a chemoterapeutik - rezistence mikroorganismů
- definuje pojem imunita - popíše fungování imunitních mechanismů - objasní rozdíl mezi specifickou a nespecifickou imunitou - vysvětlí význam a fungování obranných mechanismů v organismu - uvede a vysvětlí příklady patologické imunity (alergie, stavy imunitní	**3. Imunologie** - pojem infekce, imunita - podstata imunitních mechanismů - specifická a nespecifická imunita - imunologické vyšetřovací metody - patologie imunity, imunomodulace - současný rozvoj oboru, jeho přínos pro jiné lékařské obory a pro

Výsledky vzdělávání studenta	Učivo
nedostatečnosti, autoimunní nemoci);	zdravotnickou praxi
- vysvětlí rozdíl mezi infekční a neinfekční nemocí - specifikuje infekční onemocnění podle původu nákazy a způsobu přenosu a charakterizuje je z hlediska jejich projevů - vysvětlí zásady a základní prostředky prevence infekčních onemocnění a význam očkování; - objasní pojem nozokomiální nákazy, uvede jejich základní rozdělení, navrhne možnosti jejich prevence; - používá odbornou terminologii, umí pracovat s informacemi	**4. Epidemiologie** - infekční proces a onemocnění - prevence infekčního onemocnění, protiepidemiologická opatření - očkování, očkovací látky a techniky - přehled infekčních chorob podle původu nákazy a cesty přenosu - vybrané etnicky specifické nákazy a infekční onemocnění - epidemiologická situace v ČR ve srovnání s jinými zeměmi - nozokomiální nákazy
- charakterizuje obor a význam hygieny v primární prevenci; - objasní činnost orgánů hygienické služby; - uvede předmět a úkoly komunální hygieny; - vyhledá informace týkající se zajištění ochrany zdraví dětí a mladistvých (např. zotavovací akce, tábory, školy v přírodě apod.); - vyhledá informace týkající se hygienických požadavků na provoz zdravotnických a sociálních zařízení; - popíše způsob zajištění hygieny a bezpečnosti práce zaměstnanců ve zdravotnictví a sociálních službách	**5. Základy hygieny** - charakteristika oboru, úloha hygieny v primární prevenci - orgány hygienické služby a jejich úkoly - předmět a úkoly komunální hygieny, vliv kvality složek životního na člověka, způsoby a prostředky jejího řízení - hygiena výživy: vliv výživy na zdraví a prevenci onemocnění, současné trendy ve výživě a stravování, hygienické požadavky na společné stravování a manipulaci s potravinami (se zvláštním zaměřením na zabezpečení stravování na ošetřovací jednotce) - rizikové faktory poškozující zdraví, rizikové chování, prevence závislostí na návykových látkách - hygiena a bezpečnost práce ve zdravotnických zařízeních: zásady hygieny provozu zdravotnických zařízení, prevence nozokomiálních nákaz, riziková pracoviště, ochrana pracovníků proti infekcím včetně zdravotních rizik souvisejících s výkonem povolání včetně pracovního úrazu - povinnosti zaměstnavatele a zaměstnance, základní předpisy BOZP pro zdravotnické pracovníky

6.9.5 Patologie

Počet hodin celkem: 64 hodin
Počet hodin v ročníku: 2. ročník – 2 hodiny, celkem 64 hodin

Cíl předmětu: Cílem vyučovacího předmětu patologie je umožnit žákům získat znalosti z obecné a speciální patologie o mechanismech vzniku onemocnění o základních patologických změnách v orgánech a souvisejících chorobných stavech a procesech v lidském těle. Žáci si osvojí patogenezi a morfologické změny tkání, orgánů a orgánových soustav vyskytujících se při různých onemocněních. Předmět vede žáky k dalšímu prohlubování znalostí z biologie, somatologie člověka a ostatních klinických a přírodovědných předmětů. Patologie upevňuje a rozvíjí základy latinské terminologie a jejího použití v praxi. Dále vede žáky k medicínskému myšlení a k profesní přípravě, ke studiu na vyšších a vysokých školách. Získané vědomosti úzce souvisí s rozvojem odborných kompetencí.

Výuka směřuje k tomu, aby po jejím ukončení žák:

- znal příčiny, druhy a podstatu základních patologických změn v organismu
- osvojil si terminologii základních patologických změn v organismu
- znal ve správných souvislostech příčiny a příznaky zániku organismu
- uvedl příčiny vzniku regresivních změn a reakcí organismu na ně
- objasnil důsledky patologických změn v organismu a diskutoval význam prevence
- porozuměl významu předmětu patologie pro studium dalších odborných předmětů a uměl osvojené poznatky dále využívat v odborných předmětech a v přípravě k vyššímu a vysokoškolskému studiu
- orientoval se v informacích získaných z odborné literatury a ostatních informačních zdrojů, posuzoval jejich relevantnost a na základě vědomostí získaná data a informace vhodně prezentoval s vyžitím digitálních technologií
- užíval správně českou i latinskou odbornou terminologii

Charakteristika předmětu: Obsah předmětu vychází z obsahových okruhů RVP – Základ pro poskytování ošetřovatelské péče – patologie. Předmět je zařazen do druhého ročníku po dvou hodinách týdně a je rozvržen do 9 učebních celků: Předmět má propedeutický charakter, poskytuje odborný základ potřebný pro poskytování ošetřovatelské péče a pro práci kvalifikovaného zdravotnického pracovníka. Podstatou předmětu je popis základních změn v organismu, tj. změn regresivních, progresivních, záněty a nádory. Žáci se seznámí s úkoly patologie v léčebně preventivní péči (pitva a odběry biologického materiálu), s příčinami a příznaky zániku organizmu, patologií srdce a cév, patologií dýchacího, trávícího a vylučovacího ústrojí.

Předmět patologie tvoří teoretický základ pro znalosti, které bude žák dále rozvíjet v dalších odborných předmětech, zejména v ošetřovatelství a při realizaci ošetřovatelské péče v předmětu ošetřování nemocných.

Metody a formy výuky:
Ve výuce je kladen důraz na přípravu žáka pro praktický život (osobní i profesní), nejen pouze pasivní znalost teoretických poznatků. Při realizaci výuky jsou uplatňovány různé formy a metody pedagogické práce. Základem výuky je slovní výklad, popis, vysvětlení a řízená diskuse žáků k probíranému učivu. Zařazována je práce s učebnicí, pracovními listy, s odborným textem a práce s otevřenými zdroji informací. V hodinách je využívána názorná demonstrace prostřednictvím anatomických modelů. Vhodně je využívána vlastní práce vyučujícího a žáků. Předmět poskytuje vhodné podmínky pro samostatnou i týmovou práci, zařazováno je vrstevnické vyučování.
Cíleně jsou zařazovány metody pro opakování a upevňování získaných vědomostí včetně sebehodnocení. Volbou vhodných metod je podporována samostatnost, pozitivní sebehodnocení a schopnost prezentace vlastní práce. Žáci jsou vedeni k samostatnému uvažování, vyjadřování vlastních názorů a sledování aktuálního dění.
Během výuky je také využívána audiovizuální technika (videoprogramy, edukační portály), odborná knihovna, online odborné zdroje a další digitální technologie.

Hodnocení žáků: Klasifikace se řídí samostatnými Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (vnitřní klasifikační řád), která jsou součástí Školního řádu. Hodnocení žáka je prováděno na základě písemného i ústního opakování jednotlivých učebních celků a jednotlivých témat. Důraz je kladen na hloubku porozumění učiva a úroveň osvojených vědomostí (kontrolovány průběžně ústně i písemně), na aktivitu žáka (domácí příprava, aktivita v hodině, zájem o předmět), samostatnost žáka při práci s odborným textem, na úroveň souvislého, logického a správného vyjadřování a používání odborné terminologie. Při pololetní klasifikaci se zohledňuje celkový přístup žáka k vyučovacímu předmětu. Součástí hodnocení žáka je i prezentace zadaných úkolů. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení i ke vzájemnému hodnocení spolužáků. Hodnocení je chápáno jako motivační prvek výuky, je veřejné a učitel známku vždy zdůvodní a umožní žákovi vyjádření ke klasifikaci. Zohledňováni jsou žáci nadaní a žáci se specifickými poruchami učení.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:
Předmět rozvíjí následující klíčové kompetence:
Kompetence k učení
- učí se získávat pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- uplatňovat různé způsoby práce s textem
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace o příčinách nemocí a patologických změnách v organismu, pořizovat si poznámky
- vést k samostatnému myšlení
- s porozuměním používat informace získané z mluveného projevu a četbou odborné literatury (česká i latinská odborná terminologie)
- rozvíjet práci s informacemi a získané znalosti spojovat do logických celků
- posuzovat reálně své úspěchy v učení, přijímat hodnocení svých výsledků, včetně kritiky
- zajímat se o možnosti svého dalšího vzdělávání a reálně si stanovovat potřeby a cíle.

Kompetence k řešení problému
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence
- vyjadřovat se přiměřeně komunikační situaci, s ohledem na účastníky
- formulovat myšlenky srozumitelně a souvisle i v písemné podobě přehledně a jazykově správně

- zaznamenávat podstatné údaje z textů i přednášek
- používat s porozuměním odbornou terminologii
- účastnit se aktivně diskusí s vrstevníky
- formulovat a obhájit své názory, respektovat názory druhých
- vystupovat a vyjadřovat se v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

- přijímat, orientovat se a odpovědně plnit zadané úkoly
- posuzovat reálně své duševní možnosti
- reagovat adekvátně na hodnocení a učit se přijímat kritiku i ocenění
- stanovovat si cíle podle svých schopností a pečovat o své duševní zdraví
- ověřovat si získané poznatky, zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- přistupovat odpovědně ke svému zdraví, posuzovat důsledky nevhodného životního stylu a závislostí.

Digitální kompetence

- vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- získávat, posuzovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech
- vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech
- pozměňovat a zdokonalovat stávající díla s cílem vytvořit nový a relevantní obsah
- sdělovat data, informace a digitální obsah, nejen ve školním prostředí a profesní komunitě.

Odborné kompetence

- používat obecnou symptomatologii a odbornou terminologii obecné a speciální patologie
- vést k medicínskému myšlení
- uplatňovat teoretické poznatky při aktivní podpoře a ochraně zdraví a aplikovat získané poznatky v ostatních odborných předmětech
- získat náhled do problematiky oborů nacházející uplatnění ve zdravotnictví a představu o obsahu a náročnosti vyššího a vysokoškolského studia.

Průřezová téma

Člověk a životní prostředí – žáci získávají znalosti o vlivech prostředí na jeho zdraví a život, a zásadách zdravého životního stylu

Pokrytí průřezových témat – úvod do předmětu, regresivní a metabolické změny, zánět, nádory, progresivní změny, patologie dýchacího systému, patologie trávicího a vylučovacího systému

Člověk a svět práce – žáci si uvědomují zodpovědnost za vlastní život, zdokonalují komunikační dovednosti a schopnost sebeprezentace

Pokrytí průřezových témat – zánik organismu, regresivní a metabolické změny, zánět, nádory, progresivní změny, patologie srdce a cév, patologie dýchacího a trávicího systému, patologie vylučovacího systému

Člověk a digitální svět – žáci efektivně využívají digitální nástroje potřebné nebo vhodné pro odborné činnosti, využívají digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji. Dále jsou vedeni, aby získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí, kriticky hodnotili a posuzovali jejich obsah a úplnost, vyjadřovali se za pomoci digitálních prostředků v různých formátech a vytvářeli a upravovali digitální obsah s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah.

Pokrytí průřezových témat – prolíná se všemi tematickými celky

2. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - vysvětlí význam patologie jako vědního oboru - definuje nemoc z hlediska průběhu - objasní v souvislostech pojmy (incidence, prevalence, morbidita, mortalita a letalita) - zdůvodní význam pitvy a její druhy - vysvětlí odlišnosti histologického a cytologického vyšetření - uvede ve správných souvislostech příčiny a příznaky zániku organismu - definuje klinickou a biologickou smrt - určí možnost resuscitace - rozliší časné fyzikální a chemické známky smrti, vysvětlí jejich podstatu - vysvětlí pozdní známky smrti - vyhledá a zpracuje aktuální statistická data podle zadání - užívá správně českou i latinskou terminologii	**1. Úvod do předmětu** - vymezení obsahu a funkce předmětu - nemoc – definice, průběh, statistické ukazatele - úkoly patologie v léčebně preventivní péči: pitva, bioptické vyšetření - příčiny zániku organismu, - klinická a biologická smrt - časné a pozdní známky smrti
Žák: - objasní příčiny, druhy a podstatu regresivních změn - rozliší podstatu uvedených patologických příčin nekrózy - definuje nekrózu a uvede typy podle morfologického obrazu - orientuje se v pojmech nekróza, gangréna a dekubitus - popíše jednotlivé typy gangrén a uvede příklady - objasní pojem dekubitus a nejčastější místa výskytu - charakterizuje atrofie a vysvětlí jednotlivé typy podle příčiny - správně zařadí pojmy regenerace, reparace, pseudocysta, kalcifikace - objasní pojem dekubitus a místa výskytu - definuje apoptózu a uvede příklady jejího uplatnění - zdůvodní důsledky nadměrného přívodu tuků pro organismus - rozliší pojmy: steatóza, lipomatóza ateroskleróza	**2. Regresivní a metabolické změny** - příčiny regresivních změn - nekróza – příčiny (ischemie: obliterace, obstrukce, komprese, embolie, venostáza, vazospazmus) - typy nekróz, vývoj nekrotického ložiska - gangréna: pojem, druhy - dekubitus - apoptóza: pojem, příklady - atrofie: definice, druhy podle příčin vzniku poruchy metabolismu a hromadění metabolitů: - hromadění krevních tuků: steatóza, lipomatóza, ateroskleróza, - hromadění bílkovin: fibróza, hyalinóza, amyloidóza, myxedém - hromadění glykogenu - oxidační stres

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- popíše změny, které se vyvíjejí na stěně tepen v časných a pozdních fázích aterosklerózy - charakterizuje jednotlivé typy diabetes mellitus, vysvětlí příčiny a vyhledá možné komplikace - zdůvodní pojem oxidační stres a uvede možné souvislosti vzniku patologických procesů - popíše svými slovy příčiny a důsledky hromadění bílkovin v organismu - popíše svými slovy metabolismus vápníku a jeho poruchy - charakterizuje pojmy kalcifikace, osteomalacie, osteoporóza, tetanie - objasní příčiny vzniku konkrementů, jejich umístění a možné komplikace - rozliší pojmy dehydratace, edém, transudát a exsudát - vysvětlí podstatu edému a druhy otoku dle patogeneze - rozliší typy pigmentací podle příčiny a zdůvodní důsledky pro organismus - rozliší typy ikteru a objasní příčiny vzniku - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii	hromadění minerálních látek: - poruchy metabolismu vápníku, kalcifikace - litiáza: příčiny, typy konkrementů, příznaky a komplikace poruchy přesunu vody: - dehydratace, edém: typy otoků, hromadění tekutiny v dutinách – terminologie poruchy pigmentace: - exogenní pigmenty - endogenní pigmenty: autogenní a hematogenní pigmenty, ikterus
Žák: - vysvětlí podstatu, průběh, projevy a příčiny vzniku zánětu - rozliší místní a celkové příznaky zánětu - definuje celkové infekce a popíše způsob šíření - uvede základní odlišnost u pojmů absces a flegmóna a vysvětlí možné důsledky pro organismus - klasifikuje jednotlivé typy nespecifických zánětů - popíše svými slovy jednotlivé typy exsudativních zánětů - definuje celkové infekce a popíše způsob šíření - vysvětlí příčinu a projevy specifických zánětů - objasní pojem granulom - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii	**3. Zánět** - definice, příčiny a význam zánětu - dělení, projevy a názvosloví - místní a celkové příznaky zánětu - celkové infekce nespecifické záněty: - alterativní zánět - exsudativní zánět: serózní, nehnisavý, hnisavý, fibrinózní a gangrenózní - proliferativní zánět specifické záněty: TBC a syfilis
Žák:	**4. Nádory**

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- vysvětlí pojem nádor a možné příčiny nádorového růstu - stanoví zásady prevence vzniku nádorových onemocnění - definuje pojem prekanceróza - popíše způsob růstu nádorů - uvede charakteristiku benigních a maligních nádorů podle biologického chování - vysvětlí pojem metastáza a způsob šíření - objasní TNM klasifikaci nádorů - uvede třídění nádorů podle mateřské tkáně - vysvětlí podstatu a uvede příklady smíšených nádorů - vyhledá aktuální statistická data výskytu maligních nádorů v ČR podle zadání - zdůvodní možná preventivní opatření podle typu nádorů - objasní pojem cysta, uvede příčiny a druhy - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii	pravé nádory: - definice, příčiny, prevence - prekancerózy - způsob růstu nádorů - benigní a maligní nádory- metastazování - TNM klasifikace - histogenetické dělení nádorů - smíšené nádory nepravé nádory: - cysty a druhy podle příčin
Žák: - rozliší pojmy: regenerace, reparace - vysvětlí hojení ran per primam a per sekundam - popíše mechanismus hojení zlomenin - vysvětlí pojmy hypertrofie, hyperplazie, metaplazie, dysplazie - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii	**5. Progresivní změny** - regenerace, reparace - metaplazie, dysplazie - hypertrofie, hyperplazie
Žák: - vysvětlí příčiny a popíše charakteristické projevy jednotlivých typů srdeční insuficience - vyjmenuje příčiny, projevy a následky zánětu srdce - popíše stadia arteriální hypertenze a možné důsledky pro organismus - uvede a popíše stadia aterosklerózy - rozliší pojem trombus a embolus - popíše příčiny, projevy a následky nejčastějších kardiovaskulárních chorob	**6. Patologie srdce a cév** - srdeční nedostatečnost – typy, příčiny a projevy - nemoci endokardu, myokarditida, kardiomyopatie, perikarditida - patologie tepen: změny krevního tlaku, arteriální hypertenze, aneurysma, ateroskleróza - embolie - poruchy srdečního rytmu – arytmie, tachykardie, bradykardie, extrasystoly, fibrilace síní a komor

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- stanoví zásady prevence a diskutuje o nich - charakterizuje onemocnění žil a v souvislostech vysvětlí pojmy (tromboflebitida, flebotrombóza, žilní varixy, embolie) a důsledky pro organismus - vysvětlí změny složení a množství krve - rozliší typy anémií podle příčin - orientuje se v pojmech leukocytóza, leukémie - uvede příčinu a projevy krvácivých chorob - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii	- ischemická choroba srdeční: angina pectoris, infarkt myokardu, chronická ischemická choroba srdeční, srdeční tamponáda - žilní varixy, tromboflebitida, flebotrombóza - embolie - změny v množství a složení krve (hypovolémie, šok, pletora, hyper a hypoproteinémie), - anémie, polycytémie - poruchy bílé krevní řady - poruchy krevní srážlivosti – trombocytopenie, druhy hemoragie, hemofilie
Žák: - vysvětlí na příkladech základní příčiny a projevy selhání dýchacího systému - uvede v logické návaznosti zánětlivá onemocnění horních a dolních cest dýchacích a zdůvodní nejčastější příčiny - popíše příčiny, symptomy a stadia uvedených onemocnění (astma a CHOPN) - v návaznosti na somatologii odvodí poruchy vzdušnosti plic - vyjmenuje se zdůvodněním příčiny vzniku karcinomu plic, projevy, komplikace a stanoví preventivní opatření - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii	**7. Patologie dýchací soustavy** - selhání dýchacího systému - záněty horních cest dýchacích cest - záněty dolních cest dýchacích – astma bronchiále CHOPN - záněty plic - nádory plic a pleury
Žák: - popíše příčiny vzniku, vysvětlí projevy a případné komplikace onemocnění dutiny ústní, hltanu a jícnu - vyhledá možné rizikové faktory a stanoví preventivní opatření - podle nákresu správně pojmenuje typ defektu stěny trávicí trubice - orientuje se v pojmech eroze a vřed - vysvětlí komplikace peptického vředu - popíše příčiny vzniku, vysvětlí projevy a případné komplikace základních onemocnění střev a pobřišnice - vyhledá dostupná statistická data a	**8. Patologie trávicího soustavy** - nemoci dutiny ústní, hltanu a jícnu - gastritida a vředová choroba žaludku a duodena - karcinom žaludku - polypy, divertikulóza, karcinom tlustého střeva - Crohnova choroba, ulcerózní kolitida - apendicitida, kýly - hemoroidy, ileus - nemoci jater (jaterní cirhóza, virová hepatitida, jaterní selhání) - nemoci žlučníku a žlučových cest - nemoci slinivky břišní (akutní,

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
informace o karcinomu tlustého střeva, - zdůvodní zásady prevence nádorového onemocnění - popíše příčiny a změny jaterní tkáně, které charakterizují jaterní cirhózu - zdůvodní komplikace a možné důsledky jaterní cirhózy - popíše příčiny vzniku, vysvětlí projevy a komplikace onemocnění žlučníku, žlučových cest a pankreatu - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii	chronická a nádory)
Žák: - definuje pojem ageneze a hypoplazie - popíše svými slovy anomálie ledvin - vysvětlí příčiny akutní a chronické Glomerulonefritidy a pyelonefritidy - popíše možné důsledky nefritidy - charakterizuje příčinu a symptomy uretritidy a cystitidy - klasifikuje nádory ledvin - vysvětlí rozdíl mezi akutním a chronickým onemocněním ledvin - vysvětlí základní příčiny a projevy selhání ledvin - charakterizuje urémii - užívá správně českou a latinskou terminologii	**9. Patologie vylučovací soustavy** - vrozené vady (ageneze, hypoplazie) a atypické umístění ledvin - záněty ledvin (glomerulonefritida, pyelonefritida, nefritida) - záněty vývodných močových cest - nádory ledvin a močového měchýře - selhání ledvin akutní a chronické, urémie

6.9.6 Základy latinské terminologie

Počet hodin celkem: 34 hodin
Počet hodin v jednotlivých ročnících: 1. ročník – 1 hodina týdně, celkem 32

Cíl předmětu:

Cílem předmětu je, aby žáci získali základy latinského jazyka potřebné pro studium odborných předmětů, pro porozumění odbornému textu a odbornou komunikaci. Důraz je kladen na osvojení nejdůležitějšího lékařského latinského a řeckého názvosloví, ale cílem je také pochopení základní struktury gramatiky.

Specifikem předmětu je to, že je sice všeobecně - vzdělávacím předmětem, ale zároveň tvoří nezbytnou součást odborné výuky poskytující žákům jazykovou průpravu a orientaci v odborném názvosloví, které převládá v lékařských oborech, s nimiž se žáci setkávají při studiu i ve svém budoucím povolání.

Výuka latiny se opírá o obecné jazykové znalosti a dovednosti, které žáci mají v mateřském jazyce, zároveň přispívá k lepšímu pochopení jazykové struktury českého jazyka. Přispívá ke snazšímu osvojování cizích jazyků, ale také k porozumění vývoji dějin evropské kultury.

Vzhledem k tomu, že v naší kulturní oblasti má mnoho odborných termínů, ale i slov běžné slovní zásoby základ v latině, přispívá tento předmět k jejich lepšímu pochopení a správnému používání jak v českém, tak v cizím jazyce. Tím předmět obohacuje žákovu slovní zásobu, jeho rozhled a dovednost zpracovávat a třídit informace a na základě toho si vytvářet samostatný úsudek.

Obecný cíl předmětu

Cílem předmětu je, aby žák po skončení jeho výuky správně užíval pravidla výslovnosti latinských slov, rozuměl základním odborným termínům používaným v medicíně, rozuměl gramatické struktuře latinského textu, ovládal základní odbornou medicínskou slovní zásobu, uměl číst s porozuměním jednoduchý latinský text a uměl pracovat se slovníky, rejstříky v odborné literatuře a jazykovědnými příručkami.

Výsledky vzdělávání v oblastech citů, postojů a preferencí hodnot

Výuka předmětu latinský jazyk směřuje k tomu, aby žák:

- rozšiřoval a prohluboval svou kompetenci v cizojazyčné oblasti a celkový rozhled a přistupoval aktivně a tvořivě k problémům a hledání různých řešení.

Charakteristika předmětu:

Obsahem výuky je systematické rozvíjení dovedností žáků v těchto oblastech:

Řečové dovednosti

- receptivní řečové dovednosti: čtení jednoduchých odborných textů, práce s textem,
- produktivní řečové dovednosti: ~~ústní a~~ písemné vyjadřování, překlad.

Jazykové prostředky

- výslovnost - zvukové prostředky jazyka, zaměření na obtížné jevy,
- slovní zásoba a její tvoření,
- gramatika – ohebné slovní druhy a jejich základní tvarosloví, stupňování přídavných jmen, předložky, pravopis

Tematické okruhy

- je kladen důraz na pochopení a zdůvodnění významu znalosti základů latiny v lékařských oborech, tematické okruhy odpovídají obsahu učiva odborných předmětů, ošetřovatelství a somatologie.

Přínos antiky k porozumění kulturním dějinám Evropy

- ve výuce je zdůrazněn přínos antické kultury, která je jedním ze základních pilířů kulturního vývoje evropské oblasti, a učivo o nejznámějších římských památkách.

Metody a formy výuky:

Při výuce jsou střídány různé postupy, formy a metody práce tak, aby byla podnícena aktivita žáků. Jsou využívány vhodné didaktické pomůcky. Využívány jsou především:

Metody slovní (vyprávění, vysvětlování, práce s textem, rozhovor),

Komplexní výukové metody (frontální výuka, skupinová a kooperativní výuka, individuální a individualizovaná výuka, samostatná práce žáků, výuka podporovaná počítačem),

Aktivující metody (metody diskusní, didaktické hry).

Učivo je vhodně propojeno především s předměty český jazyk, anglický a německý jazyk jako první a druhý cizí jazyk, dějepis, literární výchova, biologie, ošetřovatelská a klinická propedeutika, první pomoc a patologie.

Gramatické učivo se opírá o systém mateřského jazyka a je soustavně upevňováno s oporou o učebnice, slovníky a doplňující učební materiály na internetu.

Volbou vhodných metod je žák podporován a stimulován v zájmu o studium, je podporována jeho sebedůvěra, samostatnost, iniciativa a schopnost sebehodnocení.

Hodnocení žáků:

K ověřování znalostí a míry pochopení probraného učiva je využívána metoda frontálního i individuálního zkoušení. Osvojení si jednotlivých gramatických celků i potřebných znalostí lexika je prověřováno formou souborných testů, ve kterých žáci zároveň prokazují dovednost jejich aplikace při překladech jednoduchých i složitějších vazeb. Hodnocení výsledků se řídí Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (vnitřní klasifikační řád), která jsou součástí Školního řádu.

Zohledňováni jsou žáci se specifickými poruchami učení a žáci nadaní.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Občanské kompetence

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- jedná odpovědně, samostatně, aktivně nejen ve vlastním zájmu, ale i pro zájem veřejný,
- jedná v souladu s morálními principy, přispívá k uplatňování hodnot demokracie,
- vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- uvědomuje si - v rámci plurality a multikulturního soužití - vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých lidí,
- je hrdý na tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu,
- je schopen myslet kriticky- tj. dokáže zkoumat věrohodnost informací, tvoří si vlastní úsudek a je schopen o něm diskutovat s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- vyjadřuje se přiměřeně v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje,
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje, respektuje názory druhých,
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně pracovat s informacemi:
Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:
- pracuje s běžným základním a aplikačním programovým vybavením,
- získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak z internetu, posuzuje, spravuje a sděluje data a informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě a volí k tomu vhodné postupy, které odpovídají situaci a účelu,
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních,
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k ostatním,
- v jazykovém vzdělávání a komunikaci jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli schopni využít digitální technologie k vyjádření a obhajobě svých názorů, získávání informací z různých zdrojů, i k jejich sdílení a předávání i prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.

Odborné kompetence
Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:
- osvojuje si poznatky o vývoji kultury a umění v průběhu dějin a jejich vlivu na vývoj společnosti,
- vyhledá a orientuje se v příslušných historických pramenech.

Průřezová témata
Občan v demokratické společnosti
Žáci si váží materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snaží se je chránit a zachovat pro budoucí generace a osvojují si vědomosti a dovednosti z těchto oblastí:
- společnost, jednotlivec a společenské skupiny, kultura, náboženství v souvislosti s dějinami umění,
- historický vývoj umění - uplatněno v učivu Přínos antiky k porozumění kulturním dějinám Evropy.

Člověk a životní prostředí
Žáci samostatně a aktivně poznávají okolní prostředí, získávají informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů - uplatněno v učivu Tematické okruhy.

Informační a komunikační technologie
Žáci používají základní a aplikační programové vybavení počítače pro účely vzdělávání - uplatněno v učivu Řečové dovednosti a Jazykové prostředky, samostatně vyhledávají informace a podněty k výuce - uplatněno v učivu Přínos antiky k porozumění kulturním dějinám Evropy.

1.ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák : - přečte správně latinský text - porozumí odbornému textu a zdravotnické dokumentaci v písemné i ústní podobě - samostatně pracuje odborným textem a rozumí jeho stavbě - používá správně písemně i ústně odborné	**1. <u>Řečové dovednosti</u>** Čtení s porozuměním Psaní Překlad z češtiny do latiny Překlad z latiny do češtiny

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
termíny a ustálené vazby užívané v odborné komunikaci zdravotnické praxe - přeloží jednoduchý text z latiny do češtiny a naopak	
- užívá latinská slova se správnou výslovností a správným přízvukem - charakterizuje systém latinských hlásek - vysvětlí zásady výslovnosti hlásek c a ti - vysvětlí princip umístění přízvuku v latinských slovech - osvojí si základní latinské pojmy z jazykovědné terminologie a aktivně je používá - osvojí si asi 500 slov převážně odborného lékařského charakteru receptivně i produktivně - používá základní slovní zásobu v odborných předmětech a ošetřovatelství - odvodí význam slov podle znaků odvozování a skládání - používá osvojenou slovní zásobu v přesném významu	**2. <u>Jazykové prostředky</u>** **Výslovnost** Abeceda, rozdělení hlásek, výslovnost hlásek a jejich skupin Délka slabik a přízvuk **Slovní zásoba** Jazykovědná terminologie Odborná terminologie Tvoření latinských slov – odvozováním a skládáním z latinských i řeckých komponentů, latinské a řecké předpony a přípony, principy tvoření složených slov, slova přejatá z řečtiny, slova latinského a řeckého původu v češtině
- produktivně používá základní a řadové číslovky 1-20 a 1.-10. a receptivně ovládá další číslovky - osvojí si skloňování substantiv I. – V. deklinace - překládá správně jejich tvary - vysvětlí systém skloňování adjektiv I. a II. a III. deklinace a umí ho používat - vysvětlí rozdíl mezi přívlastkem shodným a neshodným v latině, porovná jeho užívání v latině a v češtině - vysvětlí systém prézentních koncovek latinských sloves	**Gramatika** Morfologie Druhy slov Substantiva I. – V. deklinace Adjektiva I. a II. a III. deklinace, jejich skloňování a stupňování, nepravidelné stupňování Přívlastek shodný a neshodný Číslovky základní a řadové Slovesa Předložky
- rozezná osobní koncovky sloves I. – IV. konjugace v přítomném čase rodu činného a trpného - aktivně si osvojí tvary slovesa esse - objasní systém latinských předložek a dokáže správně používat základní latinské předložky - umí spojovat odborné výrazy ve správných pádech, aktivně tvoří vazby – např. vlastní diagnózy - aktivně používá zásady pravopisu latinských slov a dokáže ho porovnat s pravopisem českého jazyka	**Pravopis** Psaní hlásek a hláskových skupin, latinský a český pravopis
- používá znalosti odborné latinské terminologie k odborné komunikaci	**<u>3. Tematické okruhy</u>** Základní zdravotnická terminologie

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- využívá svých znalostí z odborných předmětů k pochopení odborných sdělení	z oblasti biologie, ošetřovatelské a klinické propedeutiky a patologie
- vysvětlí původ a význam latiny ve starověku a středověku - objasní příbuznost latiny s češtinou - je schopen v českém textu poukázat na vliv latiny - v souvislosti s historickými podmínkami vysvětlí vznik románských jazyků a vliv latiny na angličtinu, případně další evropské jazyky - zdůvodní nezbytnost znalosti základů latiny pro zdravotnickou praxi - vysvětlí, proč se v medicíně používá řecká a latinská terminologie - využívá znalosti antických kořenů jako základu evropské i světové kultury k pochopení souvislostí mezi poznatky z ostatních předmětů	**4. Přínos antiky k porozumění kulturním dějinám Evropy** Vliv antického dědictví na naši kulturu Dějiny jazyka a vznik řecko - latinské terminologie v lékařství Antická vzdělanost jako základ evropské kultury Přínos studia latiny Latina ve vztahu k češtině

6.10 Ošetřovatelství a ošetřování nemocných

6.10.1 Ošetřovatelství

Počet hodin celkem: 724 hodin
Počet hodin v jednotlivých ročnících: 1. ročník – 4 týdně, celkem 128 hodin
2. ročník – 6 týdně, celkem 192 hodin
3. ročník – 7 týdně, celkem 224 hodin
4. ročník – 5 týdně, celkem 160 hodin

Cíl předmětu:

Obecným cílem předmětu je vést žáky k získávání a vyvozování teoretických poznatků a praktických dovedností v péči o zdraví, prevenci poškození zdraví a ošetřování pacientů/klientů. Žáci jsou vzděláváni v základech teorie ošetřovatelského procesu, který je předpokladem poskytování individualizované ošetřovatelské péče. Důraz se klade na vytváření sociálních dovedností a postojů žáků vyplývajících z holistického pojetí osobnosti pacienta/klienta a z problematiky multikulturního přístupu ke klientovi.

Výchovně - vzdělávací cíle směřují výuku k tomu, aby žák:

- znal teorii ošetřovatelství, ošetřovatelského procesu a užívání odborné terminologie
- osvojil si vědomosti a dovednosti z ošetřovatelských postupů v péči o pacienty/klienty
- znal organizaci práce ošetřovatelského týmu a postavení v něm
- byl schopen provádět potřebné ošetřovatelské intervence
- dodržoval zásady hygieny, antisepse a asepse
- pracoval bezpečně a osvojil si bezpečné pracovní postupy
- vhodně komunikoval s pacienty/klienty, respektoval jejich osobnostní a kulturní specifika
- dodržoval práva pacientů, uplatňoval holistický přístup k pacientům/klientům
- přijímal osobní odpovědnost při poskytování ošetřovatelské péče, dbal na empatický přístup
- osvojil si zásady a potřebu sociální interakce v týmové práci
- respektoval multikulturní identitu pacientů/klientů

Charakteristika předmětu:

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – Ošetřovatelství a ošetřování nemocných. Učivo poskytuje žákům ucelený přehled o teorii ošetřovatelství a potřebné odborné znalosti i praktické dovednosti z ošetřovatelských postupů v péči o pacienty/klienty – vyučování má teoreticko-praktický charakter.

Průběžně je zařazováno vybrané učivo průřezových témat, multikulturního ošetřovatelství, soustavná pozornost se věnuje bezpečnosti a ochraně zdraví při práci.

Učivo je vhodně mezipředmětově propojeno, úzce navazuje na poznatky z klinických oborů, v odborných předmětech na ošetřování nemocných a odbornou praxi.

Metody a formy výuky:

V jednotlivých ročnících jsou stanoveny hodiny teoretické i praktické. Pro praktické hodiny se třída dělí na skupiny tak, aby bylo možné nacvičit jednotlivé dovednosti na úroveň, která je žádoucí pro vstup do nemocničního prostředí a kontakt s pacienty/klienty. Vyučující využívá adekvátní vyučovací

metody, vede žáky ke kreativnímu řešení modelových situací, učí je získávat informace o pacientovi / klientovi, komunikovat s ním a vést ho ke spolupráci při poskytování ošetřovatelské péče.

Ve výuce je uplatňován princip přípravy žáka na aktivní a tvořivé řešení problémů na základě organizačních forem a aktivizačních vyučovacích metod výuky, zvyšující motivaci žáků a pozitivně ovlivňující jejich vztah k učení a vyučovacímu předmětu.

Organizační formy: frontální výuka, párové, skupinové a individualizované vyučování.

Vyučovací metody:

- autodidaktické – techniky samostatného učení a práce – práce s učebnicí, s odborným textem
- frontální výuka – výklad, popis, vysvětlení, přednáška
- dialogické metody – řízený rozhovor, diskuze, panelová diskuze, brainstorming, brainwritting

- názorně demonstrační – demonstrace, nácvik oš. problémů a praktické upevňování dovedností
- aktivující didaktické metody – motivační rozhovor, hry, besedy, samostatná vystoupení žáků, referáty
- problémové vyučování – kreativní řešení situačních problémů
- inscenační a simulační – řešení konfliktů, sociodrama, veřejná prezentace
- týmová práce – párová, skupinová
- fixační – opakování a upevňování učiva - frontální opakování, procvičování, doplňování, testy,
  soutěže
- diagnostické – s analýzou výsledků žáka - ověřování osvojených vědomostí a dovedností formou
  testů, řešení problémových situací, kreativní přístup při tvorbě materiálů s preventivním charakterem a prezentací dalších alternativních aktivit

Volba adekvátní metodické strategie, s využitím portfolia literatury, audio a videotechniky.

Hodnocení žáků:
Klasifikace se řídí samostatnými Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (vnitřní klasifikační řád), která jsou součástí Školního řádu.
Hodnocení žáků je prováděno formou klasifikace a slovního hodnocení. Důraz je kladen nejen na hloubku porozumění učiva a úroveň osvojených teoretických vědomostí a praktických dovedností, ale přihlíží se i k efektivní aktivitě ve výuce a v domácí přípravě.
S hodnocením souvisí i autoevaluace – schopnost žáka hodnotit, prezentovat a obhajovat své výsledky.
Výsledky učení žáka jsou kontrolovány a hodnoceny též ústní i písemnou formou průběžně či na základě opakování jednotlivých tematických celků. Součástí hodnocení jsou dílčí písemné testy, didaktické testy, frontální prověřování znalostí, hodnocení praktických a komunikativních dovedností se začleněním celkového přístupu žáka k předmětu a alternativní formy vyplývající z vyučovacích metod.
Zohledňováni jsou žáci se specifickými poruchami učení a nadaní žáci.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:
Z hlediska významu pro studijní obor PS a uplatnění absolventů je žádoucí posilování těchto kompetencí:

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení
- žák má pozitivní vztah k učení a vzdělávání, ovládá různé techniky učení a vytváří si vhodný studijní režim a podmínky, efektivně vyhledává a zpracovává informace, zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů
- žák získává potřebné informace k řešení problému, navrhne varianty řešení a zdůvodní je, vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu, volí vhodné prostředky a způsoby pro splnění jednotlivých aktivit a využívá zkušenosti a vědomosti dříve nabytých, spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence
- žák se vyjadřuje přiměřeně při komunikaci – i písemnou formou na všeobecná i odborná témata, vhodně se prezentuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování, umí naslouchat druhým a vhodně reagovat, aktivně se účastní diskusí, zpracovává texty a pracovní písemnosti, čte s porozuměním a efektivně zpracovává informace získané četbou.

Personálních a sociálních
- žák usiluje o svůj další rozvoj, reálně plánuje a řídí své učení a pracovní činnost, spolupracuje v týmu, přijímá odpovědnost za svou práci a adekvátně reaguje na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí.

Občanské kompetence a kulturní povědomí
- žák jedná odpovědně, samostatně a iniciativně ve vlastním i ve veřejném zájmu, dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí a jejich kulturní specifika, vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci, jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, uvědomuje si v rámci plurality a multikulturního soužití vlastní kulturní, národní a osobní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých, váží si hodnot místní, národní, evropské i světové kultury a má k nim vytvořen pozitivní vztah, chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje, uznává hodnotu života a uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám
- žák vhodně komunikuje s potenciálními zaměstnavateli, prezentuje svůj odborný potenciál a své profesní cíle.

Digitální kompetence
- žák běžně a samozřejmě využívá vhodné digitální technologie; získává data, informace a

obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí a kriticky hodnotí jejich spolehlivost a úplnost;
- prostřednictvím digitálních technologií sdílí data, informace a obsah s ostatními
- zná a uplatňuje právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkající se ochrany citlivých a osobních údajů

Odborné kompetence:
- žák získává přehled o teorii ošetřovatelství, užívá odborné terminologie.
- žák si osvojí potřebné odborné teoretické znalosti a praktické dovednosti z ošetřovatelských postupů pro poskytování základní ošetřovatelské péče.
- žák je vybaven vědomostmi i dovednostmi při poskytování první pomoci.
- žák uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetřovatelství a respektuje zásady multikulturního ošetřovatelství.

S předmětem Ošetřovatelství souvisí **vzdělávací oblast:**

Péče o zdraví, ochrana veřejného zdraví, prevence nemocí a zdravotní výchova

- zařazená témata prostupují celým ŠVP.

Péče o zdraví

- výživa a stravovací návyky.

Ochrana veřejného zdraví

- dodržovat požadavky na hygienu, bezpečnost a ochranu zdraví při práci.

Prevence nemocí a zdravotní výchova

- osvojit si odborné znalosti a dovednosti nezbytné v prevenci nemocí a závislostí na návykových látkách, podílet se na edukaci klientů k odpovědnosti za své zdraví.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti

- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů, morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita.

Pokrytí průřezových témat:

1. ročník: Osobnost praktické sestry, klient a nemocniční prostředí
2. ročník: Podávání léků, transfuze
3. ročník: Ošetřovatelská péče o klienty s onemocněním žláz s vnitřní sekrecí, ošetřovatelská péče o geriatrického klienta, ošetřovatelská péče o klienta na infekčním oddělení, ošetřovatelská péče o klienty odlišné národnosti, etnika, kultury
4. ročník: Ošetřovatelská péče o klientky na gynekologicko-porodnickém oddělení, ošetřovatelská péče o klienty na onkologickém oddělení, ošetřovatelská péče o klienty na psychiatrickém oddělení

Člověk a životní prostředí

- vliv prostředí na lidské zdraví.
- třídění odpadů.

Pokrytí průřezových témat:

1. ročník: Klient a nemocniční prostředí, péče o pomůcky, hygienická péče o děti a dospělé, výživa nemocných, ochrana zdraví zdravotnického pracovníka, ošetřovací jednotka
2. ročník: Sledování fyziologických funkcí, odběry biologického materiálu, transfuze
3. ročník: Ošetřovatelská péče o klienty s onemocněním srdce a cév, ošetřovatelská péče o klienty s onemocněním žláz s vnitřní sekrecí, ošetřovatelská péče o klienty na infekčním oddělení, zvláštnosti ošetřovatelské péče o děti s chirurgickým onemocněním
4. ročník: Ošetřovatelská péče o klientky na gynekologicko-porodnickém oddělení, ošetřovatelská péče o klienty na dermatovenerologickém oddělení

Člověk a svět práce

- charakteristické znaky práce (pracovní činnosti, pracovní prostředky, pracoviště, mzda, pracovní doba, možnosti kariéry, společenská prestiž), jejich aplikace na jednotlivé

alternativy uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání a navazujících směrů vyššího a vysokoškolského studia, vztah k zájmům, studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem a zdravotním předpokladům.
- trh práce, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů.
- soustava školního vzdělávání v ČR, návaznosti jednotlivých druhů vzdělávání po absolvování střední školy, význam a možnosti dalšího profesního vzdělávání včetně rekvalifikací, nutnost celoživotního učení, možnosti studia v zahraničí.
- informace jako kritéria rozhodování o další profesní a vzdělávací dráze, vyhledávání a posuzování informací o povoláních, o vzdělávací nabídce, o nabídce zaměstnání, o trhu práce.

Člověk a digitální svět

Využití digitálních technologií ve vzdělávání ošetřovatelství obohacuje učební proces a přináší studentům praktické dovednosti potřebné pro moderní zdravotnickou praxi. Videa a audio materiály jsou doplňkem k učebním textům, poskytují vizuální a auditivní příklady, které pomáhají lépe pochopit a zapamatovat si učivo. Využití interaktivní tabule a prezentací je učivo zprostředkováno více interaktivním a vizuálním způsobem, což umožňuje zlepšit porozumění a zapojení studentů

Pokrytí průřezových témat:

1. ročník: Ošetřovatelství, vývoj ošetřovatelství a vzdělávání zdravotnických pracovníků, osobnost zdravotnického pracovníka, organizace práce zdravotnického týmu
2. ročník: Rehabilitační ošetřovatelství
3. ročník: Ošetřovatelská péče o klienty na interním oddělení – diferenciace péče, ošetřovatelská péče o klienty odlišné národnosti, etnika, kultury, ošetřovatelská péče o děti s pediatrickým onemocněním
4. ročník: Ošetřovatelská péče o klientky na gynekologicko-porodnickém oddělení, ošetřovatelská péče o klienty na psychiatrickém oddělení, ošetřovatelská péče o klienty na stomatologii

1.ročník – teorie – 2 hod.

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - vysvětlí pojem ošetřovatelství, zná teorii ošetřovatelství - definuje základní rysy moderního ošetřovatelství - vlastními slovy charakterizuje cíle nové koncepce ošetřovatelství - vyzvedne význam koncepce současného ošetřovatelství	**1. Ošetřovatelství** - charakteristika a základní rysy moderního ošetřovatelství - znaky ošetřovatelského povolání
- charakterizuje historický vývoj světového a českého ošetřovatelství - uvede světové osobnosti a jejich přínos - vyhledá možnosti dalšího vzdělávání a růstu své profese - diskutuje o osobnostních předpokladech pro výkon povolání ZP - uvede zásady etického kodexu zdravotnických pracovníků	**2. Vývoj ošetřovatelství a vzdělávání zdravotnických pracovníků** - historie ošetřovatelství a významné osobnosti - vývoj ošetřovatelství v Čechách - ošetřovatelské školy na světě - vzdělávání zdravotnických pracovníků - osobnost zdravotnického

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
	pracovníka - etický kodex ZP
- definuje a vymezí pojem ošetřovatelský proces - uvede jednotlivé fáze ošetřovatelského procesu - objasní význam ošetřovatelského procesu v moderním ošetřovatelství - uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetřovatelství - vysvětlí pojem potřeba - určí hierarchii potřeb nemocných a navrhne intervence vedoucí k jejich uspokojení - používá vhodné metody za účelem získávání informací o klientovi a jeho potřebách - vysvětlí péči o zajištění psychické pohody nemocného, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu - vymezí význam ošetřovatelské dokumentace - diskutuje, proč vést ošetřovatelskou dokumentaci - popíše, jak provádět zápisy do ošetřovatelské dokumentace - vysvětlí způsob zajištění ochrany osobních údajů ve zdravotnictví, zvl. pacientů a zaměstnanců	**3. Ošetřovatelský proces** - charakteristika OP - fáze ošetřovatelského procesu - potřeby klientů - potřeby psychické pohody, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu - komunikační dovednosti při získávání informací - ošetřovatelská dokumentace, záznamy - ochrana osobních údajů ve zdravotnictví
- objasní strukturu zdravotnického týmu a jeho cíle - orientuje se v odborných kompetencích praktické sestry, všeobecné sestry a sestry se specializací dle vyhlášky 55/2011 sb. - uvede činnosti, které podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. nesmí PS vykonávat - vysvětlí náplň práce oš. týmu - rozliší organizační systémy práce oš. týmu - vysvětlí význam auditu ve zdravotnictví - uvede měřící techniky - vysvětlí význam standardů	**4. Organizace práce zdravotnického týmu** - zdravotnický tým, kompetence ZP - náplň práce oš. týmu - organizační systémy práce oš. týmu - zajištění nepřetržitého provozu oš. jednotky - audit v ošetřovatelství - standardy ošetřovatelské péče a jejich význam
- definuje pojem hospitalizace, adaptace na hospitalizaci - popíše pracovní postupy spojené s příjmem, překladem a propuštěním klienta - zdůvodní zvláštnosti příjmu dítěte - popíše jednotlivé fáze adaptačního syndromu - rozpozná jednotlivé projevy hospitalismu u dětí i dospělých a stanoví jeho prevenci - respektuje zásady multikulturního ošetřovatelství	**5. Klient a nemocniční prostředí** - příjem dospělého i dětského klienta k hospitalizaci - adaptace nemocného na hospitalizaci - specifika hospitalizace národnostních menšin - překlad nemocného - propuštění nemocného - práva nemocných, Charta práv dětí

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- reprodukuje odlišnosti v průběhu hospitalizace dané kulturními specifiky národnostních menšin - aktivně používá práva nemocných, správně interpretuje obsah Charty hospitalizovaných dětí	
- definuje pojem nozokomiální nákaza - uvede příčiny vedoucí ke vzniku nozokomiální nákazy - rozliší základní druhy nemocničních nákaz - shrne preventivní opatření v oblasti prevence nozokomiálních nákaz - vysvětlí zásady bariérové ošetřovatelské péče - uvede zásady hygieny rukou - definuje pojem desinfekce, sterilizace - objasní metody dezinfekce používané ve zdravotní praxi - vysvětlí význam sterilizace ve zdravotnických zařízeních - popíše jednotlivé obalové materiály a rozliší jejich výhody a nevýhody - pojmenuje přístroje k fyzikální a chemické sterilizaci	**6. Péče o pomůcky** - nemocniční infekce - prevence nozokomiálních nákaz - dezinfekce – způsoby, metody - sterilizace – obalové materiály - způsoby sterilizace, kontrola sterilizace
- vysvětlí důležitost vhodně umístěného lůžka v pokoji nemocného - rozliší typy lůžek pro děti a dospělé - zdůvodní význam vhodného výběru lůžka pro nemocného	**7. Lůžko a jeho úprava** - umístění lůžka v pokoji - typy lůžek pro děti a dospělé
- objasní význam hygienické péče - vlastními slovy popíše správné hygienické návyky - uvede některá specifika v oblasti hygieny u národnostních menšin - charakterizuje pojem opruzenina - definuje pojem proleženina - charakterizuje příčiny a stupně proleženin podle hodnotících škál - zdůvodní význam prevence dekubitů - navrhne preventivní opatření vzniku dekubitů	**8. Hygienická péče o děti a dospělé** - význam hygienické péče, hygienické návyky - některá specifika hygienické péče daná kulturními tradicemi - opruzeniny – příčiny vzniku, projevy, ošetření - proleženiny – příčiny vzniku, projevy, ošetření

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- definuje základní složky potravy - vysvětlí zásady racionální výživy - objasní faktory ovlivňující výživu - stanoví nutriční skóre - rozliší patologické stavy výživy - používá odbornou terminologii - popíše jednotlivé diety zařazené do dietního systému - uvede, při kterých onemocněních a stavech se daná dieta doporučuje - vysvětlí úlohu nutričního terapeuta - charakterizuje přednosti kojení - uvede různé způsoby umělé výživy kojenců - vyhledá a zpracuje informace týkající se alternativních způsobů stravování - vysvětlí, co jsou potraviny pro zvláštní účely, uvede jejich rozdělení a používání - popíše postup podávání stravy nemocným podle stupně sebepéče	**9. Výživa nemocných** - základy zdravé výživy, faktory ovlivňující výživu - zhodnocení stavu výživy nemocného, terminologie - dietní systém - výživa dětí a kojenců – přirozená a umělá výživa - alternativní přístupy k výživě - způsoby podávání stravy u nemocných se specifickými potřebami – krmení sondou, PEG
- vysvětlí pojem vizita - objasní účel vizity lékařské a sesterské - popíše jednotlivé formy vizity - pojmenuje lékařská vyšetření prováděná při vizitě - specifikuje povinnosti PS před, při a po vizitě	**10. Vizita** - význam a účel vizity lékařské, sesterské - formy vizity - lékařská vyšetření při vizitě - povinnosti prakt. sestry při vizitě
- charakterizuje spánek - vysvětlí význam spánku v jednotlivých věkových období - popíše fáze spánku - definuje pojmy hypersomnie, spánková inverze, narkolepsie, parasomnie, insomnie - charakterizuje podmínky pro zajištění dostatečného spánku - uvede př. prevence a léčby poruch spánku	**11. Péče o spánek a odpočinek** - definice spánku - význam spánku - fyziologie spánku - poruchy spánku
- vysvětlí pojem bolest - vysvětlí fyziologii vzniku bolesti - charakterizuje význam bolesti - na příkladech ukáže, jakým způsobem je možné ovlivnit vnímání bolesti - popíše jednotlivé typy bolesti a jejich projevy - respektuje zásady multikulturního ošetřovatelství, uplatňuje holistické pojetí člověka - uvede postupy a prostředky pro zmírnění a prevenci bolesti - vyhledá v dostupných zdrojích způsoby netradiční léčby bolesti	**12. Ošetřování nemocného s bolestí** - charakteristika bolesti - význam bolesti - typy bolesti - kulturní specifika prožívání bolesti - terapie bolesti

1. ročník – cvičení – 2 hod.

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák : - vlastními slovy popíše obsah předmětu ošetřovatelství - zdůvodní nezbytnost dodržování stanovených zásad v učebně OSE	**1. Ošetřovatelství** - úvod do studia předmětu - formy práce v hodinách ošetřovatelství - pravidla chování v učebně OSE
- vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP - popíše ochranný oděv PS, zdůvodní význam ochranného oděvu - uvede význam ochrany zdraví v práci PS a jeho zajištění - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu - naplánuje režim dne u PS včetně aktivního odpočinku	**2. Bezpečnost a ochrana zdraví zdravotnického pracovníka (ZP)** - ochrana zdraví ZP, prevence nemocí - pracovní prostředí, prevence pracovních úrazů - režim dne praktické sestry (PS), pracovní zatížení, spánek, odpočinek, pohybová aktivita
- rozliší používané druhy obvazových materiálů - vysvětlí zásady pro práci s obvazy a jejich přikládání - charakterizuje jednotlivé druhy obvazového materiálu dle použité látky - přiřadí účel jednotlivým druhům obvazového materiálu - zdůvodní rizika spojená s nesprávným přiložením obvazu - prakticky provádí přikládání jednotlivých druhů a typů obvazů na jednotlivé části těla - použije vhodné komunikace s nemocným	**3. Obvazový materiál, obvazová technika** - druhy obvazového materiálu - význam, zásady a účel obvazové techniky - dělení obvazu podle materiálu - obvazy šátkové - obvazy: obinadlové, náplasťové, prakové, dlahové - obvazy z pružných hmot, obvazy z tuhnoucích hmot
- popíše hierarchii pracovníků na oš. jednotce (lékařské i ošetřovatelské) - definuje pojem oš. jednotka jakou součást nemocnice - diskutuje o pozitivech a negativech stavebního uspořádání ošetřovací jednotky z pohledu poskytování základní oš. péče - popíše jednotlivé součásti oš. jednotky - vyjmenuje základní vybavení oš. jednotky - objasní pojmy vybavení, inventář, spotřební materiál - zdůvodní význam dodržování čistoty a pořádku na oš. jednotce	**4. Ošetřovací jednotka** - typy a druhy oš. jednotky - součásti ošetřovací jednotky - vybavení ošetřovací jednotky - inventář, spotřební materiál, prádlo - udržování čistoty a pořádku na oš. jednotce
- definuje postavení PS v oš. týmu - popíše náplň práce PS v jednotlivých směnách - vysvětlí význam přesného předávání informací o klientech v rámci oš. týmu	**5. Organizace práce zdravotnického týmu** - postavení PS v oš. týmu - náplň práce oš. týmu - organizační systémy práce oš.

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
	týmu - zajištění nepřetržitého provozu oš. jednotky
- prokáže praktické dovednosti v modelových situacích týkajících se plánovaného a urgentního příjmu nemocných - shrne výhody a nevýhody hospitalizace dítěte s matkou - použije příslušné dokumentace a vyplní je - uvede postupy, které je potřeba dodržovat při překladu a propuštění nemocného - orientuje se v příslušné dokumentaci	**6. Klient a nemocniční prostředí** - příjem nemocného na oš. jednotce - dokumentace nemocného vedená na oš. jednotce - překlad a propuštění nemocného, dokumentace, edukace
- dodržuje techniku hygienického mytí rukou - definuje pojem dezinfekce jako účinný prostředek dekontaminace - uvede možné chyby při provádění dezinfekce - připraví dezinfekční roztok k dezinfekci pomůcek z různých materiálů - na základě teoretických znalostí používá správné pracovní postupy při přípravě pomůcek ke sterilizaci - správně označí a uloží sterilní materiál - prakticky manipuluje se sterilním materiálem - vysvětlí pojem exspirační doba sterilního materiálu	**7. Péče o pomůcky** - hygienické zabezpečení rukou ve zdravotní péči - chyby při provádění dezinfekce - příprava dezinfekčních roztoků - sterilizace – příprava pomůcek ke sterilizaci - uložení vysterilizovaného materiálu - zásady práce se sterilním materiálem - jednorázové sterilní pomůcky
- popíše základní vybavení lůžka - zdůvodní význam správně upraveného lůžka - upraví lůžko bez nemocného i s nemocným - dodržuje správný postup úpravy lůžka - v modelových situacích zvolí vhodné pomůcky doplňujících lůžko podle potřeb nemocného - zdůvodní výhody či nevýhody zvolených pomůcek - použije pomůcky k polohování nemocných - na základě teoretických znalostí popíše zásady správného polohování nemocných - objasní postupy vedoucí ke změně polohy nemocného v lůžku - diskutuje o volbě vhodnosti polohy nemocných s ohledem na zdravotní stav nebo prováděné vyšetření - předvede vhodný způsob komunikace s nemocným při úpravě lůžka	**8. Lůžko a jeho úprava** - základní vybavení lůžka - pomůcky doplňující lůžko - - úprava lůžka bez nemocného - úprava lůžka s nemocným - úprava dětského lůžka - změny poloh nemocného na lůžku - polohy nemocných v lůžku: léčebně preventivní, vyšetřovací, aktivní, pasivní; význam - změny poloh nemocného na lůžku - posouvání, otáčení, přenášení
- vysvětlí význam a nutnost čistého prádla v nemocničních zařízení - dodržuje zásady manipulace s čistým a špinavým prádlem	**9. Hygienická péče o děti a dospělé** - péče o osobní a ložní prádlo - hygiena dutiny ústní - ranní a večerní toaleta

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- dodržuje zásady a postupy při realizaci péče o dutinu ústní - vlastními slovy popíše nemocnému správný postup při péči o chrup - zdůvodní účel a průběh hygienické péče - prakticky provádí komplexní hygienickou péči u klientů s různým stupněm sebepéče a soběstačnosti - dodržuje zásady intimity klienta při provádění hygienické péče - prakticky provádí celkovou koupel klienta a péči o vlasy - užívá vhodných postupů a pomůcek - použije vhodný postup při provádění odvšivování u klienta - zdůvodní hygienické zásady při vyprazdňování klienta - v modelových situacích myje znečištěného klienta - dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany PS při práci - prakticky provede koupel kojence - dodržuje zásady bezpečné manipulace s kojencem při provádění hygieny - rozliší typy poškození kůže - dodržuje postupy při ošetřování ran, používá vhodné zdravotnické prostředky a pomůcky - zdůvodní význam prevence - použije vhodné postupy, zdravotnické prostředky a pomůcky zabraňující vzniku opruzenin a proleženin - zaznamenává a dokumentuje poskytnutou péči	soběstačných klientů - ranní a večerní toaleta nesoběstačných klientů - celková koupel nemocných - péče o vlasy – mytí, odvšivování - hygiena při vyprazdňování klienta - mytí znečištěného nemocného - koupel kojence - prevence opruzenin a proleženin - vedení hygienických záznamů
- vysvětlí systém objednávání stravy - zdůvodní zásady, které je nutné dodržovat při podávání jídla nemocným dětem a nemocným dospělým - prokáže praktické dovednosti v přípravě a krmení nemocných s různým stupněm sebepéče - dodržuje hygienické zásady při přípravě stravy na oš. jednotce a při manipulaci s jídlem - při přípravě léčebných čajů postupuje dle návodu - na základě teoretických znalostí zdůvodní potřebu příjmu tekutin - sleduje bilanci tekutin - prakticky realizuje přípravu umělé výživy pro kojence	**10. Výživa nemocných** - objednávání stravy - podávání stravy dětem a dospělým - léčebné čaje, pitný režim - příprava kojenecké stravy - krmení kojenců a batolat

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- dodržuje postupy při přípravě kojeneckých mlék - krmí kojence a batolete lahví a lžičkou	
- připraví pomůcky a klienta na vizitu - asistuje při vyšetření klienta lékařem - provádí záznamy z vizity - používá zásady péče o intimitu nemocného, povinnosti mlčenlivosti	**11. Vizita** - povinnosti PS při vizitě - lékařské vyšetření při vizitě - záznam a plnění ordinací z vizity
- objasní faktory ovlivňující spánek - použije vhodné metody při získávání informací o odpočinku a spánku u klienta – v modelových situacích - diskutuje o podmínkách vedoucích k zajištění kvalitního odpočinku a spánku u nemocného - vlastními slovy popíše význam odpočinku pro život člověka - shrne ošetřovatelské problémy související s potřebou odpočinku a spánku	**12. Péče o spánek a odpočinek** - faktory ovlivňující spánek - zajištění kvalitního spánku - odpočinek a jeho význam - zajištění odpočinku u dětí a dospělých
- charakterizuje způsoby posuzování bolesti - uvede různé metody určování intenzity bolesti - vlastními slovy popíše reakce organismu na bolest - dodržuje zásady ošetřování nemocného s bolestí - pracuje s mapou a škálou bolesti - v modelových situacích dodržuje zásady vhodné komunikace s klientem	**13. Ošetřování nemocného s bolestí** - posuzování bolesti, monitoring bolesti - reakce organismu na bolest - zásady ošetřování nemocného s bolestí

2. ročník – teorie – 2 hod.

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák : - objasní definici tělesné teploty - vysvětlí faktory, které ovlivňují tělesnou teplotu - zdůvodní význam sledování a hodnocení tělesné teploty - rozpozná patologické hodnoty tělesné teploty - použije a porozumí latinskému textu v odborné terminologii - objasní definici pulsu - vysvětlí faktory, které puls ovlivňují - na slepé mapě člověka uvede místa vhodná pro měření pulsu - zhodnotí naměřené hodnoty - rozpozná patologické hodnoty - vysvětlí pojem dýchání	**1. Sledování fyziologických funkcí** - sledování tělesné teploty u dětí a dospělých - faktory ovlivňující tělesnou teplotu - hodnoty tělesné teploty, teplotní křivky - sledování pulsu u dětí a dospělých - faktory ovlivňující puls - místa měření pulsu - hodnocení pulsu - sledování dechu u dětí a dospělých - faktory ovlivňující dýchání - hodnocení dechu - sledování krevního tlaku u dětí a dospělých - faktory ovlivňující krevní tlak

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- vysvětlí faktory, které dech ovlivňují - zdůvodní význam sledování a hodnocení dechu - zhodnotí naměřené hodnoty dechu - popíše Cheynovo-Stokesovo, Biotovo a Kussmaulovo dýchání - vysvětlí rozdíl mezi hypo a hyperventilací - používá odbornou terminologii - vysvětlí faktory ovlivňující krevní tlak - zdůvodní význam sledování a hodnocení krevního tlaku - zhodnotí naměřené hodnoty krevního tlaku - rozpozná patologické hodnoty	- hodnoty krevního tlaku
- vysvětlí fyziologii vyprazdňování tlustého střeva - uvede možnosti podporující pravidelné vyprazdňování - objasní pojmy diarrhoe, obstipace, inkontinence, skybala - vysvětlí pojem klyzma - popíše jednotlivé druhy klyzmat a jejich účel - vysvětlí fyziologii vyprazdňování močového měchýře - objasní pojmy bilance tekutin, denní diurésa - přeloží vybrané pojmy z odborné terminologie - vysvětlí pojem a účel cévkování - rozpozná jednotlivé druhy cévek - správně indikuje jejich použití	**2. Vyprazdňování nemocných** - vyprazdňování stolice - poruchy vyprazdňování stolice- průjem, zácpa, inkontinence - klyzma a jeho druhy - digitální vybavení stolice - vyprazdňování moči - sledování vyprazdňování močového měchýře - poruchy pravidelného vyprazdňování moči - cévkování – účel, druhy cévek, péče o katétr
- rozlišuje dané pojmy / léčivo, léčivý přípravek, lék/ - uvede základní lékové formy včetně odborného označení - vlastními slovy popíše lékovou závislost - vysvětlí hlavní, vedlejší, žádoucí a nežádoucí účinek léku - rozliší a popíše postupy podávání a aplikace léků - uvede požadavky na bezpečnost práce a případná rizika - vyjmenuje hlavní zásady, které je nutno dodržovat při podávání léků - zdůvodní zvláštnosti skladování a manipulace s opiáty, vedení jejich záznamů - objasní pojem „ trestní odpovědnost“ při zneužití léků - uvede, které způsoby podávání léčivých látek	**3. Podávání léků** - léčivo, léčivé přípravky, léky - formy léků - účinky léků, faktory ovlivňující účinek léků - způsoby podávání léků - zásady správného podávání léků - zvláštnosti pro manipulaci, skladování a aplikaci opiátů *podávání léků ústy* - účel aplikace - formy léků podávaných per os - zvláštnosti při podávání vybraných indikačních skupin / ATB, chemoterapeutika, diuretika, …/ - komplikace

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
nemůže praktická sestra podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. provádět (radiofarmaka, nitrožilní injekce, infúze, aplikace do epidurálních katétrů, aplikace nitrosvalové injekce u dětí do 3 let věku) - vysvětlí účel aplikace léků ústy - uvede nejčastější formy léků podávaných ústy - objasní zvláštnosti podávání vybraných skupin léků per os - charakterizuje možné komplikace při podávání léků per os - zdůvodní aplikace léků kůží, do očí, ucha, nosu, konečníku, vagíny - objasní výhody aplikace léků uvedenými způsoby – viz výše	*aplikace léků kůží* - lékové formy a jejich použití - *aplikace léků do očí, ucha, nosu* - účel aplikace - lékové formy *podávání léků konečníkem* - důvody podání - formy léků *podávání léků vaginálně* - důvody podání - lékové formy
- vysvětlí důvody vedoucí k aplikaci inhalace - uvede jednotlivé druhy inhalátorů - posoudí výhody a nevýhody jednotlivých typů inhalátorů - popíše způsoby inhalací	*inhalace* - účel - druhy inhalátorů - typy inhalací
- popíše anatomii a fyziologii dýchacích cest - vysvětlí důvody podávání kyslíku - zdůvodní bezpečnostní opatření při manipulaci s kyslíkem	*oxygenoterapie* - příčiny nedostatku kyslíku - definice oxygenoterapie - důvody kyslíkové terapie - zásady aplikace kyslíku
- vysvětlí účel injekce - uvede způsoby aplikace injekcí - rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci - zdůvodní dodržování obecných zásad při aplikaci injekcí - vysvětlí a definuje pojem i.d.a s.c. injekcí - na obrázku ukáže vhodná místa pro aplikaci injekcí - zdůvodní možné komplikace při aplikaci i.d. a s.c. injekcí	*podávání léků injekcemi* - účel a druhy injekcí - obecné zásady při aplikaci injekcí - aplikace léků do kůže a podkoží – účel, místa vpichu, komplikace - inzulíny – dělení, léčba, zásady podání - antikoagulancia – základní skupiny, indikace, nežádoucí účinky - intramuskulární podávání léků - přednosti i.m. podání - místa vpichu

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- definuje pojem inzulín - uvede dělení inzulínů - interpretuje zásady platné pro aplikaci inzulínu - objasní účinek antikoagulancií - uvede základní skupiny a nejčastější důvody aplikace antikoagulancií - pojmenuje nežádoucí účinky antikoagulancií - definuje pojem i.m. injekce - zdůvodní přednosti podání i.m. injekce - objasní vhodnost míst pro aplikace i.m. injekce - vypočítá dávku ATB dle ordinace lékaře - definuje zásady při podávání ATB - popíše komplikace, ke kterým může dojít při aplikaci ATB - definuje pojem i.v. injekce - na obrázku vyhledá vhodná místa pro venepunkci - uvede důvody a nejčastěji aplikované léky i.v. - popíše komplikace, ke kterým může dojít	- léky pro i.m. aplikaci – ATB/ ředění – výpočet, vedlejší účinky/ - komplikace a chyby při aplikaci i.m. injekce - intravenózní podávání léků - indikace, místa vpichu, nejčastěji aplikované léky - komplikace venepunkce
- reprodukuje základní rozdělení tělesných tekutin - uvede odbornou terminologii - vysvětlí pojem infuzní terapie - popíše důvody její aplikace - uvede přehled základních druhů infuzních roztoků - rozpozná komplikace vzniklé při aplikaci infuzí - vymezí důvody zavedení CŽK - popíše komplikace spojené se zavedením CŽK - zdůvodní nezbytnosti zvláštního přístupu k aplikaci infuze u dětí	**4. Infuze** - tělní tekutiny - infuzní terapie – účel, indikace, infuzní roztoky, komplikace - centrální žilní katétr – indikace zavedení, místa přístupu, komplikace - zvláštnosti aplikace infuzí dětem
- vysvětlí funkce krve a její složení - definuje transfuzi - shrne historii krevních převodů - charakterizuje jednotlivé druhy transfuzí - zdůvodní příčiny vzniku jednotlivých posttransfuzních reakcí - pojmenuje projevy posttransfuzních reakcí - uvede ošetření klienta při zjištění posttransfuzní reakce - vlastními slovy popíše význam dárcovství krve - vyhledá požadavky kladené na dárce	**5. Transfuze** - krev a její funkce - transfuze – definice, historie - důvody k indikaci transfuze - druhy transfuzí - posttransfuzní reakce - dárcovství krve
- charakterizuje základní druhy biologického materiálu - interpretuje postupy odběrů jednotlivých druhů biologického materiálu	**6. Odběry biologického materiálu** - biologický materiál a jeho druhy - druhy vyšetření biologického materiálu

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- charakterizuje druhy vyšetření krve - objasní fyziologii vyprazdňování moči a její složení - charakterizuje druhy vyšetření moči - popíše jednotlivé způsoby vyšetření stolice - vysvětlí patologické změny v barvě stolice, použije odbornou terminologii - vysvětlí význam vyšetření sputa - shrne zásady, které je třeba dodržovat při odběru sputa - diskutuje o možných problémech v souvislosti s odběrem sputa - zdůvodní potřebu odběru žaludečního a duodenálního obsahu	- faktory ovlivňující výsledky vyšetření - druhy vyšetření krve - druhy vyšetření moči - způsoby vyšetření stolice - způsoby vyšetření sputa - zásady při odběru sputa - odběry žaludečního a duodenálního obsahu
- vysvětlí základní pojmy související s chirurgickou problematikou - teoreticky zdůvodní jednotlivé fáze hojení rány a možnosti její léčby - popíše jednotlivé fáze hojení chronických ran - vyhledá přípravky používané k ošetřování chronických ran - rozliší jednotlivé typy drénů - vysvětlí jednotlivé typy drenáží a drenážních systémů - definuje pojem stomie, popíše jednotlivé typy	**7. Převazy ran** - základní pojmy - dělení ran, hojení ran, komplikace hojení - ošetřování chronických ran - typy drénů - drenáže, drenážní systémy - stomie – definice, typy
- vysvětlí pojem punkce a popíše jejich druhy - definuje pojem biopsie - zdůvodní přípravu klienta k uvedeným druhům biopsií	**8. Punkční vyšetření** - účel punkce - druhy punkcí - biopsie – obecně - biopsie ledvin, jater
- objasní význam rehabilitační ošetřovatelství - zdůvodní význam a účel rehabilitace - charakterizuje základní metody - definuje příčiny a rizika imobilizačního syndromu - vysvětlí prevenci imobilizačního syndromu - posoudí účinky tepla a chladu na lidský organismus - popíše tradiční balneologické procedury - popíše metody somatické stimulace v rámci konceptu bazální stimulace	**9. Rehabilitační ošetřovatelství** - význam rehabilitace - prostředky rehabilitace - metody rehabilitace - imobilizační syndrom – definice, postižené orgánové soustavy - aplikace tepla a chladu – účinky, kontraindikace, typy procedur - tradiční balneologické procedury - základy bazální stimulace – techniky somatické stimulace

2. ročník – cvičení - 4 hod.

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák :	**1. Sledování fyziologických funkcí**

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- určí vhodná místa pro měření TT - uvede jednotlivé druhy teploměrů a zásady práce s nimi - použije potřebné pomůcky k měření TT na modelech - ovládá jednotlivé postupy měření TT na různých místech těla - zhodnotí naměřené hodnoty TT a provede záznam do dokumentace nemocného - popíše příznaky horečky - prokáže dovednosti při sestavování ošetřovatelských aktivit PS při ošetřování nemocného s horečkou - použije teoretických znalostí při praktickém vyhledávání místa pro měření pulsu - prokáže praktické dovednosti při měření pulsu u klienta - provede záznam naměřených hodnot pulsu do dokumentace nemocného - dodržuje odbornou terminologii - dodržuje postup při měření dechu - zaznamenává naměřené hodnoty do dokumentace nemocného - použije potřebné pomůcky pro měření TK - prokáže praktické dovednosti pře měření TK v modelových situacích, naměřené hodnoty zaznamená do dokumentace - shrne nejčastější možné chyby, kterých se může PS dopustit při měření TK - vysvětlí pojem tělesná hmotnost, tělesná výška - prokáže praktické dovednosti při měření a vážení nemocného - dodržuje postup a zásady při měření a vážení kojence - vysvětlí BMI a pracuje s ním	*sledování tělesné teploty u dětí a dospělých* - místa vhodná pro měření TT - druhy teploměrů - pokyny k měření TT /obecné a dle místa měření/ - záznam teploty - ošetřování nemocného s horečkou *sledování pulsu u dětí a dospělých* - technika měření pulsu - záznam pulsu *sledování dechu u dětí a dospělých* - technika měření dechu - záznam dechu *sledování krevního tlaku u dětí a dospělých* - pomůcky pro měření TK - místa a metody měření TK - obecné zásady měření TK - nejčastější chyby při měření TK - záznam hodnot TK *sledování tělesné hmotnosti a výšky u dětí a dospělých* - vážení dospělých a dětí, včetně kojenců - měření dospělých a dětí, včetně kojenců
- rozpozná patologické změny při vyprazdňování stolice - provádí záznam do dokumentace nemocného - shrne ošetřovatelské problémy související s vyprazdňováním tlustého střeva - použije vhodné pomůcky usnadňující vyprazdňování nemocného a jeho hygienu	**2. Vyprazdňování nemocných** *vyprazdňování stolice* - sledování vyprazdňování stolice, záznam do dokumentace - hygiena vyprazdňování, používané pomůcky - aplikace klyzma

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- provádí přípravu jednotlivých druhů klyzmat - na modelu prakticky aplikuje klyzma - uvede rizika při nedodržení správných postupů při podávání klyzma - dodržuje zásady intimity klienta - připraví pomůcky k měření množství moči a specifické hmotnosti - provede měření množství moči a specifické hmotnosti - prakticky připraví pomůcky k cévkování - zdůvodní zásady, které je nutné dodržovat při cévkování - uvede rizika spojená s nesprávným postupem při cévkování - dodržuje zásady práce se sterilním materiálem - zdůvodní potřebu výplachu močového měchýře - popíše způsoby výplachu močového měchýře - vyjmenuje důvody pro zavedení PMK - pečuje o močové katétry nemocných starších 3 let - zvládá hygienu genitálu u nemocných se zavedeným močovým katétrem, desinfekci katétru a výměnu močového sáčku - shrne ošetřovatelské problémy u klienta se zavedeným PMK - vyhledá z dostupných zdrojů pomůcky pro inkontinentní klienty - na příkladech ukáže, kdy a jak je používat - zdůvodní význam hygieny	*vyprazdňování moči* - sledování vyprazdňování močového měchýře - jednorázové cévkování muže a ženy - výplach močového měchýře - zavedení permanentního močového katétru - inkontinence, péče o inkontinentního klienta
- rozliší magistrality a speciality - orientuje se v informacích uvedených na obalu léku - vysvětlí, co je to exspirační doba - uvede, co vše se vypisuje na recept - objasní zásady pro uložení léků - prokáže praktické dovednosti při přípravě a podání léků dospělému i dítěti - dodržuje správné postupy - orientuje se v dokumentaci nemocného - využívá komunikačních dovedností	**3. Podávání léků** - názvy léků a způsoby označení léků - předepisování a objednávání léků - skladování a uchovávání léků - podávání léků ústy- pomůcky a postup při přípravě a podávání léků per os *aplikace léků kůží* - příprava pomůcek - aplikace léků na kůži *aplikace léků do očí*

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- prokáže praktické dovednosti při přípravě a podání léků dospělému i dítěti kůží, do očí, do ucha, do nosu, konečníkem, vaginálně - ovládá specifika jednotlivých technik – viz výše - diskutuje o možných ošetřovatelských problémech - dodržuje zásady úklidu pomůcek po aplikaci léků - popíše asistenci PS při výplachu pochvy	- aplikace kapek, mastí - výplach oka, koupel oka *aplikace léků do ucha* - kapání, výplach ucha - aplikace masti do ucha *aplikace léků do nosu* - aplikace kapek, mastí - použití rozprašovače *aplikace léků konečníkem* - příprava pomůcek - aplikace čípků a mastí *podávání léků vaginálně* - pomůcky a postup při podávání léků vaginální cestou - výplach pochvy
- ovládá přípravu pomůcek i klienta k inhalaci - zavádí a udržuje inhalační terapii - objasní klientovi postup při použití ručního kapesního inhalátoru	*inhalace* - pomůcky - použití inhalátorů
- vyjmenuje zásady manipulace s kyslíkovou lahví a redukčním ventilem - ovládá výpočty obsahu kyslíku v láhvi - zavádí a udržuje kyslíkovou terapii - v modelových situacích zvolí vhodné způsoby podávání kyslíku a zdůvodní výhody a nevýhody - provádí odsávání sekretů z horních cest dýchacích u nemocných při vědomí starších 10 let	- *oxygenoterapie* - kyslíková, tlaková lahev a její praktické užití - centrální rozvod kyslíku - pomůcky k aplikaci kyslíku - zavedení kyslíkové terapie - zajištění průchodnosti dýchacích cest
- popíše injekční stříkačku a injekční jehlu - správně a bezpečně manipuluje s injekční stříkačkou a jehlou - prokáže praktické dovednosti při nasávání a ředění léků - dodržuje zásady sterility - použije správného označení připraveného léku k aplikaci - dodržuje zásady třídění a likvidace odpadu	*podávání léků injekcemi* - injekční stříkačky a jehly – druhy, složení - léky podávané injekcemi – příprava léků / ředění, nasávání/

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- vyjmenuje vhodná místa pro aplikaci i.d. injekce a popíše asistenci lékaři při této aplikaci - vyhledá místa vpichu s.c. injekce - prokáže praktické dovednosti při nácviku aplikace s.c. injekce na modelu - dodržuje příslušné zásady práce - ovládá zvláštnosti praktické aplikace inzulínu a antikoagulancií - shrne ošetřovatelské problémy u klienta při aplikaci i.d. a s.c. injekci - vyhledá místa vpichu i.m. injekce na modelu - prakticky provádí nácvik aplikace i.m. injekce na modelu - využívá komunikačních dovedností - uvede zvláštnosti aplikace i.m. injekce u dětí - shrne ošetřovatelské problémy u klienta při aplikaci i.m. injekce - prakticky připraví i.v. podávaný lék k aplikaci, včetně správného označení - vyjmenuje hlavní zásady pro aplikaci i.v. injekce - připraví klienta a asistuje lékaři při aplikaci i.v. injekce - sleduje klienta po aplikaci i.v. injekce - popíše ošetřovatelské problémy, ke kterým by mohlo dojít v souvislosti s aplikací i.v. injekce - využívá komunikačních dovedností	*aplikace léků do kůže a podkoží* - příprava pomůcek a asistence lékaři při aplikaci i.d. injekce - příprava pomůcek a nácvik aplikace s.c. injekce - příprava a aplikace inzulínu / stříkačkou, pérem/ - příprava a aplikace antikoagulancií *intramuskulární podávání léků* - příprava pomůcek a nácvik aplikace i.m. injekce - zásady aplikace i.m. injekcí u dětí *intravenózní podávání léků* - příprava i.v. injekce - asistence lékaři či sestře při aplikaci i.v. injekce
- uvede důvody zavedení PŽK - rozpozná komplikace při zavedení PŽK - reprodukuje Maddonovu klasifikaci - připraví pomůcky k venepunkci a infuzi, včetně přípravy klienta - asistuje při výměně infuzní láhve a ukončení infuze - ošetřuje periferní žilní vstupy - provede úklid pomůcek za dodržení příslušných zásad - zdůvodní základní ošetřovatelskou péči u klienta se zavedenou infuzní terapií - využívá komunikačních dovedností - vyjmenuje důvody k indikaci přetlakové infuze a její rizika - dodržuje zvláštnosti aplikace infuze u dětí	**4. Infuze** - *infuzní terapie - zajištění žilního vstupu* - místa aplikace PŽK - příprava pomůcek a klienta - asistence PS při výkonu - úklid pomůcek - ošetřovatelská péče o klienta s PŽK - pomůcky k aplikaci infuze - příprava infuze a infuzní směsi, včetně označení - příprava pacienta - péče o pacienta během výkonu, péče o PŽK - výměna infuzní lahve - ukončení infuze - přetlaková infuze - zvláštnosti aplikace infuze dětem

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- charakterizuje druhy krevních derivátů a transfuzních přípravků - popíše zajišťovací zkoušky při transfuzi - připraví pomůcky a nemocného k aplikaci transfuze - asistuje při ukončení transfuze a provedení záznamu do dokumentace - definuje povinnosti PS během aplikace transfuze - dodržuje zásady úklidu pomůcek - využívá komunikačních dovedností v rámci ošetřovatelského týmu	**5. Transfuze** - transfuzní přípravky, krevní deriváty - povinnosti PS před transfuzí / izosérologické vyšetření, objednání přípravku, kontrola/ - příprava nemocného - aplikace transfuze - příprava pomůcek - asistence lékaři při aplikaci - sledování klienta - povinnosti PS během transfuze - ukončení transfuze - záznam do dokumentace
- objasní nutnost spolupráce PS s laboratoří - dodržuje zásady správného transportu biologického materiálu do laboratoří - uvede a dodržuje zásady BOZP při odběru a manipulaci s biologickým materiálem - odebírá kapilární, žilní a jiný biologický materiál - definuje zásady, které je nutno respektovat při odběru krve na vyšetření - rozpozná rozdíly ve vyšetření krevní plazmy a krevního séra - popíše výhody a nevýhody jednotlivých odběrových systémů - ovládá manipulaci s uzavřeným i otevřeným odběrovým systémem - vyjmenuje možné chyby při odběrech krve, dodržuje správné zásady a postupy - připraví pomůcky a klienta k odběru krve - na modelu dodržuje postup a techniku odběru kapilární a venózní krve - na příkladech ukáže zvláštnosti odběru krve u dětí - provádí vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve - dodržuje zásady odběru moče na jednotlivá vyšetření - vysvětlí klientovi postup při odběrech a sběrech moče na vyšetření, připraví potřebné pomůcky - prakticky provede vyšetření specifické hmotnosti moči a vyšetření diagnostickými proužky - uvede specifika odběru moči u dětí jednotlivých věkových skupin	**6. Odběry biologického materiálu** - spolupráce s laboratoří / žádanky, způsob transportu materiálu do lab., zasílání výsledků/ - obecné zásady odběru biologického materiálu, dodržování zásad BOZP - odběr a označení materiálu STATIM - zásady při odběru krve na vyšetření - charakteristika odběrů krve - odběrové zkumavky a systémy - chyby při odběrech krve - příprava pomůcek a klienta k jednotlivým druhům odběru krve / kapilární, venózní, arteriální/ - odběr krve / nácvik v učebně na modelu / - úklid pomůcek - odběry krve u dětí - zásady odběru moče na vyšetření - nejčastější chyby při odběrech moči - příprava a poučení nemocného k jednotlivým druhům odběru moči - odběry moči u dětí - zásady odběru stolice na vyšetření, nejčastější chyby při odběrech - mikrobiologické vyšetření stolice – zacházení se sterilní odběrovou soupravou, nácvik výtěru na modelu - vyšetření stolice na OK- poučení klienta - zásady při provádění výtěru, stěru z chorobných ložisek a ran

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- dodržuje zásady odběru stolice na jednotlivá vyšetření - na modelu provede odběr stolice na bakteriologické vyšetření - popíše klientovi přípravu k odběru a postup odběru stolice na OK - uvede potencionální ošetřovatelské problémy související s prováděním výtěrů a stěrů z chorobných ložisek a ran - na příkladech navrhne řešení potencionálních ošetřovatelských problémů - připraví pomůcky a klienta k výplachu žaludku - popíše postup výkonu - vypíše žádanku na jednotlivá vyšetření základního biologického materiálu - využívá standardní postupy a laboratorní manuály laboratoří Klatovské nemocnice a.s. - využívá komunikačních dovedností - dodržuje zásady BOZP a zásady zacházení s biologickým materiálem	- technika provedení jednotlivých odběrů - výplach žaludku u klienta při vědomí a v bezvědomí- příprava pomůcek, asistence lékaři, odběr vzorku na toxikologické vyšetření
- pojmenuje základní chirurgické nástroje, šicí materiál - prakticky manipuluje se sterilními nástroji a sterilním materiálem - definuje, co je to převaz - připraví vhodné pomůcky k jednotlivým typům převazů - asistuje při převazu rány - ošetřuje nekomplikované chronické rány - podílí se na ošetřování drénů a drenáží - použije správné postupy při úklidu pomůcek po převazech - dodržuje zásady asepse při přípravě sterilního stolku k malým chirurgickým výkonům - připraví pomůcky k ošetření stomie - zvládá ošetření stomie - shrne možné potencionální ošetřovatelské problémy u klienta se střevní stomií - zdůvodní způsoby řešení potencionálních ošetřovatelských problémů	**7. Asistence při převazech** - základní chirurgické instrumentárium - šicí materiály - manipulace se sterilními nástroji a ostatním sterilním materiálem - převazy aseptické rány - převazy septické rány - ošetření chronických ran - péče o drény, drenážní systémy - příprava sterilního stolku - ošetřování pacienta se střevní stomií /umístění stomií, stomické pomůcky, postupy ošetření /
- popíše jednotlivé typy punkcí - připraví nemocného a pomůcky na jednotlivé druhy punkcí - asistuje lékaři při punkcích v laboratorních podmínkách - pojmenuje potencionální ošetřovatelské	**8. Punkční vyšetření** - punkce : lumbální, sternální, břišní , hrudní – účel, pomůcky, poloha klienta, asistence při výkonu, péče o klienta po výkonu

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
problémy v souvislosti s punkčním vyšetřením klienta	
- diskutuje o možných preventivních opatřeních IS - dodržuje zásady polohování nemocného a používání pomocných zařízení lůžka s ohledem na zdravotní stav klienta - správně provádí polohování, posazování, základní pasivní, dechová a kondiční cvičení s cílem zvyšování soběstačnosti pacienta - správně provádí základní postupy bazální stimulace - používá pomůcky k aplikaci tepla a chladu s ohledem na bezpečnost klienta - rozpozná možné komplikace při aplikaci tepla či chladu - poskytne první pomoc při poškození kůže teplem či chladem	**9. Rehabilitační ošetřovatelství** - imobilizační syndrom – prevence - pasivní RHB – polohování, pasivní pohyby - aktivní RHB – kondiční cvičení, dechová cvičení, vertikalizace - nácvik sebeobsluhy - nácvik komunikačního procesu u nemocných - nácvik základních metod bazální stimulace při koupeli, polohování a masážích - aplikace tepla a chladu – pomůcky používané k zajištění tepla a chladu, praktické použití

3. ročník – teorie 5 hod.

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - charakterizuje vývoj vnitřního lékařství - popíše uspořádání interního oddělení - specifikuje zvláštnosti ošetřovatelské péče na interním oddělení - orientuje se etiopatogenezi, diagnostice a léčbě vybraných interních onemocnění - shrne stavbu a funkci cév našeho organismu včetně srdce - orientuje se etiopatogenezi, diagnostice a léčbě vybraných onemocnění oběhového systému - popíše přípravu pacienta a průběh uvedených vyšetřovacích metod /EKG, ECHO, Holter, kontrastní RTG vyšetření cév/ - na příkladech ukáže možnosti prevence srdečně cévních onemocnění - vlastními slovy popíše období rekonvalescence u klienta s AIM - shrne zásady přípravy a podávání kardiotonik - uvede specifika daných onemocnění srdečně – cévního systému - popíše průběh základní ošetřovatelské péče u klienta s daným onemocněním	**1. Ošetřovatelská péče o klienty s interním onemocněním** - historie vnitřního lékařství - diferenciace péče na interním oddělení ***1.1 Ošetřovatelská péče o klienty s onemocněním srdce a oběhového systému*** - anatomicko-fyziologický vývoj - obecně: přehled akutních a chronických onemocnění, příčiny a příznaky onemocnění, vyšetřovací metody, léčba - <u>ošetřovatelská péče o klienty s:</u> ischemickou chorobou srdeční infarktem myokardu hypertenzí onemocněním periferních tepen onemocněním žil hlubokou žilní trombózou

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- shrne důležité aspekty ošetřovatelské péče u vybraných onemocnění - vyhledá z dostupných zdrojů zásady správné životosprávy u hypertonika	
- popíše anatomickou stavbu a funkci orgánů dýchacího systému - používá odbornou terminologii /exspirium, inspirium, ventilace, hyper a hypoventilace/ - shrne zásady platné pro přípravu a podávání ATB - rozliší nežádoucí účinky ATB léčby - vyhledá očkovací kalendář dětí - zjistí v něm očkovací látku a dobu očkování a přeočkování dětí na TBC - teoreticky popíše průběh základní ošetřovatelské péče o klienta s daným onemocněním - stanoví potencionální ošetřovatelské problémy u pacientů s daným onemocněním - zdůvodní zásady platné pro manipulaci s kyslíkem a pro podávání kyslíku klientovi - vlastními slovy shrne možná preventivní opatření onemocnění dýchací soustavy	***1.2 Ošetřovatelská péče o klienty s onemocněním dýchacích cest*** - anatomicko – fyziologický úvod - obecně: přehled akutních a chronických onemocnění, příčiny a příznaky onemocnění, vyšetřovací metody, léčba - <u>ošetřovatelská péče o klienty s:</u> akutním zánětem dýchacích cest pneumonií astma bronchiale tuberkulózou
- popíše uložení a stavbu orgánů zažívací soustavy - vysvětlí funkci jednotlivých orgánů zažívacího traktu - reprodukuje příznaky jednotlivých onemocnění zažívacího traktu - v přehledu uvede vyšetřovací metody užívané v gastroenterologii - popíše přípravu, průběh vyšetření a ošetření klienta po vyšetření - uvede specifika jednotlivých onemocnění zažívacího traktu - stanoví ošetřovatelské problémy u pacientů s daným onemocněním - teoreticky zdůvodní zvláštnosti ošetřovatelské péče u klienta s daným onemocněním - pojmenuje lékové skupiny užívané při onemocnění zažívacího traktu - na příkladech ukáže vhodnost volby dietního opatření u jednotlivých onemocnění	***1.3 Ošetřovatelská péče o klienty s onemocněním zažívacího systému*** - anatomicko – fyziologický úvod - obecně: přehled akutních a chronických onemocnění, příčiny a příznaky onemocnění, vyšetřovací metody, léčba - <u>ošetřovatelská péče o klienty s:</u> vředovou chorobou gastroduodena jaterní cirhózou cholecystitidou chronickou pankreatitidou Crohnovou chorobou
- popíše uložení, stavbu a činnost jednotlivých žláz s vnitřní sekrecí - rozpozná příznaky hyper a hypothyreózy	***1.4 Ošetřovatelská péče o klienty s onemocněním žláz s vnitřní***

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- stanoví potencionální ošetřovatelské problémy u nemocných s onemocněním štítné žlázy - definuje onemocnění DM - uvede komplikace vztahující se k DM - objasní příčiny vzniku hyper a hypoglykémie - shrne nejdůležitější zásady základní ošetřovatelské péče o klienta s DM - diskutuje o zásadách životosprávy klienta s DM - uvede oblasti edukace klienta	***sekrecí*** - anatomicko – fyziologický úvod - obecně: přehled akutních a chronických onemocnění, příčiny a příznaky onemocnění, vyšetřovací metody, léčba - ošetřovatelská péče o klienty s: onemocněním štítné žlázy diabetem mellitus
- na modelu ukáže uložení orgánů močového systému - vysvětlí funkci orgánů močového systému - pojmenuje příznaky charakteristické pro onemocnění močového systému - popíše základní diagnostické vyšetřovací metody funkce ledvin a močových cest - charakterizuje zánětlivá onemocnění ledvin a močových cest - zdůvodní sledované oblasti v rámci ošetřovatelské péče - vymezí rozdíly mezi hemodialýzou a peritoneální dialýzou - vyhledá informace týkající se transplantace ledvin	***1.5 Ošetřovatelská péče o klienty s onemocněním močového systému*** - anatomicko – fyziologický úvod - obecně: přehled akutních a chronických onemocnění, příčiny a příznaky onemocnění, vyšetřovací metody, léčba - ošetřovatelská péče o klienty s: akutní glomerulonefritidou záněty močových cest selháním ledvin
- popíše obecnou stavbu kosti a kloubu - reprodukuje základní rozdělení chorob pohybového systému - charakterizuje uvedená onemocnění pohybového systému - uvede příznaky těchto chorob - shrne ošetřovatelské problémy u klientů s daným onemocněním - vlastními slovy popíše péči vedoucí k uspokojování psychosociálních potřeb klientů - vyhledá a zpracuje informace o prevenci osteoporózy	***1.6 Ošetřovatelská péče o klienty s onemocněním pohybového systému*** - anatomicko – fyziologický úvod - obecně: přehled akutních a chronických onemocnění, příčiny a příznaky onemocnění, vyšetřovací metody, léčba - ošetřovatelská péče o klienty s: revmatoidní artritidou osteoporózou
- objasní složení a funkci krve - popíše příznaky anemie a trombocytopénie - uvede příčiny vzniku anemie a možnosti jejich	***1.7 Ošetřovatelská péče o klienty s krevními chorobami***

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
léčby - rozliší druhy leukémie a uvede jejich příznaky - vyhledá vyšetřující metody vztahující se k diagnostice leukémie - shrne zvláštnosti ošetřování klientů na transplantační jednotce hemato-onkologického oddělení - uvede přípravu a zásady podávání cytostatik - na příkladech ukáže nejčastější místa krvácení - zdůvodní sledování daných oblastí v rámci ošetřovatelské péče o klienta s krvácivým onemocněním	- anatomicko – fyziologický úvod - obecně: přehled akutních a chronických onemocnění, příčiny a příznaky onemocnění, vyšetřovací metody, léčba - <u>ošetřovatelská péče o klienty s:</u> anemií sideropenickou anemií megaloblastickou leukémií krvácivými projevy
- popíše projevy stáří - stanoví rozdíly při vyšetření geriatrického klienta - vysvětlí význam rehabilitace v geriatrii - uvede formy rehabilitace - objasní pojem kompenzační pomůcka - na příkladech ukáže sociálně – psychologické aspekty rehabilitace - navrhne ošetřovatelský plán pro základní ošetřovatelskou péči u klienta s Alzheimerovou chorobou - vysvětlí respitní péči a její cíl	***2.8 Ošetřovatelská péče o geriatrického klienta*** - stárnutí, stáří a nemoc - vyšetřovací metody - léčba a rehabilitační péče - ošetřovatelská péče o klienty s Alzheimerovou chorobou
- definuje infekční chorobu - popíše průběh infekčního onemocnění - objasní faktory snižující obranyschopnost organismu - rozliší celkové a lokální příznaky infekčních chorob - vysvětlí pojmy: profylaxe, pasivní a aktivní imunizace - uvede stavební uspořádání infekčního oddělení a jeho provoz - shrne zvláštnosti ošetřovatelské péče na infekčním oddělení - pojmenuj vyšetřovací metody vedoucí k diagnostice hepatitidy - na modelové situaci vysvětlí klientovi význam a složky prevence vzniku uvedených infekčních onemocnění - diskutuje o potencionálních ošetřovatelských problémech u klientů s infekčním onemocněním	**2. Ošetřovatelská péče o klienty na infekčním oddělení** - charakteristika a průběh infekčního onemocnění - následky infekčního onemocnění - ochrana před infekční chorobou - přehled infekčních chorob a jejich příčiny, příznaky, vyšetřovací metody, léčba, prevence - charakteristika práce na infekčním oddělení - zvláštnosti ošetřovatelské péče na infekčním oddělení - <u>ošetřovatelská péče o klienty s:</u> virovou hepatitidou průjmovým onemocněním
- objasní činnost nervové soustavy - vyjmenuje příznaky charakteristické pro daná	**3. Ošetřovatelská péče o klienty na neurologickém oddělení**

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
onemocnění - uvede používané diagnostické metody - rozliší parenterální a enterální výživu - shrne zásady pro podávání stravy nasogastrickou sondou - uvede oblasti sledování u klienta s uvedenými chorobami - rozpozná základní druhy epileptických záchvatů - shrne zásady léčby a životosprávy u pacientů s onemocněním nervové soustavy - objasní domácí péči klienta - využívá odbornou terminologii	- přehled chorob a jejich příčiny, příznaky, vyšetřovací metody, léčba - <u>ošetřovatelská péče o klienty s:</u> cévní mozkovou příhodou epilepsií meningitidou algickým vertebrogenním syndromem Parkinsonovou nemocí
- uvede, jaké informace potřebuje pro ošetřovatelské zhodnocení klienta - vyhledá zvláštnosti klientů odlišné národností, etnik a kultury - diskutuje o nich	**4. Ošetřovatelská péče o klienty odlišné národnosti, etnika, kultury** - obecná pravidla pro komunikaci s cizincem - zvláštnosti v jednotlivých kulturách a etnik
- charakterizuje vývoj chirurgie a její obory - popíše uspořádání chirurgického oddělení a práci ZA - uvede druhy chirurgických operací a objasní důvody vedoucí k operaci - použije odbornou terminologii	**5. Ošetřovatelská péče o klienty s chirurgickým onemocněním** - historie chirurgie - definice oboru, přehled chirurgických oborů - chirurgické oddělení - druhy operací, indikace, kontraindikace, odborná terminologie - vyšetřovací metody – endoskopie, punkce
- charakterizuje jednotlivé fáze předoperační přípravy - uvede odlišnosti předoperační přípravy u plánovaného a urgentního operačního výkonu - objasní, co je to premedikace - zdůvodní účel premedikace	***5.1 Předoperační příprava klienta***
- na základě získaných informací stanoví ošetřovatelský plán pro základní ošetřovatelskou péči u klienta po operaci /obecně/	***5.2 Pooperační péče***
- uvede nejčastější pooperační komplikace - objasní příčiny jejich vzniku - vysvětlí význam prevence - stanoví preventivní opatření	***5.3 Pooperační komplikace***
- popíše základní diagnostické vyšetřovací metody	

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
využívané v traumatologii - vymezí rozdíl mezi komocí, kontuzí a kompresí - rozpozná příznaky jednotlivých stupňů poruchy vědomí - uvede hlavní zásady základní ošetřovatelské péče o klienta s traumatologickým onemocněním uvedených částí organismu - zdůvodní zvláštnosti péče o pahýl u klienta po amputaci - vysvětlí pojem protetika, protetická pomůcka - vlastními slovy popíše způsoby péče o psychiku u klientů s trvalými následky - shrne preventivní opatření vzniku TEN u klientů se sádrovým obvazem a na extenzi	***5.4 Ošetřovatelská péče o klienty na traumatologickém oddělení*** - přehled poranění organismu, příčiny, příznaky, vyšetřovací metody, léčba - ošetřovatelská péče o klienty s: poraněním lbi a mozku poruchami vědomí poraněním hrudníku a žeber poraněním břicha po amputaci dolní končetiny poraněním páteře s extenzí se sádrovým obvazem
- uvede charakteristiku, průběh a rozdělení onemocnění jícnu - popíše možné příčiny onemocnění jícnu - vysvětlí pojmy dysfágie, odynofagie, výchlipka, varix - specifikuje přípravu klienta k vyšetření jícnu - vlastními slovy popíše základní ošetřovatelský plán u klienta před a po operaci jícnu - objasní postupy parenterální a enterální výživy včetně principů péče o PEG	***5.5 Ošetřovatelská péče o klienty po operaci jícnu*** - přehled chorob jícnu, příčiny, příznaky, vyšetřovací metody a léčba, ošetřovatelská péče
- popíše nejčastější chirurgická onemocnění trávicího systému a jejich příznaky - charakterizuje náhlou příhodu břišní - uvede zásady základní ošetřovatelské péče u klientů s konzervativním způsobem léčby daných onemocnění - objasní zvláštnosti předoperační přípravy a pooperační péče u klientů s NPB - uvede výhody laparoskopicky prováděných operačních zákroků - posoudí volbu vhodné realimentace v pooperačním období u jednotlivých typů operací zažívacího traktu - charakterizuje stomie a jejich rozdělení - shrne edukaci klienta se stomií při jeho propuštění do domácí péče	***5.6 Ošetřovatelská péče o klienty v břišní chirurgii*** - přehled chorob trávicího ústrojí, příčiny, příznaky, vyšetřovací metody, léčby - ošetřovatelská péče o klienty s: apendicitidou akutní pankreatitidou onemocněním žlučníku a žlučových cest komplikacemi vředové choroby gastroduodena kýlou střevní neprůchodností střevním vývodem – stomií
	5.7 Ošetřovatelská péče o klienty

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- charakterizuje uvedená onemocnění a jejich průběh - vysvětlí přípravu klienta a průběh angiografie, flebografie, Dopplera - uvede zvláštnosti předoperační přípravy a pooperační péče u klienta s varixy - popíše příčiny vzniku akutního a chronického uzávěru tepen a rozdíly v léčbě klienta - využívá propagačních materiálů za účelem získávání nových informací v oblasti prevence vzniku cévních chorob	***v cévní chirurgii*** - přehled chorob tepen a žil, příčiny, příznaky, vyšetřovací metody, léčba - <u>ošetřovatelská péče o klienty s:</u> varixy na dolních končetinách onemocněním tepen
- uvede charakteristiku a průběh onemocnění štítné žlázy - popíše možné pooperační komplikace u klienta po strumektomii - shrne zásady základní pooperační ošetřovatelské péče	***5.8 Ošetřovatelská péče o klienty po operaci štítné žlázy*** - anatomicko – fyziologický úvod - přehled chorob štítné žlázy, příčiny, příznaky, komplikace, vyšetřovací metody, léčba - ošetřovatelská péče po strumektomii
- popíše obecnou stavbu kloubu - uvede přehled chorob pohybového ústrojí - definuje artrózu - vlastními slovy popíše stav klienta s onem. artrózou - objasní způsoby léčby artrózy - diskutuje o přednostech uvedených způsobů - aktivně využívá získané poznatky při sestavování plánů základní ošetřovatelské péče u klienta na extenzi a po TEP - na příkladech ukáže vhodnost použití kompenzačních pomůcek a pomocných zařízení lůžka -	**6. Ošetřovatelská péče o klienty v ortopedii** - anatomicko – fyziologický úvod - přehled chorob pohybového ústrojí, příčiny, příznaky, vyšetřovací metody, léčba - <u>ošetřovatelská péče o klienty s:</u> artrózou totální endoprotézou
- používá odbornou terminologii v oblasti příznaků onemocnění močového systému - v přehledu shrne vyšetřovací metody vedoucí k diagnostice onemocnění močového systému - zdůvodní příčiny vzniku renální koliky - navrhne plán základní ošetřovatelské péče u klienta s renální kolikou - aktivně využije různých informačních zdrojů za účelem vyhledání příznaků onemocnění prostaty - objasní chirurgické zákroky TVPE,TURP, PEK - vymezí zásady ošetřovatelské péče u klienta po	**7. Ošetřovatelská péče o klienty na urologii** - anatomicko – fyziologický úvod - přehled chorob močového systému, příčiny, příznaky, vyšetřovací metody, léčba - <u>ošetřovatelská péče o klienty s:</u> renální kolikou adenomem prostaty

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
operaci prostaty	
- definuje pediatrii - charakterizuje vývoj oboru - na základě získaných poznatků z psychologie rozdělí dětský věk - na příkladech ukáže oblasti práce zdravotníka v ambulantní a nemocniční péči - z dostupných zdrojů vyhledá Chartu práv hospitalizovaných dětí - diskutuje o obsahu dokumentu - zdůvodní výhody a nevýhody hospitalizace rodinných příslušníků s nemocným dítětem - uvede zvláštní dětská zařízení - vysvětlí, pro koho jsou určena	**8. Ošetřovatelská péče o děti s pediatrickým onemocněním** - historie pediatrie - definice oboru - pediatrická péče ambulantní, dispenzární, nemocniční - přehled zvláštních dětských zařízení
- uvede a charakterizuje nejčastější onemocnění horních a dolních dýchacích cest u dětí - na příkladech popíše odlišnosti přístupu k dítěti při jeho vyšetření - rozpozná varovné příznaky onemocnění dýchacích cest u dětí - určí způsob sledování těchto příznaků - uvede způsoby zajištění volných dýchacích cest u dětí při onemocnění dýchacího systému - navrhne zásady domácí péče u dětí s onemocněním dýchacích cest - zdůvodní podávání vybraných lékových skupin / antipyretika, ATB, sedativa, bronchodilatancia, mukolytika, antitusika , atd./ - uvede hlavní zásady základní ošetřovatelské péče u dětí s uvedeným onemocněním	***8.1 Ošetřovatelská péče o děti s onemocněním dýchacího systému*** - přehled chorob dýchacího systému, příčiny, příznaky, vyšetřovací metody, léčba - <u>ošetřovatelská péče o děti se:</u> zánětem sliznice nosní zánětem hrtanu zánětem plic
- charakterizuje nejčastější onemocnění zažívacího traktu v dětském věku - zdůvodní zvláštnosti péče o dítě se stomatitidou se zaměřením na hygienu a výživu dítěte - z dostupných zdrojů zpracuje informace o celiakii a bezlepkové dietě - reprodukuje příznaky a léčbu ulcerózní kolitidy a Crohnovy choroby u dětí - z těchto odvodí plán základní ošetřovatelské péče - uvede příčiny dyspepsie u dětí - vysvětlí závažnost tohoto onemocnění - využívá svých předchozích znalostí a zkušeností ke zdůvodnění výživy u daných onemocnění	***8.2 Ošetřovatelská péče o děti s onemocněním trávicího systému*** - přehled chorob trávicího systému, příčiny, příznaky, vyšetřovací metody, léčba - <u>ošetřovatelská péče o děti s:</u> aftózní stomatitidou malabsorpčním syndromem celiakií chronickým zánětlivým střevním onemocněním průjmovým onemocněním
- specifikuje zvláštnosti krve a krvetvorby u dětí	***8.3 Ošetřovatelská péče o děti***

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- dle příčiny rozpozná druh anemie - objasní příčinu vzniku příznaků anemie - na příkladech stanoví vedlejší účinky léků / preparátů železa, krevních derivátů / - vlastními slovy popíše základní ošetřovatelský plán u dítěte s anemií - definuje anencefalus, hydrocefalus, mikrocefalus, meningitidu, epilepsii - uvede příznaky a komplikace meningitidy - objasní zvláštnosti základní ošetřovatelské péče u dítěte s meningitidou - zdůvodní význam uspokojování psychosociálních potřeb dítěte - popíše přípravu dítěte na EEG vyšetření - charakterizuje druhy epileptických záchvatů - posoudí rizika vzniku úrazu u dítěte při a po záchvatu, stanoví preventivní opatření - diskutuje o domácí péči epileptika - shrne zásady základní ošetřovatelské péče u kojence a batolete s febrilními křečemi	***s krevním onemocněním*** - přehled krevních chorob, příčiny, příznaky, vyšetřovací metody, léčba - ošetřovatelská péče o děti s anemií ***8.4 Ošetřovatelská péče o děti s onemocněním CNS*** - přehled chorob CNS, příčiny, příznaky, vyšetřovací metody, léčba - ošetřovatelská péče o děti s : meningitidou epilepsií febrilními křečemi

3. ročník – cvičení 2 hod.

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - v rámci modelových situací získává informace od klienta - diskutuje o vlastnostech PS pracujícího na interním oddělení - definuje specifika práce PS v ambulantní a lůžkové části interního oddělení - připraví klienta na jednotlivá vyšetření - za využití teoretických znalostí edukuje klienta s IM a hypertenzí - objasní potřebnost a vhodnost preventivních opatření u klientů se srdečně cévním onemocněním - zvládá KPCR v modelových situacích	**1. Ošetřovatelská péče o klienty s interním onemocněním** - rozvoj komunikativních dovedností, získávání informací o nemocném v rámci modelových situací - specifika práce PS na interním oddělení ***1.1 Ošetřovatelská péče o klienty s onemocněním srdce a oběhového systému*** - vyšetřovací metody oběhového systému / odběry biologického materiálu, RTG, EKG, ECHO – příprava a průběh vyšetření, ošetření po vyšetření / - edukace nemocného s infarktem myokardu a hypertenzí

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
	- prevence onemocnění srdce a oběhového systému - kardiopulmonální resuscitace
- vysvětlí přípravu, průběh vyšetření a sledování pacienta po vyšetření – bronchoskopie, laryngoskopie - edukuje nemocného s vybraným onemocněním	***1.2 Ošetřovatelská péče o klienty s onemocněním dýchacích cest*** - vyšetřovací metody dýchacího systému - spirometrie, bronchoskopie, laryngoskopie – příprava a průběh vyš., ošetření po vyšetření - zásady podávání kyslíku, inhalace - eventuelně exkurze na vybrané pracoviště
- vysvětlí klientovi přípravu a průběh vyšetření GIT - dle příznaků určí komplikace daných vyšetření - využije dostupných zdrojů za účelem získávání informací týkajících se životosprávy člověka jako prevence onemocnění GIT	***1.3 Ošetřovatelská péče o klienty s onemocněním zažívacího traktu*** - vyšetřovací metody GIT - gastroskopie, rektoskopie, kolonoskopie – příprava a průběh vyšetření, ošetření po vyšetření - prevence onemocnění zažívacího traktu, životospráva - eventuelně exkurze do GIT ambulance
- zdůvodní zvláštnosti ošetřovatelské péče u klientů s DM - dodržuje při edukaci klienta v oblasti aplikace inzulínu veškeré zásady přípravy a aplikace /jehlou a stříkačkou, inzulínovým perem/ - diskutuje o informacích získaných v diabetologické poradně - zhodnotí přínos exkurze	***1.4 Ošetřovatelská péče o klienty s onemocněním endokrinologickým a metabolickým*** - zvláštnosti ošetřovatelské péče u klienta s DM - edukace nemocného v oblasti aplikace inzulínu a životosprávy - eventuelně exkurze do diabetologické poradny
- specifikuje práci PS na dialyzační jednotce - uvede zásady oš. péče u dialyzovaného klienta - zhodnotí přínos exkurze z pohledu získávání nových informací	***1.5 Ošetřovatelská péče o klienty s onemocněním močového systému*** - oš. péče o dialyzovaného klienta - exkurze na dialyzační odd. KN a.s.
- popíše příznaky onemocnění pohybového systému - používá odbornou terminologii	***1.6 Ošetřovatelská péče o klienty s onemocněním pohybového systému***

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- charakterizuje potřeby klienta s onemocněním pohybového systému - na příkladech ukáže možnosti PS v oblasti uspokojování potřeb u klienta s daným onemocněním - v učebně připraví pomůcky a klienta na sternální punkci - vyhledá informace vztahující se k dárcovství a transplantaci kostní dřeně - pracuje s testy hodnotící funkční schopnosti geriatrického klienta – Barthelův test, IADL test (dovede je použít a vyhodnotit) - objasní zvláštnosti ošetřovatelské péče u klientů seniorů - dodržuje zásady oš. péče a vhodně komunikuje s geriatrickým klientem - v modelových situacích zvládá nácvik RHB chůze s pomocí kompenzačních pomůcek	- vyhledávání a sledování příznaků onemocnění pohybového systému, odborná terminologie - uspokojování potřeb u klienta s onemocněním pohybového systému ***1.7 Ošetřovatelská péče o klienty s krevním onemocněním*** - vyšetřovací metody – sternální punkce – příprava a průběh vyšetření, ošetření klienta po výkonu - dárcovství kostní dřeně, transplantace kostní dřeně ***1.8 Ošetřovatelská péče o geriatrického klienta*** - nácvik práce s Barthelovým a IADL testem základních všedních činností a jejich vyhodnocení - specifické zásady ošetřovatelské péče a formy rehabilitace u geriatrických klientů
- rozhovorem zjistí informace vztahující se k infekčnímu onemocnění klienta - sestaví ošetřovatelský plán pro základní ošetřovatelskou péči u klienta s infekčním průjmovým onemocněním - vysvětlí, v čem spočívá prevence průjmových onemocnění	**2. Ošetřovatelská péče o klienty s infekčním onemocněním** - sběr anamnestických údajů od klienta s infekčním onemocněním v rámci modelových situací - sestavení ošetřovatelského plánu pro základní ošetřovatelskou péči u klienta se salmonelózou
- připraví pomůcky a klienta k lumbální punkci v rámci modelové situace v učebně - vysvětlí klientovi přípravu a průběh vyšetření EEG - posoudí vhodné způsoby dorozumívání se s klientem s omezenou komunikací - dodržuje zásady oš. péče při práci s klientem s CMP	**3. Ošetřovatelská péče u klienta s neurologickým onemocněním** - vyšetřovací metody - CT, EEG, EMG, lumbální punkce - nácvik základní ošetřovatelské péče u klienta s CMP se zaměřením na polohování, rozvoj soběstačnosti, RHB péči, dorozumívání s klientem - eventuelně exkurze na neurologické odd.

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- vyhledá cizojazyčnou terminologii /němčina, angličtina/ v oblasti získávání informací od klienta - na příkladech ukáže své schopnosti a dovednosti v oblasti komunikace - využívá obecných pravidel v komunikaci s cizincem	**4. Ošetřovatelská péče u klienta odlišné národnosti, etnika, kultury** - nácvik sběru informací potřebných pro ošetřovatelské zhodnocení klienta v rámci modelových situací /v češtině, němčině a angličtině/ - seznámení se s obecnými pravidly platnými pro komunikaci s cizincem
- na příkladech připraví klienta na plánovanou i akutní operaci - zdůvodní odlišnosti pooperační péče u klienta dle typu anestézie - diskutuje o možných pooperačních komplikacích - objasní prevenci TEN - dodržuje zásady aplikace antikoagulancií	**5. Ošetřovatelská péče u klienta s chirurgickým onemocněním** - příprava klienta na operaci – plánovanou, akutní - péče o klienta po operaci dle typu anestézie - nácvik edukace klienta v oblasti prevence vzniku pooperačních komplikací, prevence TEN
- použije improvizované a speciální pomůcky při PP u klienta s daným poraněním - zhodnotí kvalitu poskytnuté první pomoci - dle uvedených příznaků posoudí stav vědomí klienta - sestaví ošetřovatelský plán pro základní ošetřovatelskou péči u klienta s různým stupněm poruchy vědomí - v modelovým situacích pečuje o klienta v bezvědomí se zachovalými vitálními funkcemi - použije improvizované a speciální pomůcky při PP u klienta s poraněním kostí a kloubů - zhodnotí kvalitu poskytnuté PP - zdůvodní zásady, které je potřeba dodržovat při přikládání sádrového obvazu	***5.1 Ošetřovatelská péče u klienta s traumatologickým onemocněním*** - první pomoci při poranění lbi a mozku, hrudníku, páteře, břicha, amputaci končetin - sledování vědomí dle Glasgow coma score - sestavení základního ošetřovatelského plánu a nácvik oš. péče u klienta s různým stupněm poruchy vědomí - PP při uzavřených a otevřených zlomeninách, přikládání sádrového obvazu
- na modelu prakticky asistuje při zavedení nasogastrické sondy - na modelu předvede péči o PEG a podání stravy do PEG - vysvětlí PP při poranění jícnu	***5.2 Ošetřovatelská péče u klienta s onemocněním jícnu*** - nácvik ošetřovatelské péče u nemocných se sondou (NG, balonková), s PEG - PP při poranění jícnu (krvácení z jícnových varixů, poleptání)

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- použije vhodné stomické pomůcky při ošetřování stomie na modelu - dodržuje zásady intimity klienta při péči o stomii - vysvětlí pojem stoma sestra - objasní podstatu práce stoma sestry - sestaví ošetřovatelský plán pro základní ošetřovatelskou péči u klienta s uvedeným onemocněním GIT - na modelu prakticky asistuje u zavedení žilního vstup, PMK, včetně péče o ně	***5.3 Ošetřovatelská péče u klienta s chirurgickým břišním onemocněním*** - nácvik ošetřovatelské péče u nemocných se stomií - sestavení základního ošetřovatelského plánu u klienta s akutní pankreatitidou a po cholecystektomii, edukace klienta - nácvik ošetřovatelské péče u klienta před a po operaci střevní neprůchodnosti
- prakticky připraví operační pole - popíše přípravu a ošetření klienta před a po artroskopii	**6. Ošetřovatelská péče u klienta v ortopedii** - nácvik přípravy operačního pole v kostní chirurgii - vyšetřovací metody – artroskopie – příprava, průběh a ošetření po výkonu
- charakterizuje jednotlivá vyšetření močového systému - vymezí specifika přípravy klienta na uvedená vyšetření - uvede, co bude sledovat u klienta po VUG a cystoskopii - vyhodnotí rizika daných vyšetření - objasní, jak rizikům předejít	**7. Ošetřovatelská péče u klienta na urologii** - vyšetřovací metody – RTG vyšetření /VUG, angiografie/, cystoskopie, biopsie – příprava, průběh a sledování klienta po vyšetření
- zhodnotí přínos odborné exkurze - vlastními slovy popíše práci sestry v dětské poradně - navrhne propagační materiál pro děti v oblasti prevence úrazů - v modelových situacích odebírá informace od doprovodu nemocného dítěte při jeho příjmu do nemocnice - dodržuje zásady základní ošetřovatelské péče u dítěte s akutní laryngitidou	**8. Ošetřovatelská péče u dětí s pediatrickým onemocněním** - exkurze do dětské poradny - prevence úrazů u dětí ***8.1 Ošetřovatelská péče u dětí s onemocněním dýchacích cest*** - nácvik komunikativních dovedností s dětmi a jejich doprovodem při příjmu na lůžkové oddělení / včetně sběru informací / - nácvik základní ošetřovatelské péče u dítěte s akutní laryngitidou

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- charakterizuje průjem - na modelu provede výtěr z konečníku - uvede zásady přípravy izolačního boxu - dodržuje zásady práce a prevence nozokomiálních nákaz - na modelových situacích ukáže zvláštnosti péče o dítě s infuzní terapií - diskutuje o vhodnosti volby různých forem zaměstnání dítěte v době hospitalizace	***8.2 Ošetřovatelská péče u dětí s onemocněním trávicího systému*** - příjem dítěte s průjmovým onemocněním neznámé etiologie a vytvoření izolačního boxu - stanovení zásad přístupu a práce s dítětem v izolaci - péče o dítě s infuzní terapií, aktivizace dítěte rozlišných věkových skupin
- charakterizuje anemii způsobenou nevhodným stravováním - sestavuje vhodný jídelníček pro děti různých věkových skupin - diskutuje o vhodnosti či nevhodnosti některých potravin a typů stravovacích návyků /např.: vegetariánství…/	***8.3 Ošetřovatelská péče u dětí s krevním onemocněním*** - prevence anemie – sestavení jídelníčku jako součásti preventivního opatření vzniku onemocnění u dětí různých věkových skupin
- poskytne PP u dítěte s křečemi - rozliší rozdíly v ošetřovatelské péči u dítěte s febrilními křečemi a u dítěte s epileptickým záchvatem - zdůvodní, v čem spočívá prevence febrilních křečí	***8.4 Ošetřovatelská péče u dětí s onemocněním CNS*** - sestavení ošetřovatelského plánu pro základní ošetřovatelskou péči u batolete s opakujícími se febrilními křečemi, edukace rodičů - nácvik PP u dětí s křečemi – febrilními, epileptickými

4. ročník – teorie 5 hod.

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - definuje úseky práce - charakterizuje práci zdravotnického asistenta na gynekologickém a porodnickém odd. - popíše anatomii a fyziologii pohlavních orgánů ženy - uvede přehled vyšetřovacích metod v gynekologii a porodnictví - vyhledá antikoncepční metody	**1. Ošetřovatelská péče o klientky na gynekologickém a porodnickém oddělení** - úvod do ošetřovatelství v gynekologii a porodnictví, historie a úseky práce - základy anatomie a fyziologie pohlavních orgánů ženy - vyšetřovací metody v gynekologii a

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- popíše ošetřovatelskou péči před a po gynekologické operaci - vymezí specifika ošetřovatelské péče o ženu s neplodností - vlastními slovy objasní ošetřovatelskou péči u ženy se zánětlivým onemocněním pohlavních orgánů - zdůvodní prevenci a ošetřovatelskou péči u ženy se sexuálně přenosným onemocněním - charakterizuje ošetřovatelskou péči u ženy s nádorovým onemocněním - uvede ošetřovatelskou péči u ženy s inkontinencí moči - popíše fyziologický průběh těhotenství - charakterizuje ošetřovatelskou péči u ženy před, v průběhu, po fyziologickém porodu a ve fyziologickém šestinedělí	porodnictví - plánované rodičovství a současné antikoncepční metody - oš. proces u klientky s operačním způsobem léčby - oš. proces u klientky s neplodností (sterilitou) - oš. proces u klientky se zánětlivým onemocněním pohlavních orgánů - oš. proces u klientky se sexuálně přenosným onemocněním - oš. proces u klientky s gynekologickými nádory - oš. proces u klientky s inkontinencí moči - oš. proces u klientky ve fyziologickém těhotenství - oš. proces u klientky před, v jeho průběhu a po fyziologickém porodu - oš. proces u klientky ve fyziologickém šestinedělí
- rozdělí nádory, jejich příčiny a léčbu - popíše účinky chemoterapie a radioterapie - vyhledá způsoby podávání cytostatik - v přehledu uvede podpůrnou péči v onkologii - zhodnotí ovlivnitelnost bolesti u onkologicky nemocných - uvede možnosti léčby u klientů s nádorovým onemocněním plic, zažívacího traktu a prsu - uvede možnosti léčby u klientů s nádorovým onemocněním prostaty - uvede možnosti léčby u klientů s nádorovým onemocněním krvetvorného systému - objasní specifika ošetřovatelské péče o klienta v terminálním stadiu a o zemřelého klienta	**2. Ošetřovatelská péče o klienty na onkologickém oddělení** - úvod do ošetřovatelství v onkologii, historie, vyšetřovací metody, léčba v onkologii - oš. proces u klienta s bronchogenním karcinomem - oš. proces u klienta s karcinomem prostaty - oš. proces u klientky s karcinomem prsu - oš. proces u klienta se zhoubnými chorobami krve - oš. proces u klienta s leukémii - oš. proces u klienta maligním lymfomem - oš. proces u klienta mnohočetným myelomem - oš. proces u klienta karcinomem tlustého střeva - oš. proces u klienta v terminálním stadiu a zemřelého klienta
- uvede úseky psychiatrické péče - vymezí základní vyš. metody v psychiatrii - uvede nejdůležitější právní aspekty hospitalizace	**3. Ošetřovatelská péče o klienty na psychiatrickém oddělení** - úvod do ošetřovatelství

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
duševně nemocných, Deklarace práv duševně postižených lidí - zhodnotí ošetřovatelskou péči o klienty s psychiatrickými poruchami - objasní ošetřovatelskou péči o klienta se schizofrenií - popíše ošetřovatelskou péči o klienta s mentální anorexií - vysvětlí význam péče o klienty s depresí	v psychiatrii, historie, příčiny, prevence a příznaky duševních poruch, vyšetřovací metody - přehled psychiatrických poruch - organizace psychiatrické péče - oš. proces u klienta se schizofrenií - oš. proces u klienta s mentální anorexií - oš. proces u klienta s depresí
- definuje úseky a charakter práce zdravotnického asistenta na dermatovenerologickém oddělení - charakterizuje vyšetřovací metody a prevenci kožních chorob - objasní ošetřovatelskou péči o klienta s ekzémovým onemocněním kůže - uvede specifika ošetřovatelské péče u klientů s virovou, parazitární a plísňovou infekcí kůže - rozdělí ošetřovatelskou péči o klienty s onkologickým onemocněním - uvede možnosti ošetřovatelské péče o klienty s bércovým vředem - uvede faktory mající vliv na klienty s psoriázou - uvede možnosti léčby u klientů s pohlavní chorobou - vymezí možnosti prevence pohl. nákaz - zdůvodní nezbytnost péče o klienty s AIDS - definuje bor balneologie - uvede význam balneologie v následné rehabilitační péči - rozdělí přírodní léčebné zdroje - v přehledu uvede přírodní minerální vody s příklady jejich indikací - vyhledá základní právní předpisy pro poskytování lázeňské péče	**4. Ošetřovatelská péče o klienty na dermatovenerologickém oddělení** - obecná část, definice oboru, historie, anatomie kůže, vyšetřovací metody, základní léčba kožních chorob, hygiena a prevence, přehled vybraných kožních a pohlavních chorob - oš. proces u klienta s ekzémovým onemocněním kůže - oš. proces u klienta s virovou infekcí - oš. proces u klienta s kožními chorobami vyvolanými parazity - oš. proces u klienta s kožními chorobami vyvolanými plísněmi - oš. proces u klienta s hnisavými kožními onemocněními - oš. proces u klienta s onkologickým kožním onemocněním - oš. proces u klienta s kožními chorobami z cévních příčin na dolních končetinách - oš. proces u klienta s poruchou rohovatění (lupenkou) - oš. proces u klienta s pohlavně přenosnými chorobami - oš. proces u klienta s AIDS - základy balneologie definice oboru rehabilitační a fyzikální medicína, definice balneologie, přírodní léčivé zdroje – rozdělení, obecné indikace v balneologii, balneologické procedury – přehled, význam balneologické léčby lázeňská léčba – hydroterapie fyzikální účinky balneologie –

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
	mechanická energie, teplo, chlad, gravitace
- popíše úseky práce, vybavení, charakter práce zdravotnického asistenta - uvede přehled vyš. metod na očním oddělení - objasní první pomoc při úrazech a poleptání oka - objasní zvláštnosti předoperační a pooperační péče na očním oddělení - použije tyto metody při oš. péči o klienta se šedým zákalem - rozliší rozdíl léčby u klientů se zeleným zákalem - zdůvodní použití pomůcek pro zrakově postižené	**5. Ošetřovatelská péče o klienty na očním oddělení** - obecná část, definice oboru, historie, - anatomie zraku, vyšetřovací metody, - nejčastější onemocnění zraku, úrazy - oka, struktura a organizace očního - oddělení - oš. proces u klienta se šedým zákalem - oš. proces u klienta se zeleným zákalem - problematika zrakově postižených
- rozliší jednotlivé úseky na ORL oddělení - popíše instrumentarium a přípravu na ORL vyšetření - charakterizuje foniatrii - vysvětlí ošetřovatelskou péči u klienta se zánětem středního ucha - vymezí ošetřovatelskou péči o klienta s akutním zánětem mandlí - vysvětlí ošetřovatelskou péči u klienta s tracheostomií	**6. Ošetřovatelská péče o klienty na ORL oddělení** - obecná část, definice oboru, historie, struktura a organizace práce na ORL, přehled nejčastějších chirurgických zákroků v ORL, vyšetřovací metody, foniatrie - oš. proces u klienta s onemocněním ucha - oš. proces u klienta s onemocněním polykacích cest - oš. proces u klienta s tracheostomií
- popíše obor stomatologie, úseky práce, vybavení a vyšetřovací metody, charakter práce zdravotnického asistenta na stomatologickém odd. - shrne prevenci zubního kazu, úrazů a stomatol. onemocnění - uvede specifika předoperační a pooperační péče u stomatolog. operací - objasní ošetřovatelskou péči u klientů se zánětlivým onemocněním a extrakcí zubu - zdůvodní ošetřovatelskou péči u klientů s nádorem a úrazem	**7. Ošetřovatelská péče o klienty na stomatologii** - obecná část, definice oboru, historie, struktura a organizace práce, vyšetřovací metody ve stomatologii, ústní hygiena - oš. proces u klienta v záchovné (konzervační) stomatologii - oš. proces pedostomatologii - oš. proces u klienta s onemocněním - parodontu - oš. proces u klienta v čelistní ortopedii (ortodoncie) - oš. proces u klienta s protetickými náhradami - oš. proces u klienta s chirurgickým způsobem léčby ve stomatologii – dentoalveolární chirurgie

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
	- oš. proces u klienta se zlomeninou horní a dolní čelisti

6.10.2 Ošetřování nemocných a odborná praxe

Počet hodin celkem: 1 032 hodin
Počet hodin v jednotlivých ročnících: 2. ročník – 6 hodin, celkem 192 hodin
3. ročník – 12 hodin, celkem 384 hodin + 140 hod. OP
4. ročník – 14 hodin, celkem 448 hodin

Cíl předmětu:
Cílem vyučovacího předmětu je osvojení a upevnění praktických dovedností i odborných činností důležitých pro ošetřování pacientů/klientů v reálném prostředí zdravotnických zařízeních. Vzdělávání vede žáka k poskytování komplexní ošetřovatelské péče o děti, mládež a dospělé v rozsahu kompetencí praktické sestry. Učivo předmětu vede žáka nejen k využití získaných teoretických znalostí, cílem je vyvození nových poznatků a jejich použití v praxi, propojení a využití znalostí z ostatních předmětů, nejvíce z oblasti ošetřovatelství, psychologie, somatologie, patologie, klinické propedeutiky, biologie, základů epidemiologie a hygieny a výchovy ke zdraví. Cílem předmětu je též učit žáky řešit základní problémové situace, dodržovat základní bezpečnostní a hygienická pravidla, komunikace s lidmi v rámci ošetřovatelských činností.
Obecné cíle předmětu:
Cílem je vybavit žáka takovými dovednostmi, aby:
- aplikoval vědomosti a dovednosti z teoretické výuky o struktuře a funkcích lidského těla a dalších propedeutických disciplín do reálných podmínek ošetřovatelské praxe ve zdravotnickém zařízení
- osvojil si a dodržoval bezpečné pracovní postupy ošetřovatelské péče
- pracoval ekonomicky a ekologicky
- respektoval a dodržoval práva nemocných, zachovával povinnou mlčenlivost
- vhodně komunikoval a jednal s pacienty/klienty různých věkových kategorií
- uplatňoval empatický postoj k pacientům/klientům
- uměl pracovat se zdravotnickou dokumentací
- orientačně posoudil zdravotní stav a úroveň soběstačnosti pacienta/klienta
- pracoval s odbornými informace, adekvátně používal odbornou terminologii
- vhodně komunikoval v rámci zdravotnického týmu
- dbal na své zdraví a osobní rozvoj
- seznámil se s organizací práce, s kategoriemi zdravotnických pracovníků a jejich kompetencemi na jednotlivých klinických pracovištích.

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – *Ošetřovatelství a ošetřování nemocných* – ošetřování nemocných v klinických oborech a v komunitní péči ve vztahu zejména k internímu lékařství, chirurgii, pediatrii, péči o matku a novorozence, gynekologii, psychiatrii, péči o staré lidi a geriatrii. Výuka Ošetřování nemocných navazuje na poznatky a dovednosti z teoretických a teoreticko-praktických předmětů, zejména z ošetřovatelství, psychologie, somatologie, biologie, patologie, klinické propedeutiky, základů epidemiologie a hygieny a výchovy ke zdraví. Žák si upevní poznatky získané v těchto předmětech, naučí se je aplikovat do praktických činností v rámci ošetřovatelského procesu.
Obsah předmětu tvoří základní vědomosti, dovednosti a návyky pro ošetřování nemocných dětí, dospělých i seniorů. Důraz je kladen na nácvik a osvojení odborných činností

v přirozených podmínkách jednotlivých klinických pracovišť a na formování profesních vlastností praktické sestry. Žák je veden v rámci svých budoucích kompetencí k identifikaci základních potřeb pacientů a k jejich uspokojování na základě aktivní a individualizované péče. Důraz je kladem i na posílení a rozšíření komunikačních dovedností a uplatňování empatického přístupu. Dále je pozornost věnována i práci se zdravotnickou dokumentací, předávání informací v rámci zdravotnického týmu a vedení potřebných záznamů s adekvátním použitím odborné terminologie.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí**:**

Výuka ošetřování nemocných směřuje k tomu, aby žák

- vážil si zdraví jako jedné z prioritních hodnot lidského života, materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažil se je zachovat pro příští generace
- uvědomoval si spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- respektoval osobnost pacienta/klienta, jeho individualitu, vhodně aplikoval principy multikulturního ošetřovatelství
- aplikoval základní postupy první pomoci
- dodržoval pravidla hygieny a zdraví při práci i v osobním životě
- byl motivován k dalšímu sebevzdělávání.

Výukové strategie

Ve výuce je důrazně uplatňován princip přípravy žáka na privátní i profesní život, na aktivní a tvořivé řešení problémů. Výuka předmětu je realizována na základě smluvního vztahu mezi školou a klinickým pracovištěm. Smlouvou jsou stanoveny podmínky a rozsah praktické výuky. Před nástupem na jednotlivá oddělení jsou žáci proškoleni o BOZP, PO a zachovávání služební mlčenlivosti. Výuka probíhá skupinově a individuálně pod vedením odborné vyučující a za spolupráce s personálem jednotlivých pracovišť. Má charakter vyučovací hodiny v klinických podmínkách se stanoveným cílem, obsahem, metodikou a organizací. Součástí výuky jsou exkurze na pracoviště jiných zdravotnických i sociálních zařízení.

Na konci třetího ročníku je zařazen čtyřtýdenní blok odborné praxe. Uskutečňuje se na základě smlouvy školy se zdravotnickým zařízením, ve které jsou stanoveny podmínky a rozsah odborné praxe. Žáci pracují pod vedením pověřených sester, se kterými jsou v denním kontaktu vyučující odborných předmětů. Žáci jsou zařazeni v ranní a odpolední směně a úzce spolupracují s jednotlivými členy zdravotnického i ošetřovatelského týmu.

Hodnocení výsledků žáků:

Klasifikace se řídí Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí Školního řádu. Využívá se slovní a numerické hodnocení. Důraz je kladen, jak na hloubku porozumění učivu a úroveň osvojených dovedností, tak i na jejich praktickou aplikaci v konkrétních ošetřovatelské činnosti. Přihlíží se k aktivitě žáka při vyučování, samostatnosti při práci a řešení problémových situací, úrovni komunikace s pacientem i s personálem pracoviště. Hodnocení je prováděno průběžně, aby měl žák k dispozici bezprostřední zpětnou vazbu, která reaguje na jednotlivé situace v průběhu ošetřovatelských činností. S hodnocením žáka souvisí i jeho sebehodnocení - schopnost prezentovat a obhajovat výsledky své činnosti, zdůvodňovat ošetřovatelské intervence reagující na individuální potřeby pacientů. Dále žáci zpracovávají ošetřovatelskou dokumentaci a vedou si záznamy v deníku praxe, jsou rovněž součástí hodnocení. To je dále prováděno i na základě ústního opakování jednotlivých témat. Při pololetní klasifikaci je brán zřetel na celkový přístup žáka k vyučovacímu procesu a k plnění studijních povinností. Při hodnocení výsledků jsou zohledňováni žáci se specifickými poruchami učení, žáci nadaní a talentovaní, zdravotně a sociálně znevýhodnění.

V rámci odborné praxe je součástí hodnocení výsledků žáků evaluační záznam vypracovaný pověřenými sestrami (staniční, směnové) na jednotlivých ošetřovacích

jednotkách. Hodnocení je započítáváno do celkové klasifikace předmětu. Žák je s výsledky hodnocení na jednotlivých pracovištích seznámen a vyjadřuje se k nim. Sám provádí hodnocení přínosu odborné praxe pro něj na jednotlivých odděleních formou dotazníku.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Učitel podněcuje žáka k tomu, aby:
- uplatňoval efektivní způsoby učení
- získával a zpracovával informace z různých zdrojů včetně digitálních
- využíval ke svému učení zkušeností svých i jiných lidí
- znal možnosti a byl motivován ke svému dalšímu vzdělávání

Komunikativní kompetence

Učitel podněcuje žáka k tomu, aby:
- přiměřeně se vyjadřoval vzhledem ke komunikační situaci
- aktivně naslouchal
- vhodně se prezentoval a dbal na úroveň vyjadřování
- formuloval své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- zpracovával administrativní písemnosti, pracovní dokumenty
- dodržoval odbornou terminologii.

Kompetence k řešení problémů

Učitel podněcuje žáka k tomu, aby:
- určil jádro problému, získal informace potřebné k jeho řešení, navrhl a zdůvodnil varianty řešení, vyhodnotil dosažené výsledky
- volil vhodné prostředky a způsoby pro plnění jednotlivých aktivit, využíval dřívější zkušenosti a vědomosti
- spolupracoval při řešení problému s ostatními členy zdravotnického týmu.

Personální sociální kompetence

Učitel podněcuje žáka k tomu, aby:
- reagoval adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímal radu i kritiku
- pracoval v týmu a podílel se na realizaci společných pracovních i jiných činností
- přijímal a odpovědně plnil svěřené úkoly
- měl odpovědný přístup ke svému zdraví, pečoval o svůj fyzický i duševní rozvoj, byl si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislosti.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Učitel podněcuje žáka k tomu, aby:
- dodržoval zákony, respektoval práva a osobnost a kulturní specifika druhých lidí.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

Učitel podněcuje žáka k tomu, aby:
- měl odpovědný přístup k vlastní profesní budoucnosti
- uvědomoval si význam celoživotního učení.

Digitální kompetence

Učitel podněcuje žáka k tomu, aby:
- žák běžně a samozřejmě využíval vhodné digitální technologie
- získával data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí
- získaná data a informace kriticky hodnotil, posuzoval jejich spolehlivost a úplnost
- přizpůsobil uchování dat, informací a obsahu prostředí a účelu
- prostřednictvím digitálních technologií sdílel data, informace a obsah s ostatními
- znal a uplatňoval právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkající se ochrany citlivých a osobních údajů

Odborné kompetence

Učitel podněcuje žáka k tomu, aby:

- poskytoval ošetřovatelskou péči v souladu s danými postupy, právními předpisy a standardy
- sledoval a zaznamenával fyziologické funkce pacienta za použití zdravotnických prostředků, jeho fyzický a psychický stav a schopnost příjmu potravin
- prováděl komplexní hygienickou péči, včetně prevence proleženin a opruzenin, sledoval poruchy celistvosti kůže
- rozděloval stravu pacientům podle diet a dbal na jejich dodržování, dohlížel na dodržování pitného režimu, sledoval bilanci tekutin, pečoval o vyprazdňování
- aplikoval zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury
- prováděl sociální aktivizaci zejména v rámci péče o seniory
- pečoval o zajištění psychické pohody pacienta, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu
- vykonával činnosti při zajištění herních aktivit dětí
- prováděl ve spolupráci s fyzioterapeutem, ergoterapeutem, všeobecnou sestrou, dětskou sestrou a porodní asistentkou rehabilitační ošetřovatelství včetně metod bazální stimulace
- pečoval o močové katetry pacientů starších 3 let (péčí o močové katetry se rozumí zejména hygiena genitálu, dezinfekce katetru, výměna močového sáčku)
- ošetřoval periferní žilní vstupy
- zajišťoval činnosti spojené s přijetím, přemisťováním a propuštěním pacientů
- poskytoval a zajišťoval psychickou podporu umírajícím a jejích blízkým a po stanovení smrti lékařem zajišťovat péči o tělo zemřelého a činnosti spojené s úmrtím pacienta
- vykonával v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých prostředků a činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků vč. prádla, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajišťování jejich dostatečné zásoby
- vykonával činnosti při stálé připravenosti pracoviště včetně jeho vybavení a funkčnosti zdravotnických prostředků
- při všech činnostech dbal na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu
  s právními předpisy
- prováděl zápisy do zdravotnické dokumentace a vykonávat administrativní činnosti související s poskytováním zdravotní péče, využíval prostředky informačních a komunikačních technologií daného pracoviště
- poskytoval pacientovi informace v souladu se svou odbornou způsobilostí a pokyny lékaře, dbal na ochranu osobních údajů
- motivoval a edukoval jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe
- při komunikaci s pacienty a dalšími osobami jednal v souladu se společenskými pravidly a profesní etikou, zohledňovat jejich osobnostní, sociální a kulturní specifika
- zvládal základní komunikaci s pacienty v cizím jazyce
- spolupracoval v rozsahu své odborné způsobilosti při řešení následků mimořádné události nebo krizové situace, poskytnul neodkladnou první pomoc
- pracoval jako člen zdravotnického týmu, dbal na dodržování pracovněprávních norem a interních předpisů zařízení
- podával léčivé přípravky s výjimkou radiofarmak ve stanoveném rozsahu
- prováděl odsávání sekretů z horních cest dýchacích u pacientů při vědomí starších 10 let a zajišťovat jejich průchodnost
- zaváděl a udržoval inhalační a kyslíkovou terapii, odebíral kapilární a žilní krev a jiný biologický materiál

- prováděl vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve
- prováděl ošetření nekomplikovaných chronických ran, ošetřovat stomie
- podával potraviny pro zvláštní lékařské účely

- chápal bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. pacientů, klientů, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem
- znal a dodržoval základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
- znal systém péče o zdraví občanů v ČR, své postavení a kompetence v systému zdravotnických pracovníků
- osvojil si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s přístroji a u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byl schopen zajistit odstranění závad a možných rizik
- znal systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměl uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce)
- chápal kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména pracoviště, tj. zdravotnického nebo sociálního zařízení
- dodržoval stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti
- dbal na zabezpečování parametrů (standardů) kvality poskytovaných služeb, zohledňovali požadavky pacientů a jiných klientů
- znal význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení
- zvažoval při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) také možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady
- efektivně hospodařil s finančními prostředky
- nakládal se zdravotnickými prostředky i materiálem, energiemi, odpady, vodou a jinými pracovními prostředky ekonomicky a s ohledem na životní prostředí

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti – žák je veden k osobnostnímu rozvoji a rozvoji komunikačních dovedností. Učí se rozeznat možné konfliktní situace, vhodným chováním jim předcházet a dále i jako člen týmu se podílet na jejich řešení. Jedná s ostatními členy zdravotnického týmu na různých pozicích, vhodnou formou předává v rámci tohoto týmu informace. Ujasňuje si svoji odpovědnost k sobě, spolupracovníkům, klientům, ale i schopnost úsudku. Je veden k solidaritě, toleranci a k respektování individuality klienta a to vše formou praktického nácviku v klinických podmínkách.

Pokrytí průřezových témat:

2. ročník: Úvod do předmětu, management ošetřovatelské péče, ošetřovatelská etika, organizace ošetř. péče, ošetřovatelská etika, realizace základní ošetř. péče, vizita, fyzická a psychická aktivizace klienta, příjem, překlad, propuštění klienta

3. ročník: Úvod do předmětu, management a organizace ošetřovatelské péče, ošetřovatelská etika, příprava nemocného na vyšetření, sledování a péče o nemocného po vyšetření

4. ročník: Realizace základní a specializované ošetřovatelské péče na chirurgickém oddělení, realizace základní a specializované ošetřovatelské péče na interním oddělení

Člověk a životní prostředí – žák je veden k zodpovědnosti za vlastní zdraví, k osvojení si zásad zdravého životního stylu. Při realizaci ošetřovatelské péče se učí efektivně a hospodárně používat materiál a prostředky, třídit vzniklý odpad a dbát na dodržování zásad ochrany zdraví. V souladu s platnými standardy používá předepsané ochranné pomůcky. Je

veden k estetické úpravě vlastního zevnějšku i pracovního prostředí.
Pokrytí průřezových témat: Obsah průřezového tématu je naplňován ve všech tematických celcích 2., 3. i 4. ročníku v rámci realizace ošetřovatelské péče u vybraných skupin nemocných.
Člověk a digitální svět – žák je veden k využívání nemocničního informačního systému při realizaci ošetřovatelské péče. Při edukační a aktivizační činnosti využívá internetové informační zdroje a možnosti softwarového vybavení počítače pro zpracování získaných informací. Dále mohou při zpracování ošetřovatelské dokumentace využívat řadu digitálních platforem, které jim pomohou rozvíjet dovednosti a znalosti potřebné pro jejich budoucí povolání. Tyto platformy umožňují studentům přístup k široké škále materiálů a zdrojů, které mohou použít k samostudiu.
Pokrytí průřezových témat:
2. ročník: Realizace základní ošetř. péče, fyzická a psychická aktivizace klienta, příjem, překlad, propuštění klienta, péče o výživu
3. ročník: Péče o rány, příprava nemocného na vyšetření, sledování a péče o nemocného po vyšetření
4. ročník: Realizace základní a specializované ošetřovatelské péče na chirurgickém oddělení, realizace základní a specializované ošetřovatelské péče na interním oddělení
Člověk a svět práce – žák je veden k osobní odpovědnosti za vlastní život. Učí se formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností. Je motivován k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj.
Pokrytí průřezových témat:
Obsah průřezového tématu je naplňován ve všech tematických celcích 2., 3. i 4. ročníku v rámci realizace ošetřovatelské péče u vybraných skupin nemocných.

2. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - vede záznamy v deníku OSN a v předepsané dokumentaci - používá ochranné pomůcky v praxi - dodržuje interní předpisy týkající se BOZP, PO a krizových situací - dokáže poskytnout první pomoc při úrazu na pracovišti - dodržuje hygienická opatření na oddělení - dodržuje mlčenlivost o nemocných	**1. Úvod do předmětu** - metodické a organizační pokyny k průběhu praktického vyučování v klinických podmínkách, k vedení záznamů a dokumentace - proškolení v oblasti BOZP, požární ochrany, povinné mlčenlivosti
- popíše organizaci a harmonogram práce praktické sestry a celého zdravotnického týmu na ošetřovací jednotce - v rámci organizace a harmonogramu práce spolupracuje se členy zdravotnického týmu - používá zdravotnickou dokumentaci - dodržuje práva nemocných - komunikuje s pacienty adekvátně jejich osobnosti a stavu a v souladu s etickými a společenskými zásadami - vhodně používá odbornou terminologii	**2. Management ošetřovatelské péče, ošetřovatelská etika** - specifika vybavení a pracovních postupů na ošetřovací jednotce - organizace a harmonogram práce PS a celého zdravotnického týmu - léčebný a organizační řád, požadavky na BOZP - práva pacientů, etický kodex

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- pracuje podle etického kodexu a dodržuje práva pacientů - dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci - dodržuje estetickou úpravu svého zevnějšku	
- používá zdravotnickou dokumentaci a informační systémy pracoviště - dodržuje postupy pracoviště pro ochranu osobních údajů - provádí zápisy do zdravotnické dokumentace a další dokumentace - používá platné ošetřovatelské standardy daného zdravotnického zařízení - pozoruje, hodnotí a zaznamenává fyzický a psychický stav nemocného - vede rozhovor s přihlédnutím ke zdravotním, věkovým a kulturním zvláštnostem nemocného	**3. Organizace ošetřovatelské péče, pozorování klienta** - ošetřovatelská dokumentace, standardy ošetřovatelské péče - sledování a hodnocení stavu nemocného, zjišťování problémů - navázání kontaktu s nemocným, druhy komunikace, vedení rozhovoru
- provádí základní ošetřovatelskou péči - provádí úpravu lůžka - pečuje o pohodlí nemocného - pečuje o osobní hygienu pacientů různého stupně sebepéče - sleduje poruchy celistvosti kůže - předchází vzniku opruzenin a proleženin	**4. Realizace základní ošetřovatelské péče** - úprava prázdného lůžka a úprava lůžka s nemocným s různým stupněm soběstačnosti - hygienická péče u klientů, hodnocení úrovně sebepéče - prevence opruzenin a dekubitů - polohování nemocného
- dodržuje hygienické zásady při rozdělování stravy na ošetřovací jednotce - pečuje o hydrataci nemocných, dohlíží na dodržování pitného režimu - sleduje, hodnotí a zaznamenává bilanci tekutin - rozděluje stravu nemocným podle diet a dbá na jejich dodržování - podává stravu podle soběstačnosti a stupně sebepéče nemocných - zná a asistuje při alternativních způsobech podávání stravy – krmení do sondy, PEGu - podává potraviny pro zvláštní lékařské účely	**5. Péče o výživu** - podávání jídla - hydratace nemocných, bilance tekutin - dietní systém K.N.a.s. - alternativní způsoby podávání stravy (NGS, NJS, PEG), podávání potravin pro zvláštní lékařské účely - zvláštnosti podávání stravy v předoperačním a pooperačním období
- používá desinfekčními roztoky - provádí dezinfekci a dekontaminaci pomůcek - dodržuje zásady BOZP při manipulaci s dez. roztoky - manipuluje se sterilními pomůckami	**6. Péče o pomůcky** - desinfekce, sterilizace - prevence nozokomiálních nákaz

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- předchází riziku přenosu nozokomiálních nákaz - dodržuje hygienické standardy - provádí hygienické mytí rukou - vykonává činnosti při zajištění stálé připravenosti pracoviště	
- přesně zjišťuje, měří, posuzuje a zaznamenává hodnoty fyziologických funkcí, včetně před a pooperačního období - zjišťuje a zaznamenává váhu, výšku, tělesné obvody - vypočítá a hodnotí BMI - hodnotí stav vědomí	**7. Sledování fyziologických funkcí** - měření tělesné teploty, krevního tlaku, pulsu, dechu - zjišťování hmotnosti, výšky, tělních obvodů, BMI - zjišťování a posuzování stavu vědomí
- připravuje pomůcky a dokumentaci na vizitu - připravuje nemocného k vizitě a k diagnostickým a léčebným výkonům - asistuje při vizitě včetně plnění následných ordinací	**8. Vizita,** - příprava pomůcek k vizitě - příprava nemocného - asistence u vizity - význam předávání informací ve zdravotnické týmu
- aktivně zjišťuje, ve spolupráci s nemocným hodnotí a zaznamenává projevy bolesti - ošetřuje nemocné s bolestí - vymezí zvláštnosti jejich ošetřování - spolupracuje při rehabilitaci	**9. Péče o pacienta s bolestí, prevence TEN** - hodnocení a záznam bolesti - rehabilitační péče, prevence pooperačních komplikací
- aktivně vyhledává a uspokojuje bio-psych-sociální potřeby nemocného - komunikuje s nemocným a objektivně hodnotí jejich potřeby - spolupracuje s fyzioterapeutem - zajišťuje s ostatními zdravotnickými pracovníky polohování, základní pasivní, dechová a kondiční cvičení, nácvik sebeobsluhy, metody bazální stimulace - předchází vzniku imobilizačního syndromu - motivuje a edukuje jednotlivce, rodiny i skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe - provádí sociální aktivizaci zejména v péči o seniory	**10. Psychická a fyzická aktivizace pacientů** - hodnocení úrovně soběstačnosti nemocného z pohledu vlastní schopnosti naplnění potřeb - uspokojování psychických a sociálních potřeb - rehabilitace, prevence imobilizačního syndromu

3. ročník Chirurgie, interní oddělení

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - vede záznamy v deníku OSN a v předepsané dokumentaci - používá ochranné pomůcky v praxi - dodržuje interní předpisy týkající se BOZP, PO a krizových situací - dokáže poskytnout první pomoc při úrazu na pracovišti - dodržuje hygienická opatření na oddělení - dodržuje mlčenlivost o nemocných	**1. Úvod do předmětu** - metodické a organizační pokyny k průběhu praktického vyučování v klinických podmínkách, k vedení záznamů a dokumentace - proškolení v oblasti BOZP, požární ochrany, povinné mlčenlivosti
- popíše organizaci a harmonogram práce praktické sestry a celého zdravotnického týmu na ošetřovací jednotce - v rámci organizace a harmonogramu práce spolupracuje se členy zdravotnického týmu - používá zdravotnickou dokumentaci - dodržuje práva nemocných - komunikuje s pacienty adekvátně jejich osobnosti a stavu a v souladu s etickými a společenskými zásadami - vhodně používá odbornou terminologii - pracuje podle etického kodexu a dodržuje práva pacientů - dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci - dodržuje estetickou úpravu svého zevnějšku	**2. Management a organizace ošetřovatelské péče, ošetřovatelská etika** - specifika vybavení a pracovních postupů na ošetřovací jednotce - organizace a harmonogram práce zdravotnického týmu - léčebný a organizační řád, požadavky na BOZP - léčebný a organizační řád, práva pacientů, etický kodex - ošetřovatelská dokumentace, standardy ošetřovatelské péče
- spolupracuje při příjmu, překladu a propuštění nemocného - zajišťuje činnosti spojené s přijetím, přemisťováním a propuštěním nemocných	**3.Příjem, překlad, propuštění** - spolupráce zdravotnického týmu při příjmu, překladu a propuštění - seznámení s dokumentací, edukace nemocného
- sleduje, hodnotí a zaznamenává frekvenci vyprazdňování - pečuje o hygienické vyprazdňování - vede nemocného k nácviku defekačního reflexu - provádí klyzma - sleduje a hodnotí diurézu nemocných - provádí hygienu genitálu, dezinfekci močového katetru a výměnu močového sáčku - aktivně pečuje o inkontinentní nemocné	**4. Péče o vyprazdňování** - sledování odchodu moče a stolice, hodnocení - nácvik defekace, klyzma - sledování diurézy, hodnocení moči -péče o inkontinentní pacienty, pomůcky - péče o PMK
- podává léky per os, per rectum, inhalačně, na kůži dle platných standardů a ordinací lékaře - sleduje a zaznamenává účinky léků na zdravotní stav nemocných	**5. Podávání léků** - podávání léků dýchacím a zažívacím ústrojím, kůží, do dutin, podávání premedikace per os

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- dodržuje zásady BOZP při manipulaci s centrálním rozvodem kyslíku a kyslíkovou lahví - používá správně pomůcky k podávání a aplikaci léků - vykonává činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků a zdravotních prostředků	- aplikace kyslíku
- aplikuje léky pod kůži a do svalu u dospělých a dětí starších tří let - dodržuje zvláštnosti a zásady při podávání inzulínu, antikoagulancií a antibiotik - vymezí možné komplikace při aplikaci léků injekcemi	**6. Aplikace léků injekcemi – s.c., i. m.** - příprava a aplikace léků pod kůži, do svalu - zvláštnosti a zásady při přípravě inzulínu, antikoagulancií a antibiotik - sledování stavu nemocného a předávání informací
- připraví pomůcky k aplikaci léků do žíly - asistuje při intravenózní aplikaci léku - vymezí možné komplikace při aplikaci léků intravenózními injekcemi	**7. Aplikace léků injekcemi – i. v.** - příprava a asistence při aplikaci injekce do žíly - sledování stavu nemocného a předávání informací
- připravuje dokumentaci a pomůcky - psychicky a fyzicky připravuje pacienta - dodržuje předepsané pracovní postupy, zásady bezpečnosti práce a hygienicko-epidemiologické zásady odběru a vyšetření BM - provádí odběr žilní i kapilární krve	**8. Odběry biologického materiálu** - seznámení s dokumentací a souborem pomůcek k základním odběrům biologického materiálu - příprava dokumentace a pomůcek - fyzická a psychická příprava pacientů - odběr materiálu na biochemické, mikrobiologické, imunologické, hematologické, cytologické, bioptické a sérologické vyšetření
- zařadí jednotlivé infuzní roztoky dle druhů - asistuje při aplikaci infúzí přípravků - sleduje zdravotní stav nemocného při podávání infuzí - vymezí možné komplikace při aplikaci infuzí	**9. Příprava a asistence při aplikaci infúzí** - infúze, základní orientace v infuzních roztocích - příprava pacienta a pomůcek, asistence u podávání infúze - sledování stavu nemocného a předávání informací
- asistuje při aplikaci transfúzních přípravků - sleduje zdravotní stav nemocného při podávání transfúzí - vymezí možné komplikace při aplikaci transfuzí	**10. Příprava a asistence při aplikaci transfúzí** - asistence při přípravě a aplikaci transfúzních přípravků - základní orientace v TRF přípravcích a uložení na oddělení - sledování stavu nemocného a předávání informací

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- sleduje poruchy celistvosti kůže - asistuje při převazech a ošetřování akutních a chronických ran	**11. Péče o rány** - asistence při převazech a ošetřování akutních a chronických ran
- spolupracuje na přípravě nemocného na vyšetření v souladu s platnými standardy zařízení (zobrazovací, endoskopické, funkční, elektrografické vyšetřovací metody) - edukuje nemocného v rámci svých odborných kompetencí - sleduje stav nemocného po vyšetření - zajistí potřebnou péči o nemocného po provedeném vyšetření	**12. Přípravě nemocného na vyšetření, sledování a péče o nemocného po vyšetření** - příprava nemocného na jednotlivé typy vyšetření (zobrazovací, endoskopické, funkční, elektrografické vyšetřovací metody) - sledování stavu a péče o nemocného po vyšetření

Dětské, ortopedické oddělení

Žák: - zná organizaci a harmonogram práce na ošetřovací jednotce - v rámci organizace a harmonogramu práce spolupracuje se členy zdravotnického týmu - používá zdravotnickou dokumentaci - dodržuje postupy pracoviště pro ochranu osobních údajů - dodržuje práva nemocných - komunikuje s pacienty adekvátně jejich osobnosti a stavu - vhodně používá odbornou terminologii - respektuje etické a morální zásady v ošetřování nemocných - dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci - používá platné ošetřovatelské standardy daného zdravotnického zařízení - dodržuje estetickou úpravu svého zevnějšku - ve vystupování dodržuje pravidla společenského chování	**1. Management a organizace ošetřovatelské péče, ošetřovatelská etika** - specifika vybavení a pracovních postupů na ošetřovací jednotce - organizace a harmonogram práce zdravotnického týmu - léčebný a organizační řád, požadavky na BOZP - léčebný a organizační řád, práva pacientů, etický kodex - ošetřovatelská dokumentace, standardy ošetřovatelské péče
- zvládá přípravu kojenecké stravy a podávání jídla s přihlédnutím k individuál., kultur. a věkovým zvláštnostem dětí - dovede sledovat, hodnotit a pečovat o hygienické vyprazdňování - sleduje a hodnotí diurézu nemocných dětí - zvládá přebalování a koupel kojence - dbá na vytvoření hygienických návyků u batolat - pečuje o zajištění psychické pohody, pocitu	**2. Péče o výživu** - příprava kojenecké stravy - podávání jídla dětem - hydratace nemocných, bilance tekutin - sledování odchodu moče a stolice, sledování diurézy, hodnocení moči - přebalování kojenců, koupel kojence - hygienické návyky batolat

jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu - vykonává činnosti při zajištění herních aktivit dětí	- zajištění herních aktivit u dětí
- podává injekčně léky podle osvojených dovedností a platných standardů - aplikuje léky pod kůži a do svalu u dospělých a dětí starších tří let - dodržuje zvláštnosti a zásady při podávání inzulínu, antikoagulancií a antibiotik - připravuje k aplikaci a asistuje u aplikace léků i.v. - vymezí možné komplikace při aplikaci léků injekcemi	**3. Aplikace léků injekcemi – s.c., i.m., i.v** - příprava a aplikace léků pod kůži, do svalu - zvláštnosti a zásady při přípravě inzulínu, antikoagulancií a antibiotik - příprava a asistence při aplikaci injekce do žíly - sledování stavu nemocného a předávání informací - specifika přípravy a aplikace u dětí
- připravuje dokumentaci a pomůcky - psychicky a fyzicky připravuje pacienta - dodržuje předepsané pracovní postupy, bezpečnost práce a hygienicko-epidemiologické zásady odběru - provádí odběr žilní i kapilární krve	**4. Odběry biologického materiálu** - seznámení s dokumentací a souborem pomůcek k základním odběrům biologického materiálu - příprava dokumentace a pomůcek - fyzická a psychická příprava pacientů - odběr materiálu na biochemické, mikrobiologické, imunologické, hematologické, cytologické, bioptické a sérologické vyšetření - specifika přípravy, asistence a odběru u dětí
- zařadí jednotlivé infuzní roztoky dle druhů - připravuje k aplikaci a asistuje u aplikace infúzí - asistuje při aplikaci transfúzních přípravků - sleduje zdravotní stav dítěte během aplikace infuzních a transfúzních přípravků - zná možné komplikace	**5. Příprava a asistence při aplikaci infúzí a transfúzí** - infúze, základní orientace v infuzních roztocích - příprava pacienta a pomůcek - asistence u podávání infuze -asistence při přípravě a aplikaci transfuzních přípravků - základní orientace v TRF přípravcích a uložení na odd. - sledování stavu dítěte a předávání informací
- sleduje poruchy celistvosti kůže - asistuje při převazech a ošetřování ran - spolupracuje na přípravě dospělého a dítěte na vyšetření v souladu s platnými standardy zařízení - edukuje nemocného v rámci svých odborných kompetencí - sleduje stav dítěte/nemocného po vyšetření	**6. Péče o rány. Příprava nemocného na vyšetření, sledování a péče o nemocného po vyšetření** - asistence při převazech - ošetřování akutních a chronických ran - příprava nemocného na jednotlivé typy vyšetření (zobrazovací, endoskopické, funkční, elektrografické vyšetřovací metody) - sledování stavu a péče o nemocného po vyšetření

	- specifika přípravy na vyšetření u dětí
Žák: - v rámci organizace a harmonogramu práce spolupracuje s jednotlivými členy zdravotnického i ošetřovatelského týmu - dodržuje zásady BOZP a PO při práci - používá zdravotnickou a ošetřovatelskou dokumentaci - provádí sběr, předávání i přejímání informací v rámci ošetřovatelského procesu - prakticky provádí jednotlivé ošetřovatelské výkony v rámci svých kompetencí (vykonává činnosti podle § 4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů) - hodnotí priority ošetřovatelské péče - respektuje osobnost klienta - aktivně vyhledává nové informace - vhodně používá odbornou terminologii	**Odborná praxe** - poskytování základní ošetřovatelské péče v rámci ošetřovatelského procesu a podle stanoveného ošetřovatelského plánu (pod vedením sester) - získávání a shromažďování informací v rámci ošetřovatelské anamnézy - práce se zdravotnickou dokumentací - příjem, překlad a propuštění klienta - sledování subjektivních a objektivních příznaků a fyziologických funkcí - péče o vyprazdňování - zajišťování výživy a hydratace - úprava lůžka a prostředí u klientů s různým stupněm soběstačnosti - provádění hygienické péče u klientů s různým stupněm soběstačnosti - prevence imobilizačního syndromu, aktivizace a rehabilitace nemocných (ve spolupráci s fyzioterapeutem) - péče o pomůcky a přístroje - příprava a aplikace léků různými způsoby, včetně aplikace O_2 - odběry biologického materiálu - příprava klientů k diagnostickým a léčebným zákrokům, péče o klienty během a po těchto zákrocích - péče o nemocné s katétry

4.ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák: - v rámci organizace a harmonogramu práce spolupracuje se členy zdravotnického týmu - uplatňuje zásady BOZP a PO při práci - používá zdravotnickou a ošetřovatelskou dokumentaci - provádí sběr, předávání i přejímání informací	1. **Realizace základní a specializované ošetřovatelské péče na chirurgickém oddělení** - realizace a upevňování ošetřovatelských intervencí u klientů před a po operaci: - trávicího traktu, včetně NPB

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
v rámci ošetřovatelského procesu - používá teoretické znalosti o příčinách, průběhu, způsobech stanovení a léčbě jednotlivých systémových onemocnění - prakticky provádí jednotlivé odborné výkony v rámci svých kompetencí - provádí základní ošetřovatelskou péči u skupiny nemocných s přihlédnutí k možným individuálním zvláštnostem a specifikům (věkovým, sociálním, kulturním, etnickým nebo národnostním, náboženským) - zhodnotí priority ošetřovatelské péče - respektuje osobnost klienta	- břicha - hrudníku - oběhového systému - ledvin a močových cest - u klientů: - po amputaci - s poraněním pohybové soustavy, s extenzí, se sádrovým obvazem - s poraněním hlavy, poruchou vědomí - s popáleninami, chronickými ranami
Žák: - v rámci organizace a harmonogramu práce spolupracuje se členy zdravotnického týmu - uplatňuje zásady BOZP a PO při práci - používá zdravotnickou a ošetřovatelskou dokumentaci - provádí sběr, předávání i přejímání informací v rámci ošetřovatelského procesu - používá teoretické znalosti o příčinách, průběhu, způsobech stanovení a léčbě jednotlivých systémových onemocnění - prakticky provádí jednotlivé odborné výkony v rámci svých kompetencí - provádí základní ošetřovatelskou péči u skupiny nemocných s přihlédnutí k možným individuálním zvláštnostem a specifikům (věkovým, sociálním, kulturním, etnickým nebo národnostním, náboženským) - zhodnotí priority ošetřovatelské péče - respektuje osobnost klienta - poskytuje a zajišťuje psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým - pečuje o tělo zemřelých a činnosti spojené s úmrtím nemocného	2. **Realizace základní a specializované ošetřovatelské péče na interním oddělení** - realizace a upevňování ošetřovatelských intervencí u klientů s onemocněním: - dýchací plic a dýchacích cest - oběhového systému - zažívacího traktu - ledvin a močových cest - endokrinním a metabolickým - krevním - pohybové soustavy - onkologickým - s poruchou vědomí - s poruchou soběstačnosti - ošetřování nemocného v terminálním stádiu - péče o mrtvé tělo - etický přístup
Žák: - v rámci organizace a harmonogramu práce spolupracuje se členy zdravotnického týmu - uplatňuje zásady BOZP a PO při práci - používá zdravotnickou a ošetřovatelskou dokumentaci - provádí sběr, předávání i přejímání informací v rámci ošetřovatelského procesu - používá teoretické znalosti o příčinách, průběhu, způsobech stanovení a léčbě jednotlivých systémových onemocnění	3. **Realizace základní a specializované ošetřovatelské péče na vybraných klinických pracovištích** **gynekologicko-porodnické odd.** - realizace a upevňování ošetřovatelských intervencí před a po gynekologických operacích, se zánětlivým onemocněním rodidel, ve všech fázích porodu a v šestinedělí

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- prakticky provádí jednotlivé odborné výkony v rámci svých kompetencí - provádí základní ošetřovatelskou péči u skupiny nemocných s přihlédnutí k možným individuálním zvláštnostem a specifikům (věkovým, sociálním, kulturním, etnickým nebo národnostním, náboženským) - zhodnotí priority ošetřovatelské péče - respektuje osobnost klienta	**dětské odd.** - realizace a upevňování ošetřovatelských intervencí u dětí onemocněním dýchacích cest, zažívacího traktu, ledvin a močových cest **odborné ambulance, terénní péče** - realizace a upevňování ošetřovatelských intervencí u klientů: - v domácí péči - v odborné ambulanci

6.11 Sociální vztahy a dovednosti

6.11.1 Psychologie a komunikace

Počet hodin celkem: 162 **Počet hodin v jednotlivých ročnících: 2. ročník – 1 hodina týdně, celkem 32 hodin** **3. ročník – 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin** **4. ročník – 2 hodiny týdně, celkem 64 hodin**
Cíl předmětu: Cílem vyučovacího předmětu psychologie a komunikace je poskytnout žákům v návaznosti na základní vzdělání vědomosti, vybrané znalosti a související odborné dovednosti, postoje a pozitivně ovlivňovat hodnotovou orientaci, které jim pomohou porozumět vlastní psychice i psychice jiných lidí a jsou předpokladem pro osobní rozvoj a pracovní uplatnění. Učivo doplňuje a rozvíjí poznatky žáků z ošetřovatelství, ošetřovatelské péče a ošetřovatelská péče v klinických oborech. Hlavní pozornost je směřována na osvojení poznatků z obecné

psychologie, psychologie osobnosti, vývojové, sociální a zdravotnické psychologie, a rozvoj komunikativních a sociálních dovedností. Předmět významně formuje vztah žáka k povolání a vede žáka zejména ke schopnosti rozvíjet a aplikovat získané dovednosti při jednání s pacienty/ klienty a spolupracovníky. Osvojené vědomosti, dovednosti, postoje a hodnotové orientace využijí žáci při jednání a v komunikaci s pacienty, s ohledem na jejich věk, osobnost, zdravotní stav a s vědomím respektovat národní, náboženské, jazykové a jiné odlišností.

Obecné cíle předmětu:

Cílem je vybavit žáka takovými dovednostmi, aby:

- poznal sebe sama a porozuměl druhým lidem a podporoval pozitivní přístup k životu
- posoudil osobnost, zjistil vhodnou formou potřeby pacienta, pomáhal překonávat problémy spojené s prožíváním nemoci a hospitalizací a vhodně komunikoval
- respektoval možnosti a schopnosti druhých lidí a uvědomoval si skutečnost, že má právo být respektován, přistupoval k lidem individuálně bez předsudků a s tolerancí
- dokázal navazovat kontakty s lidmi a řešit vhodným způsobem různé komunikativní a sociální situace
- uplatňoval zásady slušného, odpovědného, profesního a společenského chování a jednal kultivovaně v přímém osobním i v písemném projevu
- rozpoznával a orientoval se v potenciálních zátěžových a problémových situacích a rozvíjel schopnost přirozenou formou tyto situace řešit a přijímat odpovědnost za svá rozhodnutí
- přistupoval zodpovědně k práci a byl připraven pracovat v týmu i s mimořádnou zátěží
- účelně rozvíjel své sociální dovednosti v oblasti profesní komunikace ve zdravotnictví, uplatňoval individuální přístup, vhodným způsobem navazoval kontakt a komunikoval s pacienty s ohledem na věk, typ osobnosti, zdravotní stav, sociokulturní a jiné odlišnosti.
- osvojil si efektivní způsob komunikace při jednání se smyslově i tělesně handicapovanými osobami, s osobami vyžadující zvláštní přístup a s cizinci jednal s vědomím jejich národních, náboženských, jazykových odlišností
- získal vědomosti a dovednosti z oblasti péče o duševní zdraví a uplatňoval je při poskytování ošetřovatelské péče i pro podporu svého zdraví
- procvičil si v modelových situacích schopnost srozumitelně sdělovat své myšlenky, názory, postoje a formulovat požadavky a cíle jednání, včetně procvičování role aktivního partnera v sociálním styku
- získával a pracoval s odbornými informacemi pro osobní i pracovní účely.

Výsledky vzdělávání v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot:

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- aktivně, samostatně a odpovědně využíval zásady společenského chování a jednal kultivovaně i se spolupracovníky

prohluboval a rozvíjel své sociální dovednosti v oblasti profesní komunikace

- rozvíjel svou schopnost celoživotního vzdělávání
- přistupoval aktivně k péči o své zdraví tělesné i duševní
- zvýšil schopnost odolávat potenciálním úskalím, nebezpečím a krizím.

Charakteristika předmětu: Obsah předmětu vychází z obsahových okruhů RVP - *Sociální vztahy a dovednosti a Vzdělávání pro zdraví*. Vyučovací předmět psychologie a komunikace poskytuje žákům poznatky z obecné psychologie, psychologie osobnosti, vývojové, sociální a zdravotnické psychologie. Žáci získávají vědomosti, vybrané znalosti a dovednosti o významu a způsobech komunikace v běžném životě, v pracovních i mimopracovních vztazích i v profesním uplatnění při poskytování ošetřovatelské péče, v komunikaci s pacienty při respektování osobnostních, věkových a zdravotních specifik. Předmět

poskytuje teoretickou i praktickou přípravu pro komunikaci s pacienty se specifickými potřebami – s narušenou komunikační schopností, s různým stupněm smyslového a tělesného handicapu, s cizinci a příslušníky národnostních menšin a etnik. Žáci se mají teoreticky seznámit
se zásadami společenského chování, profesního jednání a kultivovaného vystupování a aplikovat
je ve všech oblastech lidské činnosti, získat přehled o zásadách péče o duševní zdraví a projevech možných náročných životních situací a o řešeních vzniklých situací v osobním i profesním životě. Důležitou částí předmětu je problematika psychologie nemocných, neboť poznatky z této oblasti psychologie vytváří předpoklady pro pochopení vlivu nemoci nebo zdravotního postižení na psychiku člověka. Předmět je zařazen do výuky ve 2., 3. a 4. ročníku, rozvržení jednotlivých tematických celků je provedeno v návaznosti na odborné předměty.

Obsah učiva 2. ročníku vychází z obecné a aplikované psychologie a je rozdělen do 3 tématických celků – psychologie jako věda, psychologie osobnosti a obecná psychologie. Ve 3. ročníku je důraz kladen na vývojovou psychologii, základy sociální psychologie a na umění komunikace obecně a na asertivní jednání s nemocnými lidmi, zvláště pak s agresivním nemocným.

Rozvržení témat; úvod do komunikace, verbální komunikace, neverbální komunikace, sdělování činy, kulturní chování – asertivita - agresivita, rozhovor - význam ve zdravotnictví a komunikace s pacienty různého věku a rodinnými příslušníky. Učivo psychologie nemocných rozvíjí související problematika profesního chování Praktické sestry, možné projevy profesionální deformace a péče o duševní zdraví. Učivo je rozděleno do 3 tématických celků v uvedené návaznosti: vývojová psychologie, základy sociální psychologie, komunikace.

Ve 4. ročníku se učivo zabývá psychologickou problematikou nemocného s psychickými obtížemi, tělesným handicapem, poruch autistického spektra, nevyléčitelně nemocného a umírajícího klienta. Dále pak psychologickou problematikou nemoci, bolest – strach – emoční prožitky v nemoci, nemoc jako svízelná životní situace, formování vztahu nemocný – zdravotnický pracovník, psychologické problémy nemocných podle druhu nemoci relaxační techniky.

Důležitým obsahem 4. ročníku je nácvik modelových situací souvisejících s hledáním zaměstnání
a komunikace s nemocným zaměřená na konkrétní psychologické a zdravotní problémy včetně komunikace s cizinci a psychologický přístup k menšinám, problematika náročných životních situací s důrazem na problematiku stresu a syndromu vyhoření. Učivo je rozděleno do 2 tématických celků: zdravotnická psychologie, komunikace s nemocným a relaxace- vliv na psychický a fyzický stav zdravotnického pracovníka, prevence syndromu vyhoření, vliv civilizace na psychiku člověka – rizikové faktory poškozující zdraví, problematika závislostí – rizikové chování, komunikace s cizinci- psychologický přístup k menšinám.

Učivo je vhodně mezipředmětově propojeno s učivem: ošetřovatelství, ošetřování nemocných, základy veřejného zdravotnictví, český jazyk a literatura, cizí jazyk, informační a komunikační technologie

Metody a formy výuky:

Ve výuce je kladen důraz na přípravu jedince pro praktický život /osobní i profesní/, nikoliv pouze na pasivní znalost teoretických poznatků. Učivo si žák osvojuje na základě sociálně komunikativního učení.

Hlavními metodami je výklad a řízená diskuse žáků. Žáci pracují samostatně, ve dvojicích či skupinách.

Důraz je kladen na využívání prostředků informačních a komunikačních technologií, získávání informací z otevřených zdrojů a využívání dostupných odborných zdrojů: časopisy, knihy, beletrii, webové stránky, sledování videa a filmů. Do výuky jsou vhodně zařazovány aktivizující didaktické metody a formy práce, jako je názorně demonstrační, inscenační, prožitkové, problémové
a kooperativní učení, různé diskusní a simulační metody směřující k rozvoji prosociálního chování. Žáci získávají znalosti a dovednosti formou vrstevnického vyučování, řešení případových studií, samostatného učení /exkurze, setkání s odborníky/, metodami zaměřené na trénink a rozvoj získaných znalostí a vybraných dovedností / pozorování, aktivní naslouchání, vedení rozhovoru a hraní rolí/. Cíleně jsou zařazovány metody pro opakování učiva, včetně sebehodnocení a tvůrčího zpracování témat.

Důraz je kladen na využívání prostředků informačních a komunikačních technologií, získávání informací z otevřených zdrojů a využívání dostupných odborných zdrojů: časopisy, knihy, beletrii, webové stránky, sledování videa a filmů. Do výuky jsou vhodně zařazovány aktivizující didaktické metody a formy práce, jako je názorně demonstrační, inscenační, prožitkové, problémové
a kooperativní učení, různé diskusní a simulační metody směřující k rozvoji prosociálního chování. Žáci získávají znalosti a dovednosti formou vrstevnického vyučování, řešení případových studií, samostatného učení /exkurze, setkání s odborníky/, metodami zaměřené na trénink a rozvoj získaných znalostí a vybraných dovedností / pozorování, aktivní naslouchání, vedení rozhovoru a hraní rolí/. Cíleně jsou zařazovány metody pro opakování učiva, včetně sebehodnocení a tvůrčího zpracování témat.

Hodnocení žáků: Klasifikace se řídí Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí Školního řádu. Využívá se slovní a numerické hodnocení. Výsledky učení žáka jsou kontrolovány průběžně ústně i písemně /cvičení, testy/, prověřováno je osvojené učivo po probraném tematickém celku. Součástí hodnocení je: frontální prověřování znalostí, skupinové – týmové práce, hodnocení stupně osvojení učiva, schopnost aplikovat učivo /stupeň samostatnosti, úroveň vyjadřování a vystupování/, domácí příprava, aktivita v hodině a zájem žáka o předmět. Součástí hodnocení je
i řešení problémových situací, prezentace zadaných úkolů a vlastní kreativita žáka. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení spolužáků. Zohledňováni jsou žáci se specifickými poruchami učení a nadaní žáci.

Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:
Klíčové kompetence:

Komunikace k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni:

- získávat pozitivní vztah k učení a vzdělávání, efektivně využívat různé techniky učení
- vytvářet si vhodný studijní režim a pracovní činnost si samostatně plánovat a organizovat
- samostatně vyhledávat a zpracovávat informace, pořizovat si záznam
- s porozuměním používat informace získané z mluveného projevu a četbou
- aktivně naslouchat
- posuzovat reálně své úspěchy v učení, přijímat hodnocení svých výsledků, včetně kritiky
- zajímat se o možnosti svého dalšího vzdělávání a reálně si stanovovat potřeby a cíle.

Sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byli žáci schopni samostatně:

- orientovat se v zadaných úkolech
- volit vhodné prostředky pro splnění jednotlivých aktivit a úkolů
- rozpoznat a pojmenovat problémy, získat informace potřebné k řešení, navrhovat,

zdůvodnit řešení a následně vyhodnotit
- spolupracovat při řešení problémů, aktivně se podílet na týmovém řešení
- samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy.

Komunikativní kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby se žáci:
- přiměřeně vyjadřovali ke komunikační situaci, s ohledem na účastníky
- efektivně využívali dostupné prostředky komunikace verbální, neverbální i symbolické
- vhodně se prezentovali v mluvených i psaných projevech
- vyjadřovali se v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- aktivně naslouchali

účastnili se diskusí, respektovali názory druhých.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byli žáci připraveni:
- posuzovat reálně své duševní možnosti
- odhadovat výsledky a důsledky svého jednání a chování v různých situacích a přijímat hodnocení svých výsledků, včetně kritiky
- stanovovat si cíle podle svých schopností a pečovat o své duševní zdraví
- adaptovat se na měnící se životní i pracovní podmínky
- pracovat v týmu, podílet se na realizaci nejen společných, ale i pracovních činností
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení konfliktům
- nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byli schopni:
- respektovat práva, osobnost a kulturní odlišnosti druhých lidí
- přistupovat s tolerancí k identitě druhých
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování
- uznávat hodnotu života a uvědomovat odpovědnost za vlastní život.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:
- byli vybaveni vědomostmi o významu celoživotního učení a vzdělávání
- byli schopni využívat svých osobnostních a odborných předpokladů
- zodpovědně přistupovali k rozhodování o své budoucí vzdělávací a profesní dráze
- aktivně získávali informace o možnostech uplatnění na trhu práce
- dokázali vyhledávat informace a orientovat se v pracovních a vzdělávacích aktivitách
- vhodně aplikovali komunikační dovednosti při jednání s potenciálními zaměstnavateli.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni orientovat se v digitálním prostředí:
- ovládali digitální zařízení včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence
- získávali, posuzovali a sdíleli data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní i profesní komunitě
- dokázali volit efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytvářeli digitální obsah v různých formátech
- uměli navrhnout postup řešení za pomoci digitální technologie
- dokázali odhadnout situaci, rizika a přínosy
- předcházeli situacím ohrožující bezpečnost zařízení i dat, včetně situací ohrožujících jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky, s ohleduplností a respektem k druhým

Odborné kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby byli žáci připraveni:

- podílet se na zajištění herních aktivit dětí
- vhodnou komunikací se podíleli na přípravě pacientů k diagnostickým nebo léčebným výkonům a na poskytování ošetřovatelské péče.

Průřezová témata:

Občan v demokratické společnosti – žáci se učí využívat poznatky z psychologie a komunikace pro sebepoznání, sebehodnocení, vhodnou míru sebevědomí a schopnosti morálního úsudku, dovednost jednat s lidmi, využívat získané komunikační dovednosti, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení a vhodným jednáním předcházet konfliktům, rozpoznat a odolávat myšlenkové manipulaci.

Pokrytí průřezových témat

2. ročník – Osobnost člověka, vývojová psychologie, základy sociální psychologie

3. ročník – Úvod do komunikace, verbální, neverbální komunikace, sdělování činy, kulturní chování - asertivita - agresivita, rozhovor, komunikace s pacienty různého věku a rodinnými příslušníky psychologická problematika nemocného, psychologická problematika nemoci, bolest – strach/ emoční prožitky v nemoci/, nemoc jako svízelná životní situace, psychologické problémy nemocných podle druhu nemoci, formování vztahu nemocný – zdravotnický pracovník, relaxační techniky – duševní zdraví

4. ročník – Osobnostní a odborné předpoklady pro úspěšné uplatnění na trhu práce, komunikace s nemocným specificky zaměřená, vliv civilizace na psychiku člověka, komunikace s cizinci

- psychologický přístup k menšinám

Člověk a životní prostředí – žáci si ujasňují důležitost poznávání a získávání informací o vlivu pracovního prostředí na lidské zdraví, včetně sociálního prostředí a chování. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a dovedou vysvětlit zásady duševní hygieny.
Pokrytí průřezových témat
2. ročník - Osobnost člověka, vývojová psychologie, sociální psychologie
3. ročník - Nemoc jako svízelná životní situace, formování vztahu nemocný – zdravotnický pracovník, relaxační techniky – duševní zdraví
4. ročník – Vliv civilizace na psychiku - problematika závislostí – rizikové chování
Člověk a svět práce - žáci jsou vedeni k zodpovědnosti za vlastní život, odpovědnému jednání
a rozhodování, formulují své osobní předpoklady, očekávání a priority při jednání s potenciálními zaměstnavateli, učí se znát svá práva a povinnosti a samostatně vyhledávají vhodné informace
pro profesní uplatnění.
Pokrytí průřezových témat
2. ročník – Osobnost člověka, obecná psychologie, vývojová psychologie
3. ročník – Formování vztahu nemocný – zdravotnický pracovník
4. ročník - Osobnostní a odborné předpoklady pro úspěšné uplatnění na trhu práce
Člověk a digitální svět
žáci využívají digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji, budou vybaveni znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií. Žáci jsou schopni vyhledávat příležitosti k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. při komunikaci s úřady; posuzují význam digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života, dokážou kriticky posuzovat vývoj technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka, společnosti a životní prostředí; umí zvážit příležitosti i rizika, které jsou schopni minimalizovat.
Pokrytí průřezových témat
4. ročník – Osobnostní a odborné předpoklady pro úspěšné uplatnění na trhu práce

2. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák : - charakterizuje psychologii jako vědu a její přínos pro jiné vědní obory - definuje základní mezníky vývoje psychologie jako vědní disciplíny -vysvětlí význam psychologie a uplatnění v různých oblastech lidské činnosti -vysvětlí biologickou a sociální determinaci lidské psychiky - ukáže na příkladech praktické využití psychologie	**1. <u>Psychologie jako věda</u>** - úvod do studia - pojem, předmět a psychologie v systému věd - vztah k jiným vědním oborům - obory psychologie - metody psychologie - využití poznatků z psychologie v praxi - fylogeneze a funkce lidské psychiky
- vysvětlí na příkladech faktory, které ovlivňují	**2. <u>Psychologie osobnosti</u>** - charakteristika osobnosti,

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
vývoj osobnosti - objasní a na příkladech charakterizuje pojem osobnost - popíše kladné a záporné volní vlastnosti osobnosti - popíše a vytvoří na základě pozorování a rozhovoru jednoduchou charakteristiku osobnosti - na konkrétních situacích použije vhodnou metodu poznávání osobnosti - vysvětlí a dokumentuje na příkladech pojmy vlohy, schopnosti, nadání, talent, tvořivost - vymezí pojem motivace a uvede klasifikaci potřeb - na příkladech rozpozná projevy lidí různé povahy - uvede příklady motivovaného chování - popíše kladné a záporné volní vlastnosti osobnosti - identifikuje chyby, předsudky a stereotypy v posuzování osobnosti - na základě získaných znalostí navrhne a zdůvodní požadavky na osobnost Praktické sestry - užívá techniky sebepoznání, sebevýchovy a učení k rozvoji vlastní osobnosti - užívá dovednosti potřebné pro seberegulaci, sebehodnocení a zvládání náročných pracovních a životních situací -objasní na příkladech psychosomatickou jednotu lidského organizmu - uvede příklady poruch osobnosti a možnosti prevence	biologická a sociokulturní determinace osobnosti - vývoj osobnosti v procesu socializace - struktura /složky/ a rysy /vlastnosti/ osobnosti - vlastnosti osobnosti – klasifikace, charakteristika - utváření osobnosti, motivace a učení - potřeby a jejich struktura - zájmy, postoje, hodnoty a cíle - typologie osobnosti – vybrané teorie - poznávání a posuzování osobnosti, chyby v soudech; předsudky a stereotypy - vybrané metody a techniky sebepoznávání osobnosti - seberealizace osobnosti, životní cíle - požadavky na osobnost ZA, význam a formy celoživotního učení a vzdělání - dovednosti potřebné pro sebehodnocení, seberegulaci, a zvládání náročných pracovních a životních situací - poruchy osobnosti a jejich prevence
- charakterizuje a na příkladech rozliší základní psychické proces, stavy a jevy - ovládá jednoduché techniky na rozvoj a posilování psychických procesů a stavů - ukáže, jak se psychické procesy odrážejí v tělesných funkcích, v chování a jednání člověka - na příkladech vysvětlí, jak probíhá proces poznávání - vysvětlí význam paměti a zapomínání - rozliší a popíše jednotlivé druhy a typy paměti, - vysvětlí význam posilování paměti u starších lidí - vysvětlí podstatu a význam představivosti a	**3. <u>Obecná psychologie</u>** - třídění psychických jevů; procesů, stavů a vlastností - poznávací procesy /vnímání, představy, fantazie/ - procesy emoční a volní /city,vůle/ - paměť a učení; vybrané metody a techniky učení - vybrané metody a techniky rozvoje a posilování pozornosti a paměti - myšlení a řeč - poruchy psychických procesů a stavů

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
fantazie, myšlení a řeči, myšlenkového řešení problému - vysvětlí význam sebepoznávání a sebehodnocení ve vztahu k aspirační úrovni - rozebere způsob a efektivitu svého učení - zhodnotí své předpoklady pro práci a - uvede a zdůvodní, které psychické jevy jsou významné pro práci zdravotnického pracovníka - vysvětlí možnosti prevence poruch psychických procesů a stavů - vyhledá cvičení na rozvoj a posilování vybraných psychických procesů a stavů vhodná pro děti a seniory	- vybrané techniky na rozvoj a posilování psychických procesů a stavů - metody sebepoznání a sebehodnocení psychických funkcí; využití sebepoznání pro sebevýchovu, sebevzdělávání a seberealizaci

3. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- specifikuje jednotlivé vývojové etapy v životě člověka - charakterizuje a porovná tělesný, psychický a sociální vývoj v daném vývojovém období -vysvětlí, jak se zvláštnosti jednotlivých vývojových etap promítají do práce zdravotnického pracovníka - určí potřeby člověka v jednotlivých vývojových stádiích - charakterizuje význam a vývoj her v dětském věku - na základě získaných znalostí připraví zaměstnání z hlediska cílů výchovné činnosti a s ohledem na vývojovou psychologii	**1. <u>Vývojová psychologie</u>** - vývoj psychiky jedince - charakteristika ontogenetického vývoje psychiky - faktory vývoje, vývojová křivka, periodizace vývoje psychiky - vývoj a uspokojování potřeb v jednotlivých vývojových obdobích - zvláštnosti práce s dětmi, hra hračky, význam hry a herních aktivit - zaměstnání dětí; příprava a realizace s ohledem na vývojovou psychologii - <u>eventuelně exkurze dle výběru:</u> mateřská školka, Speciální škola KT, logopedická poradna Klatovy DD Klatovy, Plzeň- Doubravka, Domov pokojného stáří Klatovy
- vysvětlí pojem socializace a fáze socializačního procesu	**2. <u>Základy sociální psychologie</u>** - sociální podstata osobnosti - sociální učení a zrání, biologická

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- na příkladech ukáže, jak se sociální učení a zralost projevují v životě člověka - vysvětlí rozdíl mezi sociální a biologickou zralostí - posoudí biologické a kulturní vlivy na životní volby dospívajících - zdůvodní význam rodiny pro vývoj osobnosti - definuje pojem sociální vnímání a dokumentuje chyby, předsudky a stereotypy v posuzování osobnosti - definuje pojem sociální interakce a objasní jednotlivé typy sociálních vztahů - vymezí a charakterizuje základní typy sociálních skupin a uvede, do kterých společenských skupin sám patří - charakterizuje skupinu z hlediska jejich znaků a vztahů mezi členy - určí svoje současné role ve skupině a dokáže pojmenovat formy skupinové spolupráce - na příkladech demonstruje pozitivní a negativní vliv skupiny na chování jednotlivce - identifikuje vztahy mezi členy modelové skupiny a poznatky využívá pro práci v týmu - určí svou pozici v pracovním týmu - uplatňuje znalosti sociální stránky psychiky v pracovních i mimopracovních vztazích - objasní pojem sociální adaptace - popíše pojem a uvede druhy diskriminace - zjistí, v jakém právním řádu najde zákaz diskriminace - vysvětlí a na příkladech objasní pojmy minorita a majorita - na příkladech ukáže možnosti prevence před diskriminací a šikanou - vymezí pojem konflikt a rozliší druhy a příčiny konfliktů - na základě znalostí z obecné a sociální psychologie popíše svůj pohled na konflikt a s tím související vlastní pozitivní a negativní způsoby řešení konfliktu - navrhne řešení modelových konfliktních situací, návrh zdůvodní - uvede příklady poruch socializace a rizikového chování	a sociální zralost - sociální vnímání, vývoj, chyby - sociální interakce; vytváření sociálních vztahů, jejich charakter, sociální izolace - sociální skupiny, vliv na vývoj osobnosti - rodina, náhradní výchovná péče - sociální adaptace, poruchy adaptace, rizikové chování - profesionální skupiny – pozice, status, role, vedení - profesní skupiny ve zdravotnictví; interakce se členy skupiny, zásady týmové práce - konflikty – druhy, příčiny, řešení konfliktních situací - praktický nácvik reálných modelových situací za aktivní účasti žáků - diskriminace - druhy, šikana, minorita, majorita - poruchy socializace, rizikové chování - <u>eventuelně exkurze dle výběru:</u> Centrum sociální prevence - klub Chapadlo Klatovy Pedagogicko – psychologická poradna Klatovy Domov Sv. Zdislavy Klatovy Dětský výchovný ústav Měcholupy
Žák : - vymezí pojem komunikace a uvede příklady způsobů mezilidské komunikace - pojmenuje význam komunikace ve	**3. Komunikace** **úvod do komunikace** - komunikace, komunikační proces - komunikace ve zdravotnictví

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
zdravotnictví - vysvětlí komunikační proces	
- vyjmenuje typy a formy komunikace - pojmenuje činitele a úspěšnost verbální komunikace - vysvětlí význam profesionální komunikace v práci zdravotnického asistenta - rozliší verbální a neverbální komunikaci - zhodnotí význam aktivního naslouchání a umění naslouchat pro profesní komunikaci - objasní důležitost rozhovoru mezi subjekty - popíše a vysvětlí předpoklady úspěšného rozhovoru - vysvětlí význam použití otevřených a zavřených otázek k rozvinutí nebo uzavření komunikace - s využitím praktického příkladu zhodnotí důsledky vhodně a nevhodně zvolených otázek komunikaci s pacientem - na konkrétní situaci ukáže chyby při vedení rozhovoru a pojmenuje další nejčastější chyby - používá společenská pravidla při navazování kontaktu s pacientem/ klientem - osvojuje si zásady a dovednosti při nedirektivním vedení rozhovoru - vysvětlí rozdíl mezi rozhovorem, besedou a diskusí - vysvětlí zásady a předpoklady úspěšné diskuse - pojmenuje a rozliší komunikační bariery - rozpozná poruchy v komunikaci - odhalí chyby a nedostatky v komunikaci - navrhne jiné řešení - řeší vhodným způsobem modelové komunikativní situace	**Verbální komunikace, rozhovor a jeho význam ve zdravotnictví** - typy, druhy, komunikační formy - profesionální komunikace; komunikační schopnosti a dovednosti v práci praktické sestry - oblasti a druhy profesionální komunikace - úspěšnost verbální komunikace / činitelé, složky, kritéria/ - speciální verbální komunikační techniky a dovednosti; umění naslouchat -- struktura rozhovoru, zásady, fáze - druhy rozhovoru; terapeutický, informativní, edukační - navazování kontaktu /verbálně, neverbálně/, vzhledem k věkovým a individuálním zvláštnostem osobnosti - vedení rozhovoru, zaujímání a projevování postojů, naslouchání, empatie - nedirektivní vedení rozhovoru; dovednosti využívané při nedirektivním vedení rozhovoru rozlišení úspěšné a neúspěšné komunikace - diskuse, argumentace - komunikační bariéry - poruchy v komunikaci - řešení modelových situací z běžného života; z práce s pacienty různého typu / z hlediska osobnosti, zdravotního stavu, sociokulturních a jiných specifik/ a situací vznikajících v kontaktu se spolupracovníky a nadřízenými za aktivní účasti žáků
- identifikuje význam neverbálních signálů a dokáže kontrolovat svůj neverbální projev - popíše a na příkladech uvede roli neverbální	**Neverbální komunikace** - pojem a funkce - složky neverbální komunikace

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
komunikace pro efektivní komunikaci - vysvětlí hranice tělesného kontaktu a význam dodržování intimní zóny z pohledu pacienta - objasní význam doteku v ošetřovatelské péči	a využití neverbálních komunikačních dovednosti, hranice tělesného kontaktu
- vymezí pojem evalvace a uvede příklady evalvačního jednání - rozliší pojem devalvace, popíše škodlivost devalvačního chování a uvede příklady - uvede příznaky, příčiny a možné důsledky zátěžových situací, jako je stres, frustrace, deprivace a umí na ně vhodným způsobem reagovat -	**Sdělování činy** - evalvace, devalvace
- ovládá a aplikuje zásady kulturního chování v osobním i profesním životě - dodržuje zásady zdravotnické etiky a společenského chování - respektuje práva pacientů - zhodnotí komunikační situaci z hlediska zásad a prostředků komunikace - rozliší na příkladech projevy asertivního a neasertivního chování - identifikuje direktivní a nedirektivní způsob chování - vyjmenuje zásady komunikace s nemocným dítětem, dospělým a rodinnými příslušníky - předvede taktiku komunikace s agresivním nemocným	**Kulturní chování, asertivita, agresivita** - kultura řeči projevu a chování - asertivní práva a techniky, využití prvků asertivity ve zdravotnické praxi - agresivní chování v ošetřovatelské praxi – formy, neverbální projevy agresivního pacienta - pomoc zdravotníkům po napadení pacientem

4. ročník

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
Žák : - objasní pojmy klinická psychologie, zdravotnická psychologie, psychologie zdraví - vyjmenuje a objasní faktory ovlivňující psychiku nemocného - popíše, jak se nemoc nebo zdravotní postižení může projevit v chování a jednání člověka (dítěte, dospělého, seniora a příbuzných pacienta)	**Zdravotnická psychologie** **1. Psychologie nemocných, psychologická problematika nemocného** - speciální obory psychologie – klinická, zdravotnická psychologie, psychologie zdraví - vliv nemoci nebo zdravotního postižení na psychiku člověka - postoj k nemoci

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- popíše problémy, které vznikají v souvislosti s omezením životním potřeb pacienta - objasní a zopakuje význam lékařského tajemství - začlení nemocného dle druhu onemocnění - vysvětlí pojmy méněcennost a bezmocnost - objasní rozdíly mezi ambulantně léčeným a hospitalizovaným nemocným - objasní význam jednotného působení zdravotnického týmu při sdělení diagnózy - odvodí výhody i rizika domácí péče z pohledu pacienta	- změny v prožívání a chování v průběhu nemoci, osobnostní vlastnosti nemocného (u dítěte, dospělého, seniora, rodiny nemocného) - přístup k nemocným při akutním a chronickém onemocnění, méněcennost, bezmocnost - psychologie ambulantně léčeného nemocného, psychologie čekárny, ordinace - psychologie hospitalizovaného nemocného - problematika sdělení diagnózy - problematika domácí péče
- vymezí pojem nemoc a charakterizuje osobnost nemocného člověka - uvede, jak nemoc nebo zdravotní postižení - mohou ovlivnit chování a jednání člověka /dítěte, dospělého, starého člověka a příbuzných pacienta/ - vysvětlí rozdíly mezi postojem zdravotníka a nemocného k nemoci - specifikuje pojmy profesionální zdatnost, - profesionální chování a deformace - objasní subjektivní prožitky nemoci a na příkladech rozezná různé postoje pacienta k nemoci - definuje pojem autoplastický obraz nemoci a vysvětlí, čím může být podmíněn - vysvětlí, jaké může nastat prožívání nemoci v čase - objasní vztah mezi tělesnou a duševní stránkou nemoci	**2. Psychologická problematika nemoci** - postoj zdravotníka a nemocného k nemoci - subjektivní prožívání nemoci - autoplastický obraz nemoci, ambivalentní prožívání nemoci - psychosomatická a somatopsychická onemocnění

- definuje pojmy bolest, strach, úzkost
- vysvětlí rozdíly mezi kategoriemi strach a úzkost
- objasní, jak mohou prožitky strachu a úzkosti ovlivnit diagnosticko - terapeutický proces
- vyjmenuje faktory, které se podílejí na prožívání bolesti
- vysvětlí změny chování nemocného v souvislosti s prožíváním bolesti, strachu a
	3. Emoční prožitky nemoci
	- psychologie bolesti, reakce nemocného
	- emoční prožitky v nemoci
	  - strach
	  - úzkost
	- profesionální přístup zdravotníků k nemoci

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
úzkosti - na základě získaných znalostí určí a aplikuje poznatky o technikách a prostředcích k redukci bolesti i z pohledu vývojové psychologie	
- vysvětlí možnosti vzniku životní krize nemocného v souvislosti s průběhem nemoci - uvede souvislosti mezi pojmem nemoc a svízelná životní situace - definuje pojmy adaptivní – maladaptivní chování - vysvětlí, kterým projevům v chování pacienta/klienta je třeba věnovat pozornost - pomáhá pacientům překonávat problémy spojené s nemocí a udržovat kontakt s vnějším prostředím - uvede příklady technik, které zvyšují životní spokojenost a snižují psychické napětí	**4. Nemoc jako svízelná životní situace** - reakce na svízelnou – zátěžovou reakci - adaptace, odolnost - neadaptivní chování (osobní a kulturní specifika) - zvládání nemoci a těžkých životních situací, psychoterapie
- charakterizuje osobnostní předpoklady zdravotníka pro výkon povolání - popíše vztah lékaře a nemocného, sestry a nemocného - objasní důležitost vztahů mezi zdravotníky a rodinou nemocného - vysvětlí podstatu profesního chování a uvede příčiny profesionální deformace - orientuje se a ve svém chování respektuje „Etický kodex sestry“ a dokument „Práva pacientů“ - vysvětlí pojmy, uvede a objasní důsledky iatrogenie a sororigenie pro nemocného - na příkladech rozliší a zhodnotí různé přístupy a postoje zdravotnického pracovníka k pacientům/ klientům - vysvětlí rozdíl mezi produktivním a neproduktivním chováním sestry a uvede příklady a důsledky neproduktivního chování praktické sestry pro nemocného - zhodnotí konkrétní situaci z hlediska profesionálního chování zdrav. pracovníka - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus a vysvětlí postupy jak kompenzovat jejich nežádoucí důsledky - rozebere význam volného času a odpočinku pro	**5. Formování vztahu nemocný – zdravotnický pracovník** - psychologie v práci zdravotníka - osobnost zdravotníka - vztah zdravotník – nemocný - faktory ovlivňující pracovní činnost sestry - profesionální adaptace, deformace, neadaptivní povahové rysy - produktivní, neproduktivní přístup zdravotníka k nemocnému - vztah mezi nemocným, rodinou a zdravotníky - interakce se spolupracovníky - iatropatogenie, sororigenie - duševní hygiena zdravotníků a rozvoj jejich osobnosti - hospitalizace, hospitalizmus u dětí a dospělých

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
jednotlivce - vyhledá a zpracuje informace týkající se mentální – duševní hygieny - definuje pojem hospitalizmus a vysvětlí význam prevence	
- vysvětlí rozdíly v přístupu k pacientovi podle druhu onemocnění - objasní podstatu rozdílného přístupu v péči - odvodí zásady, které musí dodržovat při práci s nemocným dle typu onemocnění či postižení - popíše na příkladu individuální přístup k nemocným s respektováním jejich osobnosti, věku, potřeb, zdravotního znevýhodnění, sociokulturních a jiných zvláštností - popíše důležitost vztahu mezi zdravotníky a rodinou nemocného	**6. Psychologické problémy nemocných a přístup zdravotníka k nemocným** - uplatnění psychologie a individuálního přístupu v: - chirurgii a ortopedii - vnitřním lékařství - gynekologii - pediatrii - u mentálně, smyslově a tělesně handicapovaných – s respektováním jejich osobnosti, věku, potřeb, zdravotního znevýhodnění, sociokulturních a jiných zvláštností
- definuje pojem starší a stáří, popíše změny a problémy tohoto období - charakterizuje nevyléčitelně nemocného - vyjmenuje a vysvětlí fáze procesu umírání - charakterizuje empatický přístup zdravotnického pracovníka k umírajícímu nemocnému a pozůstalým - uvede zásady komunikace s umírajícím - zhodnotí význam jejich respektování - aktivně využívá získané poznatky z odborné praxe	**7. Psychologické problémy starších, nevyléčitelně nemocných a umírajících** - charakteristika problémů starších nemocných - problematika nevyléčitelně nemocných - fáze procesu umírání - charakteristika empatického přístupu k nevyléčitelně nemocným a umírajícím - sdělování špatných zpráv, přístup a komunikace s pozůstalými
- vyjmenuje faktory, které mají vliv na psychický a fyzický stav zdravotnického pracovníka - objasní příznaky syndromu vyhoření - vyjmenuje stádia a účinné způsoby prevence vzniku syndromu vyhoření - využívá různých informačních zdrojů pro vyhledávání vhodných relaxačních technik pro péči o duševní zdraví - vysvětlí význam muzikoterapie a vhodně užívá relaxační hudbu - provede praktický nácvik dechové relaxace - provádí „ Baby masáž“ - popíše formy, metody a kontraindikace	**8. Relaxační techniky, duševní zdraví** - faktory mající vliv na psychický a fyzický stav zdravotnického pracovníka - syndrom vyhoření – pojem, příznaky, stadia, prevence - relaxační techniky – meditace, dechová relaxace, autogenní trénink, muzikoterapie, aromaterapie, arteterapie, jóga, bazální stimulace, canisterapie, hypoterapie

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
aromaterapie - shrne význam jógy v životě člověka - vyhledá a interpretuje informace o relaxační terapii - navrhne a vypracuje téma pro vybranou problematiku - péče o duševní zdraví	
- vyhledá a zpracuje informace týkající se problematiky dárcovství orgánů, transplantací, plastické chirurgie, umělého oplodnění, změny pohlaví - diskutuje o etických tématech moderní medicíny - charakterizuje domácí násilí a syndrom CAN - uvede některé identifikační znaky týrání a objasní chování jednotlivých aktérů - uvede možnosti obrany před násilím - vysvětlí, jak postupovat v případě zjištění (či podezření) domácího násilí, týrání či zneužívání dítěte	**9. Etická témata moderní medicíny a dnešní doby** - volné hodiny: např.: - dárcovství orgánů - problematika transplantací - problematika plastické chirurgie - problematika umělého oplodnění - problematika změny pohlaví - domácí násilí, syndrom CAN
- uplatňuje individuální přístup a komunikuje s pacienty /klienty vhodným způsobem s ohledem na věk, osobnost, potřeby a zdravotní stav - uvede zásady komunikace s agresivním pacientem - aplikuje poznatky o agresivním chování a jednání ve vhodně zvoleném postupu komunikace - popíše taktiku a zásady komunikace s depresivním pacientem - vysvětlí pojem neurotické projevy - definuje pojem narcismus - popíše zásady komunikace s pacientem pod vlivem alkoholu a drog - uvede nebezpečí užívání alkoholu a drog	**Komunikace** **10. Komunikace s nemocným s problémovým chováním** - komunikace s nemocnými s psychickými obtížemi - klient se sociálními problémy - člověk pod vlivem alkoholu, drog, abúzus léků
- charakterizuje změny intelektu, mentální retardaci - vyjmenuje specifika komunikace s pacienty s mentálním postižením - popíše projevy nemocného s demencí - uplatňuje zásady komunikace se smyslově a tělesně handicapovanými - zdůvodní nutnost použití odlišných dovedností v jednání a komunikaci se smyslově i tělesně handicapovanými	**11. Komunikace s pacienty s různými typy handicapu** - se změnami intelektu, mentální retardací, s projevy demence - s poruchami sluchu - s poruchami zraku - s tělesně handicapovanými - s osobami s narušenou komunikační schopností - specifika komunikace s pacienty

Výsledky vzdělávání žáka	Učivo
- uvede chyby při komunikaci s nevidomým a neslyšícím pacientem - vyhledá informace o možných specifických potřebách v oblasti komunikace - rozpozná pacienty s narušenou komunikační schopností - objasní na příkladech význam logopedie - shrne zásady komunikace s pacientem s narušenou komunikační schopností - vyjmenuje specifika komunikace s pacienty s PAS (postižení autistického spektra)	s PAS (postižení autistického spektra)
- volí vhodné formy komunikace a uplatňuje nedirektivní přístup k seniorům - na základě získaných znalostí, aplikuje vhodný způsob komunikace s chronicky nemocným - určí, jakými fázemi prochází umírající a doprovázející - uvede zásady komunikace s umírajícím s ohledem na věk a s vědomím respektování národnostních, náboženských a jiných odlišností, zejména vlivu sociokulturního prostředí - zhodnotí význam jejich respektování	**12. Komunikace se seniorem, s pacientem se závažným onemocněním** - komunikace a nedirektivní přístup k seniorům - komunikace s: - chronicky nemocným - nevyléčitelně nemocným - umírajícím pacientem - komunikace s pozůstalými - praktický nácvik řešení modelových situací s přihlédnutím na potřeby žáků
- uvede obecné zásady komunikace s cizinci nebo s pacienty s nedostatečnou znalostí češtiny - využívá znalosti z výuky cizích jazyků - navrhne na základě zkušeností alternativní způsob komunikace - popřípadě zhotoví pomůcky pro usnadnění komunikace a dorozumívání - například komunikační karty - zdůvodní význam respektu k odlišnému hodnotovému systému a rituálům - navrhne na základě zkušeností alternativní způsoby komunikace s cizinci - charakterizuje pocity a problémy pacienta/klienta v odlišném jazykovém a kulturním prostředí - zpracuje informace týkající se tématiky - vychází ze svých zkušeností získaných na odborné praxi či v běžném životě	**13. Komunikace s cizinci, psychologický přístup k menšinám** - zásady komunikace s pacienty cizinci - zásady komunikace s pacienty s nedostatečnou znalostí češtiny - řešení modelových situací v odlišných multikulturních prostředích (národnost, náboženství, jazyk) - volné hodiny zaměřené na aktualizaci učiva vycházejícího ze zájmu a potřeb žáků na základě zkušeností z odborné praxe

7 Třídnická hodina

Celkový počet vyučovacích hodin za studium: 128 hodin

Obecné cíle

Obecným cílem Třídnické hodiny je to, že poskytuje jedinečnou možnost pravidelné práce se vztahy uvnitř třídy a dá se využít i pro řešení aktuálních problémů kolektivu. Třída je základní jednotkou školy. Atmosféra mezi žáky v jednotlivých třídách ovlivňuje atmosféru v celé škole. Kázeň ve třídě výrazně přispívá ke kvalitě výuky. Tolerance mezi spolužáky, soudržnost kolektivu a přátelské vztahy ve třídě jsou dobrou prevencí před sociálními a patologickými problémy ve škole. Třídnická hodina je jedinečným prostorem, kde je možné dát průběh radostem i starostem, na které jindy není v rozvrhu čas, ale které si do školy chtě nechtě nosíme a ovlivňují nás.

V rámci změn moderní společnosti stále roste význam socializační funkce školy, která se tak stává přinejmenším stejně významnou jako ta vzdělávací. Stejně jako pro vzdělání, je i pro výchovnou funkci podstatná role učitele. Za jednu z klíčových podmínek úspěchu výchovně-vzdělávacího a socializačního působení školy je považován právě vztah mezi učitelem a jeho žáky. Školní prostředí, ve kterém jsou podporující a pozitivní vztahy mezi žáky a učiteli i žáky vzájemně, pozdvihuje pocit pohody dospívajících i jejich prospěch.

Právě v tomto systému vzdělávání hraje důležitou úlohu třídní učitel, který zná svou třídu nejlépe. V rámci školy za ni odpovídá a je prostředníkem mezi školou, žáky a jejich zákonnými zástupci.

Třídnické hodiny, ve kterých jsme pravidelně v kontaktu s žáky a bavíme se o zážitcích, zkušenostech, potřebách a pocitech, stírají role učitele a žáka, setkáváme se zde primárně jako člověk s člověkem. Není to tedy jen o žácích, ale též o vztahu učitele se třídou i jednotlivými žáky. Třídnická hodina dává možnost vzájemně se přiblížit a žáky poznat i z jiné roviny. Třída, ve které mají žáci mezi sebou lepší vztahy, kde si dokáží problémy vyříkat a efektivně spolupracovat, je ta, kde se bude učiteli i lépe učit.

Přínosem třídnických hodin je moment sociálního učení. Třídnická hodina je pro třídního učitele jedinečným prostorem, kdy může ovlivnit interpretace svého jednání i jednání svých kolegů, kdy může ovlivnit, co se od něho jeho žáci učí.

Třídnická hodina je prostorem sdílení, aby učitel byl informován, co se ve třídě děje a žáci měli možnost své prožitky ventilovat. Během těchto hodin v rámci diskusí se třídní učitel dostane k praktickým tématům, které může pak snadno vyřešit.

Třídnická hodina je základním stavebním kamenem prevence.

Základní náplň třídnických hodin:

- prostor pro žáky
- řešení absence
- práce na vztazích uvnitř třídy
- prevence nežádoucích jevů

Cíle Třídnické hodiny:

1) Seznámení a stmelování – v nově vzniklém kolektivu, s novým žákem, s novým prostředím, s novými učiteli
2) Práce s pravidly – poučení o bezpečnosti, stanovení základních pravidel chování ve třídě a škole, řešení porušování pravidel třídy
3) Řešení aktuálních problémů třídy - řešení situací, do kterých se třída během roku dostane
4) Práce se vztahy ve třídě - pravidelná sonda do vztahů ve třídě
5) Rozvoj specifických dovedností - v oblasti spolupráce, tolerance, seberegulace, odpovědnosti,

6) Tvorba vlastních projektů jednotlivých žáků v rámci školy i mimo ni
7) Plánování vlastních činností – školní výlet, třídní oslava, společná návštěva kina, společné využití volného času
8) Řešení provozních záležitostí – školní akce, seznamování žáků s novými opatřeními ve škole, oprava zámků u skříněk, výměna baterek v hodinách, posílení dozoru v šatnách….

Má-li být třídnická hodina efektivní, musí být primárně o příjemné atmosféře a upřímnosti. Role třídního učitele je v iniciování a udržení respektující a bezpečné interakce mezi ním a žáky i mezi žáky navzájem.
- třídnická hodina vytváří prostor, kde každý může říci svůj názor, aniž by byl zesměšněn. A kde může slyšet názory na tutéž věc od ostatních a podle toho si případně samostatně modifikovat svůj pohled.
- třídnická hodina je prostorem sdílení, aby učitel byl informován, co se ve třídě děje a žáci měli možnost své prožitky ventilovat.
- třídnická hodina má být primárně o společném setkání člověka s člověkem. Tedy s námi, kteří vystupujeme ve třídě v roli učitele a těmi, kdo mají roli žáků.

Struktura Třídnické hodiny
- uvedení hodiny
- úvodní aktivita
- samotné téma hodiny
- reflexe
- uzavření hodiny

Co získáváme při zavádění Třídnických hodin do vyučovacího procesu:
Možnost pravidelné práce se vztahy uvnitř třídy
Prostor k rozvíjení osobností žáků i jejich sociálních dovedností
Možnost řešení aktuálních problémů třídy
Prostor pro práci s pravidly třídy (jejich stanovení i řešení jejich porušení)
Příležitost k vedení žáků k formulaci vlastních názoru a k vědomí toho, že mohou konstruktivně ovlivňovat své okolí
Možnost vedení žáků k samostatnosti při řešení problém a k přijetí zodpovědnosti za toto řešení
Prevence sociálně patologických jevů

Co získávají žáci při realizaci Třídnických hodin:
- žáci jsou většinou motivováni a jsou aktivní.
- zažijí, že mohou konstruktivně ovlivňovat svou třídu.
- zvykají si samostatně řešit problémy a přijímat za ně odpovědnost.
- žáci si osvojí techniky, které jsou efektivní při plánovaní společných činností a řešení konfliktů.
- v případě, že během těchto hodin vznikají společné normy chování, jsou žáci většinou ochotnější se jimi řídit.

Náplň lze tedy sumarizovat i zestručnit do dvou bodů
1/ Prostor pro sebevyjádření v bezpečném prostředí a bez hodnocení
2/ Sociální učení moderované dospělým s neformální autoritou

Témata Třídnických hodin lze rozdělit na:
1/ Témata opakující se každý rok – příklad poučení o bezpečnosti
2/ Témata založená na konkrétní události – příklad reflexe výsledků, události před a po

vydání vysvědčení, příchod nového žáka nebo učitele apod.
3/ Témata podle fáze života třídy – podle ročních obdobích, v jednotlivých čtvrtletích
4/ Témata použitelná kdykoliv – například před vánočními nebo jarními prázdninami, přijímací zkoušky, reakce na aktuální situace

Nástin náplně Třídnických hodin:
- poučení o bezpečnosti žáků
- kontrola souhlasů žáků a rodičů v rámci GDPR
- kontakty na školská poradenská centra
- seznámení se školským řádem a jeho aktuálními změnami
- prevence rizikového chování žáků
- řešení problémových situací ve třídě, vztahy ve třídě
- kontrola absence, hodnocení docházky do školy, řešení omluvenek v případě absence
- příprava a plánování společných akcí
- poučení o chování žáků při mimořádných situací – UTEČ – SKRYJ SE - BOJUJ
- příprava maturitního plesu
- řešení provozních záležitostí školy a třídy

8 Kolektiv autorů

Autorský tým školního vzdělávacího programu:

- Mgr. Lukáš Rendl, vedoucí týmu
- Ing. Miloslava Andrlová
- Mgr. Jiří Bureš
- Mgr. Eva Červená
- Mgr. Vladimíra Černá
- Mgr. Hana Kalivodová
- Mgr. Hynek Král
- Ing. Pavel Lener
- Mgr. Ivana Macháčková
- Bc. Diana Matviyuková
- Mgr. Marcela Pitnerová
- Mgr. Marcela Rőschelová
- Mgr. Tomáš Ryneš
- Mgr. Lucie Rynešová
- Ing. Marie Skálová
- Mgr. Ivana Šmídová
- Mgr. Eva Turečková
- Mgr. Kristýna Vejskalová
- Mgr. Jaromír Veselý
- Mgr. Eva Voráčková
- Mgr. Eva Vlčková
- Mgr. Michaela Weise

9 Doložka k náběhu nového ŠVP

V následující části je popsán způsob náběhu změn nového ŠVP dle jednotlivých ročníků a dotčených oblastí.

Oblast			2023/2024	2024/2025	2025/2026	2026/2027	2027/2028
Digitalizace ve všech předmětech				1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
				2. ročník	3. ročník	4. ročník	
				3. ročník	4. ročník		
				4. ročník			

Změny počtu týdenní dotace hodin v ITE a další úpravy ve vyučovaných předmětech jsou platné od školního roku 2024/2025.

Technické zpracování: Lukáš Rendl